

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМ. В.І. ВЕРНАДСЬКОГО

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ**

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

**Актуальні проблеми інтелектуальної власності
в інформаційній сфері**

Інформаційно-аналітичний дайджест

№ 5 (травень)

Київ 2024

Заснований Відділом з охорони інтелектуальної власності Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського у 2016 р. Видається щомісяця. Відповідальний редактор Л. Литвинова. Упорядник: Л. Литвинова. Дизайн обкладинки О. Саприкін. Адреса редакції: НБУВ, просп. Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524-19-92. E-mail: nbuvdpi@ukr.net.

Аналітичний дайджест покликаний надати інформацію про проблеми інтелектуальної власності, що є надзвичайно актуальними в контексті інтеграції України в Європейське співтовариство. Призначення дайджесту – ознайомлення широкого кола фахівців у сфері інтелектуальної власності, а також і всіх користувачів, які цікавляться цією проблематикою, з інформаційними джерелами мережі Інтернет та новими надходженнями до фондів НБУВ (монографії, автореферати дисертацій, підручники, збірники наукових праць, матеріали міжнародних конференцій, статті з періодичних видань), що висвітлюють сучасні проблеми права інтелектуальної власності в Україні та за кордоном.

Ознайомитися з літературою із фондів НБУВ та онлайн-ресурсами можна за адресою: проспект Голосіївський, 3, м. Київ.

Публікується на умовах ліцензії Creative Commons «Attribution» («Атрибуція – Із Зазначенням Авторства») 4.0.

ЗМІСТ

Інтелектуальна власність за кордоном	2
Всесвітня організація інтелектуальної власності.....	71
Інтелектуальна власність в Україні	76
Інтелектуальна власність в мережі Інтернет	81
Наука у сфері інтелектуальної власності.....	125
Законодавство з інтелектуальної власності.....	132
Спори та судові розгляди щодо порушення прав інтелектуальної власності.....	159
Сучасний стан авторського права в Україні та світі.....	197
Підсумки наукових конференцій, нарад та інших організаційних заходів.....	214

Інтелектуальна власність за кордоном

«...хоча патенти зазвичай вважаються найкращим захистом інтелектуальної власності, важливо визнати, що патенти не завжди можуть бути ідеальним рішенням для захисту харчових інновацій...

1. Обмежений обсяг і короткий термін дії

Одним із суттєвих обмежень патентів у харчовій промисловості є їх обмежений обсяг і відносно короткий термін захисту. Патенти надають виключні права винахіднику на певний період, зазвичай 20 років у більшості юрисдикцій, після чого винахід стає суспільним надбанням. У харчовому секторі, який швидко розвивається та постійно розвивається, де життєві цикли продукту часто короткі, цей обмежений часовий проміжок може не забезпечити належного захисту харчових інновацій. До моменту видачі патенту ринковий ландшафт може змінитися, зробивши захищений винахід менш актуальним або комерційно життєздатним.

Крім того, патенти залишаються територіальними, тобто вони дійсні лише в тих юрисдикціях, де їх було видано.

2. Складність патентоспроможності

Інновації в харчових продуктах, особливо ті, що стосуються рецептів, інгредієнтів або кулінарних технологій, можуть зіткнутися з проблемами щодо відповідності критеріям патентоспроможності. За своєю суттю, патенти мають відповідати трьом критеріям для отримання, тобто винахід має бути новим, неочевидним і мати промислову придатність. У випадку з їжею може бути складно встановити новизну та неочевидність певних творінь, оскільки існує довга історія кулінарних традицій та існуючих знань. Крім того, патентна система, як правило, не передбачає захисту суб'єктивних якостей, таких як смак, консистенція чи аромат, які є критично важливими аспектами харчових інновацій.

І останнє, але не менш важливе, важливо розуміти, що формули винаходу мають бути вузькими. Малоімовірно, що можна отримати широкі претензії щодо продукту через величезну кількість попереднього рівня техніки, що описує використання мікробів для інгредієнтів для точного бродіння молочних продуктів...

3. Вартість і складність

Отримання та захист патентів може бути дорогим і складним процесом, яким обов'язково повинні займатися юристи. Комісії за подання документів, адвокатські збори та витрати на технічне обслуговування можуть збільшуватися, особливо якщо шукати захисту в кількох юрисдикціях. Харчові інновації часто передбачають поєднання інгредієнтів, процесів і упаковки, що ускладнює визначення претензій і меж патентного захисту. Потреба в технічній документації, пошуках рівня техніки та юридичній експертизі ще більше посилює складність і витрати, пов'язані з отриманням і захистом патентів.

4. Розголошення та втрата комерційної таємниці

Патентні заявки вимагають детального розкриття винаходу, яке стає загальнодоступним після видачі патенту. Таке розголошення може поставити під загрозу захист комерційних таємниць, оскільки конкуренти можуть вивчати запатентовану інновацію, реконструювати її або розробляти подібні продукти, які обходять запатентовані твердження. Для інноваторів у харчовій промисловості комерційні секрети, такі як унікальні рецепти, запатентовані процеси чи спеціалізовані технології, можуть мати більшу цінність і забезпечити конкурентну перевагу, яку важко відтворити...

5. Галузеве співробітництво та відкриті інновації

Харчова промисловість процвітає завдяки співпраці, колективним знанням і відкритим інноваціям. Обмежувальний патентний захист може перешкоджати обміну ідеями, обмежувати можливості співпраці та перешкоджати розвитку харчових інновацій. Багато досягнень у харчовому секторі базуються на спільних знаннях, ітеративних удосконаленнях і перехресному запиленні ідей. Альтернативні моделі, такі як ініціативи з відкритим кодом, партнерства та галузеві стандарти, можуть сприяти інноваціям через співпрацю, водночас забезпечуючи механізми чесної конкуренції та визнання... (*Mathilde Do Chi, Expert on Food Law, Part 4: Why Patents Are Not the Safest Way to Protect Your Food Innovation // vegconomist (<https://vegconomist.com/politics-law/mathilde-do-chi-why-patents-not-safest-protect-food-innovation/>). 01.05.2024*).

***

«Реєстрація торгових марок у країнах Карибського басейну може суттєво відрізнятись від однієї країни до іншої, оскільки кожна має власну систему реєстрації ІВ та спеціальні закони, пов'язані з торговими марками...»

У *Гайані* вся система реєстрації торгових марок є ручною. Немає електронного подання, і процес реєстрації, від дати подання до видачі сертифіката, може тривати близько чотирьох років.

На *Багамських островах* підтвердження подання не видається. Натомість квитанція про сплату збору видається протягом шести-восьми місяців після подання заяви. Реєстрація може тривати близько 4-5 років до видачі свідоцтва про реєстрацію.

На *Барбадосі* підтвердження реєстрації торгової марки видається протягом 12-15 місяців. може зайняти 7-8 років. Що стосується гранту, то для реєстрації торгової марки відомство

На *Гаїті* час обробки від першої подачі до реєстрації становить 2-4 роки за умови, що не подано заперечень. Політична ситуація та надзвичайний стан на Гаїті можуть значно ускладнити процес реєстрації торгової марки, спричинивши подальші затримки та додаткові труднощі.

У *Суринамі* час обробки від першої подачі до реєстрації становить приблизно 3 роки.

На *Бермудських островах, Кубі, Домініці, Ямайці, Гондурасі, Пуерто-Ріко, Сент-Вінсент і Гренадіни та Тринідад і Тобаго* час обробки від першої подачі до реєстрації становить приблизно 1,5-2,5 роки. Водночас у *Нікарагуа, Панамі, Домініканській Республіці, Сент-Люсії, Сент-Вінсенті та Сент-Кітсі* процес реєстрації відносно швидший, приблизно 6-9 місяців...

Використання товарного знака в Карибському басейні, як і в будь-якому іншому регіоні, має важливе значення для збереження прав власності на цей товарний знак. Деякі країни мають додаткові вимоги, наприклад:

Гаїті: підтвердження використання або свідчення про невикористання необхідно надати протягом перших трьох місяців шостого року реєстрації або поновлення. Якщо Декларація використання або законне виправдання невикористання не були подані протягом зазначеного вище періоду, реєстрація втрачає свою чинність. Однак після закінчення терміну дії реєстрації власник втраченої реєстрації має тримісячний пріоритет для повторної подачі заявки на той самий знак.

Пуерто-Ріко: у всіх заявках, що базуються на використанні знака в торгівлі, необхідно вказати місяць/число/рік дати першого використання та надати зразок використання. Ці програми вимагають подання двох декларацій про використання:

- Декларація про подальше використання – між 5-м і 6-м роком з дати подання.
- Декларація про продовження використання – подається разом із поновленням.

Якщо наразі не використовується, заявки слід подавати з наміром використовувати. Такі заявки вимагають подання трьох декларацій про використання:

- Декларація про перше використання: до третього року з дати подання.
- Декларація про подальше використання: між 5-м і 6-м роком з дати подання.
- Декларація про продовження використання: подається разом із поновленням...

Більшість країн Карибського басейну захищають товарний знак протягом 10 років. Деякими винятками є Багамські острови, де реєстрація торгової марки дійсна протягом 14 років з дати подання заявки, Бермудські острови та Гайана – протягом 7 років...» (*Irena Kurteva. Challenges in trademark registration in Caribbean countries // H&A (<https://www.hyaip.com/en/news/challenges-in-trademark-registration-in-caribbean-countries/>). 16.05.2024*).

***

«...Результати шостого рейтингу інновацій IP Office від WTR показують відомства з питань торговельних марок, які виходять за межі своїх можливостей, надаючи непрофільні інструменти та послуги, а також ті, що не пропонують навіть найпростіших функцій...»

Рейтинг інновацій IP Office від WTR - це багаторічний проект, покликаний визначити, як IP Office використовують і розробляють додаткові, непрофільні пропозиції для користувачів...

Цього року було вивчено 50 відомств інтелектуальної власності по всьому світу, проаналізувавши показники, зокрема:

- ефективність веб-інструментів;
- використання ШІ та чат-ботів;
- співпраця з митниками.

Відомство інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO) посіло перше місце вже вп'яте. Лише відомство інтелектуальної власності Сінгапуру перевершило EUIPO у 2020 році, а корейське відомство інтелектуальної власності зрівнялося з EUIPO у 2022 році. У 2017, 2018 та 2019 роках EUIPO очолила список.

Результат ще раз відображає підхід EUIPO до розширення меж через інновації та неперевершену пропозицію цифрових інструментів і послуг, включаючи передове використання штучного інтелекту та блокчейну.

У рейтингу також спостерігається покращення в інших офісах. IP Australia піднявся в рейтингу на третє місце, посідаючи шосте місце у 2022 році. Його зростання було спричинене розширенням офісу API та покращенням цифрових можливостей.

Польське патентне відомство також піднялося, піднявшись із 17 місця в нашому аналізі 2022 року на сьоме місце цього року. Міністерство інтелектуальної власності Таїланду також піднялося з 30-го місця у 2022 році на шосте сьогодні...» (*Tim Lince. EUIPO ranked world's most innovative IP office for fifth time // Law Business Research (https://www.worldtrademarkreview.com/article/euipo-ranked-worlds-most-innovative-ip-office-fifth-time). 16.05.2024).*

***

«...У багатьох юрисдикціях промислові зразки повинні бути офіційно зареєстровані, щоб на них поширювалося законодавство про промислові зразки. Деякі країни класифікують промислові зразки як «патенти на зразки» відповідно до патентного законодавства.

Крім того, ці проекти можуть бути захищені як творчі роботи відповідно до законів про авторське право, залежно від конкретної політики кожної юрисдикції. Власники зареєстрованих промислових зразків, як правило, мають повноваження забороняти третім особам виробляти, продавати чи імпортувати товари, які містять захищений дизайн або його копію, особливо для комерційних цілей.

Для отримання правової охорони таких зразків необхідна реєстрація в державному реєстраційному відомстві зразків, де подається заявка.

Щоб захистити промисловий зразок, він повинен відповідати таким критеріям:

- Він повинен бути унікальним і оригінальним.
- Він не повинен бути широко доступним в Індії чи будь-якій іншій країні.
- Його не слід було використовувати до дати подання або дати публікації, що стосується реєстраційної заявки.
- Він повинен помітно відрізнятися від раніше відомих дизайнів або комбінацій конструктивних особливостей.
- Дизайн має відповідати соціальним нормам, етиці та чесності.
- Це не повинно становити загрози національній безпеці.
- Будь-який товарний знак, логотип або інші елементи, захищені авторським правом, не можуть бути частиною промислового зразка.
- Він не повинен містити образливого чи провокаційного змісту.

Згідно з Угодою ТРІПС, захист зазвичай діє протягом десяти років. Цей період можна продовжити ще на п'ять років, надіславши запит на продовження разом із відповідною ціною. У деяких країнах термін може бути довшим, коливаючись від 15 до 25 років. Однак конкретна тривалість визначається національною юрисдикцією, причому середня тривалість розділена на послідовні періоди поновлення...

Реєстрація дизайну надає власнику виключне право використовувати його для конкретного елемента, на який він захищений авторським правом.

На практиці це означає, що власник має виключне право використовувати дизайн для зареєстрованих відправлень. Порушення прав на запатентований товар дозволяє власнику подати до суду на порушника для отримання фінансової компенсації.

Відповідно до Локарнської угоди промислові зразки поділяються на певні класифікації. Ці класифікації служать для організації промислових зразків для документації та сприяння дослідницьким дослідженням. Ці категорії в основному виконують утилітарну функцію.

Отже, реєстрація дизайну є обов'язковою для збереження естетичної привабливості ваших товарів. Важливо визнати, що дизайн існує незалежно від самого продукту.

Це означає, що продукти можуть продовжувати існувати, навіть якщо до них не застосовується дизайн. Тому такі елементи, як етикетки чи штампи, не підлягають реєстрації дизайну...» (*Does Your Business Need Industrial Design Registration? // Govche India Private Limited (https://www.kanakkupillai.com/learn/does-your-business-need-industrial-design-registration/). 21.05.2024*).

***

«Компанія Clarivate Plc (NYSE: CLVT), провідний світовий постачальник трансформаційної аналітики, опублікувала звіт "Тенденції реєстрації та судових спорів щодо торговельних марок у 2024 році", в якому проаналізовано шість ключових реєстрів торговельних марок з усього світу: Сполучені Штати Америки (США), Європейський Союз (ЄС), Сполучене

Королівство (Великобританія), континентальний Китай, Японія та Південна Корея. Звіт показує, що у 2023 році після трьох років нестабільності на ринку активність подачі заявок на торговельні марки в усьому світі повернулася до стабільності та зростання, що свідчить про впевнене зростання у 2024 році.

...цей звіт показує, що за останні дев'ять місяців 2023 року в США, ЄС та Південній Кореї спостерігався дуже стабільний рівень активності щодо подання заявок на торговельні марки, який значно випереджав рівень, що існував до початку пандемії COVID-19. Сполучене Королівство продовжує підтримувати високі темпи зростання, тоді як Японія та континентальний Китай стикаються з тенденціями повільного зростання...

Серед інших ключових висновків, зроблених на основі даних про подачу заявок на торговельні марки за 2023 рік, можна виділити наступні:

- Трьома ключовими класами Ніццької класифікації (NCL), за якими подаються заявки на реєстрацію торговельних марок у світі, є роздрібна торгівля та ділові послуги, технології та технічні послуги. Роздрібна торгівля та ділові послуги були найвищим або другим за популярністю класом МКТП для нових заявок у всіх шести реєстрах; технологія посіла перше місце в США, ЄС та Великій Британії, а також увійшла до трійки лідерів у Японії та Південній Кореї; технічні послуги п'ять разів з'являлися в трійці лідерів у шести реєстрах.

- Заявники з континентального Китаю подали найбільше заявок у континентальному Китаї та ЄС і друге місце - у США, Великій Британії, Японії та Південній Кореї. Заявники зі США також посіли перші місця в усіх шести реєстрах. Компанії з Великої Британії увійшли до топ-20 списків заявників у трьох реєстрах: США, ЄС та Великобританії.

- Один заявник виділявся в усіх шести реєстрах - французький косметичний гігант L'Oreal був провідним заявником в ЄПВ та у Великій Британії, третім у США, а також провідним іноземним заявником в Японії та Південній Кореї...»

(New Clarivate Report Indicates Solid Growth in 2024 Global Trademark Filing Activity // THE FINANCIAL TIMES LTD (https://markets.ft.com/data/announce/detail?dockey=600-202405210300PR_NEWS_USPRX___NY17556-1). 21.05.2024).

***

«Компанія Clarivate Plc (NYSE: CLVT), провідний світовий постачальник трансформаційної аналітики, опублікувала Звіт про глобальні судові спори з непрактикуючими суб'єктами (NPE) за 2024 рік, в якому проаналізувала правозастосовчу діяльність NPE та їхні виклики щодо дійсності патентів у всьому світі. Звіт показав, що Сполучені Штати, Німеччина та континентальний Китай є трьома країнами та регіонами з найбільшою кількістю справ про порушення прав, поданих непрактикуючими особами.

У цьому звіті NPE визначається як незалежна юридична організація, яка володіє патентними правами або отримує вигоду від них, але не продає, не виробляє товари і не надає пов'язані з ними послуги. Використовуючи базу

даних патентних справ Clarivate Darts-ip™, цей звіт показав, що серед країн і регіонів, де у 2018-2023 роках найбільше справ про порушення прав було подано НРЕ, на США припадає 97,2% від загальної кількості, тоді як на Німеччину та континентальний Китай - 1,8% і 0,4% відповідно. Однак темпи зростання в трійці лідерів відрізняються, якщо порівнювати 2012-2017 роки з 2018-2023 роками. У США кількість випадків порушення НРЕ зменшилася на 43%, тоді як у континентальному Китаї вона зросла на 600%, а в Німеччині, починаючи з 2018 року, спостерігається значне зниження.

Цей звіт показав, що протягом 2012-2017 років спостерігалася беззаперечна тенденція до збільшення кількості оскаржень дійсності патентів загалом та оскаржень дійсності патентів, поданих проти НКІ в усьому світі. Хоча загальна кількість оскаржень дійсності патентів дещо зросла протягом 2018-2023 років, кількість оскаржень дійсності патентів, поданих проти НКІ у всьому світі, дещо зменшилася...

Інші ключові висновки звіту включають

- Загалом, кількість позовів про порушення прав, поданих непідприємницькими товариствами, зменшилася в усьому світі з 2012 по 2019 рік. Починаючи з 2020 року, кількість справ про порушення прав НРЕ почала стабілізуватися на рівні близько 2 000 на рік.

- НРЕ добре відомі своєю активністю у сфері інформаційно-комунікаційних технологій (тобто цифрового зв'язку, телекомунікацій, комп'ютерних технологій та аудіовізуальних технологій). На ці технології припадає 64% патентів, отриманих НРЕ в США, і 74% патентів, отриманих НРЕ в ЄС.

- Патенти, що належать недержавним підприємствам, визнаються недійсними частіше, ніж патенти, що належать недержавним підприємствам. Це може свідчити про те, що НРЕ стикаються з проблемами якості патентів...» (*New Clarivate Report Reveals that the U.S., Germany and Mainland China have the most Non-Practicing Entity Litigation // Cision US Inc (https://www.prnewswire.com/news-releases/new-clarivate-report-reveals-that-the-us-germany-and-mainland-china-have-the-most-non-practicing-entity-litigation-302146414.html). 16.05.2024).*

***

«Зелені торгові марки є одним із способів для компаній підкреслити свої індивідуальні зобов'язання щодо сталого розвитку...»

Навігація під час реєстрації та використання зелених торгових марок, які пов'язані з екологічно чистими продуктами чи послугами, може спричинити численні проблеми. Мало того, що різні відомства по торговим маркам мають різні підходи до зелених торгових марок, але деякі відомства непослідовні в тому, як вони працюють з такими знаками...

Камбоджа

У Посібнику з товарних знаків Камбоджі є лише одне посилання на зелені торговельні марки; там сказано, що аббревіатури (наприклад, Enviro та Eco)

дуже поширені, але вони за своєю суттю не здатні відрізнити товари чи послуги від «екологічно чистих» товарів чи послуг.

Жодні інші нормативні акти, включаючи Закон про торговельні марки, не містять подробиць, пов'язаних із зеленими торговельними марками.

Аналіз камбоджійського реєстру торгових марок показує такі спостереження:

- Офіс інтелектуальної власності, здається, застосовує застереження непослідовно, особливо щодо заявок на торговельні марки, зареєстрованих на початку 2010-х років або раніше. Це може бути тому, що перевірки товарних знаків зазнали багатьох змін протягом багатьох років.
- Знаки, що включають екологічні терміни (наприклад, ECO, BIO, GREEN, EVERGREEN, SUSTAINABLE, EARTH FRIENDLY та ORGANIC), були прийняті, але підлягають відмові від відповідальності.
- Якщо слово «зелений» стосується кольору, а не асоціації як екологічно чистої, це навряд чи матиме якийсь вплив на застосування.
- Деякі знаки, що містять символ переробки, прийняті до реєстрації.
- Немає жодних реєстрацій, що містять інші екологічні терміни (наприклад, чисті та поновлювані).

Враховуючи обмеження та невідповідності зелених знаків у Камбоджі, доцільно звернутися за порадою до кваліфікованого юриста з інтелектуальної власності, який знайомий із місцевими законами та практикою та активно співпрацювати з місцевими органами інтелектуальної власності, щоб відстоювати чіткіші стандарти, які просувають та відрізняють екологічність продукти або послуги. Вони можуть надати індивідуальні поради на основі конкретних обставин зеленої позначки...

Індонезія

Закон Індонезії про торговельні марки 2016 року забороняє реєстрацію торгових марок, які можуть вводити громадськість в оману щодо походження, якості, типу, розміру, різноманітності та/або цільового використання товарів або послуг. Це означає, що знаки, що містять такі терміни, як «екологічно чистий», швидше за все, будуть відхилені, оскільки вони можуть вводити громадськість в оману щодо походження та якості продукції.

Проте зелені торговельні марки, зареєстровані до 2016 року, які містять такі терміни, як NATURAL, ORGANIC та ECO FRIENDLY, все ще існують у реєстрі. Управління товарних знаків час від часу посилається на ці старіші реєстрації, щоб відхилити подібні пізніші заявки. Хоча відхилення на основі введення громадськості в оману є рідкістю, вони вказують на те, що офіс все частіше відхиляє зелені торговельні марки на таких підставах...

Філіппіни

Зелені торговельні марки, які складаються виключно з описових термінів, не можуть бути зареєстровані як торговельні марки на Філіппінах через відсутність розрізняльності та потенціал введення громадськості в оману. У випадках, коли знаки містять зелені елементи, зелені терміни можуть підпадати під застереження.

Під час процесу реєстрації від заявників може знадобитися надати письмову заяву під присягою, щоб усунути заперечення, які можуть виникнути.

Відповідно до бази даних торгових марок, знаки, що містять екологічні терміни (наприклад, ECO, GREEN, RE, RENEWABLE та SUSTAINABLE), були предметом відмови від відповідальності. Знакам, які містять лише символ утилізації або його варіанти, було відмовлено в реєстрації...

Таїланд

Знаки, схожі на знаки сертифікації чи нагороди, включно з екологічно чистими знаками, не підлягають реєстрації в Таїланді...

Згідно з інструкціями офісу, назви кольорів вважаються загальноживаними словами і не підлягають реєстрації як торгові марки. Зазвичай відхилені або відмовлені знаки – це ті, які традиційно вказують на рівень статусу (наприклад, золото, срібло та платина). Слово «green» згадується саме як слово, яке не є розрізняльним, але були випадки, коли знаки, що містять GREEN, приймалися, якщо вони стосувалися лише кольору. Однак, якщо GREEN колір розглядається як опис того, що він екологічно чистий, він буде відхилений або підлягатиме відмові від відповідальності.

У рекомендаціях також чітко згадується «есо» як загальний термін, який не є відмінним, зазначаючи, що це скорочення від «екологічний». Це те ж саме, що й «про» (професійний), «max» (максимум) і «tec» або «tech» (технологія). Знаки, що містять «есо», часто підлягають відмові від відповідальності або взагалі відхиляються.

Були випадки, коли знаки, що містять символ переробки, відхилялися через їх загальну асоціацію з переробкою, що робило їх нездатними відрізнити товари та послуги від інших, а отже, бракувало відмінності. Однак знаки, що містять символ переробки, також були успішно зареєстровані з урахуванням застережень. У останніх випадках знаки, що містять символ переробки, можна було реєструвати без будь-яких застережень. Це говорить про неузгодженість підходів різних експертів...

В'єтнам

У В'єтнамі немає спеціальних правил, що регулюють екологічні торговельні марки, але власники брендів мають можливість зареєструвати їх як сертифікаційні або звичайні торгові марки.

Для сертифікаційних знаків, якщо знак має сертифікат, що підтверджує його екологічну кваліфікацію, він може бути зареєстрований як зелений сертифікаційний знак із застереженнями.

Для звичайних марок можна зареєструвати торговельні марки, які включають певні терміни (наприклад, eg, eco, bio, green, evergreen, sustainable, earth friendly та organic), але підпадають під застереження.

Заглиблюючись у специфіку зелених термінів, видається, що існують неузгодженості у застосуванні застережень до екоформативних знаків, зокрема до тих, що подані до 2010 року.

Відмова від відповідальності була накладена на терміни ECO та подібні терміни (наприклад, екозелена ферма, ECO CITY, ECO TEA, ECO GARDENS, ECO SYSTEM та ECO-PRODUCTION). Однак до 2010 року деякі з цих торгових марок (наприклад, ECO, ECO CIRCLE та ECO-DRIVE) були зареєстровані без будь-яких застережень...

Також очевидно наступне:

- Знаки, що включають BIO, ORGANIC або SUSTAINABLE, підлягають реєстрації, із застереженнями щодо цих конкретних умов.
- Вважається, що сам по собі термін «Green» означає колір і не означає екологічні товари чи послуги; тому він не вважається описовим. Однак, коли GREEN поєднується з термінами, пов'язаними з навколишнім середовищем (наприклад, Green Eco-friendly Sustainable Environmental і A green and sustainable future), це буде предметом застережень...
- Терміни, пов'язані з природою (наприклад, FRIENDLY PRIMER, FRIENDLY LIFE, FRIENDLY TEA, SAFE & FRIENDLY та SAVING ECO FRIENDLY), можна зареєструвати із застереженнями.
- Знаки, що містять символ переробки, можуть бути прийняті до реєстрації як із символом, так і без нього, з урахуванням застережень.

Таким чином, ситуація щодо зелених торгових марок у В'єтнамі виглядає неоднозначною та непослідовною. Ця відсутність одноманітності може створити плутанину та може послабити ефективність зелених торгових марок як індикаторів екологічно чистих продуктів або послуг...» (*Sreymom Mao, Dimas Heldian, Yurio Astary, Claire Corral, Norasak Sinhaseni and Tue Do. Earth Day: why brands are struggling to register green marks in Southeast Asia // Rouse International Limited (<https://rouse.com/insights/news/2024/earth-day-why-brands-are-struggling-to-register-green-marks-in-southeast-asia>). 24.05.2024*).

***

«Члени Всесвітньої організації охорони здоров'я зірвали дедлайн для досягнення угоди про те, як впоратися з наступною глобальною пандемією, після того, як два роки переговорів не привели до консенсусу.

Проєкт договору зосереджувався на подоланні дефіциту вакцин між країнами Заходу та країнами, що розвиваються, а також на "Системі доступу до патогенів та розподілу вигод", згідно з якою країни надаватимуть ВООЗ зразки та генетичні послідовності потенційно небезпечних патогенів. Натомість ВООЗ укладатиме контракти з виробниками вакцин і надаватиме країнам-учасникам 20% необхідних їм вакцин.

Члени організації розійшлися в думках щодо справедливості та вартості імплементації договору.

Тепер Всесвітня асамблея охорони здоров'я (ВАОЗ) повинна спробувати знайти шлях вперед на своїй щорічній зустрічі в Женеві 27 квітня.

У Сполучених Штатах законодавці від Республіканської партії закликали президента Джо Байдена відхилити договір, оскільки повноваження щодо

обміну технологіями та ресурсами зводяться до "подрібнення прав інтелектуальної власності" та "перевантаження ВООЗ". Британські політики також стверджували, що ВООЗ зазіхне на національний суверенітет, якщо матиме повноваження запроваджувати локдауни і контролювати запаси вакцин. Однак договір не змінить баланс сил між ВООЗ і будь-якою державою-членом, оскільки роль ВООЗ полягає в тому, щоб "забезпечити форум для переговорів, що проводяться самими державами-членами", і за відмову від її рекомендацій не передбачено жодних покарань...» (*Helen Li. The WHO's failure to reach a pandemic agreement underscores a global health divide // yahoo! news (https://www.yahoo.com/news/failure-reach-pandemic-agreement-underscores-181132533.html). 26.05.2024*).

***

«...Очікується, що ринок послуг інтелектуальної власності зросте на 12,3% CAGR між 2024 і 2032 роками. Власники компаній переводять свою увагу з накопичення найбільшої кількості патентів на подачу дійсних патентних заявок. І навпаки, занепокоєння щодо точності патентних даних зростає як серйозна перешкода для організацій, що працюють у секторі послуг інтелектуальної власності. Відповідно, корпорації виділяють додаткові ресурси на розвиток надійних методологій для оцінки кількості та якості патентів і портфолію. Це очевидно з ринкових прогнозів, згідно з якими патенти й надалі приносить найбільший дохід серед усіх категорій інтелектуальної власності. У цей час портфолію та патенти оцінюються відповідно до їхньої внутрішньої вартості. Організації зараз інтегрують процедури оцінки, які оцінюють ефективність технології, що використовується для патентного захисту. Хоча патенти принесли більшу частину доходу, авторські права продемонстрували найвищий CAGR, що вказує на всебічну стратегію, яка включає як технологічні, так і творчі гарантії...

Сегментаційний аналіз ринку: у 2023 році в сегментаційному аналізі категорій інтелектуальної власності було виявлено різні тенденції. Незважаючи на те, що патенти принесли найбільший дохід у 2023 році, авторські права продемонстрували найбільш суттєвий сукупний річний темп зростання (CAGR) з 2024 по 2032 рік, як прогнозувалося. Це вказує на те, що сектори, які віддають пріоритет захисту інноваційних технологій, і ті, які віддають перевагу творчим роботам і контенту, досягли балансу.

Сегментація ринку за типом послуг: Сегментація типів послуг у 2023 році продемонструвала зміну вимог організацій. Значний внесок послуг із захисту та управління інтелектуальною власністю у доходи підкреслює першочергову важливість захисту інтелектуальних активів. Навпаки, прогнозований період з 2024 по 2032 рік засвідчив найвищий CAGR для послуг IP Landscape, що відображало зростаючу потребу у всебічному розумінні конкурентного середовища ІВ.

Сегментація ринку за розміром підприємства: ринок послуг ІВ характеризувався чітким внеском малих і середніх підприємств (МСП) і великих підприємств у масштабі підприємства. Незважаючи на те, що великі підприємства зробили значний внесок у загальний дохід у 2023 році, саме малі та середні підприємства (МСП) продемонстрували найвищий CAGR з 2024 по 2032 рік, як прогнозувалося. МСП наголошувалося на використанні послуг ІВ для захисту та збільшення цінності їхніх інтелектуальних активів у жорсткому конкурентному бізнес-середовищі.

Сегментація ринку за галузями: Сегментація за галузями виявила різноманітні переваги щодо послуг ІВ. Напівпровідникова промисловість домінувала в прогнозованому періоді з 2024 по 2032 рік як з точки зору доходу, так і CAGR у 2023 році, що підкреслює критичну важливість захисту ІВ у технологічному прогресі. Однак найвищий CAGR спостерігався в галузі охорони здоров'я, що відображало зростаюче усвідомлення важливості інтелектуальної власності в біотехнологіях, фармацевтиці та медичних досягненнях...» (*Intellectual Property Services Market // MC Today* (<https://www.mobilecomputingtoday.co.uk/21357/intellectual-property-services-market/>). 30.05.2024).

***

Австралійський Союз

«...Австралійська патентна система пропонує рентабельний і ефективний спосіб захисту вашої інтелектуальної власності. Ця система не лише пришвидшує шлях від заявки до отримання гранту, але й пропонує гнучкість для задоволення різноманітних потреб клієнтів, включаючи полегшення відділених заявок і можливість прискорити або відстрочити судове переслідування. Офіційні збори в Австралії також дуже розумні – лише чверть від тих, які стягує Європейське патентне відомство.

Місцеве законодавство дозволяє широкий вибір об'єктів, що підлягають патентуванню, включаючи фармацевтичні препарати (з продовженням терміну дії патенту для окремих патентів), методи лікування, претензії щодо другого медичного використання, а також програмне забезпечення та бізнес-методи (останні дозволені за певних обставин). та умови. Закон Австралії продовжує розвиватися в цьому відношенні...

Різнорманітний та інноваційний ландшафт Австралії в поєднанні з підтримкою патентної системи та законодавчої бази робить її привабливим місцем для міжнародних винахідників і компаній, які прагнуть захистити та комерціалізувати свої винаходи. Незалежно від того, чи перебуваєте ви в авангарді гірничодобувних технологій, охорони здоров'я, відновлюваних джерел енергії чи цифрових інновацій, подача патенту в Австралії може стати стратегічним кроком до глобального успіху.

Винахідники, які подають попередні патентні заявки в Австралії, також можуть отримати конфіденційний звіт про пошук, який може висвітлити потенційні перешкоди судового переслідування на ранній стадії. Це дозволяє їм адаптувати майбутні стратегії подання документів і оптимізувати захист в Австралії та в усьому світі.

Законодавство Австралії передбачає численні варіанти прискорення судового переслідування. Справи можна швидко відслідковувати для отримання дозволу, а потім використовувати для прискорення судового переслідування за відповідними справами по всьому світу, можливо, через Глобальну магістраль патентного переслідування або за допомогою двосторонньої угоди з Європейським патентним відомством...» (*Why file a patent in Australia? // FB Rice (<https://www.fbrice.com.au/ip-news-insights/why-file-a-patent-in-australia-3>). 01.05.2024*).

***

«...Більшість художників і дизайнерів знають, що будь-який оригінальний візерунок, створений малюнком, графічним твором чи малюнком, незалежно від того, створений вручну чи цифровим способом, автоматично захищається авторським правом. Немає потреби в офіційному процесі для отримання захисту авторських прав на вашу роботу. Це безкоштовно і зазвичай триває довше, ніж дизайни.

Однак покладатися лише на захист авторських прав може бути недостатньо для захисту ваших прав інтелектуальної власності...

Саме тут зареєстрований дизайн може бути ідеальною стратегією захисту ІВ.

Якщо існує ймовірність втрати захисту авторських прав після комерціалізації вашого дизайну, подання заявки на зареєстрований дизайн забезпечує певний захист вашої інтелектуальної власності. Як художнику, все, що вам потрібно зробити, це надати малюнки, які показують ваш візерунок, нанесений на виріб. Після цього процес є відносно простим. Після перевірки формальностей дизайн переходить безпосередньо до реєстрації.

Дизайн проходитиме процес перевірки по суті лише за запитом, який зазвичай починається, коли вам стає відомо про порушника. Цей крок необов'язковий. Після завершення процесу експертизи дизайн сертифікується та може бути використаний проти порушника...

Щоб довести порушення авторських прав, вам потрібно продемонструвати, що «значну частину твору було взято або використано». З іншого боку, щоб довести порушення авторських прав на дизайн, вам потрібно показати, що дизайн і робота, яка ймовірно порушує авторські права, «суттєво схожі за загальним враженням».

Якщо ви плануєте зареєструвати дизайн як спосіб захисту свого нового характерного візерунка, є різні стратегії, які ви можете використати, щоб забезпечити захист як свого візерунка, так і продуктів, на яких він зображений.

1. Лише захист візерунка – якщо у вас є дизайн із невизначеними розмірами, наприклад візерунок, ви можете зареєструвати його для захисту. Щоб отримати право на цю категорію, візерунок має повторюватися, а заявка має містити представлення, що показують принаймні одне повторення візерунка. У разі схвалення виріб буде визначено як «текстильна тканина з повторюваним малюнком». Прикладом текстильного полотна з повторюваним візерунком, який є зареєстрованим дизайном, є AU202217824 .

2. Захист продукту з візерунком – якщо у вас є візерунок, який ви застосували до продукту, ви можете розглянути можливість реєстрації дизайну для цього конкретного продукту. Це гарна ідея, якщо малюнок, форма та конфігурація продукту є комерційно значущими візуальними характеристиками. Такі продукти можуть включати одяг, прикраси, сумочку або взуття...» (*Jenny Wyndham-Wheeler and Dr Radhika Moore. Pattern protection: Safeguarding your design legacy // Griffith Hack (<https://www.griffithhack.com/insights/publications/pattern-protection-safeguarding-your-design-legacy/>). 02.05.2024*).

***

«IP Australia випустила дванадцятьте видання Звіту про інтелектуальну власність Австралії за 2024 рік (далі – Звіт), у якому представлені ключові зміни в статистиці ІВ та досліджуються зв'язки між інноваціями, співпрацею та комерціалізацією...

У 2023 році загальна кількість заявок на торговельні марки та дизайни значно зросла після різкого спаду в 2022 році, збільшившись на 7,2% і 11,5% відповідно, тоді як стандартні патенти та права селекціонерів зазнали незначного зниження, впавши на 2,4% і 1,7% відповідно.

Після значного зменшення кількості австралійських внутрішніх заявників у всіх заявках на інтелектуальну власність у 2022 році кількість австралійських заявників значно зросла у 2023 році...

IP Australia отримала 31 515 стандартних патентних заявок у 2023 році, що є невеликим зменшенням на 2,4% порівняно з 2022 роком. Це число означає постійне зменшення кількості поданих заявок порівняно з рекордним рівнем у 2021 році.

Дані також підтверджують, що вихід на національну фазу із заяв РСТ є кращим шляхом подання заявок, з 22 929 входами на національну фазу та приблизно 8 500 прямими входами, зареєстрованими минулого року. Хоча у 2023 році кількість заявок, поданих нерезидентами, зменшилася на 2,8%, вони все ще становлять понад 90% усіх заявок, поданих в Австралії. З іншого боку, заявки, подані жителями Австралії, зросли на 2,4%...

У 2023 році IP Australia отримала 84 476 заявок на торговельну марку, що на 7,2% більше, ніж у 2022 році. Майже 80% заявок у 2023 році були прямими заявками, на відміну від заявок через Мадридський маршрут ВОІВ.

У 2023 році кількість заявок, поданих резидентами, зросла на 9,8% і продовжувала займати відносно вищу частку заявок на торговельні марки (58%) порівняно з нерезидентами. Тим часом у 2023 році кількість реєстрацій торгових марок скоротилася на 9,9%...

У 2023 році було подано рекордну кількість 8776 заявок на дизайн, що на 11,5% більше, ніж у попередньому році. Кількість реєстрацій дизайнів зросла на 5,4% у 2023 році до 8000, а 1540 дизайнів було сертифіковано у 2023 році, що на 24% більше, ніж у попередньому році.

У 2023 році кількість заявок від резидентів зросла на 24,2% до 2652, але ця кількість становить менше третини всіх заявок на дизайн...

У звіті зазначається, що «культурна та творча діяльність» внесла 122,3 мільярда доларів в економіку Австралії в 2019-2020 роках, що на 27,1% більше, ніж у 2010-2011 роках.

Звіт також підтверджує широкий рівень використання матеріалів, захищених авторським правом.

Наприклад, у 2022 – 2023 роках власники авторських прав у музичній індустрії отримали загалом 474 мільйони доларів. Крім того, 142 мільйони доларів доходу було розподілено між більш ніж 36 000 правовласниками, включаючи письменників, художників, видавців та агентів, Copyright Agency Limited (CAL). Компанія Phonographic Performance Company of Australia (PPCA) розподілила 48,7 мільйона доларів США серед зареєстрованих виконавців і ліцензіарів, а 40,3 мільйона доларів США було розподілено серед понад 5100 власників авторських прав в аудіовізуальному секторі, таких як продюсери, режисери, мовники та агенти...» (*Yuchen Yao, Mike Zammit. IP Australia releases 2024 Intellectual Property Report // Spruson & Ferguson (https://www.spruson.com/news/ip-australia-releases-2024-intellectual-property-report/). 21.05.2024*).

***

«...Митні повідомлення є корисним інструментом моніторингу, який правовласники можуть використовувати для вдосконалення своїх стратегій правозастосування.

В Австралії положення про імпорт, передбачені Законом про торговельні марки 1995 року (Cth), Законом про авторське право 1968 року (Cth), Законом про захист олімпійської символіки 1987 року (Cth) та Законом про захист великих спортивних подій (позначення та зображення) 2014 року (Cth), надають австралійській митниці право вилучати товари, що підозрюються в порушенні зареєстрованих торговельних марок або авторських прав, захищених олімпійських виразів, позначень та зображень, пов'язаних з великими спортивними подіями, якщо вони імпортуються в Австралію з метою використання в комерційних цілях.

Цей процес називається "Схемою повідомлення про заперечення" і може бути підсумований наступним чином:

1. Подання повідомлення: правовласник, уповноважений користувач або ексклюзивний ліцензіат правовласника може подати повідомлення про заперечення до Австралійської митної та прикордонної служби з детальним описом своїх зареєстрованих торгових марок, творів, захищених авторським правом, захищених олімпійських виразів або позначень і зображень великих спортивних подій.

Для торговельних марок, авторських прав та олімпійських виразів повідомлення про заперечення дійсне протягом чотирьох років і може бути оновлене та/або подане повторно для забезпечення безперервного захисту. Повідомлення про заперечення щодо позначень та зображень великих спортивних подій, як правило, дійсне протягом одного року або менше. Заява про заперечення може бути відкликана в будь-який час, якщо вона більше не потрібна. Декілька національних та світових брендів подали повідомлення про заперечення до Прикордонних сил Австралії, зокрема Adidas AG, Австралійська футбольна ліга, Bose Corporation, Disney Enterprises, Inc. та Louis Vuitton Malletier.

2. Вилучення та повідомлення: У разі виявлення підозрілих контрафактних товарів австралійська митниця вилучає їх і повідомляє про це імпортера та власника прав інтелектуальної власності (заперечувача).

Імпортер повинен подати заяву про звільнення вилучених товарів протягом 10 робочих днів з моменту отримання повідомлення або добровільно відмовитися від товарів. Якщо Заява про звільнення не подається, товари конфіскуються.

3. Судовий позов або конфіскація: Якщо буде подано позов про звільнення, Противник буде повідомлений і матиме 10 робочих днів (за певних обставин може бути продовжено до 20 робочих днів), щоб розпочати судовий розгляд (Період розгляду).

До закінчення Періоду дій Заперечувач має можливість розпочати судовий процес або погодитися на повернення товарів Імпортеру. Якщо судовий процес не розпочато протягом Періоду дій, митниця зобов'язана випустити товари назад імпортеру, якщо тільки вони не були добровільно конфісковані.

Після завершення будь-якого судового розгляду щодо того, чи порушують товари права інтелектуальної власності правовласників, суд виносить постанову щодо товарів, тобто про те, що товари мають бути повернуті імпортеру або конфісковані на користь Співдружності. У разі конфіскації товарів Прикордонні сили Австралії розпоряджатимуться товарами відповідно до вказівок відповідного делегата, як правило, шляхом знищення або пожертвування.

Серед переваг впровадження повідомлень про митне спостереження можна виділити наступні:

- Превентивна дія: Зупинка контрафактних товарів до їх розповсюдження на ринку, що значно зменшує потенційну економічну та репутаційну шкоду для брендів.
- Економічна ефективність: Взаємодія з митними органами є відносно недорогою у порівнянні з потенційними збитками від продажу контрафактної продукції.
- Юридичні важелі впливу: В Австралії повідомлення про заперечення є правовою підставою для негайних дій, що підвищує можливість швидкого реагування на порушення прав інтелектуальної власності.
- Ширші заходи боротьби з шахрайством: Вони доповнюють інші заходи відомств по боротьбі з шахрайством, створюючи багаторівневий захист від підробок.

Використання повідомлень про митне спостереження може відігравати вирішальну роль у боротьбі з контрафактними товарами на внутрішньому та світовому ринках. Як демонструє австралійська модель, ці повідомлення слугують важливим захисним механізмом, захищаючи як економічні інтереси бізнесу, так і безпеку споживачів...» (*Roseanne Mannion, Lan Pham. Protecting your brand from counterfeits // Spruson & Ferguson (https://www.spruson.com/news/protecting-your-brand-from-counterfeits/). 21.05.2024*).

***

«...У березні 2024 року патентно-аналітичний центр IP Australia опублікував звіт "Сила водню" (The Power of Hydrogen). У звіті проаналізовано світову та австралійську інформацію про подачу заявок на патенти, що стосуються водневих технологій, у період з 2010 по 2020 рік.

Деякі з найбільш важливих висновків у звіті такі:

- У період з 2010 по 2020 рік було подано 32 885 сімейств патентів, пов'язаних з водневими технологіями, і з 2014 року кількість заявок постійно зростала.
- Провідним глобальним реєстратором сімейств патентів, пов'язаних з водневими технологіями, є China Petroleum Corporation (1313 сімейств патентів), а наступними за кількістю заявок є Китайська академія наук (688 сімей), Saudi Arabian Oil Company (280 сімей) і Toyota Motor Corporation (278 сім'ї).
- Китай є найбільшою країною походження заявок на патенти на водень (17 264 сімейства) з деяким відривом, а наступними є США (6348 сімей), Японія (5258 сімей) і Південна Корея (2341 сімейство). Примітно, що менше 5% китайських заявок було подано як міжнародні заявки (РСТ), тоді як близько 87% заявок США були подані за допомогою РСТ.
- Зі 193 сімейств патентів, пов'язаних з водневими технологіями, що походять з Австралії, найбільшу кількість було подано компанією CSIRO (16 сімейств), за якою слідує Aquahydrex (9 сімейств).

- Австралійські заявники на патенти, пов'язані з водневими технологіями, шукають захисту в основному в Австралії, а також у США, Китаї, Європі, Канаді та Японії.
- Основними іноземними заявниками, які подають патентні заявки на водневі технології в Австралії, є Royal Dutch Shell Plc, Exxon Mobil Corp, Topsoe Holdings A/S, Linde Plc і L'Air Liquide Societe (у порядку зменшення заявок).
- З глобальних заявок на патенти, спрямованих на водневі технології протягом періоду 2010 – 2022 рр., більшість стосується виробництва водню (18 611 родин), за якою йде використання водню (13 178 родин), а потім зберігання та розподіл водню (3 166 родин)...

Незважаючи на те, що китайські компанії є найбільшими заявниками патентів, пов'язаних із водневими технологіями, їхня увага зосереджена переважно на комерціалізації на місцевому ринку.

Значна кількість заявок на патенти, пов'язані з водневими технологіями, була подана нафтохімічними компаніями, які, схоже, готуються до майбутнього з використанням відновлюваної енергетики, використовуючи свою існуючу інфраструктуру та ланцюги поставок...» (*Mark Roberts. "The Power of Hydrogen" report | Patent filing activity in hydrogen technology // Spruson & Ferguson (<https://www.spruson.com/patents/the-power-of-hydrogen-report-patent-filing-activity-in-hydrogen-technology/>). 27.05.2024*).

***

Демократична Республіка Конго

«...Враховуючи, що Демократична Республіка Конго (ДРК) залежить головним чином від імпорту, для зацікавлених сторін вкрай важливо отримати реєстрацію інтелектуальної власності в країні...

Процес реєстрації торгової марки в ДРК мало чим відрізняється від процесу в інших юрисдикціях у всьому світі, за винятком того, що провадження не включає формальний етап заперечення як частину своєї процедури. Незважаючи на те, що у розділі 2 Закону про промислову власність № 82-001 прямо згадується «Подання, реєстрація та публікація знаків», процедура оскарження, строки та вимоги не передбачені законом.

Якщо заявка на торговельну марку відповідає формальним і суттєвим вимогам для реєстрації, немає визначеного періоду, протягом якого треті сторони можуть офіційно заперечувати реєстрацію до або після її надання.

Проте закон дозволяє скасувати постреєстрацію торгової марки, якщо будь-яка зацікавлена сторона або прокуратура можуть продемонструвати вагомі причини згідно із законодавством ДРК, що торгова марка не повинна була бути зареєстрована. Ці причини можуть включати абсолютні підстави для відмови, такі як торговельна марка, яка не є розрізняльною, є оманливою або порушує громадський порядок, і відносні підстави для відмови, до яких

включено інтереси третіх сторін, наприклад, ризик плутанини між торговими марками.

Будь-яка зацікавлена сторона може оскаржити реєстрацію торгової марки в ДРК після її реєстрації в суді. Судочинство ведеться французькою мовою, яка є офіційною мовою судової системи.

Однак судова система ДРК стикається з кількома проблемами, які перешкоджають її ефективності. Він страждає від хронічного недофінансування, що призводить до нестачі ресурсів для судів, суддів та допоміжного персоналу. Це призводить до затримок у розгляді справ, накопичення судових справ та обмеження доступу багатьох громадян до правосуддя. Судові розгляди часто проходять повільно, складно і часто відкладаються, що призводить до тривалих судових суперечок і незадоволення сторін.

Численні виклики в судовій системі часто змушують зацікавлені сторони уникати звернення до суду для вирішення спорів. Ось чому звернення за юридичною допомогою до експертів має вирішальне значення для орієнтування у складнощах і викликах судової системи в ДРК...» (*Inês Monteiro Alves, Diogo Antunes. Protecting trademarks in DRC // Inventa* (<https://inventa.com/en/news/article/994/protecting-trademarks-in-drc>). 28.05.2024).

***

Європейський Союз

«Німецьке відомство з патентів і торговельних марок (DPMA) опублікувало дослідження патентних заявок у Німеччині, що стосуються різних видів відновлюваної енергії (сонячної, вітрової, гідроенергії (в тому числі хвильової та приливної), на основі дат публікації між 2014 і 2023 роками. Дослідження показує переважання Китаю та Південної Кореї за кількістю патентних заявок на акумулятори, виходячи з національності першого заявника. Що стосується сонячної енергетики, то між 2021 і 2023 роками частки Німеччини (19,5% у 2023 році), Франції (9%) і США (16,5%) залишалися загалом стабільними, тоді як частка Китаю зросла з 7,7% до 19,5%. У вітроенергетиці сильно домінує Данія з 36,5% попиту, за нею йде Німеччина з 19,5%...» (*Martin Kohrs. L'Office Allemand des Brevets et des Marques publie une étude sur l'innovation dans le domaine des énergies renouvelables // Novagraaf* (<https://www.novagraaf.com/fr/vision/blog-loffice-allemand-des-brevets-et-des-marques-publie-une-etude-sur-linnovation-dans-le>). 02.05.2024).

***

«Пошук зображень у DesignView розширився і тепер включає зразки з усіх національних і регіональних відомств інтелектуальної власності (ІВ) Європейського Союзу, що робить пошук візуально схожих зразків простішим,

ніж будь-коли раніше. 6 травня 2024 року в інструмент пошуку зображень було додано проекти відомств ІВ ЄС, що дозволило користувачам використовувати зображення для пошуку подібних дизайнів серед понад чотирьох мільйонів дизайнів ЄС...

Зберігаючи майже 22 мільйони дизайнів з Європейського Союзу та за його межами, DesignView є найбільшою у світі безкоштовною онлайн-базою даних дизайну. Функцію пошуку зображень було вперше представлено в червні 2023 року з використанням зареєстрованих зразків спільноти (RCD) EUIPO.

DesignView разом із TMView та GIView представляють флагманські інструменти EUIPO, розроблені в рамках Європейської мережі інтелектуальної власності (EUIPN)» (*Designs from the EU national and regional IP offices included in DesignView Image Search // European Union Intellectual Property Office* (<https://www.euipo.europa.eu/en/news/designs-from-the-eu-national-and-regional-ip-offices-included-in-designview-image-search>). 16.05.2024).

***

«Спільно з Європейським інвестиційним банком (ЕІВ) Європейське патентне відомство (ЕРО) опублікувало нове дослідження, яке пропонує ключові висновки щодо позиції Європи в глобальній гонці за інновації в галузі чистих і стійких технологій. Дослідження зосереджується на компаніях, які просують нові запатентовані технології, проливаючи світло на центральних гравців в екосистемах чистих технологій Європейського Союзу. Воно порівнює їх з аналогічними компаніями в інших європейських країнах і США, використовуючи колективний досвід ЕІВ і ЕРО для аналізу їхніх профілів фінансування та патентування.

Звіт показує помітне зростання винаходів у сфері чистих технологій на 33% з 2016 по 2021 рік. За період з 1997 по 2021 рік було опубліковано понад 750 000 винаходів для чистих і стійких технологій, що становить майже 12% усіх винаходів за цей період.

Крім того, у звіті пропонується розгорнуте опитування європейських інноваторів чистих технологій, висвітлюючи їхні зусилля у сфері екологічно чистих технологій і визначаючи допомогу, необхідну для виведення їхніх інновацій на ринок» (*New EPO-EIB Study: Financing and Commercialisation of Cleantech Innovation // IP Helpdesk* (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/new-epo-eib-study-financing-and-commercialisation-cleantech-innovation-2024-05-02_en). 02.05.2024).

***

«За результатами опитування, проведеного у 2023 році, 91% респондентів висловили задоволення послугами Відомства інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO), що свідчить про незначне зростання порівняно з 90% у 2022 році, і є найвищим показником задоволеності клієнтів.

Опитування задоволеності клієнтів у 2023 році показало зростання рівня задоволеності послугами, пов'язаними з торговельними марками Європейського Союзу (EUTM) та зареєстрованими зразками Співтовариства (RCD): 93 % респондентів заявили, що вони задоволені послугами EUTM у 2023 році порівняно з 91 % у 2022 році. Задоволеність послугами з реєстрації промислових зразків зросла до 94 % у 2023 році з 91 % у 2022 році...

Опитування, в якому взяли участь близько 10% респондентів, проводилося серед усіх користувачів послуг EUIPO, які користувалися цими послугами протягом попередніх 12 місяців...» (*EUIPO hits record 91 % customer satisfaction in 2023 survey // European Union Intellectual Property Office* (<https://www.euipo.europa.eu/en/news/euipo-hits-record-91-customer-satisfaction-in-2023-survey>). 27.05.2024).

***

«Єдиний ринок, який минулого року відзначив своє 30-річчя, є одним із найбільш вражаючих досягнень ЄС і найбільшим торговим блоком у світі...»

Заснована в 2011 році, Мережа інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPN) об'єднує відомства інтелектуальної власності в ЄС, сприяючи технічній допомозі та обміну передовим досвідом. Це життєво важлива мережа для узгодження та спрощення практик інтелектуальної власності в державах-членах і посилення захисту прав інтелектуальної власності в межах ЄС, а також має вирішальне значення для вільного руху товарів і послуг, фундаментального аспекту єдиного ринку.

Співпраця є фундаментальною для місії та цінностей EUIPO...

Плідним прикладом співпраці є TM5 та ID5, багатосторонній форум співпраці 5 найбільших відомств торгових марок і дизайну: EUIPO та відомств інтелектуальної власності США, Японії, Республіки Корея та Китаю. Усі представництва EUIPN і TM5 разом з іншими представництвами є частиною TMview, інструменту, який надає доступ до понад 120 мільйонів торгових марок від 77 різних представництв інтелектуальної власності...

TMview не тільки покращує співпрацю, але й робить інформацію про торгові марки загальнодоступною, сприяючи більш здоровому бізнес-середовищу.

Іншим прикладом плідної співпраці є те, що EUIPO працює в тісній співпраці з Європейською комісією для просування надійних систем інтелектуальної власності в ключових країнах торгових партнерів через проекти, що фінансуються ЄС.

Ці проекти стосуються всіх прав інтелектуальної власності та мають на меті сприяти інноваціям, залучати нові інвестиції та покращувати захист і захист прав інтелектуальної власності. Роблячи це, ми допомогли багатьом країнам у процесі приєднання до міжнародних угод, надали експертні знання для процесів правової реформи, створили спроможність для більш ефективної

перевірки прав інтелектуальної власності та практики та інструментів правозастосування...

У 2021 році EUIPO разом з Європейською комісією активно співпрацювали з національними офісами ЄС, щоб започаткувати Фонд для малого та середнього бізнесу, щоб надати малим і середнім підприємствам (МСП) можливість захищати свої права інтелектуальної власності, а саме торговельні марки та зразки, а також патенти та сорти рослин...

З моменту запуску Фонду для малого та середнього бізнесу EUIPO надав понад 50 000 МСП у всьому ЄС можливість зареєструвати свої активи інтелектуальної власності, допомагаючи їм покладатися на ІВ у ці дуже невизначені та складні часи...

Мережа Ideas Powered for Business включає EUIPN, а також низку зацікавлених сторін, які зосереджені на підтримці МСП у питаннях ІВ. МСП, які утворюють основу економіки ЄС, рухають технічний прогрес, забезпечують життєво важливу роботу та відіграють важливу роль в економіці менших міст і сільських регіонів. Тим не менш, останні дані EUIPO про МСП показали, що хоча лише 10% європейських МСП володіють будь-яким типом зареєстрованих прав інтелектуальної власності, ті, які мають, заробляють на 68% більше на одного працівника, що демонструє потенціал прав ІВ для підвищення економічного успіху МСП...

Після інтенсивного процесу консультацій на початку 2024 року EUIPO наразі готує свій Стратегічний план на 2030 рік, який буде оприлюднено в січні 2025 року. SP2030 — це можливість посилити співпрацю та підтримати EUIPN у розширенні меж креативності, економічного зростання та конкурентоспроможності, одночасно захищаючи права інноваторів і підприємств у всьому ЄС і за його межами.

Йдеться про перехід від усталеного центру відомств інтелектуальної власності до активної спільноти, яка сприяє безперервній співпраці в режимі реального часу, обміну знаннями та покращенню послуг на користь користувачів у всіх країнах-членах ЄС. Співпраця між відомствами інтелектуальної власності й надалі залишатиметься ключовою в розвитку майбутнього єдиного ринку ЄС разом із його європейським економічним успіхом» (*International cooperation and SME Fund at the core: Strengthening the EU's single market through intellectual property in the EU // European Union Intellectual Property Office (<https://www.euipo.europa.eu/en/news/international-cooperation-and-sme-fund-at-the-core-strengthening-the-eu-s-single-market-through-intellectual-property-in-the-eu>). 17.05.2024*).

***

«...З юридичної точки зору комерційні таємниці є формою інтелектуальної власності (ІВ), яка складається з інформації, такої як формули, практики, процеси, дизайни, інструменти, шаблони або компіляції інформації, яка не є загальновідомою або легкодоступною (1).

Зберігаючи таємницю, підприємства можуть отримати значну комерційну цінність (2). Ця перевага залежить від того, що інформація залишається таємною, а для забезпечення її конфіденційності докладаються розумні зусилля (3). Отже, ці три вимоги мають бути виконані, щоб інформація вважалася «комерційною таємницею» згідно з Директивою Європейського Союзу про комерційну таємницю (Директива (ЄС) 2016/943)...

Директива Європейського Союзу про комерційну таємницю (Директива (ЄС) 2016/943) гармонізує захист між державами-членами, встановлюючи єдине визначення та правову основу для комерційної таємниці. Це гарантує, що власники комерційної таємниці мають доступ до мінімального стандарту засобів правового захисту в ЄС для боротьби з незаконним привласненням.

Нещодавній аналіз судових процесів щодо комерційної таємниці показує значну активність у ЄС: у період з 1 січня 2017 року по 31 жовтня 2022 року було виявлено 695 судових розглядів. Ці судові процеси в основному відбуваються в спеціалізованих судах інтелектуальної власності (26%), апеляційних судах (25%) і загальних цивільних судах (24%), підкреслюючи різноманітні задіяні правові сфери. Переважає цивільне судочинство, яке становить 89% справ, а рівень апеляцій у 46% свідчить про активну участь у судовому процесі після судового розгляду. Проте відсоток успішних позовів про порушення становить приблизно 27%, що підкреслює складність і проблеми, пов'язані з судовими процесами щодо комерційної таємниці...

Хоча EUIPO безпосередньо не займається комерційною таємницею, вона відіграє вирішальну роль у сприянні обізнаності з правами інтелектуальної власності та освіти в ЄС. Відомство сприяє обговоренню найкращих практик захисту інтелектуальної власності, включно з комерційною таємницею, необхідною для збереження цілісності цих незареєстрованих прав. Оскільки комерційна таємниця не потребує реєстрації, акцент робиться на стратегічному управлінні інформацією для запобігання несанкціонованому розголошенню, обмеженні доступу, навчанні та підвищенні обізнаності працівників і правовому захисті від незаконного привласнення, оскільки угоди про конфіденційність, підтримані національним правозастосуванням, можуть бути деякими фізичними, адміністративними та правовими заходами, які можна взяти до уваги в порядку перерахування» (*Trade secrets: Vital intellectual property assets // European Union Intellectual Property Office (<https://www.euipo.europa.eu/en/news/trade-secrets-vital-intellectual-property-assets>). 16.05.2024*).

***

«Офіс інтелектуальної власності Бенілюксу є одним із відомств, які беруть участь у Мережі інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPN). EUIPN має на меті створення уніфікованої системи торговельних марок в ЄС шляхом розробки спільних практик, послуг та інструментів. Найновіша загальна практика (CP13) була опублікована 22 березня 2024 року та

остаточно набуде чинності 22 червня 2024 року та зосереджена на недобросовісності в заявках на торговельні марки...

CP13 має на меті забезпечити загальне розуміння загального поняття недобросовісності та інших концепцій, включаючи термінологію, пов'язану з її оцінкою, а також факторів і сценаріїв, які можуть виявитися доречними в оцінці.

Розрізняють два невичерпних аспекти недобросовісності. Перший аспект стосується незаконного привласнення прав (прав) третьої сторони, коли заявник на торговельну марку націлений на інтереси конкретної третьої сторони. Доречними факторами в цьому відношенні є ai) нечесні наміри, ii) знання заявника про те, що третя сторона використовує раніше ідентичне/подібне право, iii) ступінь правового захисту, яким користується раніше право третьої сторони, iv) ступінь ідентичності /схожість між оскаржуваною торговельною маркою та попереднім правом, v) відсутність чесної комерційної логіки, що стоїть за поданням оскаржуваної торговельної марки та vi) хронологія подій, що призвели до подання оскаржуваної торговельної марки.

Другий аспект стосується зловживання системою торговельних марок, коли заявник подав заявку на оскаржувану торговельну марку для цілей, відмінних від тих, що належать до основних функцій торговельної марки...

CP13 покликаний служити вказівкою щодо оцінки недобросовісності в заявках на торговельні марки» (*Saskia van der Meijden-Bullens. Bad faith in trade mark applications // Taylor Wessing* (<https://www.taylorwessing.com/en/insights-and-events/insights/2024/05/bad-faith-in-trade-mark-applications>). 28.05.2024).

***

Китайська Народна Республіка

«Торгівля інтелектуальною власністю в Китаї зросла минулого року, що свідчить про постійне підвищення міжнародної конкурентоспроможності країни в цій сфері, свідчать офіційні дані.

З 2013 по 2023 рік середньорічні темпи зростання загальної торгівлі роялті від інтелектуальної власності в Китаї становили 9,4 відсотка, згідно з даними Державного управління валютного контролю.

Минулого року загальний обсяг торгівлі роялті від інтелектуальної власності сягнув \$53,7 млрд. З них експорт склав \$11 млрд, що майже на 70% більше, ніж у 2019 році, свідчать дані.

У 2023 році торгівля інтелектуальною власністю в Китаї становила близько 6,1% від загального обсягу торгівлі послугами, що на 0,6 відсоткових пункти більше, ніж у 2019 році, згідно з даними.

Понад 70 китайських компаній, які отримували роялті за інтелектуальну власність у 2023 році, мали річний транскордонний дохід понад 10 мільйонів

доларів, свідчать дані» (*China's intellectual property trade expands in 2023 // China Daily* (<https://www.chinadailyhk.com/hk/article/582484>). 06.05.2024).

***

«Офіційно опубліковано Білу книгу «Статус захисту інтелектуальної власності в Китаї на 2023 рік» (далі — «Біла книга»). Біла книга описує прогрес і досягнення захисту інтелектуальної власності Китаю в 2023 році з п'яти аспектів: ефективність захисту, інституційна побудова, реєстрація схвалення, культурна побудова та міжнародна співпраця.

З точки зору ефективності захисту, ефективність судового та адміністративного захисту постійно покращується. Національні суди отримали 462 200 нових цивільних справ щодо інтелектуальної власності, національні органи прокуратури прийняли до перегляду та арешту 7 049 справ за порушення прав інтелектуальної власності, а національні органи громадської безпеки порушили 40 000 справ про порушення прав інтелектуальної власності та виробництво/продаж підроблених товарів...

Щодо інституційної побудови, правова система інтелектуальної власності продовжувала вдосконалюватися. Протягом року було прийнято або змінено близько 20 законів, нормативних актів і правил про інтелектуальну власність, а також 2 судових роз'яснення щодо захисту інтелектуальної власності. Було видано близько 30 нормативних документів та директивних документів, пов'язаних із захистом інтелектуальної власності, позитивно зрушено у місцевому комплексному законодавстві.

Що стосується реєстрації дозволів, то кількість реєстрацій інтелектуальної власності продовжувала зростати. На кінець 2023 року кількість дійсних патентів на винаходи в Китаї становила 4,99 мільйона, що на 18,5% більше, ніж у минулому році; кількість дійсних зареєстрованих торгових марок становила 46,1464 млн, що на 8,1% більше, ніж у минулому році. Кількість реєстрацій авторських прав склала 8,9239 мільйона, що на 40,46% більше, ніж у минулому році. Всього затверджено 2508 товарів із географічним зазначенням. У 2023 році прийнято 14 278 заявок на нові сорти сільськогосподарських рослин, що на 27,5% більше, ніж у попередньому році, а також 1906 заявок на нові сорти лісових і трав'яних рослин, із 915 дозволених...» (*"2023 China Intellectual Property Protection Status" White Paper Officially Released // Beijing Sanyou Intellectual Property Agency Ltd.* (<https://www.sanyouip.com/en/insights/content/3/360.html>). 13.05.2024).

***

«...Китай зазвичай пов'язують із присвоєнням ІВ, а не з захистом ІВ. Під час економічного підйому Китаю він здебільшого зосереджувався на отриманні іноземної інтелектуальної власності шляхом привласнення, а не на її внутрішньому розвитку. Наукові дослідження постійно виявляють, що сильні права інтелектуальної власності мають обмежений вплив на просування

інновацій у країнах з економікою, що розвивається, де легше копіювати зовнішні винаходи. Незважаючи на те, що привласнення інтелектуальної власності в Китаї залишається проблемою сьогодні, у Китаї відбувся значний прогрес у захисті інтелектуальної власності з 1984 року. У 2001 році Китай вжив значні перші дії, внісши радикальні зміни до свого законодавства про інтелектуальну власність, щоб привести його у відповідність із світовими стандартами, коли він приєднався до Світової організації торгівлі. Протягом останнього десятиліття захист ІВ у Китаї розвивався паралельно з його технологічними можливостями. У 2014 році Китай заснував свій перший суд, присвячений вирішенню питань інтелектуальної власності, який згодом розширився до мережі судів інтелектуальної власності. У 2021 році Китай оприлюднив свій 14-й п'ятирічний план, який містить директиву щодо інтелектуальної власності з амбітними цілями, зокрема збільшення кількості патентів, виданих міжнародним компаніям до 2025 року.

Система ІВ у Китаї все ще має значний потенціал для вдосконалення. Іноземні корпорації, які ведуть бізнес у Китаї, продовжують бути обережними, і розгляд позовів щодо інтелектуальної власності в Китаї обмежується інформацією, отриманою з державних баз даних. Хоча система інтелектуальної власності в Китаї не настільки розвинена, як у Сполучених Штатах, Китай, безсумнівно, докладає зусиль для її вдосконалення, відповідно підвищуючи конкурентоспроможність своєї інноваційної екосистеми...» (*Abu Hurairah Abbasi. IP Rights: A Threat to Innovation // Nation (https://www.nation.com.pk/25-May-2024/ip-rights-a-threat-to-innovation). 25.05.2024*).

***

Королівство Нової Зеландії

«На все більш взаємопов'язаному та конкурентному ринку компанії постійно шукають інноваційні способи виділити свої продукти та послуги. Одна з таких стратегій передбачає використання спільних або комбінованих торгових марок. Але перед тим, як піти цим шляхом, компаніям дуже важливо зрозуміти пов'язані нюанси, переваги, недоліки та ключові міркування...

Плюси

1. Розширення присутності на ринку: об'єднавши сильні сторони двох або більше брендів, підприємства можуть значно розширити свою присутність на ринку та звернути увагу на ширшу аудиторію. Ця синергія може призвести до підвищення впізнаваності бренду та лояльності клієнтів.
2. Спільне використання ресурсів: Спільні торгові марки часто мають спільні ресурси, зокрема маркетингові бюджети, мережі розподілу та технологічний досвід. Таке об'єднання ресурсів може призвести до економії коштів і підвищення ефективності роботи.

3. Пропозиція інноваційних продуктів: коли підприємства об'єднують свій досвід, вони можуть створювати інноваційні продукти чи послуги, які могли б бути неможливими окремо. Це може дати їм конкурентну перевагу на ринку.

4. Зміцнення іміджу бренду: об'єднання з іншим авторитетним брендом може підвищити сприйману цінність і надійність вашого власного бренду. Це може бути особливо корисним при виході на нові ринки чи сегменти.

Мінуси

1. Складність в управлінні: Управління спільним товарним знаком може бути складним, особливо коли йдеться про прийняття рішень, розподіл ресурсів і вирішення конфліктів. Інтереси всіх сторін мають бути ретельно збалансовані та задокументовані, щоб партнерство залишалось продуктивним.

2. Потенціал розмивання бренду: якщо бренди, які співпрацюють, мають суттєво різні позиції на ринку або репутацію, існує ризик розмивання бренду та потенційна втрата клієнтів. Спільна торгова марка може не однаково резонувати з усіма сегментами клієнтів. Крім того, дисбаланс може виникнути, якщо одна сторона має більш усталену репутацію або сильніший капітал бренду, ніж інша, що потенційно може призвести до сприйняття несправедливості у співпраці.

3. Юридичні питання та питання інтелектуальної власності: орієнтуватися в правовому ландшафті спільних торгових марок може бути складно. Необхідно ретельно вирішувати такі питання, як права власності, ліцензійні угоди та розгляд можливих порушень.

4. Ризики розірвання: якщо співпраця закінчиться, доля спільної торгової марки може стати спірною. З самого початку повинні бути укладені чіткі угоди щодо розірвання партнерства та майбутнього використання торгової марки.

Основні міркування перед тим, як вибрати спільні торгові марки

1. Чітка угода та документація: дуже важливо мати всеосяжну угоду, у якій визначено ролі, обов'язки та права кожної сторони. Це включає положення щодо управління, використання та можливого припинення спільної торгової марки.

2. Сумісність і узгодженість брендів: переконайтеся, що бренди, які співпрацюють, сумісні та що їхня спільна ідентичність добре резонуватиме на ринку. Ретельний аналіз ринку може допомогти оцінити це узгодження.

3. Юридична перевірка: Проведіть комплексну юридичну перевірку, щоб виявити та пом'якшити будь-які потенційні конфлікти щодо інтелектуальної власності або ризики порушення. Це включає перевірку наявності та можливості реєстрації спільної торгової марки.

4. Реєстрація спільного знака: якщо кожна компанія має окремі реєстрації торговельних марок, подумайте, чи потрібна реєстрація спільного знака та які наслідки, якщо цього не робити. Наприклад, якщо спільна марка використовується, але не зареєстрована, товари та послуги, охоплені кожною торговою маркою, повинні відповідати, інакше це може призвести до претензій щодо порушення або зловживання.

5. Стратегія виходу: майте чітку стратегію виходу. У ньому має бути детально описаний процес розірвання угоди про спільну торговельну марку та вирішення будь-якого залишкового капіталу бренду чи сприйняття клієнтами. Відповідайте на важливі питання, зокрема:

- Що відбувається з торговою маркою після припинення співпраці?
- Чи можуть обидві сторони продовжувати використовувати торгову марку чи існують обмеження?
- Чи існує механізм, за допомогою якого одна сторона може викупити частку іншої в торговій марці?

6. Постійне управління: Створіть надійну структуру управління для управління спільною торговою маркою. Це включає регулярні перевірки, оцінювання ефективності та механізми вирішення будь-яких суперечок, які можуть виникнути.

7. Міжнародні міркування: якщо спільний знак буде використовуватися в кількох країнах, компанії повинні враховувати міжнародне брендування та правила торговельних марок для окремих країн. Кожна юрисдикція може мати різні вимоги та процеси щодо реєстрації торгових марок і забезпечення їх дотримання...» (*Damon Butler and Raji Amarasinghe. Understanding collaborative trade marks: the pros and cons, and what to be aware of // AJ Park (<https://www.ajpark.com/insights/understanding-collaborative-trade-marks-the-pros-and-cons-and-what-to-be-aware-of-2/>). 28.05.2024*).

***

Королівство Таїланд

«У нещодавній доповіді Торгового представника США (USTR) було оцінено прогрес Таїланду в галузі захисту інтелектуальної власності (ІВ) та її дотримання...»

Таїланд разом із 19 іншими країнами залишається в контрольному списку USTR (WL) у 2024 році. Хоча це визначення вказує на наявність проблем із захистом інтелектуальної власності, USTR визнає постійні зусилля Таїланду щодо покращення своєї структури інтелектуальної власності. У звіті були зроблені такі важливі коментарі та зауваження:

USTR закликає Таїланд прискорити процес внесення змін до Закону про авторське право та Закону про патенти. Було висловлено занепокоєння щодо Закону про авторське право, зокрема, щодо необхідності усунення процедурних перешкод для захисту від несанкціонованого відеозйомки та надто широких винятків щодо обходу технічних заходів захисту. Щодо Закону про патенти, було рекомендовано спрощення процесу реєстрації патентів, скорочення відставання в незавершених патентних експертизах і підготовка до приєднання до Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків.

У звіті USTR 2024 наголошується на потребі Таїланду в покращенні заходів контролю та стримування проти зростаючого онлайн-піратства та

додатків, які дозволяють несанкціоновану трансляцію та завантаження захищеного авторським правом вмісту. Однак у звіті визнаються позитивні зрушення у сфері фізичного примусу. Зокрема, меморандум про взаєморозуміння між Таїландом і платформами електронної комерції від 2021 року довів ефективність у боротьбі з продажем і рекламою підроблених товарів в Інтернеті, а також з онлайн-піратством. Крім того, Тайська митна система реєстрації прав інтелектуальної власності, створена в 2022 році, підвищила ефективність вилучення імпортованих, експортованих і транзитних контрафактних товарів.

...звіт USTR 2024 вказує на позитивний напрямок захисту та захисту прав інтелектуальної власності в Таїланді. Однак це також підкреслює необхідність продовження вдосконалення та більш суворих заходів...» (*Panisa Suwanmatajarn. Thailand's Progress in Intellectual Property Protection: A Summary of the USTR 2024 Report // The Legal Co. (https://thelegal.co.th/2024/05/08/thailands-progress-in-intellectual-property-protection-a-summary-of-the-ustr-2024-report/). 08.05.2024).*

***

Об'єднані Арабські Емірати

«...У першому кварталі 2024 року Дубайська митниця вилучила понад 4,36 мільйона підроблених товарів на суму приблизно 5,43 мільйона дирхамів ОАЕ.

Надійна законодавча база ОАЕ для захисту прав інтелектуальної власності включає як цивільні, так і кримінальні позови. Застосування у цивільному порядку дозволяє власникам інтелектуальної власності вимагати судових заборон, відшкодування збитків та інших засобів правового захисту, тоді як застосування у кримінальному порядку може призвести до штрафів, ув'язнення та знищення контрафактних товарів. Основою для цих дій є Закон ОАЕ про товарні знаки, Закон про захист прав споживачів та інше відповідне законодавство.

Прикордонний контроль є ще одним важливим компонентом стратегії ОАЕ. Місцеві митні органи за підтримки Федерального митного управління активно відстежують і вилучають контрафактні товари в пунктах пропуску...» (*UAE: Protecting Creativity and Innovation // Saba IP (https://www.sabaip.com/uae-protecting-creativity-and-innovation/). 16.05.2024).*

***

«У першому кварталі 2024 року в ОАЕ спостерігалось значне збільшення кількості реєстрацій торгових марок, що свідчить про активну співпрацю з правами інтелектуальної власності. Офіційні дані Міністерства економіки ОАЕ свідчать про різке зростання кількості реєстрацій торгових марок на 64%, із загальною кількістю 4610 нових торговельних марок, зареєстрованих у

першому кварталі 2024 року, порівняно з 2813 за аналогічний період минулого року. Це зростання підкреслює зростаючу довіру інвесторів до ділового середовища ОАЕ та правової бази захисту ІВ.

Експерти пояснюють цей сплеск підвищенням обізнаності бізнесу про важливість захисту своїх прав інтелектуальної власності. Комплексна законодавча база та суворі механізми правозастосування ОАЕ також сприяли цій тенденції. Реєструючи торговельні марки, компанії можуть захистити ідентичність свого бренду та зміцнити свої позиції на ринку, сприяючи інноваціям і конкуренції в динамічній економіці ОАЕ...» (*UAE: Trademark Registrations Surge in Q1 2024 // Saba IP (<https://www.sabaip.com/uae-trademark-registrations-surge-in-q1-2024/>). 16.05.2024*).

***

Республіка Індія

«22-га Законодавча комісія Індії 5 березня 2024 року опублікувала звіт під назвою "Комерційна таємниця та економічне шпигунство" (LCR), в якому рекомендувала нову правову базу для розгляду позовів, пов'язаних з розкриттям комерційної таємниці, а також ключові положення, які вона повинна охоплювати...

LCR рекомендував закон *sui generis*, який консолідує існуючі принципи та судові прецеденти та враховує потреби індійської промисловості, беручи до уваги перспективи всіх зацікавлених сторін...

По-перше, Комісія зазначила, що комерційні таємниці концептуально не можуть бути подібними до власності, як це стосується інших форм інтелектуальної власності, оскільки на них не пов'язані певні монопольні права. Зокрема, у випадку комерційної таємниці, на відміну від патентів, немає розкриття інформації у відкритому доступі. *По-друге*, оскільки комерційні таємниці мають розширений характер, їх слід визначати відповідно до підходу в статті 39 Угоди ТРІПС, згідно з яким секретність, комерційна цінність і розумні кроки є кваліфікаційними критеріями для захисту комерційних таємниць. *По-третьє*, при визначенні незаконного привласнення слід уникати надмірної опіки, гарантуючи, що лише недобросовісні дії тягнуть за собою відповідальність. *По-четверте*, негативні угоди щодо обмежень після закінчення трудової діяльності не допускаються, оскільки це порушує дух розділу 27 Закону про контракти, який забороняє угоди щодо обмеження торгівлі. Крім того, інформація, яка вже є загальнодоступним, не може бути захищена за допомогою положень про конфіденційність або таємницю в угодах про нерозголошення.

Комісія передбачила винятки, які слід виділити в такому законодавстві. Для початку вона рекомендував включити положення для захисту викривачів, оскільки незаконна діяльність під виглядом комерційної таємниці не може бути виключена законом – будь-які угоди про нерозголошення з цією метою будуть

недійсними відповідно до розділу 23 Закону про контракти. Комісія рекомендувала включити винятки щодо примусового ліцензування та суспільних інтересів, зазначивши, що запропонований акт повинен включати положення про примусове ліцензування та/або державне використання, якщо йдеться про суспільні інтереси...

Щодо засобів правового захисту, то запропоновано, щоб засоби захисту від незаконного привласнення комерційної таємниці включали судові заборони у формі наказів про надання тимчасових судових заборон, судових заборон ex parte та постійних судових заборон, а також інших допоміжних судових заходів, які зазвичай доступні згідно з іншими статутами інтелектуальної власності, такими як відшкодування збитків, передача рахунків або прибутків, передача тощо, а також засіб правового захисту у випадку безпідставних погроз судового розгляду. Однак, згідно з даними Комісії, кримінальні дії можуть бути розпочаті лише відповідно до застосовних положень кримінального права згідно з різними чинними законами...

Загалом LCR передбачає широкую структуру запропонованого законодавства, включаючи положення про винятки, обмеження, засоби правового захисту тощо, а проект закону під назвою «Законопроект про захист комерційної таємниці 2024 року» також був доданий до LCR. Цей законопроект намагається кодифікувати отримання, використання та розголошення комерційної таємниці та судові процедури щодо цього...» (*The 22nd Law Commission Report On Trade Secrets: Call For A Balancing Act? // Conventus Law* (<https://conventuslaw.com/report/india-the-22nd-law-commission-report-on-trade-secrets-call-for-a-balancing-act/>). 14.05.2024).

***

«...Трансфер технологій — це процес передачі знань від одного об'єкта до іншого, який може бути особами, до організацій, університетів або дослідницьких центрів. Це актуально для розвитку зростання інновацій. Він набрав обертів в Індії з появою правил передачі технологій і комерціалізації, 2020 рік. Існує два типи перенесення: вертикальне і горизонтальне. Вертикальна передача має місце, коли передача технологій відбувається від дослідницьких центрів до організацій. Горизонтальний трансфер — від однієї організації до іншої.

Передачі в Індії сприяє Індійське патентне відомство. Розділ 83(с) Закону про патенти 1970 року сприяє передачі технологій з метою сприяння технологічним інноваціям. Існує взаємна вигода виробників і користувачів технологічних знань, а також соціальні та економічні наслідки. Закон про авторське право Індії 1957 р. – розділи 30–32 передбачають ліцензування. Він дозволяє як добровільне, так і примусове ліцензування. Подальший Закон про товарні знаки 1999 року та Закон про зразки 2000 року дозволяють відповідно ліцензувати торговельні марки та зразки.

Ліцензування ІВ є важливим елементом передачі технологій. Ліцензування інтелектуальної власності — це коли винахід або власник прав інтелектуальної власності передає свої права ліцензіату для їх використання відповідно до умов угоди. Коли технологію необхідно передати, права ІВ власника ліцензуються через угоду між сторонами. Це може бути переміщення знань від дослідницьких установ до корпорацій або співпраця між ними. Оцінка ІВ здійснюється через оцінку вартості нематеріальних активів. Перш ніж передати знання або винахід, власник повинен переконатися, що він володіє правами на них. Це допомагає підвищити оцінку.

Передача ініціюється ліцензійною угодою. Це передбачає передачу однієї чи кількох інтелектуальних прав іншій стороні. Існує кілька аспектів угоди про передачу, кожен з яких можна використовувати відповідно до політики установи. Ліцензійні угоди є найпоширенішим способом ініціювання передачі технологій. Інші компоненти угоди повинні включати положення про нерозголошення, передачу інтелектуальної власності (ІВ) або її ліцензування. Існує низка угод у процесі передачі, включаючи угоди про спільні дослідження, угоди про консультування, а також угоди про спонсоровані дослідження.

Ключовим пунктом ліцензійної угоди є пункт про нерозголошення. ...це допомагає комерціалізувати винахід, дозволяючи його публічне використання. Це також виграє через управління витратами та надання кращих ресурсів для будь-яких подальших досліджень...

Права інтелектуальної власності на винахід також можуть бути передані. Передача ліцензії є передачею права власності. Якщо ліцензування є тимчасовим, передача – це передача прав інтелектуальної власності, як-от права власності на винахід. Це сприяє підвищенню комерційного використання. Подібним чином ІР-маркетинг відіграє ключову роль, визначаються ринки, на яких відбувається обмін або передача використання технологій шляхом визнання потенційних зацікавлених сторін. Крім того, комерціалізація ІВ – це процес, у якому дослідження використовуються для виробництва продукції...

Такі організації, як академічні чи комерційні установи, сприяють передачі технологій шляхом надання коштів, ресурсів та іншої підтримки для досліджень і практики. Офіси створені для просування інновацій від лабораторії до ринку. Центри підтримки технологій та інновацій (TISC) VOIB, створені в Індії у 2020 році, є одним із таких Організацій з трансферу технологій (ТТО), який підтримує організації та академічні установи. Наразі в Індії діє кілька ТТО, які сприяють захисту активів ІВ. До них належать Служби трансферу технологій та інтелектуальної власності (TIPS), iTTO (Офіс трансферу інноваційних технологій), ІКР-PRIME (Платформа регіональної екосистеми управління інтелектуальною власністю), КІТТВІ-ТТО (Технологічний бізнес-інкубатор КІТ – офіс трансферу технологій). Вони сприяють комерціалізації інтелектуальної власності, забезпечують необхідне навчання та діють як міст між дослідженнями та виробництвом, переміщуючи знання чи винаходи з лабораторії на ринок...» (*Ruthika H S. Empowering*

«...Індія розглядає вирощування ГМО-культур як один із основних шляхів підвищення продуктивності сільського господарства та забезпечення продовольчої безпеки...»

Індія підходить до генетично модифікованих організмів (ГМО) в рамках дуже комплексної нормативної бази, спрямованої на оцінку та управління ризиками, які вони можуть становити для сільського господарства. До основних законодавчих актів належать:

1. Закон про охорону навколишнього середовища 1986 року: цей акт містить загальний законодавчий акт, згідно з яким забезпечується регулювання ГМО. Він наголошує на аспекті принципу запобіжних заходів у забезпеченні того, що, по-перше, безпека навколишнього середовища є головною проблемою в будь-яких рішеннях, які приймаються щодо ГМО.

2. Правила виробництва, використання, імпорту, експорту та зберігання небезпечних мікроорганізмів/генно-інженерних організмів або клітин, 1989 (Правила, 1989): Положення Правил 1989 стосуються регулювання ГМО. Вони містять вказівки щодо дослідження, виробництва, використання та імпорту генетично модифікованих організмів...

Вирішення правових проблем, пов'язаних із використанням ГМО в сільському господарстві, потребує багатостороннього підходу, який передбачає вдосконалення нормативно-правової бази, посилення механізмів забезпечення виконання та забезпечення адаптації законів до нових наукових досягнень. У цьому відношенні є кілька правових рішень, які можуть допомогти пом'якшити проблеми, пов'язані з ГМО.

1. Зміцнення нормативно-правової бази

- Комплексні процедури оцінки ризиків: впровадження суворої науково обґрунтованої оцінки ризику перед схваленням ГМО може допомогти уникнути проблем з навколишнім середовищем і здоров'ям. Вони повинні включати прозорі оцінки, які включають можливі довгострокові наслідки.

- Покращений моніторинг і нагляд: існуватимуть потужні механізми вдосконаленого моніторингу та нагляду, які призведуть до безперервного моніторингу ГМО-культур навіть після комерціалізації, а отже, виявлять і суттєво зменшать будь-які непередбачені ризики для навколишнього середовища та здоров'я людини.

2. Сприяння прозорості та участі громадськості

- Публічне розголошення та маркування: ГМО продукти повинні бути марковані таким чином, щоб споживач міг зробити вибір щодо продукту для покупки та споживання. Суспільну довіру можна розвинути через прозорість операцій з ГМО та відкритий доступ до досліджень.

- Інклюзивне прийняття рішень: громадськість та різні зацікавлені сторони беруть участь у процесі регулювання, консультаціях, громадських слуханнях та дорадчих комітетах.

3. Захист біорізноманіття та цілісності навколишнього середовища [5]

- Закони про біозахист: мають діяти суворі закони про біозахист, щоб звести до мінімуму випадкове поширення властивостей ГМО в природне середовище. Вони повинні включати закони, що контролюють розміщення ГМО-культур і буферних зон.

- Заходи щодо збереження середовища існування: Законодавчо передбачені практики підтримки або підвищення рівня біорізноманіття на місцях, де вирощують ГМО, зменшать вплив на навколишнє середовище. Це може бути необхідністю для збереження природних рослинних буферів або створення коридорів дикої природи

Виклики та шлях уперед

Регулювання ГМО в Індії стикається з кількома проблемами, зокрема:

- Прогалини в імплементації: хоча нормативно-правова база є комплексною, у більшості випадків існують прогалини в її імплементації та виконанні.

- Сприйняття та визнання громадськістю: Знову і знову прийняття ГМО викликало великий опір з боку громадськості, головним чином через проблеми безпеки та етики. Потрібно посилити обізнаність громадськості та участь у регулюванні.

- Повага до культури: сучасна біотехнологія, як підхід до сільського господарства, повинна бути збалансована традиційними практиками з точки зору поваги до культурного контексту та гарантування сталого розвитку...» (*Prachi Narayan. Legal Implications of Regulating GMOs in Agriculture in India // IPLF (<https://www.ipandlegalfilings.com/legal-implications-of-regulating-gmos-in-agriculture-in-india/>). 11.05.2024*).

***

«Товарні знаки є важливими індивідуальними активами, які представляють ідентичність і популярність бренду. Вони відіграють важливу роль у вирішенні бізнесу з-поміж конкурентів і здобутті довіри клієнтів. Торговельні марки можна придбати через передачу торгових марок, що надає юридичні права від продавця до покупця...

В Індії кожен, включно з людьми, агентствами чи групами, може придбати товарний знак за умови, що він дотримується юридичних вимог і кроків, зазначених у Законі Індії про торгові марки. Клієнт, якого називають правонаступником, може бути хтось або комерційне підприємство, яке отримує законні права на торговельну марку від продавця.

Процедура отримання торгової марки в Індії включає написання та завершення передачі торгової марки, надсилання необхідних документів відповідним офіційним особам та забезпечення дотримання встановлених

зборів і процедур. Передача прав володіння дозволяє покупцеві використовувати та захищати власність, що може бути цінним інструментом для побудови ідентичності, іміджу та агресивного аспекту марки.

В Індії існує чотири різні типи передачі торгових марок :

- Повна передача: у цьому типі передачі власник торговельної марки передає всі права, пов'язані з торговельною маркою, іншій особі, включаючи право на отримання доходу та передачу торговельної марки далі. Після повної передачі цедент більше не має жодних прав щодо даного імені.
- Часткова передача: За частковою передачею прав власник торговельної марки передає одержувачу права на торговельну марку лише щодо певних товарів або послуг, зберігаючи при цьому права на інші об'єкти. Передача прав на найменування обмежується зазначеними товарами або послугами.
- Передача з гудвілом: При передачі з гудвілом передавач передає одержувачу всі права, вигоди та ідеали, пов'язані з торговельною маркою. Це дає право правонаступнику використовувати назву для будь-якого типу товарів або послуг, включаючи ті, що вже використовуються передавальною стороною.
- Передача без гудвілу: Ця передача передбачає, що цедент продає торговельну марку цесіонарію, обмежуючи право цесіонарія використовувати торговельну марку для товарів, які вже використовуються цедентом. У цьому випадку довіра, пов'язана з брендом, не переходить до покупця.

Індійський Закон про торговельні марки 1999 року встановлює конкретні обмеження щодо передачі торгових марок, щоб уникнути непорозумінь або плутанини серед громадськості чи користувачів. Ці обмеження мають вирішальне значення для забезпечення того, щоб передача торгових марок не створювала виключних прав на ті самі товари чи послуги кількома групами чи людьми, що могло б спричинити плутанину серед клієнтів.

- Обмеження паралельного використання: одним із ключових обмежень є заборона контракту, яка надає виключні права більш ніж одній особі чи групі на ті самі товари чи послуги. Це означає, що бренд не можна надавати таким чином, щоб кілька сторін могли використовувати один і той самий знак для точних або схожих товарів чи послуг, що, можливо, заплутає клієнтів.
- Обмеження одночасного використання: ще одним обмеженням є заборона на контракти, які призводять до спільного використання торгової марки кількома сторонами. Це обмеження зупиняє передачу бренду таким чином, щоб різні сторони могли використовувати той самий знак у різних частинах Індії, що може спричинити непорозуміння серед клієнтів.
- Винятки та сертифікати: хоча ці обмеження діють, існують винятки та правила для отримання сертифікатів від Реєстру торгових марок, які підтверджують продаж бренду. Реєстратор може видати довідку про те, чи буде запропоноване переуступлення дійсним чи недійсним відповідно до Закону, і таке довідка є остаточним щодо законності чи незаконності передачі.

Межі передачі товарних знаків в Індії важливі для підтримки чистоти системи товарних знаків і уникнення непорозумінь між клієнтами. Ці

обмеження гарантують, що передача торгової марки поважає виключні права власників торгової марки та запобігає неправомірному використанню торгової марки...

Переваги продажу торгової марки в Індії

- Генерація капіталу: продаж бренду може забезпечити власника цінним джерелом грошей. Ці гроші можна використати для фінансування нових бізнес-ідей і покупок або для розвитку поточної діяльності. Власники торгових марок можуть продавати свої активи інтелектуальної власності та заробляти кошти на підтримку свого зростання та розвитку.
- Розширення бренду: для покупця отримання бренду може бути розумним кроком для розвитку свого бізнесу та виходу на нові ринки. Використовуючи куплену торгову марку, власник може отримати впізнаваність бренду та довіру клієнтів, пов'язану з цим знаком. Це може допомогти покупцеві швидко створити місце в нових категоріях продуктів або регіональних областях, прискорюючи їх зростання та вихід на ринок.
- Підвищена конкурентоспроможність: сильний, добре відомий бренд може надати користувачеві конкурентну перевагу на ринку. Куплений бренд може бути потужним маркетинговим інструментом, допомагаючи власнику відокремити свої товари чи послуги від конкурентів. Крім того, виключні права, надані реєстрацією торгової марки, можуть перешкодити іншим використовувати схожі назви, що може спричинити непорозуміння серед клієнтів...» (*Sachin Jaiswal. Can a Trademark Be Sold in India // Govche India Private Limited (https://www.kanakkupillai.com/learn/can-trademark-be-sold-in-india/). 17.05.2024*).

***

«Зростаюча кількість патентів свідчить про зростаючий апетит і потенціал для інновацій у країні. У 2023 фінансовому році було видано понад рекордні 41 000 патентів, що демонструє величезний стрибок порівняно зі скромними 4 227 патентами, виданими за десять років тому. Це різке зростання відображає зростаючий підприємницький дух і амбіції серед індійців винаходити оригінальні ідеї, продукти та послуги.

Однак частка Індії у світових патентах залишається відносно низькою – трохи більше 2%. Це підкреслює, що величезна кількість технологій і патентів захищені в усьому світі, але залишаються незахищеними в межах Індії.

Як результат, ці незапатентовані інновації по суті безкоштовні для використання будь-ким в Індії, оскільки власники патентів не можуть захистити свої права інтелектуальної власності в країні. Крім того, термін дії багатьох патентів закінчився через несплату плати за обслуговування або інші технічні помилки. Ці патенти також входять до вільного використання.

Хоча захист інтелектуальної власності (ІВ) шляхом подання патентних заявок має вирішальне значення, часто недооцінюваною можливістю є

використання багатства вільних технологій, винаходів і зразків в індійському ландшафті ІВ.

Можливості, створені завдяки використанню цієї безкоштовної ІВ

- Додаткова вартість через патентну інформацію: патентні документи пояснюють усі тонкощі впровадження технології. Технічні знання, представлені в патентах, рідко доступні деінде. Пошук у патентних даних, пов'язаних зі сферою діяльності компанії, може надати знання, до яких інакше неможливо отримати доступ.
- Використовуйте безкоштовні технології: доступ до глобальної патентної інформації дає компаніям інноваційні технології та дизайни для використання в Індії без порушення прав інтелектуальної власності чи сплати ліцензійних зборів. Патентні документи служать посібниками для вивчення та вдосконалення продуктів/послуг, щоб відповідати мінливим вимогам і перевагам клієнтів, надаючи їхньому бізнесу конкурентну перевагу.
- Простота впровадження: патентні документи пропонують детальні примітки щодо впровадження, що полегшує ідентифікацію та інтеграцію нових функцій у існуючі продукти чи процеси.

З мільйонами патентів по всьому світу, виявлення релевантних з них може бути непростим завданням. Розробка надійної стратегії патентного аналізу передбачає кілька ключових кроків:

Крок 1: Визначення категорії продукту, який може виграти від удосконалення або диференціації.

Для цього потрібні дослідження ринку, щоб зрозуміти вподобання споживачів, і аналіз конкуренції, щоб точно визначити, де стоїть продукт компанії порівняно з іншими.

Крок 2: Проведення комплексного пошуку патентів, пов'язаних з технічними характеристиками.

Це включає проведення пошуку в патентах Google (або інших базах даних) за допомогою правильних ключових слів і визначення патентів, пов'язаних із цією функцією, з усього світу...

Крок 3: Ретельний аналіз патентів із попередніх кроків у поєднанні з їхніми знаннями про бізнес і продукт дасть кілька найкращих ідей, на яких варто зосередитися.

Далі вони повинні перевірити, чи існує такий самий патент в Індії, знайшовши патент члена родини, поданий із кодом країни «IN» у Google Patents. Для будь-яких патентів без індійського відповідника інтеграція їх у продукти покращить пропозиції без сплати ліцензійних зборів або загроз судового розгляду...

Ключовим аспектом використання вільної для використання інтелектуальної власності є виявлення можливостей шляхом аналізу характеристик у зв'язку з патентами та їх ранжування на основі легкості «зменшення до практики» — процесу перетворення ідеї чи винаходу у функціональну, відчутну форму.

Використання безкоштовної інтелектуальної власності дозволяє компаніям ефективно планувати та визначати пріоритети своїх науково-дослідних робіт, гарантуючи, що вони не пропустять сприятливі моменти для впровадження нових функцій у свої продукти.

Використання безкоштовних технологій сприяє усвідомленню важливості захисту інтелектуальної власності для дослідницьких і дослідницьких розробок і груп продуктів. Це відкриття не лише дає змогу зрозуміти інновації, що підлягають патентуванню, але й поштовхує компанії до створення інтелектуальної власності, надаючи їм конкурентну перевагу...» (*Tarun Kumar Bansal. Harnessing Free-to-Use Intellectual Property For Business Growth In India // Inc42 Media (<https://inc42.com/resources/harnessing-free-to-use-intellectual-property-for-business-growth-in-india/>). 18.05.2024*).

***

Республіка Китай (Тайвань)

«У 2023 році Тайваньське відомство інтелектуальної власності (ТІРО) отримало 72 607 патентних заявок. Ця цифра зросла на 1% порівняно з попереднім роком. З цих застосувань винаходи (50 854) зросли на 1% і досягли максимуму за 11 років. Проте заявки на патенти на корисні моделі (14 466) зменшилися на 1%, а патенти на зразки (7 287) зросли на 2%. Заявки на торговельні марки склали 91 535 випадків, що відображає зниження на 3%.

Що стосується ефективності експертизи, середній термін розгляду першої справи становив 8,9 місяця для заявок на патенти на винаходи та лише 6,2 місяців для заявок на торгові марки.

Серед заявників із Тайваню у 2023 році кількість заявок на патенти на винаходи (19 634) зросла на 1%, в основному через збільшення на 4% заявок від корпорацій. Однак кількість заявок на корисні моделі (13 309) знизилася на 3%, що означає скорочення в цьому секторі між 2022 і 2023 роками. Заявки на дизайн (3437 випадків) показали позитивну динаміку (+1%) через шість років, головним чином через різке збільшення кількості заявок від шкіл та окремих осіб.

Заявки на патенти на винаходи від нерезидентів досягли історичного максимуму в 31 220 (+1%), тоді як заявки на патенти на корисні (1 157 випадків) і дизайн (3 850 випадків) патенти зросли на 17% і 3% відповідно.

Розподіл за національністю заявників показує, що Японія продовжує претендувати на перше місце із 13 504 заявками на патент у 2023 році. За нею йдуть США (7 647), материковий Китай (5 002), Південна Корея (3 299) і Німеччина (1 198), причому материковий Китай і Корея досягли окремих максимумів.

Корея мала найшвидший темп зростання в 19% серед першої п'ятірки країн і регіонів, тоді як у материковому Китаї також спостерігався високий темп зростання в 13%. США та Німеччина впали на 10% та 4% відповідно.

Японія також лідувала за кількістю заявок на патенти на винаходи та зразки, а материковий Китай перевершив інші країни за заявками на корисні моделі...» (CF Tsai, Yu-Li Tsai, Lu-Fa Tsai. *Taiwan's patent, trademark figures show growth* // *Law.asia Limited* (<https://law.asia/taiwan-trademark-regulation/>). 14.05.2024).

***

Республіка Сінгапур

«Уряд Сінгапуру запустив новий веб-сайт <https://ipos.gov.sg>, щоб спростити процес реєстрації інтелектуальної власності. Офіс інтелектуальної власності Сінгапуру (IPOS) створив веб-сайт, щоб полегшити окремим особам і компаніям захист своїх ідей, винаходів і брендів.

Веб-сайт пропонує зручний інтерфейс, що дозволяє користувачам легко шукати та реєструвати торгові марки, патенти та авторські права. Він також надає вичерпні ресурси щодо прав інтелектуальної власності, включаючи вказівки та навчальні посібники. Користувачі можуть отримати доступ до веб-сайту 24/7, усуваючи необхідність відвідувати фізичні офіси в робочий час...

Крім того, веб-сайт пропонує низку додаткових послуг, таких як ринок ІВ та програми наставництва для стартапів... Завдяки зручному інтерфейсу та додатковим послугам новий веб-сайт має намір залучити приватних осіб і компанії до вибору IPOS як своєї основної платформи для реєстрації інтелектуальної власності...» (Martin Kozminsky. *Government Launches New Website for Intellectual Property Registration* // *Japan Web Review* (<https://japan-pc.jp/government-launches-new-website-for-intellectual-property-registration/>). 09.05.2024).

***

«З огляду на те, що цього року в Сінгапурі виступають найкращі музиканти, зокрема Coldplay, Ed Sheeran, Taylor Swift і Bruno Mars, безперечно, індустрія туризму зазнала зростання в кількох аспектах... Деякі музиканти вжили заходів для захисту своїх прав на товарні знаки навіть для концертної продукції. Наприклад, у Сінгапурі торговельна марка "Taylor Swift" зареєстрована в класах 3, 9, 25 і 41, а заявка на торговельну марку "Taylor Swift Era Tours" знаходиться на розгляді в декількох класах, охоплюючи широкий спектр концертних товарів, включаючи одяг, сумки, канцелярські товари, ювелірні вироби, плакати та прикраси.

Мерчандайзинг важливий не лише для музичної індустрії, а й для підприємств інших галузей. Корпоративні товари служать життєво важливим маркетинговим інструментом для бізнесу, щоб створити впізнаваність бренду та обізнаність, створити лояльність клієнтів і збільшити продажі. Отже, важливо, щоб підприємства поширювали той самий захист торгових марок на корпоративні товари. Бувають випадки, коли великі корпорації виявляють, що товари з їхніми назвами та/або логотипами продаються або пропонуються

громадськості третіми сторонами без їхньої згоди. Хоча проти третіх осіб можуть бути вжиті дії на інших підставах, таких як видача/нечесна конкуренція, наявність захисту торгових марок для корпоративних товарів спрощує для компаній вжиття таких дій.

Зважаючи на це, залишається необхідність уникати подання торгових марок для надмірно широкого діапазону товарів, особливо якщо деякі типи товарів не будуть запропоновані в першу чергу...

У Сінгапурі реєстрація торговельної марки може бути скасована, якщо торговельна марка не використовувалася для деяких/всіх захищених товарів і/або послуг протягом встановленого періоду часу, і немає належної причини для відсутності використовувати...» (*Josie Guo, Kwok Tat Wai. Trade mark protection for merchandise // Marks & Clerk (<https://reacts.marks-clerk.com/post/102j7je/trade-mark-protection-for-merchandise#page=1>). 14.05.2024*).

***

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«...Для підприємств, які прагнуть захистити свої інновації, розуміння засобів правового захисту від порушення патентних прав має вирішальне значення...

Порушення патентних прав — це порушення виключних прав, наданих власнику патенту. Це відбувається, коли сторона виготовляє, використовує, продає, імпортує або пропонує продати запатентований винахід без дозволу власника патенту. Кажуть, що такі сторони порушують патентні права власника і тому несуть відповідальність за судові дії...

Порушенням є будь-яка діяльність, яка порушує виключні права власника патенту. Це може включати створення, використання, продаж або імпорт запатентованого винаходу без дозволу, а також пропозицію продати або спонукати інших до порушення патенту.

Ключ до визначення того, чи є дія порушенням, лежить в обсязі формули патенту. Якщо інкримінована дія підпадає під сферу патентної формули, вона може вважатися такою, що порушує. Проте, якщо інкримінована дія виходить за межі патентної формули, вона не може вважатися порушенням.

Щоб визначити обсяг формули винаходу, необхідно звернути увагу на мову, яка використовується в самій формулі винаходу. Формула винаходу визначає межі винаходу та встановлює особливості, які захищаються патентом. Тому важливо ретельно проаналізувати претензії, щоб визначити, чи мало місце порушення.

У разі порушення патенту у Сполученому Королівстві існує ряд засобів правового захисту. Ці засоби правового захисту передбачені Законом про патенти 1977 року та призначені для захисту прав власника патенту. Важливо

звернутися за юридичною порадою до патентного повіреного, щоб зрозуміти, які варіанти доступні для вашої конкретної ситуації. Можуть бути використані такі засоби правового захисту:

Єдиний патентний суд

Єдиний патентний суд (UPC) — це спеціалізований суд, який розглядає патентні спори у Великобританії та Європі. UPC має повноваження розглядати справи, пов'язані з порушенням європейських патентів та унітарних патентів. UPC забезпечить уніфікований та спрощений процес розгляду патентних спорів у Європі. UPC матиме юрисдикцію щодо патентних суперечок у Великобританії незалежно від Brexit.

Судові заборони

Судова заборона — це ухвала суду, яка забороняє стороні-порушнику продовжувати використовувати, виробляти, продавати чи імпортувати правопорушний продукт або технологію. Це найпоширеніший засіб правового захисту у справах про порушення патентних прав. Отримання судової заборони може бути потужним інструментом для запобігання подальшому завданню шкоди інтелектуальній власності власника патенту.

Збитки або рахунок прибутку

Власник патенту також може вимагати відшкодування збитків або звіт про прибуток. Відшкодування збитків — це грошова винагорода, яка компенсує власнику патенту збитки, понесені внаслідок порушення. Облік прибутків — це засіб правового захисту, який вимагає від сторони-порушника звітувати про всі прибутки, отримані в результаті порушення. Цей засіб правового захисту особливо корисний, коли сторона-порушник отримала значний прибуток від порушення.

Доставка або знищення

У випадках, коли продукти, що порушують авторські права, вже були вироблені або розповсюджені, власник патенту може вимагати розпорядження про доставку або знищення цих продуктів. Це потужний засіб захисту, який може запобігти подальшому порушенню патенту.

Підсумовуючи, у Великій Британії існують різні засоби правового захисту у випадках порушення патентних прав. Звернутися за юридичною порадою до патентного повіреного важливо, щоб зрозуміти, які варіанти доступні та які з них найкраще підходять для вашої ситуації...» (*Malcolm Zoppi. Understanding Patent Infringement Remedies in the UK // Gaffney Zoppi (<https://www.gaffneyzoppi.com/blog/understanding-patent-infringement-remedies-in-the-uk>). 04.05.2024*).

***

«...дослідження та розробки, пов'язані з інноваціями, часто є дорогими, і підприємства хочуть знати, що вони отримають віддачу від капітальних витрат. На щастя, права інтелектуальної власності — це активи,

які можна використовувати кількома способами для підвищення прибутковості та рентабельності інвестицій, зокрема:

- Перерозподіл існуючих прав ІВ

Існує багато застарілих нафтогазових технологій, які знаходять нове призначення в енергетичному переході. Мабуть, найвидатнішими є технології кабелів, роз'ємів і плавучості, спочатку розроблені для підводних нафтових і газових операцій, які можна безпосередньо перенести на офшорні вітрові установки. Існуючу інтелектуальну власність, пов'язану з цими технологіями, можна перерозгорнути, щоб створити цінний потік доходу через ліцензування прав інтелектуальної власності третім сторонам або шляхом надання унікальної цінності на ринку, перешкоджаючи конкурентам пропонувати інноваційні технології.

- Патентна коробка: 10% податок на корпорацію Великобританії

У Сполученому Королівстві інноваційні підприємства можуть знизити свій корпоративний податок до 10% за допомогою стимулу Patent Box уряду Великобританії, який базується на прибутках, отриманих від захищених патентом продуктів або продуктів, що включають запатентований елемент. Це може забезпечити величезну економію, коли запатентована технологія комерціалізується.

- Важелі переговорів

Права ІВ також забезпечують вплив під час переговорів про постачання. Ланцюжок постачання енергетичної промисловості стає дедалі більш конкурентоспроможним, де зазвичай кілька підприємств змагаються за постачання подібного продукту. Якщо інноваційний продукт захищений правами інтелектуальної власності, конкурентів можна виключити з тендерного процесу або їх можна змусити запропонувати альтернативні, менш бажані продукти.

- Залучення капіталу

Може бути так, що капітальні інвестиції для фінансування науково-дослідної діяльності або комерціалізації інноваційної технології надходять від зовнішніх інвесторів. Потенційні інвестори захочуть мати потужний портфель інтелектуальної власності та стратегію захисту поточних розробок, щоб запобігти копіюванню з боку конкурентів.

Співпраця має важливе значення для вирішення деяких найактуальніших технічних проблем, що постають перед енергетичною галуззю, завдяки можливості обмінюватися ресурсами та досвідом. Незалежно від того, чи відбувається співпраця між галузевими партнерами чи між галузевими та академічними колами, одним із найважливіших моментів є розуміння та узгодження права власності на будь-яку інтелектуальну власність, створену в результаті спільних досліджень і розробок.

Право власності та/або право на використання інтелектуальної власності, створеної в результаті спільних досліджень і розробок, матиме величезний вплив на здатність сторони співпраці підвищити рентабельність інвестицій. На

початку сторони співпраці повинні домовитися про угоду, яка охоплює всі аспекти прав та обов'язків сторони у сфері ІВ...» (*John Johnston. Intellectual Property (IP) and its role in innovation during the energy transition // HGF Ltd (<https://www.hgf.com/news/intellectual-property-ip-and-its-role-in-innovation-during-the-energy-transition/>). 05.2024*).

***

«...Захист ІВ може приймати різні форми, як зареєстровані, так і незареєстровані. Найчастіше охорона інтелектуальної власності включає запатентовані винаходи, комерційну таємницю та конфіденційну інформацію (наприклад, програмний код), авторське право, права на дизайн і торгові марки. Ефективний захист інтелектуальної власності може посилити спільні інновації кількома способами:

Довіра та безпека

Компанію з цінною інтелектуальною власністю можна розглядати як інноваційну та з технічними знаннями, і це саме по собі може бути привабливим для потенційних співробітників. Крім того, добре захищена інтелектуальна власність може надати сторонам впевненості, щоб поділитися своїми ідеями та розробками, знаючи, що вони все одно зможуть покладатися на захист інтелектуальної власності, якщо щось не вийде. Ця безпека часто є ключовою, коли невеликі компанії прагнуть до співпраці з великими компаніями.

Ключова роль ІВ полягає в тому, щоб полегшити іншій компанії співпрацю з власником ІВ, ніж конкурувати з ним. Він повідомляє світові, що компанія розробила щось унікальне та цінне, і ця компанія сама вирішує, з ким цим поділитися.

Покращена переговорна сила

Крім того, захищена ІВ може збільшити переговорну силу невеликих компаній. Якщо є хороша комерційна можливість, то надійний і релевантний захист ІВ ставить власника в сильну позицію для обговорення вигідних умов. Незалежно від того, чи шукаєте ви ліцензійні угоди на технології, спільні підприємства чи дистриб'юторські партнерства, захист інтелектуальної власності посилює вашу позицію на переговорах, дозволяючи вам забезпечити кращі умови, які сприятимуть досягненню цілей розвитку вашої компанії.

Сприяє обміну знаннями та ліцензуванню

На початку захист ІВ дає ясність щодо того, хто що пропонує. Це може спростити переговори щодо будь-яких угод, що визначають права кожної сторони на комерціалізацію розробок, а також може дати певність щодо того, що станеться, якщо щось не вийде. Це зміцнює довіру та полегшує формування домовленостей про співпрацю.

Крім того, за деяких обставин захищену ІВ можна навіть ліцензувати, можливо, за плату, в рамках угод про співпрацю (або за межами будь-якої

співпраці). Це може запропонувати невеликим компаніям шанс отримати потік доходу до того, як технологія буде комерціалізована.

Одним з важливих аспектів ІВ, пов'язаних із обміном знаннями, є визначення того, які комерційні таємниці та конфіденційна інформація існують на початку, а також те, як така інформація буде передаватись і використовуватися. Така інформація може бути надзвичайно конфіденційною та цінною, а наявність узгодженого процесу обробки цієї інтелектуальної власності може дати стороні, яка розкриває інформацію, впевненість, необхідну для повної співпраці. ...спільні інновації можуть бути надзвичайно корисними для компаній, уможливаючи та прискорюючи комерціалізацію їхніх технологій, і захист інтелектуальної власності (ІВ) може полегшити та покращити таку співпрацю та спільне використання цінних активів...» (*Scott Fletcher. More than just 'Patent Protected': How Intellectual Property (IP) can fuel collaboration and growth // HGF Ltd (<https://www.hgf.com/news/more-than-just-patent-protected-how-intellectual-property-ip-can-fuel-collaboration-and-growth/>). 05.2024*).

***

«Патенти територіальні. Замість того, щоб пропонувати глобальне покриття, окремі патенти потрібно отримувати окремо в кожному регіоні чи країні, де потрібен захист...»

У Великобританії захист поширюється на три регіони, що перетинаються. По-перше, патент Великобританії поширюється на всю материкову частину Сполученого Королівства.

Патент Великобританії також поширюється на острів Мен. Навпаки, права не поширюються автоматично на Нормандські острови чи будь-які британські заморські території, але їх можна поширити на багато з цих територій шляхом додаткового процесу реєстрації...

По-друге, патент Сполученого Королівства також поширюється на всі «територіальні води» Сполученого Королівства. Це розширює захист назовні до кордону, що сягає 12 морських миль (22 кілометри) від берегової лінії, де будь-яка дія, яка буде порушенням на суші, також буде порушенням на морі.

По-третє, існує подальше розширення далеко за межі периметра 12 морських миль для окремих випадків, викладених у Законі про континентальний шельф і Законі про нафту. Незважаючи на те, що точні межі змінювалися з часом, наразі охоронна зона в основному повторює виключну економічну зону Великобританії (EEZ) разом із частинами континентального шельфу Великобританії за межею звичайної межі 200 морських миль (370 км) EEZ...

Проте, на відміну від патентного захисту, який надається на суші чи в територіальних водах Великобританії, захист у цьому третьому регіоні за межами територіальних вод залежить від конкретної діяльності, яка виконується. Закон про континентальний шельф обмежує права тих, хто «щодо

морського дна і надр і їхніх природних ресурсів». Подібним чином Закон про нафту обмежує права на використання природних ресурсів берегового дна або надр, таких як мінеральні ресурси, зберігання/транспортування газу тощо.

Таким чином, не всі патентні права можуть бути забезпечені просто тому, що ймовірно порушення відбувається в межах EEZ Великобританії...» (*Alexander Norden. The surprising territorial reach of UK patents // Gill Jennings & Every LLP (<https://www.gje.com/resources/the-surprising-territorial-reach-of-uk-patents/>). 07.05.2024*).

***

«...опитування, яке було проведено в лютому 2023 року, виявило високий рівень поінформованості про інтелектуальну власність та реєстрацію...»

На опитування надійшли відповіді 1081 власника бізнесу, індивідуального підприємця або співробітника середньої ланки керівництва, вищого керівництва, директора або керівника.

З них 63% стверджують, що вони скористалися захистом інтелектуальної власності, а 84% вважають вжиті заходи важливими.

У той час як поінформованість про інтелектуальну власність в цілому становить 79%, обізнаність про торговельні марки та інші окремі форми інтелектуальної власності набагато вища. 96% респондентів відповіли, що знайомі з поняттям торгових марок, а 95% знають про патенти.

Однак впевненість знаходиться на значно нижчому рівні – 33% респондентів заявили, що почувають себе в змозі говорити про авторське право детальніше, ніж про інші форми прав інтелектуальної власності. 27% вважали, що можуть зробити те саме для торгових марок.

Підприємства, які використовують торговельні марки, найчастіше кажуть, що вони роблять це з метою отримати правовий захист. 87% тих, хто користується товарними знаками, вважають це основною причиною для цього.

Проте лише 79% тих, хто користується патентами чи правами на дизайн, кажуть те саме...

60% підприємств, які використовують захист ІВ, стверджують, що мають конкретну стратегію в галузі ІВ, причому стартапи частіше потрапляють до цієї категорії, ніж інші види бізнесу...» (*New report shows strong IP awareness among UK SMEs // CITMA (<https://www.citma.org.uk/resources/news-policy/news/new-report-shows-strong-ip-awareness-among-uk-smes-mb24.html>). 15.05.2024*).

***

«Трибунал з назв компаній (CNT) — це трибунал Великобританії, створений для забезпечення виконання розділу 69 Закону Великобританії про компанії. Він керується Офісом інтелектуальної власності (UKIPO) і дозволяє власникам брендів домагатися зміни назви британської компанії, яка

включає ідентичний або дуже схожий бренд, де «назва компанії зареєстрована з основною метою, щоб запобігти її реєстрації кимось іншим, хто має законний інтерес, або вимагати від них плату за його звільнення». Таким чином, у певному сенсі CNT схожий на системи UDPR, які пропонують реєстратори доменних імен, які дозволяють власникам брендів вживати заходів проти неправомірної реєстрації доменних імен.

Завдяки своїй відносно низькій вартості (офіційна плата за скаргу становить 400 фунтів стерлінгів) CNT виявився дуже привабливим варіантом для власників брендів, коли вони зіткнулися з новими образливими реєстраціями назв компаній у Великобританії. Багато скарг, поданих до UKIPO, не обґрунтовані, і в такому випадку UKIPO видасть накази проти британської компанії та її контрольних акціонерів змінити назву на назву, яка не відображає знак власника бренду. Якщо британська компанія вчасно не виконає цей наказ, UKIPO в односторонньому порядку змінить назву компанії, щоб вона відображала реєстраційний номер компанії, наприклад, 1234567 Limited. UKIPO також нещодавно вирішила, що скарги можуть бути подані заднім числом проти назв компаній Великобританії, які були зареєстровані до створення CNT у жовтні 2008 року.

Існують такі можливі засоби захисту від скарги, поданої власником бренду до UKIPO:

- що назва була зареєстрована до початку діяльності, на яку заявник покладається, щоб продемонструвати свою добру волю/репутацію;
- що назва була зареєстрована в ході звичайної діяльності зі створення компанії, і назва компанії доступна для продажу заявнику на стандартних умовах цієї діяльності («готова компанія»);
- що назва була прийнята сумлінно; і
- що інтереси заявника не постраждали в будь-якій значній мірі

Однак нещодавно до розділу 69 Закону про компанії було внесено ряд змін, які зробили систему CNT більш сприятливою для власників брендів.

Ці зміни є такими:

- Розділ 69(1)(b) було змінено таким чином, що розгляд подібності між ім'ям заявника (в якому він має гудвіл) і зареєстрованою назвою компанії поширюється на використання за межами Сполученого Королівства, де таке використання може ввести в оману членів громадськості за межами Сполученого Королівства;
- До розділу 69(3) внесено зміни, щоб особи, які були членами або директорами зареєстрованої компанії на момент реєстрації імені, могли, на додаток до існуючих директорів, бути приєднаними як відповідачі; і
- Захист за статтею 69(4)(b) був повністю скасований. Це означає, що відповідач більше не зможе захищати оскарження зареєстрованої назви компанії на підставі того, що (i) він працює під цим ім'ям, (ii) він пропонує це зробити та зазнав значних початкових витрат у підготовці, або (iii) вона раніше діяла під назвою, а зараз неактивна...

Таким чином, CNT є корисним інструментом для власників брендів, щоб вживати відносно недорогих заходів проти образливих назв компаній Великобританії, і це ще більше в світлі останніх змін...» (*Simon Bentley. The UK's Company Names Tribunal - objecting to abusive company names in the UK // Abel & Imray LLP (<https://www.abelimray.com/resources/newsletters/the-uks-company-names-tribunal-objecting-to-abusive-company-names-in-the-uk>). 14.05.2024*).

***

Сполучені Штати Америки

«...платникам податків зазвичай потрібно продати або обміняти майно, щоб отримати приріст капіталу. Крім того, трансація повинна включати капітальні активи або іншим чином відповідати вимогам щодо приросту капіталу, щоб отримати пільгові податкові ставки. Капітальні активи визначаються розширено як усе майно, що знаходиться у власності платника податків (незалежно від того, пов'язане з торгівлею чи бізнесом) з певними винятками. Деякі з більш важливих винятків, пов'язаних з ІВ, включають:

1. Акції в торгівлі. Майно, яке утримується в бізнесі переважно для продажу клієнтам, виключається з визначення капітального активу. Хоча інтелектуальну власність традиційно не можна розглядати як інвентаризацію, професійні (або навіть послідовні) винахідники можуть вважати, що їхні творіння підлягають винятку з інвентаризації. Наприклад, коли винахідник мав 37 винаходів протягом 19 років, суди встановили, що така закономірність вказує на те, що винахідник «був у бізнесі з продажу та ліцензування своїх винаходів», і з цього випливає, що «патенти... не слід розглядати як капітальні активи, або прибутки від їх продажу ним як приріст капіталу».

2. Майно, що амортизується. Нематеріальні активи, що підлягають амортизації в розділі 197 Кодексу внутрішніх доходів, розглядаються як майно, що підлягає амортизації, і тому виключаються з визначення капітального активу.

3. Власно створені патенти та зразки. До Закону про скорочення податків і робочих місць (ТСJA) патенти, розроблені «особистими зусиллями», не включалися до виключення капітальних активів згідно з § 1221(a)(3) Кодексу внутрішніх доходів, тоді як авторські права були. Але ТСJA прямо виключив особисто розроблені патенти, винаходи, моделі чи проекти, або секретні формули чи процеси з визначення капітальних активів. Хоча вищезазначена законодавча зміна справді усунула один шлях для досягнення приросту капіталу від продажу власноруч створених патентів, вона принаймні роз'яснила, що інтелектуальна власність, здатна захистити як патент, так і авторське право, не може бути капітальним активом. Таким чином, індивідуальні винахідники повинні звернутись до § 1235 Кодексу внутрішніх

доходів, щоб отримати режим приросту капіталу щодо оподаткованого розпорядження власноруч створеними патентами.

Нарешті, підрахунок приросту або збитку капіталу не завжди гарантований, навіть якщо визначення капітального активу виглядає застосовним. Платникам податків слід враховувати положення Кодексу щодо заборони збитків, взаємозаліку та переоцінки...» (*Brian Clark. That's All Capital Gain Right? Income Taxes and Intellectual Property Monetization // Gray Reed (https://dollarsandsense.grayreed.com/2024/05/thats-all-capital-gain-right-income-taxes-and-intellectual-property-monetization/). 01.05.2024).*

***

«...Федеральна реєстрація торгової марки в Управлінні патентів і торгових марок США (USPTO) надає кілька переваг... Федеральна реєстрація слугує публічним повідомленням про претензії реєстранта на право власності, що може бути потужним стримуючим фактором для потенційних порушників, як-от конкурентів, які прагнуть «притулитися» до доброї волі, яку важко боролися, або навіть зловмисників, які прагнуть видати себе за компанію з підлими цілями.

Переваги федеральної реєстрації торгових марок численні й різноманітні, особливо для великих підприємств, які працюють за межами штатів і міжнародних кордонів. Федерально зареєстрована торгова марка дозволяє:

- Загальнонаціональний пріоритет: після реєстрації торгова марка користується презумпцією загальнонаціонального використання, що є неоціненним для компаній, які виходять на нові географічні ринки.

- Розширені засоби правового захисту: федеральна реєстрація дає доступ до передбачених законодавством збитків, потрійних збитків і гонорарів адвокатів у справах про порушення, служачи стримуючим засобом проти несанкціонованого використання.

- Підстава для міжнародної реєстрації: це може служити основою для забезпечення захисту торгової марки в інших країнах, сприяючи глобальному розширенню та захисту бренду.

- Митний захист: зареєстровану торгову марку можна зареєструвати в митній та прикордонній службі США, щоб запобігти імпорту іноземних товарів, що порушують права.

- Потенційна незаперечність: власники реєстрацій торгових марок у Основному реєстрі можуть вимагати безперечності після п'яти років безперервного використання. Це означає, що треті сторони не можуть оскаржити різні аспекти реєстрації, включаючи дійсність торгової марки.

Створення та підтримка надійного портфолію торгових марок — це не лише дотримання законодавства; це стратегічна бізнес-ініціатива. Це передбачає ретельний аудит існуючих торгових марок, оцінку ринку та перспективний підхід до розвитку бренду. Портфолію має бути динамічним,

розвиватися відповідно до бізнес-стратегії компанії та ринку, що постійно змінюється.

Внутрішні юридичні відділи та ділові контакти можуть — за допомогою зовнішніх консультантів — відіграти ключову роль у цьому процесі. Компанії повинні переконатися, що кожен ідентифікатор джерела — назва компанії, назви продуктів і логотипи — належним чином перевіряються, реєструються та контролюються. Вони також повинні бути пильними у забезпеченні прав на торговельну марку, що включає оскарження використання, що порушує, і захист від позовів про порушення.

Торгові марки є незамінними активами для компаній будь-якого розміру. Вони є юридичним втіленням бренду компанії та несуть із собою вагу репутації та доброї волі компанії. У Сполучених Штатах, хоча права загального права забезпечують базовий захист, федеральна реєстрація пропонує більш надійний і юридично забезпечений рівень безпеки. Стратегічне управління портфелем торгових марок — це не просто юридичне завдання — це обов'язкова умова, яка підтримує ширші бізнес-цілі компанії...» (*Hilary L. Preston, Briana R. Falcon. Trademarks as Assets: Protection in the United States // Vinson & Elkins LLP* (<https://www.velaw.com/insights/trademarks-as-assets-protection-in-the-united-states/>). 06.05.2024).

***

«...компанії щодня зазвичай приймають рішення щодо того, чи шукати патент, чи захистити інновацію чи іншу цінну інформацію комерційною таємницею. Іноді ці рішення є навмисними та цілеспрямованими, і часто ці рішення є випадковими та погано поінформованими, кажучи ввічливо. В інших випадках підприємства не роблять свідомого вибору, тому що вони не розуміють важливості захисту комерційної таємниці, меж захисту комерційної таємниці чи навіть вимоги докласти певних розумних зусиль для збереження таємниці...

Отже, як вирішити, чи буде достатньо комерційної таємниці, чи бажано захистити патентом? Окрім сценарію, коли патентне законодавство США просто не надає захисту для відповідного класу інновацій (наприклад, програмного забезпечення чи медичної діагностики), необхідно враховувати низку факторів, зокрема:

1. Цінність інновації.

...Реалістична оцінка вартості отримання патенту повинна бути розглянута при визначенні того, шукати патент чи відкладати комерційну таємницю. Подібним чином, коли патент було видано, власник патенту повинен буде сплатити збір за видачу, а потім серію постійно зростаючих зборів за підтримку, щоб користуватися повним терміном дії патенту (чого більшість винаходів не усвідомлюють). Звичайно, навіть з урахуванням витрат, пов'язаних з отриманням і збереженням патенту, якщо патент охоплює прибуткову лінійку продуктів, це може легко мати сенс з точки зору витрат і

вигод. Але якщо інновація має граничну або додаткову цінність, витрати на патент можуть легко переважити отриману користь.

2. Надійність видачі патенту.

...навіть якщо ви можете отримати патент на певні інновації, незалежно від того, наскільки вони нові та корисні, навряд чи вони зможуть витримати будь-який виклик у федеральному суді. Це означає, що необхідно враховувати, наскільки ймовірно, що на патент можна покладатися як на право власності, адже якщо патент можна легко оскаржити, то все, що ви зробили, - це описали інновацію і подарували її громадськості, не отримавши жодної вигоди. Надійність видачі патенту має виходити за рамки того, чи відповідає інновація патенту відповідно до 35 USC 101, а також має враховувати, наскільки легко буде оскаржити її як відсутність новизни згідно з 35 USC 102 або, швидше за все, як очевидну згідно з 35 USC 103. Таким чином, навіть якщо винахід придатний для патенту, чи є новизна достатньо великою, чи претензія буде настільки крихкою, що її, ймовірно, буде відхилено, якщо її оскаржити. І це питання вимагає принаймні певного багатofакторного розгляду щодо (1) тих, хто є ймовірними порушниками, (2) наскільки поширеним буде порушення, і (3) ймовірних збитків.

Якщо гігантські технологічні компанії почнуть або будуть брати участь у широкомасштабних порушеннях, які призведуть до великої суми збитків, ви можете бути впевнені, що першим поштовхом буде спроба анулювати патенти, а не платити. І чим більша сума поставлена на карту, тим більше буде витрачено на визнання недійсним, а це означає, що новизна потребуватиме значно ширшого порогу, щоб протистояти натиску. Звичайно, якщо у вас достатньо порушених патентів, сума грошей, яку порушникам потрібно буде витратити, щоб оскаржити всі порушені патентні претензії, може бути настільки великою, що стратегія визнання недійсною втратить сенс. Звичайно, такий рівень патентного захисту не тільки недешевий, але й надзвичайно дорогий.

3. Тривалість часу.

Отримання патенту може зайняти багато років, якщо не заплатити за прискорення подачі заявки. Нерідко проходить кілька років, перш ніж патентний експерт навіть візьме заявку на першу перевірку по суті, і ще кілька років для видачі патенту. У деяких сферах, особливо в технологічних сферах, де законодавство змінювалося і існують певні розбіжності щодо того, чи потрібно і коли видавати патент, для отримання патенту може знадобитися п'ять років або більше, особливо в тих ситуаціях, коли звернення до Можна очікувати Патентної судової та апеляційної ради (РТАВ), оскільки ви знаєте, що мало ймовірно, що патентний експерт надасть гідний захист або погодиться на будь-який захист. Таким чином, патентний захист не має економічного сенсу, якщо інновація має короткий термін придатності.

4. Можна зберегти таємницю вірогідності.

Нереалістично думати, що цінну інформацію можна вічно зберігати в секреті, і інновації не відрізняються. Це правда, що є кілька гучних таємниць, які протягом багатьох десятиліть зберігалися як комерційна таємниця, наприклад формула Соса-Сола. Але, як свідчить історія, формула Соса-Сола відома лише кільком людям і зберігається в найнадійнішому сховищі, яке коли-небудь створювалося. Крім того, відомо, що Соса-Сола протягом багатьох років застосовувала різноманітні хитрощі, які створювали таємницю — навіть міфологію — навколо формули. Небагато компаній здатні проводити складну контршпигунську кампанію Соса-Сола, тому було б розумно вважати, що історія з Соса-Сола є винятком, а не правилом, оскільки інформація хоче бути вільною, а у світі, де федеральні Комісія з торгівлі (FTC) покінчила з угодами про неконкуренцію, інформація, включно з комерційною таємницею, знайде спосіб бути вільною та стати відомою.

Питання не в тому, чи ваша комерційна таємниця стане загальновідомою в якийсь момент, а радше в тому, чи зможете ви зберігати її в таємниці достатньо довго, щоб отримати достатню цінність з точки зору витрат і вигод...» (*Gene Quinn. Four Factors to Consider When Deciding Whether to Use Trade Secrets // IPWatchdog, Inc. (<https://ipwatchdog.com/2024/05/07/four-factors-consider-deciding-whether-use-trade-secrets/id=176257/>). 07.05.2024*).

***

«Згідно зі звітом Aon, активи інтелектуальної власності (ІВ) є одним із найбільших джерел створення цінності в корпоративному світі, але вони стають дедалі вразливішими до кіберризиків і не мають такого ж рівня страхового захисту, як матеріальні фізичні активи.

Інформаційні активи, такі як записи клієнтів, записи співробітників, фінансові звіти, аналітичні дані, вихідний код, моделі, методи та інша інтелектуальна власність, мають середню вартість 1,24 мільярда доларів США, що трохи вище, ніж середня вартість матеріальних активів, таких як заводи, майно та обладнання на 1,09 мільярда доларів, йдеться у звіті.

Крім того, ймовірна максимальна втрата інформаційних активів, які були викрадені або знищені, становить 1,15 мільярда доларів США, що перевищує 846 мільйонів доларів США як найбільший середній збиток від знищення активів основних засобів (PP&E)...

Незважаючи на ризик для нематеріальних активів, вони з меншою ймовірністю будуть покриті страхуванням, виявив Aon.

Хоча в середньому 60% активів PP&E покриті страхуванням, лише 19% інформаційних активів отримують такий самий захист, згідно з глобальним опитуванням керівників підприємств, залучених до управління кіберризиками та корпоративними ризиками. Самострахування ширше використовується для інформаційних активів, на рівні 58% порівняно з 32% для активів PP&E...

Щоб зменшити ризики нематеріальних активів, організації повинні прийняти проактивний спосіб мислення. Це передбачає уточнення обсягу

покриття та виключень для ризиків штучного інтелекту в страхових полісах і розгляд придбання автономного кіберстрахування та полісів страхування інтелектуальної власності. За словами Aon, інтерес до комерційної таємниці та політики щодо відповідальності за інтелектуальну власність зростає, оскільки ризики щодо кібервідповідальності та інтелектуальної власності входять до 10 найбільших бізнес-ризиків, з якими стикаються організації...» (*Intellectual Property Risks Expanding with AI Usage, Cyber Threats // Risk and Insurance* (<https://riskandinsurance.com/intellectual-property-risks-expanding-with-ai-usage-cyber-threats/>). 08.05.2024).

***

«Президент США Джо Байден доручив своєму торговому представнику підвищити тарифи на 18 мільярдів доларів США на імпорт з Китаю, включаючи напівпровідники, сонячні елементи, батареї та важливі мінерали, щоб «захистити» американських працівників і бізнес, йдеться у заяві Білого дому у вівторок...»

«Несправедлива торгова практика Китаю щодо передачі технологій, інтелектуальної власності та інновацій загрожує американському бізнесу та працівникам. Китай також наповнює світові ринки експортом штучно занижених цін. У відповідь на несправедливу торгову практику Китаю та для протидії завданій шкоді сьогодні, Президент Байден наказує своєму торговому представнику підвищити тарифи відповідно до розділу 301 Закону про торгівлю 1974 року на 18 мільярдів доларів імпорту з Китаю, щоб захистити американських працівників і бізнес», – йдеться в заяві Білого дому...

«Примусова передача Китаєм технологій і крадіжка інтелектуальної власності сприяли його контролю над 70, 80 і навіть 90 відсотками світового виробництва найважливіших ресурсів, необхідних для наших технологій, інфраструктури, енергетики та охорони здоров'я, створюючи неприйнятні ризики для постачання в Америку ланцюги та економічна безпека", - заявив Білий дім...» (*US President Biden increases tariffs on imports of electric vehicles, other goods from China // Suni Systems (P) Ltd* (<https://news.webindia123.com/news/articles/World/20240514/4197308.html>). 14.05.2024).

***

«Яка різниця між зареєстрованою офіційною назвою, торговою назвою та торговою маркою? Важливо знати різницю, оскільки всі вони використовуються по-різному для різних цілей, і їх неправильне використання може призвести до втрати компанією прав принаймні на один із них. По-перше, зареєстрована офіційна назва – це офіційна назва вашого бізнесу, наприклад ACME Corp. або SmithCo, LLC. Це назва, яку компанія використовує в офіційних юридичних угодах і державних документах. Зареєстроване офіційне ім'я – це іменник (це буде важливо пізніше).

По-друге, торгове найменування — це назва компанії, як-от АСМЕ (без «Corp.») або SmithCo (без «LLC»). Хоча це може бути, комерційне найменування не обов'язково має збігатися із зареєстрованим офіційним ім'ям. Наприклад, зареєстрована юридична назва вашої компанії може бути АСМЕ Corp., але ім'я для клієнта, яке ви використовуєте для своєї компанії, може бути чимось на зразок KewlTewls. У подібних випадках компанії, як правило, повинні зареєструвати торгову назву як «dba» (ведення бізнесу як) у своєму штаті. DBA пов'язує торгове найменування із зареєстрованою юридичною назвою, щоб будь-хто, хто постраждав від компанії, міг визначити зареєстровану юридичну назву компанії для судового позову. Як і зареєстрована юридична назва, комерційна назва також є іменником.

По-третє, товарний знак — це те, що вказує споживачам на джерело певних товарів чи послуг. Торговою маркою може бути слово, назва, фраза або символ. Товарними знаками можуть бути навіть кольори, звуки чи навіть запахи. Прикладом торгової марки є «галочка» Nike. Ідентифікуючи джерело товарів або послуг, торговельні марки дозволяють споживачам сприймати торговельну марку як символ довіри, що вказує на якість товару чи послуги, яку вони мали в минулому. На відміну від зареєстрованих юридичних назв і торгових найменувань, торгові марки - це не іменники, а прикметники. Хоча торгова марка може бути схожою на зареєстровану юридичну назву та торговельну назву компанії, на відміну від зареєстрованих юридичних назв і торгових назв, ви завжди повинні використовувати торговельні марки як прикметник у поєднанні з іменником, що визначає загальний товар або послугу, пов'язану з торговою маркою. Приклад компанії, яка використовує різні типи назв, може виглядати так:

Зареєстрована юридична назва: Acme Corp. уклала договір оренди з SmithCo, LLC. (вживається як іменник)

Торгова назва: компанія Acme щойно відкрила новий магазин за адресою Main Street, 123. (вживається як іменник)

Торгова марка: на віджети Acme надається довічна гарантія. (використовується як прикметник, що змінює іменник «віджети»)

Важливо завжди використовувати свою торгову марку як прикметник, а не як іменник. Використання вашої торгової марки як іменника може призвести до того, що ваша торгова марка стане загальною, що призведе до втрати ваших прав на торговельну марку. Такі цінні товарні знаки, як ескалатор, аспірин і целофан, були втрачені через те, що їхні власники не змогли запобігти тому, щоб вони стали родовими іменниками, які не підлягають охороні...» (*Brett J. Trout. How do I trademark the name of my business? // Law Offices of Brett J. Trout, P.C. (<https://blawgit.com/2024/05/08/how-do-i-trademark-the-name-of-my-business/>). 08.05.2024*).

***

«...Відомство США з питань патентів і торговельних марок (USPTO) оголосило про нову Національну стратегію інклюзивних інновацій, розроблену спільно з Радою з питань інклюзивних інновацій (CI2). Стратегія спрямована на зростання економіки, створення якісних робочих місць та вирішення глобальних проблем шляхом розширення участі в STEM, винахідництві та інноваціях серед молоді та представників історично недопредставлених та недостатньо забезпечених спільнот.

Захист інтелектуальної власності (ІВ), включаючи патенти і торгові марки, був на передньому краї науково-технічного прогресу. Однак можливості участі в інноваційній системі США історично були нерівними. ...останній звіт "Прогрес і потенціал" виявив, що хоча все більше жінок вступають і залишаються активними учасниками патентної системи, лише 12,8% усіх винахідників, зазначених у патентах США, є жінками. Водночас дослідження Гарвардського університету показало, що білі американці втричі частіше винаходять, ніж чорношкірі, і що діти, народжені від батьків, які належать до 1% найбагатших людей, мають у 10 разів більше шансів стати винахідниками, ніж діти з родин із доходами нижче середнього.

Продовжуючи просувати місію інклюзивних інновацій, USPTO розробило комплексний стратегічний підхід для федерального уряду, академічних установ та приватного сектору для обміну та впровадження найкращих практик, які надихають та підтримують різноманітні групи людей, що вирішують проблеми...

Стратегія побудована на чотирьох наріжних каменях, кожен з яких має вирішальне значення для максимального процвітання Америки. Наріжні камені включають:

- Вирішення освітніх розбіжностей K-12 і потреба надихнути молодь будь-якого походження стати інноваторами
- Зосередження уваги на відмінностях в освіті після закінчення середньої школи для студентів і викладачів
- Сприяння інклюзивності в організаціях
- Збільшення для всіх американців можливостей комерціалізації інновацій...

(USPTO announces National Strategy for Inclusive Innovation // United States Patent and Trademark Office (USPTO) (<https://www.uspto.gov/about-us/news-updates/uspto-announces-national-strategy-inclusive-innovation>). 01.05.2024).

***

«...Стратегія ІВ – це більше, ніж просто правовий захист. Це стратегічний інструмент для розвитку бізнесу. Це допомагає вам захистити та використовувати інновації вашої компанії...

Ефективна стратегія ІВ ґрунтується на трьох стовпах. Це ідентифікація ваших активів інтелектуальної власності, правовий захист і використання інтелектуальної власності для отримання конкурентної переваги.

- Ідентифікація ваших ІР-активів
- Правовий захист та управління ІВ
- Використання ІВ для отримання конкурентних переваг

Ідентифікація ваших ІР-активів

Початковий етап розробки стратегії інтелектуальної власності передбачає визначення ваших активів інтелектуальної власності. Цей процес передбачає визнання інновацій вашої компанії та вибір відповідної форми захисту, будь то через комерційну таємницю чи патенти. Часто цьому завданню сприяє патентний повірений за допомогою методу, відомого як збирання винаходів. Цей підхід допомагає каталогізувати ваші винаходи та інші активи інтелектуальної власності, дозволяючи вам повністю зрозуміти їх цінність.

Правовий захист та управління ІВ

Юридичний захист є важливою частиною управління ІВ. Це передбачає захист патентів, торгових марок і авторських прав. Це також включає включення комерційних секретів у ваш план управління інтелектуальною власністю.

Використання ІВ для отримання конкурентних переваг

Останнім принципом є використання вашої інтелектуальної власності для отримання конкурентної переваги. Цей важливий крок виходить за рамки простого захисту прав інтелектуальної власності; це передбачає стратегічне узгодження ваших активів інтелектуальної власності з вашими ширшими бізнес-цілями та цілями. Таким чином, ви можете переконатися, що ваш портфель інтелектуальної власності не тільки захищає ваші інновації, але й служить ключовим рушієм для зростання бізнесу та диференціації на ринку.

Щоб ефективно використовувати інтелектуальну власність для отримання конкурентної переваги, компанії повинні спочатку провести ретельний аналіз своїх активів інтелектуальної власності у порівнянні з конкурентним середовищем. Розуміння місця вашої інтелектуальної власності в контексті вашої галузі може висвітлити сильні та потенційні слабкі місця. Це розуміння може керувати стратегічними рішеннями щодо того, де зосередити інноваційні зусилля та як унікально позиціонувати свої продукти чи послуги на ринку.

Крім того, узгодження вашої стратегії інтелектуальної власності з бізнес-цілями передбачає визначення можливостей монетизації вашої інтелектуальної власності. Це може мати різні форми, такі як ліцензійні угоди, продаж інтелектуальної власності або формування стратегічних партнерств, які відкривають нові джерела доходу або розширюють пропозицію продуктів. Розглядаючи інтелектуальну власність як бізнес-актив, а не просто як правовий захист, компанії можуть досліджувати творчі способи створення цінності та досягнення конкурентної переваги.

Нарешті, ефективне інформування про ваші права інтелектуальної власності може стати стримуючим фактором для потенційних порушників і зміцнити репутацію вашої компанії як інноваційного лідера у своїй галузі. Оприлюднення ваших досягнень у сфері інтелектуальної власності, таких як

надання патентів або реєстрація торгових марок, може підвищити цінність і визнання вашого бренду на ринку.

...стратегія ІВ не є одноразовим завданням. Це постійний процес, який розвивається разом із вашим бізнесом.

Регулярно переглядаючи та оновлюючи свою стратегію інтелектуальної власності, ви можете переконатися, що вона продовжує підтримувати ваші бізнес-цілі та розвиток» (*Babak Akhlaghi. Maximizing Your Business with IP Strategy // NovoTechIP International PLLC (https://novotechip.com/2024/05/03/maximizing-your-business-with-ip-strategy/?utm_source=mondaq&utm_medium=syndication&utm_content=articleoriginal&utm_campaign=article). 03.05.2024).*

***

«...використовуючи патентні дані США за 2000–2018 роки, щоб оцінити частку патентів авторів іноземного походження за галузями, ми виявили, що іммігранти є авторами або співавторами 30 відсотків патентів у промисловості США, які важливі для економічної та національної безпеки, від напівпровідників до виробництва автомобілів і розробки програмного забезпечення...

У всіх стратегічних галузях ми виявили, що 30 відсотків патентів були авторами винахідників-іммігрантів. Це значно вище, ніж 20 відсотків робочої сили, яку складають іммігранти в цьому секторі, згідно з нашими попередніми оцінками.

Частка патентів, авторами яких є іммігранти, значно відрізняється залежно від галузі. В інформаційних галузях, які вважаються стратегічними, 44 відсотки патентів походять від винахідників-іммігрантів. У професійних послугах частка становить 38 відсотків.

Стратегічна галузь виробництва володіє переважною більшістю патентів у всіх стратегічних галузях. Частка патентів, авторами яких є іммігранти, становить 29 відсотків, що значно вище, ніж 19,5 відсотка працівників, які є іммігрантами.

Двома стратегічними виробничими галузями з найбільшою часткою патентів, авторами яких є іммігранти, є комунікаційне обладнання (35 відсотків) і виробництво напівпровідників (34 відсотки). Кожна з цих галузей знаходиться в авангарді економічної конкуренції між Сполученими Штатами та Китаєм...

Відкритість Америки талантам є величезним стратегічним активом. Працівники, які народилися за кордоном, складають одну п'яту робочої сили в галузях, що мають важливе значення для економічної та національної безпеки, трохи більше, ніж їх частка в загальній робочій силі. Але іммігранти становлять ще більшу частку висококваліфікованих працівників у стратегічних галузях. Одна чверть працівників стратегічної промисловості з вищою або вищою

освітою є вихідцями з інших країн. За оцінками, 36 відсотків працівників із вищим ступенем у стратегічних галузях є вихідцями з інших країн...

Уся наша вибірка патентів, поданих до Бюро патентів і товарних знаків США (USPTO) між 2000 і 2018 роками (принаймні один винахідник із США), включає понад 2,1 мільйона патентів. Хоча стратегічні галузі становлять 15 відсотків загальної зайнятості, 62 відсотки патентів, поданих за цей період, стосуються винаходів для стратегічних галузей» (*Connor O'Brien and Adam Ozimek. Immigrant inventors are crucial for American national and economic security // Economic Innovation Group (EIG) (<https://eig.org/immigrants-patents/>). 21.05.2024*).

***

«30 квітня 2024 року Федеральна торгова комісія США (FTC) оголосила, що надіслала "листи-попередження" 10 брендовим фармацевтичним виробникам, стверджуючи, що компанії внесли "неналежний або неточний перелік патентів" до "Помаранчевої книги" Управління з санітарного нагляду за якістю харчових продуктів і медикаментів (FDA). FTC також заявила, що подала до FDA листи щодо оскарження переліку патентів, оскаржуючи "точність або релевантність понад 300 переліків патентів у "Помаранчевій книзі" для 20 різних торгових марок продукції". У своєму прес-релізі FDA публічно висловило свою підтримку нещодавнім зусиллям FTC...

Виробники брендovаних препаратів повинні продовжувати ретельно оцінювати свої патентні списки в Помаранчевій книзі щодо схвалених препаратів і тих, що перебувають на стадії розгляду заявок на нові лікарські засоби (NDA). ...особливу увагу слід звертати на будь-які патенти, перелічені на основі формули винаходу, що охоплює пристрої або компоненти пристроїв, які входять до складу комбінованих лікарських засобів.

Листи FTC щодо оскарження патентів не є загальнодоступними, а в опублікованих "попереджувальних листах" нічого не сказано про правові підстави для цих оскаржень. Тим не менш, кожен з патентів, зазначених у повідомленні FTC, внесений до Помаранчевої книги як патент на "лікарський засіб". Зокрема, FTC зосереджується на патентах, що стосуються пристроїв або компонентів пристроїв, перелічених у Помаранчевій книзі, з комбінованими лікарськими засобами, такими як інгалятори або ін'єкційні шприци. FTC, схоже, оскаржує лише патенти, які стосуються пристроїв або компонентів пристроїв і які не розкривають затверджену діючу речовину в патентній формулі.

FTC більш чітко висловила цю думку в заяві *amicus curiae*, поданій у березні 2024 року, в якій вона стверджувала, що "на думку FTC, патенти на пристрої, в формулі яких не згадується жоден лікарський засіб, не відповідають встановленим законом критеріям для внесення до Помаранчевої книги, і патент на пристрій, який неправомірно внесений до Помаранчевої книги, повинен бути вилучений з неї"...» (*George A. O'Brien. US FTC Continues Aggressive Scrutiny*

of Pharmaceutical Patents Listed in the Orange Book // Mayer Brown (<https://www.mayerbrown.com/en/insights/publications/2024/05/us-ftc-continues-aggressive-scrutiny-of-pharmaceutical-patents-listed-in-the-orange-book>).
08.05.2024).

***

«...З переходом компаній з чистої енергетики в технологічні компанії інтелектуальна власність стане сферою більшої уваги, оскільки підприємства визначають нові способи ефективного створення чистої енергії. Одного тільки розміру більше не буде достатньо, щоб генерувати найбільше енергії порівняно з конкурентами. Натомість компанії, які виживуть або матимуть найбільший успіх, зосередяться на використанні ефективних, чистих і ефективних технологій. Ця ефективність часто походить від нових технологій, які включають інновації, які можна захистити. Якщо компанії не забезпечать своєчасний патентний захист, щоб захистити ці інновації, інші компанії можуть скопіювати технологію для власних цілей.

Перехід у технологічний сектор без чітко визначеної стратегії інтелектуальної власності (ІВ) загрожує ризиками, яких можна уникнути. Наприклад, компанії може не вистачати можливостей для створення великих потужностей для виробництва чистої енергії. Натомість такі компанії могли б зосередитися на розробці більш ефективних технологій або тих, які мають право на федеральні податкові пільги найвищого рівня. Для компаній надзвичайно важливо забезпечити захист інтелектуальної власності для цих інновацій, щоб запобігти імітації та обмежити конкуренцію на ринку. Надійна стратегія інтелектуальної власності може запобігти надмірній прихильності компаній до технологій чистої енергії, які можуть бути просто відтворені іншими. Крім того, для компаній життєво важливо проводити ретельну належну перевірку, включаючи пошук свободи роботи, щоб гарантувати, що їхні технології не порушують права інтелектуальної власності інших осіб...

Управління патентів і товарних знаків США (USPTO) нещодавно погодилося з метою федерального уряду досягти 100% безвуглецевої електроенергії до 2035 року. Наприклад, USPTO нещодавно запустило Пілотну програму пом'якшення кліматичних змін, у рамках якої USPTO надасть прискорену експертизу патентні заявки «що включають технології, які зменшують, усувають, запобігають та/або контролюють викиди парникових газів». Патентна заявка, прийнята до програми, буде розглянута значно швидше, ніж заявки, які не є частиною програми, у деяких випадках скорочується час, потрібний для початку експертизи, з кількох років до кількох місяців. Стандартна прискорена перевірка перед цією новою пілотною програмою коштує компаніям тисячі доларів державних зборів за кожен окрему заявку, але Пілотна програма зі зменшення кліматичних змін може зробити прискорення безкоштовним для відповідних інновацій. Компанії, які впроваджують інновації в галузі екологічно чистих енергетичних технологій,

повинні скористатися перевагами програми зараз, до закінчення терміну дії програми 7 червня 2027 року або до того, як загалом 4000 заявок буде надано спеціальний статус у рамках програми, залежно від того, що відбудеться раніше...» (*James C. De Vellis, R. Evan Glass. The Accelerating Need for IP Protection in Clean Energy // IPWatchdog, Inc. (https://ipwatchdog.com/2024/05/20/accelerating-need-ip-protection-clean-energy/id=176652/). 20.05.2024*).

***

«...зростає ризик серйозної шкоди інноваторам із США через технічні справи щодо ІВ у наших судах, а також у Комісії з міжнародної торгівлі (ІТС), маловідомій державній установі.

Спочатку створена для захисту американської промисловості, ІТС, як і наші суди, зараз експлуатується непрозоро фінансованими непродуктивними патентними троями за наш рахунок.

Патентних тролів також називають суб'єктами заявки на патент (РАЕ). Ці суб'єкти купують невикористані та низькоякісні патенти, а потім переглядають їх, щоб знайти гачки для збиткових судових процесів проти американських компаній. Подача цих позовів є їхньою справою; вони нічого не роблять і не роблять нічого продуктивного.

Як правило, патентні спори розглядаються у федеральному окружному суді, де суддя може вжити заходів для запобігання обурливим претензіям щодо шкоди від ймовірного порушення. Наприклад, РАЕ не матиме права на судову заборону на заборону продажу продуктів, які ймовірно порушують авторські права, на ринку США.

Тож тролі почали бачити переваги подання судових позовів до ІТС і навіть зробили його своїм улюбленим форумом.

Це пояснюється тим, що, на відміну від окружних судів, ІТС має лише один засіб захисту від патентних спорів: повну заборону на ринок США для всіх продуктів, які можуть стосуватися патенту. Так, це означає повну заборону кінцевого продукту на ринок США, навіть якщо патент стосується дуже незначної частини дуже складного продукту, наприклад автомобіля, смартфона чи ноутбука.

Зловживання ІТС стає все більшою проблемою, яка загрожує національній безпеці Америки. Патентних тролів зазвичай підтримують треті сторони, які забезпечують фінансування справи в обмін на частку доходів...

Проблема непрозорих гравців в американській правовій системі стала настільки серйозною, що Відділ реєстрації іноземних агентів (FARA) при Міністерстві юстиції США планує вперше за майже 30 років оновити свої правила, щоб вимагати більш широкого розкриття інформації про іноземні зв'язки при взаємодії з виконавчою владою та Конгресом США.

Що стосується судових процесів, Спеціальний комітет Палати представників з питань стратегічної конкуренції між США та Комуністичною

партією Китаю опублікував звіт, в якому йдеться про те, що він визначить, які запобіжники необхідні для того, щоб запобігти отриманню іноземними супротивниками інтелектуальної власності за рахунок фінансування судових процесів третіми сторонами.

У звіті рекомендовано розширити розкриття інформації про фінансування іноземними супротивниками судових процесів у федеральних судах. Це лише початок, але рекомендація має бути поширена на ІТС.

Також важливо вжити інших заходів для викорінення цих тіньових спонсорів у ІТС та в усіх судах США. Забезпечення більшої прозорості у світі судових процесів третіми сторонами — це лише одна частина головоломки. Усунення китайського впливу в нашій патентній системі означає ширше реформування ІТС, щоб патентні тролі та їхні суверенні джерела не могли використовувати американську правову систему як зброю...» (*George Landrith. It's Time to Weed Out China From Our Patent System // The Defense Post (https://www.thedefensepost.com/2024/05/21/us-patents-china/). 21.05.2024).*

***

«...При прийнятті рішення про те, чи шукати патентний захист для комерційної таємниці, крім процесу, що займає багато часу та коштує, необхідно врахувати безліч міркувань, зокрема те, чи є комерційна таємниця патентоздатним об'єктом, можливість зворотного проектування та копіювання винаходу та те, як винахід використовуватиметься серед фізичних осіб.

Комерційною таємницею може бути майже все, що додає цінність бізнесу, за умови, що це дає якусь конкурентну перевагу та дійсно має цінність. Комерційна таємниця не обов'язково повинна відповідати тесту патентоздатного об'єкта, який вимагає патент, але збіги можуть існувати.

Те, що підлягає патентуванню, може починатися як комерційна таємниця, але бізнес, ймовірно, матиме набагато більше комерційних таємниць, ніж винаходи, які підлягають патентуванню. Наприклад, список клієнтів або бізнес-план можуть вважатися комерційною таємницею, але не підлягають патентуванню. Винахід, з іншого боку, може мати поточний статус комерційної таємниці, але також може відповідати випробуванню патентоздатного об'єкта та мати право на патентний захист.

Розголошення комерційної таємниці фактично знищує її цінність, але розкриття вимагається для отримання патентного захисту. Після розголошення та загального доступу комерційна таємниця може стати вразливою для зворотного проектування та незалежної розробки. Відповідно до закону про комерційну таємницю, не існує відповідальності за зворотне проектування, а також не можна претендувати на незаконне привласнення комерційної таємниці на основі інформації, яка є доступною для громадськості.

Якщо ідею легко змінити (наприклад, шляхом видалення корпусу, щоб побачити, як працює пристрій), захист комерційної таємниці буде неможливим;

у такому разі патентний захист будь-яких включених інновацій — це шлях. Щоб отримати максимальний захист, може бути доцільно захистити деякі аспекти продукту чи методу за допомогою патенту та інші аспекти зі статусом комерційної таємниці (тобто, якщо це можна зробити, дотримуючись «найкращого режиму» Патентного відомства) вимога щодо розкриття інформації).

Статус комерційної таємниці діє лише в тому випадку, якщо винахід дійсно зберігається в секреті. Звичайно, угода про нерозголошення (NDA) та суворо обмежений доступ до винаходу можуть бути використані, але вони обидва вимагають від осіб зберігати інформацію при собі. На жаль, іноді трапляються витоки та несанкціоноване розголошення, тому, якщо винахід використовуватиметься спільно або більшою та менш контрольованою групою, патент може бути доцільнішим...» (*Robert Greenspoon. Should I Patent My Trade Secret? // Dunlap Bennett & Ludwig PLLC Dunlap Bennett & Ludwig PLLC (<https://www.dblawyers.com/should-i-patent-my-trade-secret/>). 16.05.2024*).

***

«...У той час як Китай поступово посилює свої гарантії захисту прав інтелектуальної власності, у США спостерігається поступове зниження ефективності системи захисту прав інтелектуальної власності.

Значною мірою цю ерозію можна пояснити трьома змінами, внесеними до патентної системи США протягом останніх двадцяти років. У рішенні 2006 року у справі eBay проти MercExchange Верховний суд зменшив повноваження власників патентів отримувати судові заборони, які б перешкождали порушникам продавати їхні захищені технології. Хоча судові заборони все ще доступні, частота їх подання та задоволення значно зменшилася. Крім того, у 2011 році Конгрес прийняв Закон Ліхі-Сміта про американські винаходи. Цим законом було створено Раду з питань патентних спорів та апеляцій (РТАВ) як більш ефективний та економічно вигідний варіант, ніж окружні суди, для розгляду та визначення дійсності патентів.

Крім того, низка рішень Верховного суду США з 2010 по 2014 рік значно обмежила коло об'єктів, які можуть бути запатентовані. Цими рішеннями було запроваджено двоетапну оцінку для визначення права на отримання патенту, яку іноді називають тестом Аліса/Майо. Цей тест обмежує видачу патентів на відкриття, засновані на законах абстрактних понять, природних явищ і природи. Основною проблемою цих трьох модифікацій є їхня підвищена невизначеність у патентній системі США. Невизначеність, яка відноситься до ситуацій, коли діапазон і ймовірність подій неможливо передбачити, негативно впливає на економічну діяльність. Зокрема, невизначеність щодо права на отримання патенту може перешкоджати інвесторам вкладати кошти в компанії, що працюють у патентномістких галузях. У Міжнародному індексі інтелектуальної власності за 2023 рік, складеному Американською торговою палатою, Сполучені Штати посіли перше місце. Однак у звіті також вказано на значну

слабкість захисту ІВ у США через постійну невизначеність щодо патентоспроможності у високотехнологічних галузях.

Невизначеність викликає особливе занепокоєння, коли йдеться про глобальну конкурентоспроможність технологій, оскільки багато сфер, на які суттєво впливають ці зміни, безсумнівно, мають право на патентування в Європі, Китаї та інших правових системах. Впровадження цих реформ може створити невизначеність, відволікаючи інвестиції в дослідження і розробки від США. Це, в свою чергу, може підірвати міжнародну конкурентоспроможність американських підприємств.

Сполучені Штати мають явну перевагу у своїй потужній системі інтелектуальної власності (ІВ), коли конкурують з Китаєм у сфері інновацій. Однак неадекватна політика та юридичні рішення ставлять під загрозу безпеку цього важливого ресурсу. Замість того, щоб зменшувати цінність прав інтелектуальної власності всередині країни, США повинні розвивати і зміцнювати свою систему ІВ. Для того, щоб США досягли успіху в суперництві з Китаєм у сфері інновацій, вкрай важливо прийняти довгострокову стратегію, захищати та інвестувати в існуючу інноваційну систему, яка наразі є найкращою у світі і побудована на сильних та захищених правах інтелектуальної власності» (*Abu Hurairah Abbasi. IP Rights: A Threat to Innovation // Nation (<https://www.nation.com.pk/25-May-2024/ip-rights-a-threat-to-innovation>). 25.05.2024*).

***

«...Без належного захисту ІВ технологічні стартапи наражаються на різні ризики, які можуть поставити під загрозу їхню конкурентну перевагу та фінансове майбутнє. Конкуренти можуть спробувати скопіювати або вкрасти ідеї та інновації компанії, що може завдати особливої шкоди в індустрії технологій, що швидко розвивається, де першість на ринку часто має вирішальне значення. Стартап може зіткнутися з труднощами з дотриманням своїх прав на ІР пізніше, якщо йому все одно потрібно вжити юридичних заходів для встановлення чіткого права власності та реєстрації з самого початку.

Неможливість захистити права інтелектуальної власності також може знизити оцінку компанії та зробити її менш привабливою для інвесторів, які вважають надійну інтелектуальну власність критичним показником цінності та потенціалу стартапу. Незахищена інтелектуальна власність може стати проблемою під час належної перевірки під час раундів фінансування або переговорів про придбання. У гіршому випадку стартап може бути втягнутим у тривалу та дорогую судову тяганину щодо володіння або порушення прав інтелектуальної власності, що може виснажити його обмежені ресурси, зашкодити його репутації та навіть змусити його закритися.

Саме тут досвідчений юрист з інтелектуальної власності може надати величезну цінність технологічному стартапу, допомагаючи йому зорієнтуватися

в складному світі інтелектуальної власності та уникнути дорогих пасток. Адвокат з інтелектуальної власності може допомогти компанії визначити, які аспекти її технології та брендингу потребують захисту, і розробити загальну стратегію щодо інтелектуальної власності відповідно до її бізнес-цілей. Вони можуть впоратися з часто тривалим і складним процесом подання патентів, торгових марок і авторських прав у Сполучених Штатах і за кордоном.

Це передбачає проведення ретельних пошуків, щоб переконатися, що інтелектуальна власність є унікальною та не порушує права інших, складання детальних технічних описів і юридичних претензій, а також реагування на будь-які заперечення чи офісні дії з боку Управління патентів і торгових марок США (USPTO) або інших агенцій. Хороший юрист з інтелектуальної власності стежитиме за термінами, поданнями для поновлення та зборами за обслуговування, щоб гарантувати, що права інтелектуальної власності стартапу залишатимуться дійсними та доступними для виконання.

Юрист з інтелектуальної власності також може допомогти у складанні трудових договорів і договорів підрядників, у яких викладено право власності, передачу та зобов'язання щодо конфіденційності. Це допомагає гарантувати, що компанія, а не окремі працівники чи підрядники, володіє правами на будь-яку інтелектуальну власність, розроблену для бізнесу, запобігаючи майбутнім суперечкам щодо власності. Під час раундів фінансування або потенційного придбання адвокат з інтелектуальної власності може провести належну перевірку портфолію інтелектуальної власності стартапу, виявити слабкі місця чи прогалини та допомогти обговорити умови, пов'язані з інтелектуальною власністю.

Якщо стартапу коли-небудь знадобиться захистити свої права інтелектуальної власності від порушника або захистити себе від позовів про порушення, судовий учасник інтелектуальної власності може енергійно представляти інтереси компанії в суді, намагаючись вирішити спір найбільш сприятливо та економічно ефективно. У сучасному висококонкурентному та суперечливому технологічному середовищі мати на своєму боці сильного юриста з інтелектуальної власності — це не розкіш, а необхідність...

Технічні стартапи повинні шукати юриста або фірму з глибоким досвідом роботи з технологічними компаніями, бажано в конкретній галузевій ніші стартапу, будь то програмне забезпечення, апаратне забезпечення, біотехнології чи чисті технології. Адвокат повинен мати солідний досвід успішного судового переслідування патентів, торгових марок і авторських прав і бути в курсі останніх подій у законодавстві про інтелектуальну власність.

Ідеальний радник з інтелектуальної власності буде дуже чуйним, комунікабельним і здатним пояснювати складні юридичні концепції простою англійською мовою, щоб засновники могли приймати обґрунтовані рішення. Вони повинні приділити час, щоб по-справжньому зрозуміти технологію та бізнес-цілі стартапу та надати проактивні стратегічні поради, адаптовані до його потреб. Хоча для малогрошових стартапів може бути спокуса вибрати

найдешевший юридичний варіант, розглядати юриста з інтелектуальної власності як варту довгострокову інвестицію вкрай важливо.

Попередня оплата за якісного консультанта може запобігти дорогим помилкам у сфері інтелектуальної власності та суперечкам, які можуть дорого коштувати компанії з точки зору грошей, часу та репутації. Шукайте адвоката, який готовий працювати з бюджетом та стадією розвитку стартапу, пропонуючи відстрочення гонорарів, фіксовані ставки або інші гнучкі умови. Не соромтеся просити рекомендацій від інших засновників стартапів або інвесторів, оскільки надійна рекомендація може бути неоціненною для пошуку правильного юриста з інтелектуальної власності...

Підсумовуючи, технологічні стартапи не можуть дозволити собі ігнорувати важливість захисту інтелектуальної власності в сучасній інноваційній економіці. Ризики неналежного захисту прав інтелектуальної власності – від крадіжки ідей до судових позовів про порушення та втрати вартості компанії – надто високі. Залучення кваліфікованого юриста з інтелектуальної власності на ранній стадії є одним із найрозумніших інвестицій, які може зробити стартап у довгостроковий успіх і життєздатність...» (*Hassan Javed. Why Every Tech Startup Needs an Intellectual Property Lawyer // TechBullion (<https://techbullion.com/why-every-tech-startup-needs-an-intellectual-property-lawyer/>). 23.05.2024*).

***

«...Історично склалося так, що угоди про неконкуренцію (контракти або положення, які забороняють працівникам, що звільняються, приєднуватися до прямих конкурентів або починати конкуруючий бізнес) були одним із способів захистити свій бізнес.

Ця практика може припинитися після того, як у квітні 2024 року Федеральна торгова комісія (FTC) ухвалить остаточне рішення про заборону угод про неконкуренцію. FTC заявляє, що такі угоди перешкоджають розвитку бізнесу і часто змушують працівників "залишатися на роботі, яку вони хочуть покинути, або нести інші значні збитки і витрати", наприклад, переходити на менш оплачувану роботу, переїжджати або взагалі звільнитися з роботи. У деяких штатах ця практика вже обмежена або заборонена.

Однак експерти з питань зайнятості та трудового права стверджують, що існують альтернативи відмові від конкуренції, які пропонують такий самий (якщо не більший) захист інтелектуальної власності для вашого бізнесу.

...підприємства, які цікавляться, як захистити свою інтелектуальну власність, мають у своєму розпорядженні інші можливості, не тільки за допомогою законів про комерційну таємницю та інтелектуальну власність на державному та федеральному рівнях, але й, що ще важливіше, трудових договорів/договорів, які включають конкретні пункти.

Угоди про нерозголошення (NDA) та угоди про конфіденційність є стандартними варіантами, які, особливо якщо вони укладаються на початку

відносин між роботодавцем і працівником, можуть захистити ваш бізнес, особливо якщо мова йде про те, що не підпадає під дію законодавства про інтелектуальну власність.

Важливо знати, які закони про інтелектуальну власність захищають, тому що, хоча ваша власна або конфіденційна інформація може бути критично важливою для вас, вона не завжди (або навіть часто) підпадає під дію цих законів. Джорджтаунський університет поділяє закони про інтелектуальну власність на чотири типи:

Закон про авторське право: Охоплює такі види творчості, як мистецтво, видавнича справа, музика і програмне забезпечення

Закон про торговельні марки: Охоплює окремі слова, фрази, символи або зразки, пов'язані з певним продуктом або послугою

Закон про патенти: Охоплює винаходи (чи то продукти, дизайни або процеси) та право на їх використання або невикористання

Комерційна таємниця: Охоплює формули, дизайни або бізнес-практики/процеси, які забезпечують конкурентну перевагу і не є загальновідомими за межами цього бізнесу

Якщо ви вважаєте, що ваша інтелектуальна власність відповідає цим вимогам, Управління патентів і торгових марок США пропонує інтерактивний ідентифікатор ІВ і інструментарій комерційної таємниці, який допоможе вам розпочати роботу. Але більшість конфіденційної інформації, якою стурбовані компанії, не підпадає під ці категорії та не користується відповідним захистом...

Незалежно від розміру вашого підприємства, спеціалісти з трудового права радять укладати контракти, які встановлюють взаємні зобов'язання, положення про конфіденційність та наслідки за будь-які порушення після закінчення відносин роботодавця-працівник.

...якщо у вас взагалі є співробітники, ви повинні мати такі речі, як положення про відшкодування та угоди про нерозголошення та невимагання.

- *Угоди про невимагання* не дозволяють працівникам, які залишають ваш бізнес, відманювати клієнтів або інших співробітників від вашого бізнесу.
- *Угоди про нерозголошення* містять конфіденційну інформацію, якою працівники не можуть ділитися за межами вашої компанії (як під час роботи, так і після звільнення).
- *Положення про відшкодування* викладають ситуації, коли ваш бізнес може вимагати повернення коштів, наданих працівникам або інвестованих у них (наприклад, поєднання програми компенсації за навчання з вимогою, щоб працівники, які її використовують, залишалися у вашому бізнесі протягом певної кількості років після цього)...

Експерти рекомендують мати трудовий договір для кожного працівника, якого наймає ваша компанія, або переконатися, що ці контракти адаптовані до ролі кожної особи...

Експерти рекомендують визначати ролі з «доступом до захищеної конфіденційної інформації, комерційних таємниць, конфіденційних знань і застосовувати цю конкретну NDA до осіб, які мають до них доступ. Угоди про невимагання стосуються людей, які або мають справу зі списками клієнтів і клієнтами, а також людей із керівництва, які мають можливість викрасти хороших працівників, щоб піти в інші місця».

А коли справа доходить до повернення коштів за освіту чи навчання, у вас можуть бути лише певні працівники, яким потрібно регулярно повторно сертифікувати свою акредитацію, наприклад бухгалтери, інспектори з дому, особисті тренери. ...обмеження положень певних контрактів замість використання універсального підходу зробить ваш правовий захист сильнішим, якщо вам це потрібно...» (*Kristen Coates, Jason Cother, Emily McNutt. How to protect your intellectual property without noncompete agreements // Cable News Network (<https://edition.cnn.com/cnn-underscored/money/how-protect-intellectual-property>). 10.05.2024*).

***

Федеративна Республіка Нігерія

«...потенціал моди виходить за рамки того, що вона допомагає нам гарно виглядати. Вона є потужним рушієм економічного розвитку. Заковика в тому, що індустрія не має такого ж рівня захисту інтелектуальної власності, як інші творчі галузі, такі як музика та образотворче мистецтво...»

Закон Нігерії про авторське право (Глава С28) забезпечує захист інтелектуальної власності в різних сферах творчості. Розділ 1 детально описує об'єкти авторського права, включаючи літературні твори, музику, мистецтво, фільми, звукозаписи та радіопередачі. Розділ 1(2) пояснює, що оригінальність і фіксована форма вираження є передумовами для захисту авторського права.

Саме тут мода стикається з юридичною перешкодою. Хоча більшість погодиться з тим, що дизайн одягу вимагає творчості і кваліфікується як художнє вираження, розділ 1(3) вносить свої корективи. Цей розділ відмовляє в авторсько-правовій охороні художнім творам, «призначеним автором для використання в якості моделі або зразка для розмноження будь-яким промисловим способом».

Це положення по суті виключає дизайн одягу з-під захисту авторського права, оскільки дизайн одягу призначений для масового виробництва. Цільове використання дизайну в цьому випадку стає перешкодою для правової охорони, незважаючи на беззаперечну творчу складову.

Нігерійський дизайнер одягу, який шукає захисту інтелектуальної власності через обмеження Закону про авторське право, може з надією звернутися до Закону про патенти і промислові зразки (Глава 344). Багатообіцяючим видається розділ 12, який визначає "промисловий зразок" як

комбінацію ліній, кольорів або форм, призначену для масового виробництва. Потенційно це може охоплювати багато моделей одягу.

Однак ця початкова надія швидко розвіюється розділом 13, який окреслює перешкоди, які повинен подолати дизайн. Дизайн повинен бути явно новим і не порушувати громадський порядок чи мораль.

У той час як візерунки та принти на тканині можуть знайти притулок у розділі 12, розділ 13(5) підкидає ще один несподіваний сюрприз. Тут Закон стверджує, що промисловий зразок не вважається "новим" лише тому, що він дещо відрізняється від вже існуючого або націлений на іншу товарну категорію. Це положення неймовірно ускладнює багатьом моделям одягу отримання захисту відповідно до Закону про патенти і промислові зразки.

Чинна правова база в Нігерії робить багатьох дизайнерів одягу вразливими до копіювання. Їхні творчі роботи, які часто є серцем і душею їхнього бізнесу, не мають належного захисту...

Можливі рішення

Освітні та інформаційні кампанії: Надання дизайнерам знань про захист ІВ, процеси реєстрації та механізми правозастосування має вирішальне значення. Тренінги та семінари можна проводити по всій Нігерії, зосереджуючись на містах з високою активністю індустрії моди, таких як Лагос, Кано та Порт-Харкорт.

Співпраця між представниками індустрії моди та юридичними експертами: Секція інтелектуальної власності Асоціації адвокатів Нігерії може співпрацювати з радами з питань моди та галузевими організаціями, пропонуючи дизайнерам консультації pro bono або юридичні послуги зі знижками.

Дії уряду: Потрібні сильніші закони про інтелектуальну власність та механізми правозастосування, щоб стримувати копіювання та захочувати оригінальний дизайн. Уряд Нігерії може переглянути та оновити закони про авторське право та торговельні марки, щоб краще вирішувати конкретні проблеми, з якими стикається індустрія моди.

Сприяння етичному постачанню: Споживачі можуть відігравати певну роль, підтримуючи бренди, які є прозорими щодо своїх виробничих процесів і віддані повазі до прав інтелектуальної власності. Шукайте бренди, які відкрито вказують своїх дизайнерів та джерела матеріалів на місцевому рівні, коли це можливо» (*Stephen Onyekwelu. Intellectual property theft in Nigerian fashion: A deeper look // Businessday NG (<https://businessday.ng/analysis/article/intellectual-property-theft-in-nigerian-fashion-a-deeper-look/>). 18.05.2024*).

***

Хашимітське Королівство Йорданія

«Статистичні дані Міністерства промисловості, торгівлі та постачання за 2023 рік показали значне зростання кількості реєстрацій

торгових марок порівняно з попереднім роком, відзначивши зростання на 69 відсотків із загальною кількістю 8521 нових торгових марок. Більше того, кількість реєстрацій патентів зросла з 54 у 2022 році до 157 у минулому році, що відображає дивовижне зростання на 191 відсоток...

Міністерство також повідомило, що у 2023 році Департамент промислових зразків і моделей опрацював загалом 130 заявок, у тому числі 100 вітчизняних і 30 іноземних заявок, що на 6% більше, ніж у попередньому році. Крім того, було видано 66 свідоцтв про реєстрацію промислових зразків або моделей, що свідчить про постійний потік інновацій на ринку.

...продовжено 6568 торгових марок і 613 патентів. Міністерство також сприяло здійсненню 2000 транзакцій, пов'язаних із передачею/злиттям права власності на торгові марки, і 1410 транзакцій щодо правових змін щодо торговельних марок до кінця 2023 року, що свідчить про динамічне бізнес-середовище.

У сфері цифровізації Міністерство повідомило про значне зростання електронних транзакцій, отримавши 28 885 транзакцій за минулий рік, що на 86 відсотків більше, ніж у 2022 році...» (*Jordan Records Surge In Trademarks And Patents: Ministry Report // MENAFN (<https://menafn.com/1108160466/Jordan-Records-Surge-In-Trademarks-And-Patents-Ministry-Report>). 01.05.2024*).

***

Швейцарська Конфедерація

«Успішний захист товарних знаків є важливим для компаній, щоб захистити свою ідентичність і виділитися серед конкурентів. Однак для забезпечення довгострокового захисту недостатньо подати заявку та зареєструвати товарний знак...

У Швейцарії існує обов'язок використання зареєстрованих торгових марок. Це означає, що товарний знак має бути фактично використаний протягом п'яти років після реєстрації, щоб зберегти його захист. Якщо торговельна марка не використовується належним чином протягом цього пільгового періоду, торговельна марка більше не може бути ефективно проти третіх сторін, і треті сторони можуть атакувати вашу торгову марку, наприклад, через процедуру анулювання. Тому ми рекомендуємо вам регулярно документувати використання вашої торгової марки...

Використання товарного знака може приймати різні форми. Це може включати продаж товарів або послуг під торговою маркою, але також може включати рекламу або використання торгової марки на упаковці чи ділових документах. Щоб захистити свої права, важливо мати можливість підтвердити використання торгової марки.

Приклади доказів використання:

1. Упаковка продукту: якщо ваш товарний знак чітко видно на упаковці ваших продуктів, це може вважатися достатнім доказом використання.

Упаковку бажано зберегти, щоб у разі виникнення спору можна було надати докази.

2. Рекламні матеріали: листівки, брошури або рекламні оголошення, що містять вашу торгову марку, можуть служити доказом того, що ви активно просуєте та використовуєте свою торгову марку.

3. Документи про продаж: рахунки-фактури, транспортні накладні та прайс-листи є корисними доказами використання.

4. Присутність в Інтернеті: активний веб-сайт або профілі в соціальних мережах, де помітно відображається ваша торгова марка, також можуть служити доказом використання вашої торгової марки. Бажано робити та зберігати скріншоти.

Загалом, використання вашої торгової марки є важливою частиною захисту торгової марки. Важливо знати конкретні вимоги та правила в кожній країні та переконатися, що ви активно використовуєте свою торгову марку, щоб зберегти її захист...» *(Mirjam Frick, Jacqueline Burri, Monika Llanderroz, Marcia Eigenmann, Ariane Niemeyer. Why you should use your trademark // VISCHER AG (<https://www.vischer.com/en/knowledge/blog/why-you-should-use-your-trademark/#page=1>). 08.05.2024).*

***

Японська Держава

«Японія запровадила систему нерозголошення патентів відповідно до Закону про сприяння економічній безпеці. Ця нова система важлива навіть для компаній, зареєстрованих за кордоном. Якщо винахід було задумано в Японії, або якщо винахід було задумано під час співпраці з японською компанією, він може підпадати під дію цієї нової системи. Ця система покликана запобігти розголошенню технологій, важливих для безпеки, в тому числі чутливих цивільних технологій, які можуть бути перепрофільовані для використання у військових цілях. Процес передбачає двоетапну експертизу: спочатку Японське патентне відомство (JPO) визначає, чи підпадає патентна заявка під "конкретну сферу критичних технологій", а потім проводить "експертизу збереження" Кабінет міністрів Японії. Якщо технологію віднесено до сфери збереження, публікація заявки та видача патенту призупиняються, а заявник зобов'язаний дотримуватися суворих заходів для запобігання розголошенню інформації.

Ця нова система вимагає, щоб винаходи, розроблені в Японії, були спочатку подані в Японії, а потім подані за кордоном, а за недотримання цієї вимоги передбачено покарання у вигляді ув'язнення або штрафу. Крім того, заявники, чиї винаходи віднесені до категорії технологій збереження, можуть мати право на компенсацію за збитки, понесені у зв'язку з таким віднесенням, наприклад, неотримані прибутки від неможливості практичного застосування запатентованого винаходу.

Система має на меті збалансувати економічну безпеку з потребою в технологічних інноваціях і комерціалізації, визнаючи глобальний характер патентних заявок і необхідність захисту критично важливих технологій від несанкціонованого розкриття. Ця ініціатива відображає прагнення Японії захистити свій технологічний прогрес та економічні інтереси, особливо у сферах, які вважаються життєво важливими для національної безпеки...» (*Patent Non-Disclosure System // ONDA TECHNO Intl. Patent Attys. (https://www.ondatechno.com/en/news/patent/p1718/). 01.05.2024).*)

***

Всесвітня організація інтелектуальної власності

«У новій доповіді ВОІВ розглядаються питання на перетині інноваційної діяльності людини, диверсифікації економіки і політики в галузі промисловості та робиться висновок про те, що ключем до сталого зростання для країн є зосередження зусиль у сфері розробки політики на розвитку місцевого інноваційного потенціалу.

У Доповіді ВОІВ, що публікується раз на два роки, про становище в галузі інтелектуальної власності у світі (WIPR), яка цього разу присвячена темі "Інноваційна політика як інструмент розвитку", розповідається про нещодавнє повторне зростання нормотворчої активності у сфері промислової політики, зокрема в багатьох країнах, що розвиваються, і в найменш розвинених країнах, що спрямована на забезпечення широкої і зростаючої бази економічної структури, а також на розвиток необхідних для цього інновацій, творчості та технологій.

Для цілей WIPR було розроблено нову методику, що дає змогу оцінити зміни інноваційного ландшафту в більш ніж 150 державах - членах ВОІВ за 20-річний період і визначити, як різні країни підвищили рівень диверсифікації своєї економіки в таких галузях, як технології, наука та експорт. Завдяки цьому висновки, що містяться у WIPR, несуть у собі користь для урядів різних держав у справі формування їхньої політики в умовах високої динаміки економічної та політичної ситуації...

З метою сприяння особам, які відповідають за вироблення політики, у доповіді наводиться оцінка наступних показників:

- **Сила місцевого потенціалу:** як основу для диверсифікації країни часто використовують інноваційний потенціал. Оцінити інноваційний потенціал, в основі якого лежать наукові, технічні та виробничі знання конкретної країни чи регіону, можна шляхом вивчення інформації про наукові публікації, патентні заявки та світову торгівлю відповідно. Наприклад:
- **Економічна спеціалізація та диверсифікація:** аналіз майже 40 млн патентних заявок, понад 70 млн наукових робіт та економічної діяльності з

експорту товарів та послуг на суму понад 300 трлн доларів показує, що результати інноваційної діяльності високою мірою сконцентровані у певній групі країн. Наприклад, за останні 20 років восьми провідних країн припадало на частку 50% експорту, 60% наукових публікацій і 80% міжнародних патентів.

Проте відбуваються зміни: за звітний період у Китаї, Індії та Республіці Корея відбулося значне зростання рівня технологічної диверсифікації. Китай різко збільшив частку спеціалізації з 16 до 94% від усіх технологічних областей, технологічний потенціал Республіки Корея зріс з 40 до 83%, Індія досягла дворазового зростання — з 9 до 21%.

- **Складність інновацій:** складність інновацій — це знання, що циркулюють в економіці, які виражаються в різноманітності та зрілості науки, техніки та виробленої цією економікою продукції. Комплексний потенціал — рідкісне явище, і використовувати його можуть тільки багатопрофільні інноваційні екосистеми. З трьох компонентів інноваційного потенціалу найскладнішим є технологічний, він із найбільшою ймовірністю може забезпечити вищі темпи зростання...» (*World Intellectual Property Report 2024: Making Innovation Policy Work for Growth and Development* // WIPO (https://www.wipo.int/pressroom/en/articles/2024/article_0004.html). 02.05.2024).

***

«У штаб-квартирі Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) у м. Женева (Швейцарія) відбулася 34-а сесія Комітету експертів Ніщського союзу.

До участі в сесії долучилися й представниці українського ІР офісу (УКРНОІВІ)...

На сесії було піднято і обговорено багато нагальних питань. Зокрема:

- стосовно внесення до Міжнародної класифікації товарів і послуг для реєстрації знаків (Ніщська класифікація, МКТП) нових назв товарів і послуг;
- зміни чи уточнення формулювань товарів і послуг, які вже наявні у алфавітних переліках МКТП через широке тлумачення чи невідповідність формулювань англійською та/чи французькою мовами;
- перенесення частини товарів/послуг до інших класів тощо.

Під час комунікацій з представниками делегацій різних країн світу (США, Японії, Німеччини, Молдови, Сінгапуру, Китаю, Литви, Польщі тощо) були обговорені питання стосовно класифікування товарів/послуг за національними процедурами.

Окремими видами товарів, обговорення пропозицій щодо внесення низки назв яких до алфавітних переліків, стали товари, пов'язані з програмним забезпеченням як продуктом. Подальше обговорення винесено на опрацювання створеною в межах поточної сесії Робочої групи, до складу якої увійшли представники відомств таких країн, як Австралія, Корея, Швейцарія, Саудівська Аравія та відомства Європейського союзу з питань інтелектуальної власності (EUIPO).

Опрацьовані матеріали та попередні висновки будуть викладені до вивчення та обговорення на електронному форумі в частині, присвяченій Ніццькій класифікації...» (*Представники українського ІР офісу взяли участь у 34-й сесії Комітету експертів Ніццького союзу // Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (УКРНОІВІ) (<https://nipo.gov.ua/34-sesia-komitetu-ekspertiv-nitstskoho-soiuzu/>). 08.05.2024).*

***

«...на 45-й сесії Постійного комітету ВОІВ з авторського права і суміжних прав (SCCR) у Женеві... Секретаріат ВОІВ представив План імплементації Робочої програми з винятків та обмежень на основі коментарів, отриманих від держав-членів на попередній сесії.

Однак через застереження, висловлені деякими делегаціями, Секретаріат зобов'язався підготувати новий робочий документ на основі проекту плану Секретаріату ВОІВ з урахуванням коментарів нових держав-членів та елементів пропозиції Африканської групи...

Відповідно до запиту, зробленого державами-членами на SCCR 44, Секретаріат ВОІВ провів інформаційну сесію на тему "Можливості та виклики, пов'язані з генеративним штучним інтелектом у сфері авторського права", під час якої митці та юридичні консультанти обговорили свій досвід роботи зі штучним інтелектом.

Після сесії відбулася презентація попереднього дослідження про право на публічний прокат (PLR), замовленого Сабіні Річлі. ...хоча попереднє дослідження надає корисну інформацію про існуючі системи PLR і показує, наскільки вони можуть бути цінними для авторів і культури в цих країнах, важливо, щоб на наступних етапах була проведена робота, яка досліджує і підтримує розвиток систем PLR за межами існуючих систем, з корисною технічною інформацією і більш широкими перспективами. Секретаріат закликав держави-члени надати свої коментарі щодо дослідження до наступної сесії SCCR.

Наступна дискусія була присвячена правам на перепродаж творів художників (ARR). Деякі члени та громадські організації... підкреслили важливість ARR для митців у всьому світі та підтримати пропозицію про включення цього питання як постійного пункту до порядку денного SCCR. Однак, через заперечення інших делегацій, пропозиція буде додатково розглянута на наступному SCCR.

Останній пункт порядку денного стосувався пропозиції Кот-д'Івуару про проведення дослідження щодо прав авторів аудіовізуальних творів та їхньої винагороди за використання їхніх творів. Хоча багато держав-членів і громадянських суспільств, підтримали цю пропозицію, занепокоєння однієї з держав-членів не дозволило їй бути схваленою на цій сесії» (*IAF at the 45th Session of the SCCR // International Authors Forum*

(<https://internationalauthors.org/news/iaf/iaf-at-the-45th-session-of-the-sccr/>).
10.05.2024).

***

«Консорціум доступних книг (АВС) відзначає 10-річчя доставки книг у доступних форматах, таких як шрифт Брайля, аудіо, електронний текст, великий шрифт, для людей, які є незрячими або з іншими проблемами друку в усьому світі. Консорціум був заснований у червні 2014 року з метою реалізації цілей Марракеської угоди.

За останнє десятиліття АВС збільшив свій репертуар приблизно до одного мільйона книг у спеціально адаптованих форматах, забезпечуючи людям із вадами зору або обмеженими можливостями друку мати доступ до інформації, знань і літератури.

Ця важлива віха була відзначена церемонією в штаб-квартирі ВОІВ у Женеві...» (*WIPO celebrates the 10th anniversary of the Accessible Books Consortium // International Authors Forum* (<https://internationalauthors.org/news/accessibility/wipo-celebrates-the-10th-anniversary-of-the-accessible-books-consortium/>). 13.05.2024).

***

«Нове дослідження, проведене провідними вченими з Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ), Університету Бундесверу в Мюнхені та Німецького економічного інституту, показує, що безкоштовний або недорогий онлайн-доступ до наукових публікацій, який надається програмами Research4Life, призводить до зростання наукової продукції, особливо в галузі охорони здоров'я, на 75% в країнах з низьким і середнім рівнем доходу...

Науково-дослідні установи в Карибському басейні, Центральній Азії, Європі та Латинській Америці збільшили кількість наукових публікацій на 80-100%. З точки зору клінічних досліджень, участь у програмі мала найбільший вплив на Східну Азію, Тихоокеанський регіон, Близький Схід та Північну Африку, де активність у проведенні досліджень зросла на 35%.

У дослідницькому документі ВОІВ було проведено емпіричний аналіз мільйонів точок даних, зосереджений на колекції Hinari програми Research4Life, яка управляється Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ). Research4Life надає безкоштовний або недорогий доступ до наукової літератури дослідникам з понад 11 500 установ у більш ніж 100 країнах з низьким і середнім рівнем доходу.

...автори підкреслюють постійну потребу в політиці і програмах, які підтримують наукову творчість, місцеву науку та інновації як життєво важливі рушійні сили промислового розвитку країн...» (*WIPO Study: Research4Life Program Spikes Research Output by up to 75% in Low- and Middle-Income Countries // Research4Life* (<https://www.research4life.org/press-releases/wipo->

study-research4life-program-spikes-research-output-75-percent-low-middle-income-countries/). 20.05.2024).

***

«Держави-члени ВОІВ сьогодні схвалили революційний новий Договір про інтелектуальну власність (ІВ), генетичні ресурси та пов'язані з ними традиційні знання, знаменуючи собою історичний прорив, який завершив десятиліття переговорів...»

Це перший Договір ВОІВ, який стосується взаємозв'язку між інтелектуальною власністю, генетичними ресурсами та традиційними знаннями, і перший Договір ВОІВ, який містить положення спеціально для корінних народів, а також місцевих громад.

Договір, після того як він набуде чинності для 15 договірних сторін, встановить у міжнародному праві нову вимогу щодо розкриття інформації для заявників на патенти, винаходи яких базуються на генетичних ресурсах та/або пов'язаних з ними традиційних знаннях. Церемонія підписання запланована на сьогодні...

Що робить Договір?

Загалом, якщо заявлений винахід у заявці на патент базується на генетичних ресурсах, кожна договірна сторона повинна вимагати від заявників розкриття країни походження або джерела генетичних ресурсів. Якщо заявлений винахід у патентній заявці ґрунтується на традиційних знаннях, пов'язаних із генетичними ресурсами, кожна договірна сторона вимагатиме від заявників розкрити інформацію про корінні народи чи місцеву громаду, залежно від обставин, які надали традиційні знання...» (*WIPO Member States Adopt Historic New Treaty on Intellectual Property, Genetic Resources and Associated Traditional Knowledge // WIPO* (https://www.wipo.int/pressroom/en/articles/2024/article_0007.html). 24.05.2024).

***

«Стандартні основні патенти (SEP) — це певний тип патентів, які захищають технологію, включену в стандарт. Вони є важливими, оскільки впровадження стандарту вимагає використання винаходів, охоплених відповідними SEP.»

Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ) нещодавно опублікувала стратегічний документ, який містить трирічний стратегічний план ВОІВ у сфері SEP. Стратегія, заснована на керівних принципах нейтралітету, взаємодоповнюваності та добровільної участі, окреслює поточні ініціативи ВОІВ і окреслює чотири ключові стовпи її майбутніх зусиль. Ці стовпи спрямовані на те, щоб позиціонувати ВОІВ як глобальний форум для діалогу, підвищити прозорість, служити сховищем знань і даних і надавати ефективні послуги в сфері SEP.

ВОІВ відіграє вирішальну роль на міжнародному рівні у вирішенні глобальних проблем, пов'язаних із SEP та ліцензуванням FRAND (справедливе, розумне та недискримінаційне). Глобальне розповсюдження продуктів, що включають стандартизовані ІКТ-технології, підкреслює необхідність ініціатив, які виходять за рамки національних або регіональних кордонів. Не маючи на меті замінити чи виправити ринкові механізми чи внутрішню політику, Міжнародне бюро ВОІВ розглядає низку заходів, спрямованих на сприяння діалогу, підвищення прозорості та допомогу сторонам у пошуку мирних рішень під час переговорів щодо ліцензування SEP» (*WIPO Strategy on Standard Essential Patents 2024-2026 // IP Helpdesk* (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/wipo-strategy-standard-essential-patents-2024-2026-2024-05-16_en). 16.05.2024).

***

«ВОІВ опублікувала новий Щорічний огляд Гаазької системи, в якому представлені вичерпні факти та дані про використання цього механізму у 2023 році, а також аналіз відповідних тенденцій.

Після двозначного зростання у 2021 та 2022 роках попит на охорону промислових зразків у 2023 році виглядає набагато скромнішим (+1,3%). На частку заявників із Європи припадало 60,2% усіх заявок на реєстрацію зразків у світі. Після нещодавнього приєднання до Гаазької системи Китаю, Японії та Республіки Корея помітно зросла частка зразків, заявлених в Азії (з 3,9% у 2013 році до 28% у 2023 році)...» (*Hague System Yearly Review 2024 // WIPO* (https://www.wipo.int/hague/en/news/2024/news_0011.html). 22.05.2024).

***

Інтелектуальна власність в Україні

«...в інформаційному звіті “Зелені технології, інновації та інтелектуальна власність”, підготовленому командою ІР офісу, ...проаналізовано ключові аспекти розвитку та поширення екологічних інновацій. У звіті особливу увагу приділено аналізу законодавчих актів, міжнародних конференцій та багатосторонніх екологічних угод...

З унікального звіту ІР офісу ви дізнаєтесь про важливість створення ефективних систем інтелектуальної власності для стимулювання інновацій та перетворення ідей у комерційно успішні продукти та послуги. А також – про міжнародний досвід у створенні стимулів для розвитку екологічно безпечних технологій та ефективні механізми технологічної співпраці...

Інформаційний звіт є продовженням серії заходів та активностей до Всесвітнього дня інтелектуальної власності (World IP Day 2024), присвяченого цього року Цілям сталого розвитку» (*ІР захищає довкілля: презентуємо інформаційний звіт “Зелені технології, інновації та інтелектуальна власність” // Український національний офіс інтелектуальної власності та*

***

«...минулий рік відзначився суттєвим поживленням в ІР сфері – зокрема це стосується подання заявок на об'єкти промислової власності. Така активізація винахідницької спільноти та бізнесу репрезентує позитивні очікування щодо розвитку економічної, політичної та соціальної ситуації в Україні. Звісно, частина заявників – нерезиденти (значною мірою це громадяни США), однак головним фактором, що вплинув на високі показники, залишається діяльність наших співвітчизників: саме їм ми завдячуємо лівовою часткою заявок.

Отже, у порівнянні з 2022 роком надходження заявок на об'єкти промислової власності зросло таким чином:

- на винаходи: +5,5% (надійшло 2911);
- на корисні моделі: +47,4% (надійшло 3504);
- на промислові зразки: +34,8% (надійшло 1112);
- на торговельні марки: +55,4% (надійшло 25232).

Найбільше заявок у цих категоріях надійшло від мешканців столиці, а також Харківської та Дніпропетровської областей. Якщо ж відзначати наукові установи та виші, що лідирують за кількістю заявок на винаходи та корисні моделі, то це – Інститут технічної теплофізики НАН України (43 заявки) та Вінницький національний технічний університет (138 заявок).

Показники щодо заявок для реєстрації авторського права на твір та договорів, що стосуються права автора на твір, також зросли відповідно на 49,5% (надійшло 8580) та на 68,8% (надійшло 422). Причому найпопулярнішими об'єктами, яких стосуються понад дві третини поданих заявок, є літературні твори...» (Олена Орлюк. *Зростання попри все: дашборд ІР офісу за 2023 рік // The Page* (<https://thepage.ua/ua/experts/yak-pracyuvav-ip-ofis-u-2023-roci>). 08.05.2024).

***

«...Згідно з дослідженням Ocean Tomo, якщо ми звернемо увагу на розподіл активів компаній з індексу S&P 500, то 90% їх вартості складатиме саме інтелектуальна власність, і лише 10% — матеріальні активи. Тобто винаходи, промислові зразки, комерційна таємниця та інші види інтелектуальної власності визначають здатність конкретного бізнесу розвиватися і конкурувати з іншими на ринку...

У підсумку, бізнесу вкрай важливо інвестувати в охорону та захист інтелектуальної власності.

Комплекс заходів і способів, які з цим допоможуть можна поділити на два хронологічно диференційованих види: ті, що застосовуються до порушення

ваших прав, і після нього. Перші — превентивні міри. Вони дозволять створити надійний профілактичний захист інтелектуальної власності.

Офіційна реєстрація — один з кращих способів захистити себе. Ви точно будете в кращому становищі, коли справа дійде до підтвердження наявності особистих немайнових та майнових прав на інтелектуальну власність...

В Україні є можливість за певних умов використовувати NDA (це договір, за яким сторони беруть на себе зобов'язання у сфері використання і розкриття конфіденційної інформації й комерційної таємниці) та отримувати адекватний судовий захист у разі його порушення. Крім того, законодавство нашої країни дозволяє застосовувати інші договірні механізми з аналогічним змістом. Наприклад, NDA можете становити частину умов трудового договору з працівником, якщо належним чином все оформити.

У першу чергу це стосується чіткості прописаних у договорі умов:

- чи достатньо детально визначено, що входить у поняття «конфіденційна інформація»;
- що вважається її розкриттям чи використанням;
- яке відшкодування передбачено у разі порушення умов договору;
- які випадки розкриття чи використання унеможливають відповідальність контрагента.

Якщо NDA є частиною умов трудового договору, то роботодавцю визначити, яка інформація вважається конфіденційною (шляхом видання наказу), внести в посадову інструкцію обов'язок щодо її не розкриття...

В Україні NCA (договір про не конкуренцію) знайшов своє застосування у правовідносинах між замовником і підрядником у таких сферах: ІТ, проєктна діяльність, дослідне і технологічне, виробництво, реалізація авторських проєктів...

Використовуйте системи керування цифровими правами (DRM)...

Системи DRM дозволяють запроваджувати такі заходи:

- Обмеження або заборона користувачам редагувати, зберігати, ділитися, пересилати або друкувати цифровий контент.
- Встановлення обмежень на кількість копій, які можна зробити з певного матеріалу.
- Заборона користувачам робити фотографії цифрового контенту.
- Встановлення строків дії, після закінчення яких користувачі не можуть отримати доступ до цифрового контенту.
- Встановлення обмеження або заборони доступу до контенту за країною або регіоном.
- Нанесення водяних знаків на контент для перевірки автентичності та прав інтелектуальної власності.

Найактивніше ці системи використовуються у сферах програмного забезпечення, електронних книжок, кіноіндустрії та музичній індустрії...

Для творця життєво необхідно документувати свої відкриття. Конкретних вимог щодо форми такого документування законодавство не містить. Автор

може використовувати будь-який зручний для себе спосіб. Наприклад, ведення журналу ходу створення об'єкта інтелектуальної власності.

Уявимо, що інша компанія отримає вашу конфіденційну інформацію в результаті витоку і спробує перепрофілювати або відтворити ваші ідеї. Тоді записи про створення об'єктів інтелектуальної власності можуть довести легітимність прав творця» (*Святослав Скальський. Чому важливо захищати інтелектуальну власність // Vector (<https://vctr.media/ua/nda-drm-ta-kompleksnij-pidhid-yak-kompaniyi-zahistiti-intelektualnu-vlasnist-gajd-226369/>). 10.05.2024*).

***

«Через російське вторгнення Україна зіткнулася зі значними викликами, однак права ІВ залишаються недоторканими в умовах цих труднощів...

Незважаючи на виняткові обставини, спад виробництва, відключення електроенергії та повітряні атаки, Патентне відомство України продовжувало працювати. На диво, охорона, реєстрація, підтримка та захист прав інтелектуальної власності продовжуються майже безперебійно. Це підкреслює важливість захисту прав ІВ навіть у складні часи...

Російське вторгнення також принесло нове законодавство щодо прав інтелектуальної власності в Україні, включаючи обмеження росіян, які шукають і володіють правами інтелектуальної власності, а також воєнний стан. Відповідно до воєнного стану, усі пропущені терміни, пов'язані з ІВ, можуть бути відновлені протягом 90 днів після закінчення надзвичайного стану. Це стосується всіх термінів, установлених Патентним відомством, таких як терміни відповіді на дії відомства, терміни апеляції та заперечення, а також дати поновлення. Крім того, було спрощено формальні вимоги — Патентне відомство тепер працює повністю в електронному вигляді, оригінали документів не потрібні, оригінали свідоцтв не видаються.

Воєнний стан спричинив невизначеність щодо чинності прав, оскільки рішення органів влади не стають остаточними під час дії воєнного стану через можливість відновлення пропущених строків. Влада усвідомлює виклики, які створює закон, і його положення переглядаються. Незважаючи на можливість недотримання офіційних термінів, для функціонування системи ІВ доцільно по можливості дотримуватися встановлених термінів.

Воєнний стан спричинив дефіцит кадрів у Патентному відомстві, особливо бракує кваліфікованих експертів. Це ускладнило безперебійне функціонування процесів ІВ і затримку часу обробки...

На жаль, воєнний стан приніс і небажані побічні ефекти. Найнеприємнішим явищем є збільшення кількості контрафактної продукції та зростання нелегального виробництва продукції. Поліцейські рейди виявляють дедалі більше незаконно виготовлених матеріалів та виробів. На щастя, митні органи та поліція активно борються з підробками.

Незважаючи на складну поточну ситуацію, охорона і захист прав інтелектуальної власності є життєво важливими для безпеки бізнесу, економіки та інновацій. Це допомагає компаніям зберігати конкурентну перевагу та захищати свої цінні активи навіть у важкі часи...» (*Riikka Palmos. IP rights in Ukraine: survival in difficult circumstances and sparks of hope // World IP Review (https://www.worldipreview.com/inta-2024/ip-rights-in-ukraine-survival-in-difficult-circumstances-and-sparks-of-hope). 20.05.2024).*

***

«Сенатор Том Тілліс (R-NC) і Вікторія Спартц (R-IN) у понеділок надіслали листа директору Управління з патентів і торгових марок США (USPTO) Кеті Відал із проханням вжити заходів для зміцнення Національного офісу інтелектуальної власності та інновацій України (UANIPIO) в умовах триваючої війни України з Росією...»

Згідно з листом, UANIPIO отримав 100% балів у нещодавньому «Річному огляді РСТ» Всесвітнього відомства інтелектуальної власності (BOIB) за своєчасність передачі звітів про міжнародний пошук до Міжнародного бюро. Однак «кількість заявок РСТ, поданих у 2022 році, впала більш ніж на 40% порівняно з довоєнним рівнем», — йдеться в листі. «Це загрожує фінансовій стабільності УНІПІО та зайнятості її висококваліфікованих екзаменаторів».

...Тілліс і Спартц запропонували три ініціативи, які Відал має вжити, щоб допомогти українському офісу та «пом'якшити наслідки цієї війни для інтелектуальної власності».

По-перше, у листі говориться, що USPTO має ініціювати пілотну програму Patent Prosecution Highway (PPH) з UANIPIO «для прискорення патентної експертизи на основі сприятливих рішень щодо патентоспроможності будь-якої країни». По-друге, USPTO має уповноважити UANIPIO діяти як орган міжнародного пошуку та попередньої експертизи міжнародних патентних заявок, отриманих USPTO, як засіб «зміцнення потенціалу та міжнародного авторитету UANIPIO». І, нарешті, USPTO має «запропонувати програми підвищення кваліфікації та навчання для українських патентних експертів у Глобальній академії інтелектуальної власності (GIPA) USPTO», — йдеться у листі. «Надаючи технічну допомогу та експертизу, USPTO може відіграти вирішальну роль у підвищенні навичок і можливостей українських патентних експертів, забезпечуючи їхню постійну ефективність в умовах труднощів...» (*Eileen McDermott Tillis, Spartz Ask Vidal to Step Up Help to Ukraine IP Office // IPWatchdog, Inc. (https://ipwatchdog.com/2024/05/21/tillis-spartz-ask-vidal-step-help-ukraine-ip-office/id=176717/). 21.05.2024).*

***

Інтелектуальна власність в мережі Інтернет

«Результати щорічного опитування споживачів щодо піратства, проведеного компанією YouGov для Коаліції проти піратства Азійської асоціації відеоіндустрії (САР), свідчать про те, що, незважаючи на зменшення кількості піратських ТВ-приставок, піратських додатків і потокових або торрент-сайтів, рівень піратства в регіоні зріс з 52% у 2023 році до 59% цього року через збільшення кількості піратства в соціальних мережах і на платформах обміну повідомленнями.

Особливе занепокоєння викликає зростання на Філіппінах (12% р/р) та у В'єтнамі (13% р/р), причому в обох країнах також спостерігається найвищий у регіоні рівень піратства серед населення - 70% та 71% відповідно.

Домінування соціальних мереж і платформ обміну повідомленнями як каналу розповсюдження піратства не лише зберігається, але й посилюється, збільшившись на 14% в усьому регіоні. Тим часом лише 13% споживачів у регіоні мають доступ до піратського контенту.

Поінформованість про негативні наслідки піратства (89%) залишається надзвичайно високою в усьому регіоні, причому споживачі найбільше знають про те, що злочинці наживаються на піратських послугах, про ризики шкідливого програмного забезпечення та про шкоду, яку піратство завдає місцевій промисловості. Вплив судових або адміністративних постанов, що вимагають від інтернет-провайдерів блокувати доступ до піратських сайтів, очевидний: індонезійські (59%), в'єтнамські (54%), малайзійські (42%) і сінгапурські (28%) споживачі заявили, що вони або повністю припинили, або рідко заходять на піратські сайти, що є прямим наслідком блокування сайтів...»
(Colin Mann. Survey: APAC content piracy rises // Advanced Television Ltd. (<https://advanced-television.com/2024/05/02/survey-apac-content-piracy-rises/>). 02.05.2024).

***

«...Сьогодні компанії змушені захищати права інтелектуальної власності як на матеріальні, так і на нематеріальні продукти, знаходити способи реалізації цих прав на цифрових ринках та в інших онлайн-середовищах, а також охороняти свої бренди та товарні знаки, включаючи логотипи та маркетинг. Вони також повинні створити програми для моніторингу цифрового світу та припинення порушень...

Компанії повинні не лише створювати проактивні програми захисту прав інтелектуальної власності, а й періодично оцінювати ефективність програм і можливість їх покращення. Кілька заходів можуть допомогти захистити права ІВ:

- Ідентифікація: компанії можуть почати з ідентифікації та переліку ІВ, яку вони повинні захистити. З огляду на різноманітність виробленого вмісту, може бути корисно перевірити в кожному відділі, яку ІР-адресу включити до цього списку. Наприклад, відділ маркетингу може розробляти альтернативні логотипи чи упаковку, реклама може публікувати відео, а відділ кадрів може публікувати онлайн-навчальні програми.
- Моніторинг: персонал повинен витратити час на моніторинг соціальних мереж та інших цифрових каналів на наявність випадків порушення. Ці співробітники повинні бути навчені розпізнавати різні типи порушень, які можуть статися. Наприклад, правопорушне використання логотипу не обов'язково має бути точною копією або точно такого ж кольору; навіть стилістична подібність може порушувати права ІВ.
- Кризове планування: Підприємства повинні розробити план дій на випадок порушення. Бажано заздалегідь знати, до якого виду зовнішньої допомоги звертатися, наприклад до адвокатів з питань ІВ, свідків-експертів і консультантів.

Коли співробітник замішаний у порушенні прав інтелектуальної власності, його компанія повинна бути готова діяти. Сучасні PR-професіонали навчаються врегулюванню кризових ситуацій та їх пом'якшенню, а також управлінню репутацією. Варто надати персоналу навчання з прав інтелектуальної власності, наголошуючи на важливості *не* порушувати права на захищений вміст інших осіб...» (*Sameer Somal. The Challenges of Protecting Intellectual Property in the Digital Age // LegalReader.com (https://www.legalreader.com/challenges-of-protecting-intellectual-property-in-the-digital-age/). 15.05.2024*).

***

«У динамічному ландшафті технологій та інновацій перетин штучного інтелекту (ШІ) та інтелектуальної власності створює складні виклики та відкриває нові можливості...»

На передньому краї цього — дебати навколо контенту, створеного штучним інтелектом, і його наслідків для закону про авторське право. Алгоритми штучного інтелекту, навчені на величезних наборах даних, дедалі більше здатні створювати оригінальні твори на різних носіях, від музичних композицій до візуального мистецтва та літератури. Однак питання про те, хто володіє авторським правом на ці створені ШІ роботи, залишається предметом суперечок.

Традиційно закони про авторське право приписують авторство творцям-людям на основі прояву навичок, праці та творчості. Проте штучному інтелекту не вистачає людської діяльності та свідомості, що кидає виклик усталеним уявленням про авторство та право на захист авторських прав. Правові рамки різняться в різних юрисдикціях: деякі країни визнають штучний інтелект

інструментом для творців, а інші відстоюють *права sui generis* для творів, створених штучним інтелектом.

У США Бюро авторських прав заявило, що захист авторських прав поширюється на оригінальні твори, створені людьми, за винятком творів, створених нелюдськими агентами, такими як ШІ. У найближчі місяці Бюро захисту авторських прав опублікує аналіз впливу штучного інтелекту на авторське право для подальших рекомендацій щодо законодавчих дій. З іншого боку, Європейський Союз вивчає можливість надання системам ШІ статусу юридичної особи, що дозволить їм незалежно володіти правами інтелектуальної власності.

Інші країни, такі як Велика Британія та Японія, вже почали визнавати твори, створені штучним інтелектом, для захисту авторських прав. У Мексиці були ініціативи та зусилля щодо регулювання штучного інтелекту та авторського права, однак поки нічого офіційного.

Крім того, питання добросовісного використання та трансформаційних робіт ще більше ускладнюють правовий ландшафт ШІ та авторського права. Визначення того, чи кваліфікується контент, створений штучним інтелектом, як трансформаційний або похідний твір, що підлягає порушенню авторських прав, вимагає ретельного вивчення творчого процесу та ступеня людського внеску...» (*Victor Adames. The future of IP in an AI-powered world // World IP Review* (<https://www.worldipreview.com/inta-2024/the-future-of-ip-in-an-ai-powered-world>). 20.05.2024).

***

«Розробники, які десятиліттями писали код, незабаром можуть опинитися в складній ситуації. Ми знаємо, що штучний інтелект може писати код або частини коду, і це дуже добре вдається, якщо розробник ділить процес на частини. Це допомагає заощадити час і скоротити багато стомлюючої роботи, яка традиційно пов'язана з написанням коду...

Хто є власником коду, створеного ШІ? І чи втрачає програма в цілому будь-які претензії на право власності, які ви могли зробити через включення цього коду?

Професіонали, які спеціалізуються на захисті даних та інтелектуальній власності, зазначають, що авторське право та договірне право — це дві різні юридичні дисципліни з різними правовими рамками.

В епоху штучного інтелекту правова система дуже чітко визначила, хто є власником контенту, створеного ШІ: оскільки він не був розроблений людиною, він не може бути захищений авторським правом.

Він не належить ШІ, людям, які його навчили, або людині, яка попросила його надати цю інформацію. Власник для цього коду неможливий.

Чи є будь-який із цього коду авторським правом? Або кожна частина програмного забезпечення, яку ми пишемо сьогодні, настільки ґрунтовно пошкоджена, що її більше не можна захищати як частину інтелектуальної

власності, захищену авторським правом? У нещодавньому рішенні кураторство створеної штучним інтелектом текстової колекції призвело до надання автору авторських прав на колекцію.

Які наслідки для кодерів матиме сценарій, коли наступний рядок може бути створений штучним інтелектом і не захищений, а попередній рядок може бути написаний людиною і таким чином захищений? Це проблема, з якою погодиться будь-який адвокат.

Цю скриньку Пандори ще належить розібрати в залах суду. Комерційні фірми точно не можуть дозволити собі втрачати ефективність, яку вони отримали за допомогою цих моделей штучного інтелекту, тому вони можуть бути готові уникнути будь-яких тривожних прапорів, піднятих командами юристів...» (*Aamir Sheikh. Is AI-Generated Code a Legal Grey Area or Clear Ownership? // Cryptopolitan (<https://www.cryptopolitan.com/is-ai-generated-code-a-legal-grey-ownership/>). 15.05.2024*).

***

«Ліцензії відповідального штучного інтелекту (RAIL) — це клас ліцензій, створених з наміром запобігти шкідливому чи неетичному використанню штучного інтелекту, а також дозволити вільний і відкритий обмін моделями між тими, хто має намір використовувати та вдосконалювати їх у дозволених цілях. Будь-хто може створити власну версію RAIL для своєї моделі...

Ліцензії RAIL поєднують дозволи на авторські права з угодою про те, як ви можете використовувати модель, тому вам зазвичай потрібно прийняти умови RAIL на Hugging Face, *перш ніж* ви навіть зможете завантажити модель — це не те, що ви зазвичай робите, купуючи програмне забезпечення з відкритим кодом.

Ліцензія RAIL-A, якою керує RAIL Initiative, складається з двох частин: угоди з кінцевим користувачем та ліцензії на вихідний код. Обидві частини повторюють обмеження використання одна одної. Дехто (як творці та користувачі ліцензій), безумовно, називає це відповідальним, тоді як інші можуть назвати це патерналістським. У будь-якому разі, обмеження використання не є типовими для ліцензій відкритого коду, які, як правило, були написані з філософією, що користувачі програмного забезпечення повинні мати свободу використовувати програмне забезпечення так, як їм заманеться, навіть якщо дехто може вважати таке використання неприйнятним...

Наразі Hugging Face індексує проекти за ліцензіями за такими ліцензіями RAIL:

- Сімейство ліцензій OpenRAIL
- BigScience OpenRAIL-M
- CreativeML OpenRAIL-M
- BigScience BLOOM RAIL
- BigCode Open RAIL-M v1

- Ліцензія Open Rail++-M (також називається CreativeML OpenRAIL++-M)
Деякі проекти на Hugging Face використовують менш відомі ліцензії RAIL, але вони індексуються під «іншими» ліцензіями...» (*AJ Starita. Responsible AI Licenses (RAIL): Here's What You Need to Know // Mend.io (White Source Ltd.) (https://www.mend.io/blog/responsible-ai-licenses-rail-heres-what-you-need-to-know/). 22.05.2024).*

***

«...У березні 2024 року компанія Questel розпочала дослідження "Перспективи розвитку ІВ", покликане допомогти відомствам ІВ, постачальникам послуг та зацікавленим сторонам галузі оцінити їхній підхід до нових тенденцій у сфері ІВ... Результати дослідження викладено у 24-сторінковому звіті "Поza межами галасу: як технології трансформують ІВ"...

Серед ключових висновків

62% фахівців у сфері ІВ стверджують, що їхні організації з великим або дуже великим ентузіазмом ставляться до впровадження штучного інтелекту.

42% вже впровадили деякі можливості штучного інтелекту у своїх відділах або практиках ІВ або в ідеалі хотіли б це зробити (10%). Ще 29% готуються до впровадження ШІ, спостерігаючи за тим, як його впроваджують їхні колеги або конкуренти.

Трьома основними сферами застосування ШІ в ІВ сьогодні є патентний пошук, аналіз конкурентів та звітність у сфері ІВ.

Виявлення порушень (40%), пошук торговельних марок і промислових зразків (36%) та розробка патентів (32%) були визначені як три основні можливості для інструментів на основі генеративного ШІ...

78% респондентів очікують, що інтеграція штучного інтелекту вплине на їхній вибір постачальників ІР-послуг у найближчі п'ять років.

Точність і продуктивність (42%) були найважливішим фактором при прийнятті рішення про купівлю функцій штучного інтелекту...» (*From AI to Integrated Services: The IP Trends Revealed by Our 2024 IP Outlook Research // Questel (https://www.questel.com/resourcehub/ip-trends-industry-outlook-research/). 15.05.2024).*

***

Україна

«...Наразі регулювання ШІ в Україні рухається еволюційним шляхом: від інструментів переважно м'якого права (саморегулювання та спільного регулювання) до права жорсткого на зразок ухвалення відповідних законів...

Саме такі принципи закладені в ідеології дорожньої карти з регулювання ШІ в Україні, яку восени 2023 року представило Мінцифри. Загалом важливо,

аби кожна людина відповідально ставилася до наслідків використання ШІ і тим більше – до генерування з його допомогою контенту.

Наразі роботу генеративних моделей частково регулює закон "Про авторське право і суміжні права", який сфокусований передусім на інтелектуальній діяльності людини. Проте в березні 2023 року в ньому з'явилася ст. 33 (*sui-generis* або права особливого роду) щодо неоригінальних об'єктів, згенерованих комп'ютером.

Україна одна з перших у світі ввела таку статтю. Вона встановлює, що суб'єктами права особливого роду на такі неоригінальні об'єкти є особи, яким належать майнові права на комп'ютерні програми (ШІ), або особи, що мають ліцензійні права на такі програми...

Відповідно, права на контент, створений за допомогою ШІ, можуть належати розробникам мовних моделей або користувачам, які володіють підпискою чи ліцензією на користування системою» (*Ігор Пилипів, Андрій Матяш. Війна за мільярди: проблема авторського права та ШІ вийшла за рамки звичайного плагіату // Економічна правда (https://www.epravda.com.ua/publications/2024/05/7/713178/). 07.05.2024).*

***

«Нещодавно набув чинності наказ Міністерства економіки України про сайти, щодо яких є занепокоєння про порушення авторських прав. Це питання стосується також продажу контрафактних та контрабандних видань на маркетплейсах...

За словами в.о. міністра культури та інформаційної політики України Ростислава Карандеєва, зараз спостерігається зростання відсотка споживачів, які звертаються до послуг легального медіаконтенту. Він зазначив, що ключова роль у боротьбі, як із контрафактом, так і з контрабандою — правоохоронців, оскільки ці випадки є порушенням законодавства...

Піратська книжка традиційно відрізняється від легальної не лише за ціною, а й за якістю, втім, обкладинки та інші деталі непідготовленому покупцеві буде важко відрізнити.

В Українському інституті книги розроблений інструмент "Книжки на ринку", що став би в пригоді під час відслідковування нелегальних видань на маркетплейсах.

"Ми маємо каталог, куди внесені всі легальні українські видання, з їхніми легальними ISBN. Можна просто відслідковувати ті видання, які легальними не є і з'являються на маркетплейсах", — запропонувала директорка Українського інституту книги Олександра Коваль...» (*Піратські українські книжки продають на маркетплейсах — як з цим боротися // ДП "МПІУ" (https://kanaldim.tv/piratski-ukrayinski-knyzhky-prodayut-na-marketplejsah-yak-z-czum-borotysya/). 15.05.2024).*

***

«...Програмні продукти – це відносно нові об’єкти, тому їм потрібно приділяти особливу увагу. Процедура реєстрації авторського права, наприклад, на програмне забезпечення вимагає спеціальних знань і практичного досвіду. Тільки фахівець, який має відповідний досвід і знання у цій області, зможе надати ефективну допомогу в захисті програмних продуктів як об’єктів інтелектуальної власності. Тому важливо мати на увазі, що без належного професійного супроводу можуть виникнути складнощі в процесі захисту прав на програмне забезпечення.

В Україні можна захистити свій програмний код подавши заявку до Офісу інтелектуальної власності і отримуючи відповідне свідоцтво. Однак такий документ миттєво застаріє, коли потрапить до архіву. І у контексті програмного забезпечення, особливо у світі швидкої технологічної зміни, така форма захисту може виявитися недостатньою.

Одна з причин цього – швидкість зміни технологій. Програмне забезпечення швидко застаріває через постійний технологічний прогрес. Що було актуальним і високотехнологічним сьогодні, завтра може вже вважатися застарілим. Таким чином, визначення конкретної версії програми у свідоцтві авторського права може швидко втратити актуальність.

Інші способи захисту програмного коду:

1. Зберігання у репозиторіях

Це практика зберігання і керування версіями програмного коду за допомогою спеціальних інструментів, які називаються репозиторіями. Репозиторії дозволяють розробникам зберігати всі версії свого коду, відстежувати зміни, вносити виправлення помилок, розвивати функціонал і спільно працювати над проектом з іншими членами команди.

2. Патенти

Використання патентів для зберігання коду від шахраїв є досить специфічним підходом. Патенти призначені для захисту нових ідей, винаходів або технологій, які мають технічну новизну, промислову застосовність і неочевидність. Проте, патентувати сам код програмного забезпечення, який вже існує, може бути складним і неефективним, оскільки код, як правило, не відповідає критеріям патентованої інновації.

Крім того, процес отримання патенту зазвичай довгий і коштовний, а сам патент може бути легко оскарженим у суді. Існує ризик, що вартість та час, витрачені на отримання патенту, можуть перевищити його користь в захисті програмного коду.

3. Договори з розробниками

Такі договори можуть включати умови про те, що всі права на створений програмний код належать замовнику або компанії, яка замовила розробку. Вони також можуть визначати обов’язки розробників у забезпеченні конфіденційності та нерозголошення інформації, а також у відмові від прав на створений код на користь третіх осіб.

Договори з розробниками іноді включають умови про відшкодування у випадку порушення авторських прав або невиконання умов договору. Це сприяє зміцненню правової позиції замовника у випадку неоднозначних ситуацій.

4. NDA (угода про нерозголошеність)

NDA, або Non-Disclosure Agreement є важливим інструментом для захисту конфіденційної інформації, включаючи програмний код. Ці угоди встановлюють домовленості між сторонами про те, що одна сторона зобов'язується не розголошувати конфіденційну інформацію, яку вона отримала від іншої сторони, або використовувати її для своїх цілей без попередньої згоди.

У контексті програмного коду, NDA може бути використана для захисту від розголошення технічних деталей проекту, алгоритмів, архітектури програми та інших конфіденційних аспектів розробки програмного забезпечення.

5. NCA (угода про неконкуруєнцію)

Non-Compete Agreement встановлює обмеження для співробітників або контрагентів, які беруть участь у розробці програмного забезпечення, участі в конкурентних діяльностях або роботі з конкурентними організаціями протягом певного періоду після завершення співпраці. Ці обмеження можуть стосуватися розробки аналогічного програмного забезпечення, приваблення клієнтів чи співробітників з попередньої компанії або використання конфіденційної інформації для особистої користі...» (*Карина Тихонова. Айтівець в законі. Коротко про авторське право // STUD-POINT (https://stud-point.com/blog/it_life/aytivets-v-zakoni-korotko-pro-avtorske-pravo/). 21.05.2024*).

***

Австралійський Союз

«Зростання популярності генеративного штучного інтелекту призвело до змін у тому, як працює світ у багатьох відношеннях, і продовжує змінювати юридичний і професійний ландшафт у міру розвитку його можливостей...»

Одна з проблем, яка може виникнути під час використання генеративного штучного інтелекту, — це можливість для користувача (випадково чи зловмисно) створити вміст, який порушує права інтелектуальної власності інших осіб...

В Австралії письмові твори, зображення, музика, звукозаписи та рухомі зображення підпадають під цю категорію захисту інтелектуальної власності автоматично після створення – власнику не потрібно подавати заявку або реєструвати право. Було багато звинувачень у використанні захищеного авторським правом контенту для навчання ШІ без дозволу власника авторських прав. Ця проблема несанкціонованого використання викликала особливе занепокоєння у авторів, оскільки New York Times подала до суду на OpenAI та

Microsoft через несанкціоноване включення опублікованого новинного вмісту в навчальні набори даних їхніх чат-ботів ШІ...

Крім того, у патентах виникає питання про те, кого вказати винахідником у випадках, коли штучний інтелект сприяв охороні винаходу.

Австралійське патентне законодавство визначає, що винахідник має бути «фізичною особою» (тобто людиною). Система штучного інтелекту не бере участі в роботі та не може бути вказана в патентній заявці як винахідник, як підтверджено Федеральним судом повного складу...

Закон про зразки 2003 року також визначає особу, яка створила дизайн (або особу, з якою вона уклала договір, особу, яка отримала право власності за заповітом чи законом, або законного представника померлої особи), як право власності на цей дизайн...

Через природу штучного інтелекту як галузі, яка значною мірою залежить від комп'ютерів, може бути важко отримати патентний захист для винаходів ШІ. Австралійське патентне право не завжди добре підходить для винаходів, реалізованих комп'ютером, оскільки винаходи, які просто використовують відомі функції комп'ютера для отримання відомих результатів, не підлягають патентуванню. Як правило, комп'ютерно реалізовані винаходи повинні забезпечувати новий та винахідливий спосіб роботи комп'ютера, а не використовувати його відомі функції для виконання завдання...

Штучний інтелект є сферою, яка створює певні потенційні проблеми для законодавства про інтелектуальну власність у його поточному стані. Приймається багато рішень і оновлюються законодавчі акти, щоб врахувати розвиток штучного інтелекту та визначити способи його використання в повсякденному житті, бізнесі та фінансах, інноваціях та інтелектуальній власності. Майбутнє законодавство про інтелектуальну власність може містити чіткі положення щодо роботи зі штучним інтелектом та його внеском у ІВ. Важливо, щоб працівники цієї сфери були в курсі цих подій і того, як вони можуть вплинути на ваш бізнес...» (*Darcie Burke. Implications of Generative AI for Intellectual Property // Michael Buck IP (https://www.mbip.com.au/implications-of-generative-ai-for-intellectual-property/). 07.05.2024).*

***

«Оскільки метавсесвіт стає все більш поширеним, бренди реального світу починають розширюватись у віртуальних пропозиціях...»

Власникам брендів доводиться розглядати, як вони можуть використовувати та адаптувати існуючу систему торгових марок, розроблену для товарів і послуг реального світу, щоб забезпечити захист у метавсесвіті. Двома головними проблемами тут є класифікація товарів і послуг і питання юрисдикції.

Класифікація

Корисно те, що IP Australia нещодавно випустила вказівки з класифікації віртуальних товарів, метавсесвіту, незамінних токенів (NFT) і блокчейна. зокрема:

- Віртуальні товари, які є цифровими об'єктами, що використовуються у віртуальних середовищах, класифікуються в класі 9, оскільки вони, по суті, складаються з даних, але точний характер товарів повинен бути вказаний, наприклад, *«віртуальний одяг, який можна завантажити»* ;
- послуги, пов'язані з віртуальними товарами, класифікуються залежно від характеру відповідної послуги, наприклад, *«послуги роздрібної онлайн-продажу віртуального одягу, який можна завантажити»* класифікуються в класі 35;
- класифікація віртуальних послуг залежить від того, чи є вплив віртуального та реального світу однаковим. Наприклад, віртуальні та особисті освітні послуги мають однаковий вплив на реальний світ, і обидві належать до класу 41, але віртуальний ресторан вважатиметься розважальною послугою в класі 41, тоді як його аналог у реальному світі належатиме до класу 43;
- щодо NFT і блокчейну слід указати характер товарів і послуг, які аутентифікуються за допомогою NFT або пов'язані з технологією блокчейн. Наприклад, *«завантажені аудіо- та відеозаписи з фільмами та мемами, автентифіковані незамінними токенами»*.

Бренди починають шукати захисту своїх марок у віртуальному середовищі з винними брендами PENFOLDS і 19 CRIMES, а також модним брендом ZIMMERMANN, який забезпечує реєстрацію в Австралії...

Інша проблема полягає в тому, що метавсесвіт, за визначенням, не обмежений географічними кордонами. Однак торговельні марки підлягають виконанню лише в межах юрисдикції, у якій вони зареєстровані. Крім того, хоча такі платформи, як Roblox або Fortnite, можуть запропонувати допомогу з видаленням будь-якого правопорушного матеріалу, домагатися захисту торгових марок поза цим може бути складно через використання децентралізованої технології блокчейну в метавсесвіті. На відміну від доменів Web2, домен blockchain не регулюється центральною організацією, як-от ICANN або реєстратором. Це може спричинити проблеми як з виявленням порушників, так і з визначенням місця будь-якої порушницької поведінки. Найкращим варіантом може бути розгляд захисту торговельних марок на багатьох ринках реального світу, щоб забезпечити захист у метавсесвіті, включаючи ринки, де розташовані сервери платформи або де, ймовірно, базується велика кількість користувачів та/або порушників...» (*Elizabeth Ireland, Emma Woelke. Meta Marks - are your trade marks ready for the metaverse? // Maddocks (https://www.maddocks.com.au/insights/are-your-trade-marks-ready-for-the-metaverse). 13.05.2024*).

***

«Зростання популярності генеративного штучного інтелекту призвело до змін у тому, як працює світ у багатьох відношеннях, і

продовжує змінювати юридичний і професійний ландшафт у міру розвитку його можливостей...

Одна з проблем, яка може виникнути під час використання генеративного штучного інтелекту, — це можливість для користувача (випадково чи зловмисно) створити вміст, який порушує права інтелектуальної власності інших осіб...

Ця проблема також може стосуватися інших прав інтелектуальної власності, таких як авторське право, яке захищає оригінальні художні, літературні чи творчі твори. В Австралії письмові твори, зображення, музика, звукозаписи та рухомі зображення підпадають під цю категорію захисту інтелектуальної власності автоматично після створення – власнику не потрібно подавати заявку або реєструвати право.

...у патентах виникає питання про те, кого вказати винахідником у випадках, коли штучний інтелект сприяв охороні винаходу.

Австралійське патентне законодавство визначає, що винахідник має бути «фізичною особою» (тобто людиною). Система штучного інтелекту не бере участі в роботі та не може бути вказана в патентній заявці як винахідник, як підтверджено Федеральним судом повного складу у справі *Комісар з патентів проти Талера* [2022] FCAFC 62. Ця справа стосується патенту, поданого компанією Thaler із переліком DABUS. (скорочення від «Device for the Autonomous Bootstrapping of Unified Sentience»), створеної ним системи штучного інтелекту) як єдиного винахідника, що IP Australia не прийняла. Згодом це було оскаржено в кількох судах і остаточно постановлено Повним судом Федерального суду Австралії — після того, як йому було відмовлено в спеціальному дозволі подати апеляцію до Високого суду Австралії — що DABUS не може бути зазначений як винахідник, не кажучи вже про єдиного винахідника винаходу...

Закон про зразки 2003 року також визначає *особу*, яка створила дизайн (або *особу*, з якою вона уклала договір, *особу*, яка отримала право власності за заповітом чи законом, або законного представника померлої особи), як право власності на цей дизайн...

Через природу штучного інтелекту як галузі, яка значною мірою залежить від комп'ютерів, може бути важко отримати патентний захист для винаходів ШІ. Австралійське патентне право не завжди добре підходить для винаходів, реалізованих комп'ютером, оскільки винаходи, які просто використовують відомі функції комп'ютера для отримання відомих результатів, не підлягають патентуванню. Як правило, комп'ютерно реалізовані винаходи повинні забезпечувати новий та винахідливий спосіб роботи комп'ютера, а не використовувати його відомі функції для виконання завдання...» (*Darcie Burke. Implications of Generative AI for Intellectual Property // Michael Buck IP (https://www.mbip.com.au/implications-of-generative-ai-for-intellectual-property/). 07.05.2024*).

***

«Парламентська більшість вимагає від уряду Нідерландів припинити розробку програм зі штучним інтелектом, які використовують голоси, пісні та тексти голландських виконавців. Постраждалі повинні отримати компенсацію, а пісні з клонованими голосами повинні бути видалені з мережі, заявила нижня палата голландського парламенту. Новий міністр цифрових справ повинен зайнятися цим питанням, запропонувала партія GroenLinks-PvdA...»

Парламентарі відреагували на прохання Германа ван Веена, чий голос з'явився в базі даних додатку зі штучним інтелектом Udio. Дослідження... показало, що музичні додатки, такі як Suno і Udio, тренують свої інструменти штучного інтелекту на захищених авторським правом матеріалах голландських виконавців, включаючи Спінвіса, Паскаля Якобсена, Стефа Боса, Марселя Венендаала і Ван Вена. Будь-хто може скористатися додатками, щоб створити достовірну пісню з голосами цих артистів, але без їхнього дозволу. Вони також не отримують жодних роялті.

Парламентарі кажуть, що для уряду ще не настав час втручатися. "Крадіжка акордів з пісень і голосів показує, що ШІ повністю збожеволів і знаходиться в руках транснаціональних корпорацій, які не дуже переймаються етикою", - сказала депутат від PvdD Крістін Теуніссен...

GroenLinks-PvdA вважає, що уряд приділяє "занадто мало уваги" цифровим питанням...» (*Dutch MP's wants AI apps to compensate Dutch artists, stop using their songs, voices // NL Times (<https://nltimes.nl/2024/05/10/dutch-mps-wants-ai-apps-compensate-dutch-artists-stop-using-songs-voices>). 10.05.2024*).

***

«...Найбільш актуальною проблемою щодо винаходів штучного інтелекту в Європейському патентному відомстві (ЕРО) є те, що Європейська патентна конвенція (ЕРС) стверджує, що як математичні методи, так і програми для комп'ютерів «як такі» виключені з патентного захисту. Хоча на перший погляд це може здатися катастрофічним для патентування винаходів, пов'язаних зі штучним інтелектом, застереження «як таке» дає заявникам значний простір для викривлення: фактично це означає, що патентний захист все ще можна отримати для математичних методів і комп'ютерних програм, якщо це можна продемонструвати, що винахід робить технічний внесок у рівень техніки (згідно з визначенням «технічного») ЕРО.

Технічний внесок може здійснюватися за допомогою технічних функцій, присутніх у претензії поряд із нетехнічними або виключеними функціями. Крім того, ознаки, які, розглядаючись ізольовано, вважатимуться нетехнічними, тим не менш, у контексті формули винаходу можуть сприяти вирішенню технічної проблеми. Розглянемо, наприклад, претензію, спрямовану на метод навчання нейронної мережі, який сам по собі може містити математичний метод. Така

претензія все ж може бути патентоспроможною, якщо вона дозволяє нейронній мережі зменшити енергоспоживання центру обробки даних (відчутний технічний ефект). Винаходи такого типу, що містять як технічний, так і нетехнічний предмет, відомі ЕРО як винаходи «змішаного типу»...

Звичайний підхід, який використовується ЕРО для оцінки винаходів змішаного типу, відомий як підхід ЕРО, який було встановлено в Т 641/00. Підхід Comvik складається з двох кроків:

1. Спочатку оцінюється технічний характер заявленого об'єкта. У зв'язку з відсутністю будь-якого технічного характеру заявлений винахід не є патентоспроможним.

2. На другому етапі окремі ознаки формули винаходу поділяються на три категорії: нетехнічні ознаки, які не виконують технічної функції, нетехнічні ознаки, які, тим не менш, сприяють технічній сутності винаходу, і технічні ознаки. Дві останні категорії - технічні ознаки та ознаки, що сприяють винаходу - можуть бути використані як основа для демонстрації винахідницького рівня...

Винаходи штучного інтелекту, ймовірно, розглядатимуться ЕРО як винаходи змішаного типу, і якщо ви хочете переконатися, що ваш винахід штучного інтелекту є патентоспроможним, вам потрібно буде шукати технічний характер... ЕРО визначає два способи (або «виміри»), якими особливості винаходу ШІ можуть сприяти технічному характеру:

1. Через адаптацію до конкретної технічної реалізації (тобто вмотивований розглядом внутрішнього функціонування комп'ютера). Такі винаходи можна назвати «апаратним ШІ».

2. Через застосування до певної технічної галузі (тобто застосування до сфери, яку ЄПВ вважає технічною). Винаходи, які досягають цього, можна назвати «прикладним ШІ».

Винаходи апаратного штучного інтелекту включають методи, спеціально адаптовані до конкретних апаратних конфігурацій, і в описі має бути чітко зазначено, в якій формі ця адаптація здійснюється. Для прикладних винаходів ШІ рекомендується, щоб заявка містила принаймні один залежний пункт формули із зазначенням конкретного технічного застосування, мети або ефекту...

Одна особлива перешкода для демонстрації винахідницького рівня в ЕРО полягає в тому, що має бути правдоподібно, що навчання програми насправді вирішує проблему, яку вона має на меті вирішити. Історично склалося так, що це питання було набагато актуальнішим для наших колег у галузі наук про життя, ніж для спеціалістів з техніки. Однак у сфері штучного інтелекту може бути набагато важче, ніж зазвичай у сфері технологій, визначити, чому винахід діє так, як він діє, і часто не відразу зрозуміло, що певний метод або пристрій ШІ дасть бажаний результат...» (*Oliver Rigg, Lisa Williams and Gemma Robin. Patenting AI at the EPO and USPTO // Haseltine Lake Kempner LLP (<https://www.hlk-ip.com/patenting-ai-at-the-epo-and-uspto/>). 07.05.2024*).

***

«Згідно з даними французького регулюючого органу Arcom, у період з 2021 по 2023 рік загальна аудиторія незаконних веб-сайтів культурного та спортивного контенту у Франції скоротилася на 27 відсотків, перейшовши з 11,7 мільйонів користувачів Інтернету щомісяця до 8,5 мільйонів користувачів.

Відповідно до огляду культурного та спортивного контенту за 2023 рік, потокове передавання та пряме завантаження залишаються двома основними способами доступу до нелегального контенту, якими користувалися відповідно 5,5 мільйона та 4,4 мільйона користувачів у 2023 році.

Незважаючи на скорочення за останні два роки, ці методи були замінені нелегальними поточковими трансляціями в прямому ефірі та IPTV, частка яких зросла на 16 відсотків і становить одну п'яту від загальної аудиторії, а частка яких зросла на 16 відсотків і становить одну п'яту аудиторії. світова аудиторія та 1,8 мільйона користувачів.

Кожен другий користувач Інтернету, який незаконно отримує доступ до вмісту, використовує VPN, незважаючи на заходи сектору щодо блокування незаконних трансляцій, особливо в таких видах спорту, як футбол, Формула-1, регбі та теніс.

Аудиторія нелегального культурного піратства, зі свого боку, зменшилася на 30 відсотків після блокування сайту...» (*Pascale Paoli-Lebailly. Study: VPNs boosting piracy in France // Advanced Television Ltd. (<https://advanced-television.com/2024/05/03/study-vpns-boosting-piracy-in-france/>). 03.05.2024*).

***

«...Зростаючий ринок активів штучного інтелекту суттєво вплине на процес належної перевірки прав інтелектуальної власності в угодах злиття та поглинання (M&A) з необхідністю внесення змін до існуючих списків запитів належної перевірки прав інтелектуальної власності та запровадження спеціальних гарантій щодо штучного інтелекту та положень про відповідальність/відшкодування в угодах про купівлю акцій або активів.

ШІ – це, перш за все, складна технологія. Як компанії відповідатимуть на такі питання, як «кому належить програма штучного інтелекту?», «чи можна віднести результат, створений штучним інтелектом, до відомої категорії прав інтелектуальної власності?», «кому належить результат, створений штучним інтелектом?» і «хто відповідальний за це?» є ще складнішим. Правові наслідки загалом незрозумілі та можуть відрізнятись від країни до країни. Тому це стає ще складнішим, коли ми маємо транзакцію, яка відбувається в міжнародному середовищі – що є не винятком, а правилом після багатьох років глобалізації.

Зважаючи на це, ми перераховуємо дев'ять найважливіших завдань, які слід враховувати обом сторонам під час процесу належної перевірки інтелектуальної власності в угодах злиття та поглинання при роботі з активами ШІ:

1. Визначте активи ШІ. ШІ — це більше, ніж простий програмний код. Він включає (i) алгоритм ШІ, (ii) навчальні дані ШІ, (iii) навчену нейронну мережу, (iv) її топологію, (v) веб-сайти, програми та інтерфейси, а також (vi) результат, створений ШІ. На всі ці компоненти можуть поширюватися незалежні права інтелектуальної власності і, отже, представляти різні активи ШІ. Таким чином, компаніям слід особливо уважно визначити, які активи штучного інтелекту мають відношення до угоди, щоб на наступному кроці мати змогу визначити, які саме права інтелектуальної власності та відповідні правові норми стосуються.

2. Уточніть захист інтелектуальної власності активів ШІ. Завдання з'ясувати, чи захищаються активи штучного інтелекту як права інтелектуальної власності та яким чином, може бути складним, оскільки правила захисту активів штучного інтелекту можуть відрізнятися в різних країнах, і хоча захист прав інтелектуальної власності закінчується на кордонах, використання штучного інтелекту точно не буде.

Наприклад, у деяких країнах можна отримати патентний захист на програмне забезпечення, тоді як інші країни не надають патентний захист на програмне забезпечення як таке, а лише на метод, реалізований програмним забезпеченням, або на окремі частини винаходу, реалізованого комп'ютером. Вихідний код активів штучного інтелекту як такий має бути захищений законодавством про авторське право в більшості країн, тоді як навчена нейронна мережа, її топологія або основний алгоритм штучного інтелекту як такі зазвичай не підлягають захисту патентом або авторським правом.

Те саме стосується найціннішої частини будь-якого ШІ: навченої моделі ШІ (тобто об'єктного коду, включаючи зважені вузли нейронної мережі), яка зазвичай захищена як комерційна таємниця.

3. Вивчити заходи захисту комерційної таємниці, ІТ-інфраструктури та кібербезпеки. Оскільки патентний або авторський захист може бути недоступним для ключових активів ШІ, власник активу ШІ може захистити ці активи як комерційну таємницю, за умови, що він застосовує належні заходи захисту для збереження конфіденційності комерційної таємниці, що вимагається більшістю національних законів про комерційну таємницю навколо світу. Щоб оцінити статус захисту, а також цінність активу штучного інтелекту, слід перевірити, чи захищений актив штучного інтелекту спеціальними заходами захисту та як. У цьому контексті, але не лише з метою достатнього захисту комерційної таємниці, слід також оцінити, чи достатньо ІТ-інфраструктури та системи кібербезпеки, щоб уникнути та запобігти, наприклад, атакам третіх сторін ззовні організації.

4. Перегляньте право власності. Розробка ресурсів штучного інтелекту зазвичай є командною роботою, і багато людей беруть участь у створенні, проектуванні, розробці, редагуванні або вдосконаленні активів штучного інтелекту. Таким чином, кілька фірм або осіб можуть володіти правами власності як творці базової технології ШІ. Тому в контексті комплексної

перевірки інтелектуальної власності особливо важливо перевірити, хто є поточним власником усіх необхідних прав інтелектуальної власності на актив ШІ, і чи – особливо якщо актив розроблено третьою стороною – ланцюжок прав власності актив від творця до поточного власника може бути достатньо продемонстрований.

5. Слідкуйте за програмним забезпеченням з відкритим кодом. Використання програмного забезпечення з відкритим вихідним кодом є поширеним у будь-якій розробці програмного забезпечення, тому це контрольний пункт для будь-якої належної перевірки програмного забезпечення. Оскільки попередньо підготовлені моделі штучного інтелекту з відкритим кодом ставатимуть дедалі доступнішими, розробники програмного забезпечення все більше покладатимуться на програмне забезпечення з відкритим вихідним кодом (OSS) для створення програм штучного інтелекту. Таким чином, для процесу належної перевірки ІВ важливо визначити всі відповідні ліцензійні умови програмного забезпечення з відкритим вихідним кодом, які використовуються, щоб перевірити, які конкретні передумови можуть бути застосовані та чи потенційні наслідки копілефта, застосовні до (частин) програмного забезпечення, можуть обмежувати використання актив ШІ.

6. Визначте вхідні та вихідні ліцензійні угоди. У наш час розробка інтелектуальної власності часто не є роботою однієї людини, і багато різних компаній можуть бути залучені до спільних розробок або можуть вносити свою власну інтелектуальну власність у проекти інших компаній. Таким чином, важливо перевірити, чи були ліцензовані третіми сторонами права інтелектуальної власності, необхідні для використання активу ШІ, та/або чи були укладені ліцензійні домовленості щодо активу ШІ, які можуть обмежити майбутнє використання активу ШІ.

7. Оцініть контент, створений штучним інтелектом, і його можливий захист ІВ. Не тільки штучний інтелект, яким володіє компанія, може бути зацікавлений в угоді М&А. Часто штучний інтелект створює власні робочі продукти, які в транзакціях злиття та поглинання викликають питання (а) хто є власником робочого продукту (наприклад, компанія, що створює чи керує ШІ?), і (б) як цей створений ШІ робочий продукт може бути захищеним. Зокрема, на останнє запитання може бути дуже важко відповісти, оскільки більшість національних законів є нечіткими, і – принаймні на даний момент – неможливо отримати авторське право та, швидше за все, не отримати патент на контент, створений ШІ, оскільки ШІ не може бути ні тим, ні іншим. ні винахідник, ні автор. Таким чином, єдиний спосіб захистити контент, створений штучним інтелектом, на даний момент є комерційною таємницею, яка потребує перегляду наявної системи захисту, щоб у першу чергу забезпечити достатній захист.

8. Перевірити на порушення прав ІВ третіх осіб. Питання, чи порушує об'єкт інтелектуальної власності права інтелектуальної власності третьої

сторони, є одним із найважливіших питань у процесі належної обачності. Це також важливе питання для активів штучного інтелекту, і поточні судові процеси або потенційні відомі претензії третіх сторін повинні бути ретельно розглянуті. Крім того, навчання моделей штучного інтелекту потребує величезних обсягів даних, які також можуть потенційно порушувати права третіх сторін, особливо комерційні таємниці та авторські права, якщо відповідні ліцензійні угоди не діють.

9. Розглянемо наслідки нормативних актів. ШІ все більше переходить у центр уваги різних регуляторів. Продаж та/або купівля активів штучного інтелекту може супроводжуватися зобов'язаннями, передбаченими окремими законами. У Європейському Союзі, наприклад, Закон про цифрові ринки, Закон про дані або Закон про штучний інтелект можуть мати наслідки як для покупця, так і для продавця до і після транзакції. Кібербезпека також може відігравати важливу роль під час процесу належної перевірки, а також дотримання вимог GDPR.

Підсумовуючи, необхідно відкоригувати процес належної перевірки в угодах злиття та поглинання, коли задіяні активи ШІ (як в угодах з активами, так і в угодах з акціями)...» (*Anna-Katharina Friese, Fabian Flüchter, Benedikt Dellen. The rise of AI assets and what it means for intellectual property due diligence in M&A transactions // Hogan Lovells International LLP (<https://www.engage.hoganlovells.com/knowledgeservices/insights-and-analysis/the-rise-of-ai-assets-and-what-it-means-for-intellectual-property-due-diligence-in-ma-transactions>). 05.2024*).

***

«...Реєстри ІВ на основі блокчейну пропонують відомствам ІВ можливість додатково контролювати реєстрацію прав ІВ і зробити процес точним, безпечним, швидким і прозорим. Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ) створила Робочу групу з блокчейну, уряд Німеччини активно та публічно працює над стратегією блокчейну, приділяючи особливу увагу сектору творчого мистецтва, а Офіс інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO) заснував свою власний блокчейн для торгових марок і дизайну в ЄС.

Здатність забезпечувати повну прозорість разом із безпекою також означає, що блокчейни та методологія розподіленої книги мають промислове застосування в багатьох галузях технології з високим рівнем ІР. У фармацевтичній промисловості блокчейн-мережа може допомогти перевірити ланцюги поставок, викрити шахрайство та переконатися в автентичності продукту. До блокчейну міг би отримати безпечний доступ навіть конкуруючий бізнес, оскільки мережа блокчейну не належала б одній компанії та не керувалася б нею, а користувачі довіряли б мережі, і нею керували б усі учасники разом.

Існує величезний інтерес до блокчейну з боку компаній споживчих товарів (розкоші), особливо власників люксових брендів, таких як LVMH, для боротьби з контрафактними товарами з ланцюгом поставок, зареєстрованим у незмінних розподілених книгах. Блокчейн також може допомогти в наданні доказів стійкості та етичного пошуку через підтримку цифрових паспортів продуктів.

Можливість записувати права ІВ у розподілену книгу дає величезні переваги в управлінні правами ІВ у бізнес-мережі, фактично перетворюючи їх на «розумні» права ІВ та реєстри. Це забезпечить можливість зберігати всю інформацію щодо будь-якого права ІВ у незмінному записі, надаючи кожному учаснику можливість доступу та перевірки інформації.

Аудити інтелектуальної власності та належна обачність можуть бути спрощені, і справді, усі аспекти збору інформації про права інтелектуальної власності та транзакції будуть прискорені, оскільки аудитори можуть легко та швидко перевірити транзакції в книгах блокчейну.

Докази створення та використання незареєстрованих прав на інтелектуальну власність можна перевірити за допомогою блокчейну, який ефективно забезпечить запис часової позначки завантаження, а також забезпечить можливість збереження конфіденційності. Художнє творіння, наприклад пісня чи зображення, можна закодувати в цифрову форму, а дані зберігати в блокчейні, про що свідчить стрімке зростання популярності незамінних токенів (NFT).

Смарт-контракти також можуть використовуватися для встановлення та забезпечення виконання угод про інтелектуальну власність із децентралізованою системою перевірки та дозволяють швидко обробляти платежі власникам інтелектуальної власності. Однак слід подбати про те, щоб передачі, виконані за допомогою смарт-контрактів, були зареєстровані у відповідному національному офісі. Наприклад, переуступка торговельної марки у Великобританії може бути виконана за допомогою смарт-контракту, але ця передача все одно повинна бути зареєстрована в UKIPO, щоб забезпечити більш простий шлях примусового виконання.

Багато застосувань технології блокчейн і варіантів використання все ще знаходяться на ранніх стадіях розробки. Ця технологія є складною, і існує невизначеність щодо майбутніх постанов урядів і юридичного визнання смарт-контрактів...» (*Emma Bevan. Blockchain and IP rights // Lewis Silkin LLP (https://www.lewissilkin.com/en/insights/blockchain-and-ip-rights). 23.05.2024).*

***

Об'єднані Арабські Емірати

«Цього року ОАЕ заблокували понад 1000 веб-сайтів, які порушували права інтелектуальної власності шляхом незаконної трансляції

розважального контенту, що належить різним медіа-мережам, повідомило в четвер Міністерство економіки (МЕН).

Більшість нелегальних веб-сайтів було заблоковано під час Рамадану, коли був більший попит на мультимедійний контент, сказав д-р Абдулрахман Хасан Аль Муаїні, помічник заступника секретаря сектору прав інтелектуальної власності Міністерства економіки...

Кількість незаконних веб-сайтів, заблокованих в ОАЕ цього року, значно зросла порівняно з 2023 роком, коли було заблоковано лише 62 сайти...» (*Angel Tesorero. UAE blocks more than 1,000 illegal websites for violating cyber laws // Galadari Printing and Publishing LLC (<https://www.khaleejtimes.com/uae/uae-blocks-more-than-1000-illegal-websites-for-violating-cyber-laws>). 30.05.2024*).

***

Південно-Африканська Республіка

«У зв'язку зі стрімким збільшенням кількості інтернет-магазинів, що виходять на ринок Південної Африки, таких як Amazon, Shein і Temu, індустрія моди зіткнулася зі значним викликом: зростаючою популярністю "дублікатів" ...

На відміну від відвертих підробок, які незаконно імітують бренди та торгові марки, дублікати часто маневрують у сірій зоні права інтелектуальної власності. Вони відтворюють зовнішній вигляд продукту, не порушуючи безпосередньо торгові марки чи патенти на промислові зразки...

Місцеві та міжнародні власники прав інтелектуальної власності (ІВ) та брендів у Південній Африці можуть застосувати кілька стратегій для захисту своїх прав і пом'якшення впливу підробок на їхній бізнес. Ці стратегії мають поєднувати правові, освітні та маркетингові підходи:

Покращений правовий захист і правозастосування:

1. Зареєструйте інтелектуальну власність: переконайтеся, що всі торговельні марки, дизайни та патенти зареєстровані в Комісії з компаній та інтелектуальної власності Південної Африки (CIPC). Це створює правову основу для примусових дій проти порушників.
2. Контролюйте ринок: регулярно перевіряйте онлайн-ринки, платформи соціальних медіа та торговельні площі на наявність можливих порушень. Використовуйте для цієї мети технологічні рішення, такі як інструменти на основі ШІ.
3. Судові дії проти порушників: якщо виявлено порушення, негайно вживайте судових заходів. Це може включати листи про припинення та відмову, судові процеси або запити щодо термінових розпоряджень проти продавців контрафактної продукції.
4. Співпраця з митницею: працюйте з митниками Південної Африки, щоб перехопити контрафактні товари на кордоні.

Навчання та обізнаність споживачів:

1. Кампанії з підвищення обізнаності громадськості: започаткуйте кампанії для ознайомлення споживачів із відмінностями між справжніми продуктами та підробками, зосереджуючись на якості, етиці та правових наслідках придбання підроблених товарів.
2. Підкресліть цінність автентичності: використовуйте соціальні мережі та інші платформи, щоб популяризувати цінність оригінального дизайну, майстерності й унікальної історії бренду.
3. Співпрацюйте з впливовими особами: співпрацюйте з авторитетними впливовими особами, які можуть відстоювати автентичні продукти та підвищувати обізнаність про негативний вплив підроблених товарів.

Стратегічний маркетинг і продуктові стратегії:

1. Ексклюзивні випуски та підтвердження автентичності: випускайте продукти з унікальними функціями, які важко відтворити. Надайте сертифікати автентичності або використовуйте безпечні голограми та серійні номери.
2. Доступні моделі ціноутворення: подумайте про запровадження більш доступних ліній продуктів або обмежених у часі пропозицій, щоб задовольнити споживачів, які свідомі бюджету, тим самим зменшивши привабливість обману.
3. Пряме залучення споживачів: використовуйте прямі канали для споживачів, включаючи електронну комерцію та звичайні магазини, щоб гарантувати споживачам доступ до справжніх продуктів...

Адаптація до місцевого контексту:

1. Зрозумійте динаміку місцевого ринку: адаптуйте стратегії до конкретних викликів і поведінки споживачів на ринку Південної Африки.
2. Залучення спільноти: взаємодійте з місцевими громадами та зацікавленими сторонами, щоб створити позитивний імідж бренду та розповісти про важливість прав інтелектуальної власності.

Поєднуючи ці стратегії, бренди можуть створити надійний підхід до захисту своїх прав інтелектуальної власності та зменшити поширеність і вплив обману на ринку Південної Африки...» (*Gaby Meintjes. Don't be duped: Tips to protecting fashion IP against replicas // Bizcommunity.com (https://www.bizcommunity.com/article/dont-be-duped-tips-to-protecting-fashion-ip-against-replicas-017135a). 30.05.2024).*

***

Республіка Ель-Сальвадор

«...У цю цифрову еру, коли комп'ютерні програми є ключовими для розвитку більшості секторів економіки, важливо знати, як комп'ютерні програми, програмне забезпечення та мобільні додатки захищені законодавством Сальвадора...

У національному законодавстві Сальвадору комп'ютерні програми визначаються в розділі II, статті 32 Закону про інтелектуальну власність, таким

чином: "Комп'ютерна програма, незалежно від того, чи є вона вихідною або об'єктною, - це літературний твір, що складається з набору інструкцій, виражених у словах, кодах, планах чи у будь-якій іншій формі, які, будучи включеними до машинозчитувального пристрою, здатні приводити комп'ютер, тобто електронний або подібний пристрій, здатний обробляти інформацію, до виконання певного завдання або до отримання певного результату".

Стаття 13 цього ж закону встановлює, що всі літературні та художні твори, такі як книги, брошури та твори будь-якого характеру та обсягу, включаючи комп'ютерні програми, вважаються творами, що охороняються.

З положення розуміється, що комп'ютерні програми, програмне забезпечення або мобільні додатки вважаються літературними творами і як такі захищені авторським правом у Сальвадорі.

Авторське право захищається як національним законодавством, так і міжнародними договорами, учасником яких є Сальвадор...

Завдяки вищевикладеному комп'ютерні програми, програмне забезпечення або мобільні додатки в Сальвадорі захищені без необхідності внесення депозиту в компетентний орган, яким у нашому випадку є Реєстр інтелектуальної власності Національного центру реєстрації.

Однак, незважаючи на те, що це правда, депонування комп'ютерної програми, яка підлягає захисту, не є обов'язковим, зазначене депонування рекомендується, оскільки свідоцтво про депонування роботи, видане Реєстром інтелектуальної власності, є ідеальним засобом для демонстрації у випадках конфлікту до судовий орган, наявність і володіння цим правом є підтримкою, яку має автор. Варто зазначити, що авторським правом на комп'ютерні програми захищено вихідний код, об'єктний код, технічну документацію та посібники з використання або посібники користувача, тобто захищено суть комп'ютерної програми, програмного забезпечення та мобільних додатків. через авторське право...

Дуже важливо розуміти, хто визнається автором комп'ютерної програми. У цьому сенсі автором комп'ютерної програми є будь-яка особа, яка брала участь у її створенні, розробці чи програмуванні. Припускається, що це особа, зазначена як така в програмі, якщо не доведено протилежне.

Комп'ютерні програми, які підлягають охороні, наданій авторським правом, включають майнові права та майнові права.

- Моральні права: захищати особистість автора щодо його твору та вимагати піклування про його батьківство, згадування та повагу до нього як творця. Вони безстрокові, невідчужувані, не підлягають арешту, не підлягають передачі та невідчужувані.

- Майнові права: стосуються економічних прав на використання автором своїх творів і творінь. Серед цих прав – право на відтворення твору, право на розповсюдження твору та право на використання твору за плату чи безкоштовно...

Закон про інтелектуальну власність встановлює термін охорони 70 років з дня смерті автора. Право власності на ці права можуть законно здійснювати правонаступники після смерті автора. У випадку творів, створених кількома авторами, закінчення строку охорони авторського права обчислюється з моменту смерті останнього живого співавтора. Строк охорони анонімних або псевдонімних творів обчислюється з 1 січня року, наступного за роком першого оприлюднення. Однак, якщо справжнє ім'я автора відоме, незважаючи на псевдонім, захист авторського права має таку ж тривалість, як і для інших відомих авторів (принаймні до 50 років після їх смерті, а у випадку Сальвадору - 70 років). Якщо автором твору є компанія або установа, а не фізична особа, тобто не за життя автора, строк охорони авторського права обчислюється з 1 січня року, наступного за роком першого дозволеного розкриття.

Підводячи підсумок, хоча правда, що суть комп'ютерних програм, програмного забезпечення та мобільних додатків у Сальвадорі захищена авторським правом, це не виключає можливості захисту за допомогою інших категорій інтелектуальної власності, таких як торгові марки, промислові зразки та навіть патенти на винахід, за умови дотримання вимог щодо патентоспроможності, тобто, що він є новим, має винахідницький рівень і придатний для промислового застосування» (*Sonia fuentes. Protección de los programas de ordenador en El Salvador // Arias (https://ariaslaw.com/detailNew/1250/2/protection-of-the-computer-programs-in-el-salvador#page=1). 05.2024*).

***

Республіка Індія

«...Компанії вступають у цю нову еру, активно подаючи заявки на торгові марки, адаптовані до цифрового середовища, охоплюючи метавсесвіт і NFT. Наприклад, компанія Nike подала заявки на свої торгові марки Nike, Just Do It, Air Jordan і Jumpman у таких категоріях, як «віртуальні товари, які можна завантажити» та «послуги роздрібного магазину з віртуальними товарами». Ця тенденція подання документів набула значного поширення в Індії. Цей проактивний підхід підкреслює важливість захисту прав інтелектуальної власності, оскільки бізнес виходить на віртуальні ринки...

Однак перехід законів про інтелектуальну власність у цифрову сферу створює проблеми. Закони про авторське право захищають такі творчі роботи, як цифрове мистецтво та музика в NFT, вимагаючи оригінальності та виразності. Важливо, що купівля NFT не надає права власності на оригінальний вміст, що є важливою відмінністю для запобігання порушенням.

Окрім цих конкретних випадків, метавсесвіт створює ширші проблеми, включаючи захист прав інтелектуальної власності в середовищі, де особи можуть бути замасковані цифровими аватарами, а транзакції анонімні за допомогою технології блокчейн. Питання юрисдикції ще більше ускладнюють

судові процедури, коли претензії щодо порушення не вирішуються регуляторним органом платформи metaverse або ринку NFT.

Через відсутність спеціальних правил для метавсесвіту та NFT у багатьох регіонах, включаючи Індію, розробка комплексних стратегій захисту ІВ є надзвичайно важливою. Брендам потрібно оновити або створити нові правила, що стосуються використання NFT і метавсесвіту. Крім того, важливою є чітка політика захисту прав інтелектуальної власності від несанкціонованої діяльності NFT і неправильного використання метавсесвіту.

Тому, вступаючи в метавсесвіт, компанії повинні ретельно документувати, як і де використовуються та комерціалізуються їхні активи інтелектуальної власності, а також забезпечити чіткі договірні угоди для захисту та дотримання прав інтелектуальної власності. Для власників брендів стає важливим знайти баланс між розширенням і збільшенням своїх прав і активів ІВ та забезпеченням того, щоб їхні активи ІВ не використовувалися або не розмивалися» (*Bharadwaj Jaishankar. Continuing relevance of Intellectual Property Rights, Metaverse & NFTs // Indian Express (https://www.newindianexpress.com/xplore/2024/May/03/continuing-relevance-of-intellectual-property-rights-metaverse-nfts). 03.05.2024).*

***

«У дослідженні 2024 року д-р Пол А. Уоттерс, д-р Шруті Мантрі та д-р Маніш Гангвар вивчали зв'язок між цифровим піратством та кіберзагрозами, такими як шкідливе програмне забезпечення, в Індії...

Звіт демонструє, що піратські веб-сайти становлять високий ризик зараження шкідливим програмним забезпеченням для індійських споживачів. Дослідження з використанням Google VirusTotal підкреслило, що споживачі в 10,5 разів стикаються з ризиком зіткнутися зі зловмисним програмним забезпеченням на піратських сайтах, ніж на звичайних веб-сайтах. Типи зловмисного програмного забезпечення, пов'язаного з піратством, включають віруси, трояни, програми-вимагачі, шпигунські та рекламні програми, які можуть призвести до крадіжки даних, шахрайства з особистими даними та інших кіберзлочинів. Дослідження показало, що найвищий ризик становлять піратські сайти (59%), за ними йдуть рекламні оголошення для дорослих (57%) і рекламні оголошення азартних ігор (53%).

Дослідження показало, що споживачі значно недооцінюють свій кіберризик, вважаючи його в 2,03 рази вищим на піратських сайтах, ніж на звичайних законних сайтах (як зазначено вище, фактичний ризик у 10,5 разів більший). Молоді люди віком 18-24 років мають найнижчу обізнаність про пов'язані з цим кіберризиком.

Щоб подолати ризики, пов'язані з цифровим піратством, дослідження дає кілька рекомендацій:

- Правоохоронні органи: надайте пріоритет злочинам щодо цифрових авторських прав і навчайте правоохоронні органи. Створіть по всій Індії

підрозділи проти інтелектуальної власності на державному рівні, щоб забезпечити належне розслідування та правозастосування.

- Регуляторна реформа: вдосконалення правил боротьби з піратством і зловмисним програмним забезпеченням. Залучайте зацікавлених сторін і постачальників інфраструктури до обговорень, щоб підвищити ефективність правил видалення для піратських сайтів, на яких розміщено шкідливий вміст.

- Освіта: запустіть цільові інформаційні кампанії для вікової групи 18-24 років. Інтегруйте модулі цифрового громадянства та онлайн-безпеки в шкільні навчальні програми. Організуйте галузеві семінари, щоб навчити професіоналів щодо законів про авторське право та управління цифровими правами.

Це дослідження має вирішальне значення в боротьбі з кіно- та телепіратством, оскільки пропонує об'єктивні докази зв'язку цифрового піратства зі значними ризиками для кібербезпеки, такими як зараження шкідливим програмним забезпеченням. Підрахувавши фінансові втрати та показавши зростання загрози кібератак, дослідження підкреслює критичну потребу в ґрунтовних заходах проти піратства...» (*Oliver Walsh. The Piracy-Malware Nexus in India: Key Insights and Report Recommendations // Rouse* (<https://www.antipiracy.news/post/the-piracy-malware-nexus-in-india-key-insights-and-report-recommendations>). 28.05.2024).

***

Соціалістична Республіка В'єтнам

«Піратство виходить за межі простого доступу до матеріалів, захищених авторським правом, з організованими злочинними синдикатами, залученими до управління незаконними потоковими сайтами...»

Цифрове піратство у В'єтнамі є чимось іншим. Декому це може здатися звичайним: сайти потокового передавання нелегально доставляють мільйонам відвідувачів спортивні трансляції, фільми, музику, відео, японські аніме-комікси та інший піратський вміст щомісяця. Серед них Phimmoi, Fmovies, 123movies, Aniwatch і Xoilac. Проте багато хто може не знати, що ці піратські сайти, діяльність яких пов'язана з В'єтнамом, залучені до організованої злочинності.

Хоа Тран, спеціальний радник BMVN International, фірми-члена Baker McKenzie у Ханой, розповів, як це працює: «Група анонімів керує сайтами з невідомих місць. Ці сайти зазвичай отримують постійний прибуток від продажу рекламних місць суперечливим або потенційно злочинним компаніям, таким як сайти азартних ігор або ставок і зловмисне програмне забезпечення. Сервери, на яких розміщені ці сайти, часто розміщуються в невідомих місцях, у тому числі за кордоном, або їх розташування маскується за допомогою зворотних

проксі-серверів». Деякі з цих сайтів навіть мають можливість ухилятися від програмного забезпечення скринінгу на основі штучного інтелекту.

Організовані злочинні організації керують багатьма з цих піратських сайтів, доводячи, що онлайн-піратство та порушення авторських прав у цифровому просторі нестримні та швидко поширюються у В'єтнамі. Згідно з опитуванням Коаліції проти піратства Асоціації відеоіндустрії Азії 2022 року, 61 відсоток споживачів визнали, що відвідували піратські сайти. Інший звіт, опублікований Media Partners Asia того ж року, поставив В'єтнам на найкраще місце з точки зору доступу та обміну піратським онлайн-відео на душу населення. Крім того, В'єтнам був у Спеціальному звіті Торгового представника США (USTR) 301 Watch List для торгових партнерів США, сумно відомих підробками та піратством протягом багатьох років.

Через серйозність проблеми, яка ще більше посилюється зв'язками цих піратських сайтів з організованою злочинністю, правоохоронні органи були нелегкими для органів влади, враховуючи питання юрисдикції та матеріально-технічного забезпечення. Чому онлайн-піратство процвітає у В'єтнамі та що зробив уряд для вирішення цієї проблеми?

Почнемо з того, що більшість користувачів цифрового контенту у В'єтнамі демонструють м'яке ставлення до прав інтелектуальної власності. Крім того, що вони мають обмежені знання закону про авторське право, вони також зазвичай не знають про ризики кібербезпеки, пов'язані з цифровим піратством.

Технології загострюють проблеми цифрового піратства та порушення авторських прав. Досягнення в цій галузі, такі як розвиток соціальних медіа, полегшили людям доступ до піратського вмісту в Інтернеті та обмін ним.

Відсутність легітимних варіантів вмісту та проблеми з вартістю посилюють проблему. Деяким людям у В'єтнамі, особливо молоді, легітимний контент дорого коштує, тому вони натомість звертаються до піратських сайтів для розваг. «Одна з причин, чому споживачі можуть шукати піратський контент, полягає в тому, що немає законних альтернатив. У В'єтнамі є величезний попит на закордонні медіа, зокрема голлівудські фільми, корейські та китайські телешоу та європейські спортивні ліги. Проте законні можливості для в'єтнамських споживачів залишаються обмеженими порівняно з сусідніми країнами, головним чином через високу вартість отримання ліцензій на захищений авторським правом контент, який доводиться нести вітчизняним постачальникам контенту, і бар'єри для входу на ринок для іноземних компаній», – пояснив Тран. Серед цих бар'єрів – посилення зобов'язань згідно з правилами В'єтнаму щодо цифрових платформ і суворі вимоги щодо ліцензування відповідно до правил кінематографії та платного телебачення...

Уряд В'єтнаму активно вирішує проблему порушення авторських прав, вживаючи ряд заходів.

Він удосконалив законодавчу базу країни та покращив розслідування, перевірку та покарання за порушення авторських прав. Поправки до закону про

інтелектуальну власність неодноразово вносилися після того, як країна приєдналася до кількох угод про вільну торгівлю нового покоління, які вимагають більш суворих механізмів проти піратського контенту. Поправки полегшують онлайн-застосування, включаючи кодифікацію зобов'язань провайдерів Інтернет-послуг, забезпечуючи презумпцію авторського права та окреслюючи чіткі винятки для порушення авторських прав...» (*Enforcement Amid Digital Piracy And Organized Crime In Vietnam // Conventus Law* (<https://conventuslaw.com/report/enforcement-amid-digital-piracy-and-organized-crime-in-vietnam/>). 09.05.2024).

***

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«...У листі, адресованому депутату парламенту, державному секретарю з питань науки, інновацій та технологій Мішель Донелан, баронеса Стоуелл з Бістона, голова комітету з генеративного ШІ та великих мовних моделей (LLM), розкритикувала відповідь уряду на їхню доповідь, підкресливши значну стурбованість щодо законів про авторське право та стратегічного підходу до ШІ.

Баронеса Стоуелл похвалила уряд за прогрес у вирішенні проблем, пов'язаних з генеративним ШІ та LLM, але висловила серйозні застереження щодо позиції уряду в питаннях авторського права...

Незважаючи на визнання важливості авторського права, відповідь уряду не забезпечила чіткої позиції щодо застосування законів про авторське право до магістрів права, залишивши правову невизначеність невирішеною.

Крім того, у листі критикувалося небажання уряду вжити рішучих заходів щодо авторського права, припускаючи, що уникнення ним цього питання рівнозначне схваленню практик технологічних фірм.

Така позиція, на думку баронеси Стоуелл, підриває прихильність уряду до британського бізнесу та рівного застосування закону.

Окрім питань авторського права, в листі йдеться про стратегічний фокус уряду на безпеці ШІ, застерігаючи від надмірно високих ставок, які можуть призвести до нехтування іншими важливими аспектами розвитку ШІ. Визнаючи ініціативи уряду щодо підтримки стартапів у сфері ШІ та розширення обчислювальних можливостей, у листі наголошується на важливості збереження збалансованого підходу до розвитку ШІ.

У листі також висловлюється занепокоєння щодо ринкової конкуренції та регуляторного захоплення в секторі ШІ, закликаючи уряд надати пріоритет відкритій конкуренції та посилити заходи управління, щоб запобігти неправомірному впливу з боку зацікавлених сторін галузі...

Наприкінці листа міститься заклик до подальших роз'яснень щодо виділення коштів на університетські дослідження в галузі ШІ, а також

підкреслюється прагнення комітету відстежувати прогрес уряду у виконанні його рекомендацій...» (*Michael Edgar. Action Needed Around Copyright and Competition in AI, Open Letter Says // DIGIT (https://www.digit.fyi/action-needed-around-copyright-and-competition-in-ai-open-letter-says/)*. 02.05.2024).

***

«Розпочато нове переслідування людей, які незаконно транслюють ТБ. Влада Великої Британії, зокрема відділ поліції проти інтелектуальної власності (RIPCU), активізували зусилля для боротьби з цим злочином.

Після спільної роботи з інтернет-провайдерами (ISP) проведено резонансні рейди щодо незаконних потокових операцій. Зусилля активізувалися після ухвалення Закону про цифрову економіку 2017 року, згідно з яким підприціл відомств потрапили провайдери та глядачі нелегальних стрімінгових сервісів.

Законодавство надало правоохоронним органам Великобританії більш надійні інструменти для агресивного переслідування та судового переслідування тих, хто причетний до цифрового піратства. Відповідно до закону про авторське право у Великій Британії незаконна трансляція є злочином.

Зловмисникам загрожує величезний штраф і позбавлення волі на строк до десяти років. Особам, яких викриють у розповсюдженні незаконних потоків, загрожує штраф у розмірі понад 50 000 фунтів стерлінгів.

Глядачі таких трансляцій, хоча зазвичай стикаються з меншими штрафами, все ж можуть бути покарані штрафами, які часто перевищують кілька тисяч фунтів, що відображає суворість, з якою Великобританія ставиться до порушення авторських прав...» (*Jamie Brassington. £50K warning to Amazon Fire TV Stick users as home raids 'inevitable' // Birmingham Mail (https://www.birminghammail.co.uk/news/midlands-news/50k-warning-amazon-fire-tv-29128350?utm_source=flipboard&utm_content=BirminghamLive%2Fmagazine%2FTop+Stories)*). 12.05.2024).

***

«Міжпартійна парламентська група з питань музики (APPG) опублікувала звіт про штучний інтелект і музичну індустрію, в якому дала низку рекомендацій, спрямованих як на використання можливостей, які пропонує ШІ, так і на протистояння "небезпеці, яку необмежений розвиток ШІ може становити для британських музикантів і музичного бізнесу".

У звіті розглядаються чотири теми: (1) захист прав споживачів; (2) справедливий доступ до ринку; (3) схожість голосу та зображення; і (4) міжнародні дії. Розглядаючи кожну з них по черзі, APPG посилається на дослідження, проведене UK Music, яке показало, що переважна більшість опитаних дорослих підтримують маркування музики, створеної штучним

інтелектом, і що існує занепокоєння з приводу несвідомого прослуховування музики, створеної штучним інтелектом. У відповідь на це APPG рекомендувала маркувати всю музику, створену штучним інтелектом, - чи то в метаданих, чи в інших засобах - з метою захисту прав споживачів, а також внести відповідні зміни до Закону про права споживачів 2015 року, щоб запровадити таку вимогу. Щоб полегшити належне маркування, APPG також рекомендує уряду запровадити "окреме зобов'язання для розробників ШІ та тих, хто використовує великі мовні моделі, дотримуватися вимог щодо ведення записів для всіх наборів даних, які використовуються для споживання, а не лише для персональних даних".

Під заголовком "справедливий доступ до ринку" APPG висловлює занепокоєння (що відображено в опитуванні UK Music) щодо додатків ШІ, які створюють музику, використовуючи твори інших людей без їхнього дозволу. Незважаючи на справи, які наразі розглядаються в судах щодо застосовності закону про авторське право в контексті генеративного ШІ, APPG рекомендує уряду сприяти дотриманню закону про авторське право, а всім, хто бажає використовувати музику, захищену авторським правом, - отримати на це спеціальний дозвіл. Крім того, у звіті рекомендуються додаткові ініціативи для навчання творців музики та артистів щодо їхніх прав...

APPG визнає складність вирішення будь-якого з цих питань на суто національному рівні, враховуючи, що розробники ШІ та їхня діяльність можуть базуватися в інших юрисдикціях. Посилаючись на аналогію зі стандартами харчової або фармацевтичної промисловості, він рекомендує уряду запровадити спеціальні стандарти для великих мовних моделей (LLM), "які працюють і приносять дохід у Великій Британії, як умову доступу на ринок. В рамках таких стандартів LLM повинні будуть дотримуватися положень британського законодавства про авторське право, незалежно від того, чи були б їхні послуги або товари створені відповідно до місцевих правил третьої сторони". Нарешті, підкріплюючи всі ці рекомендації, APPG робить висновок, що уряд повинен прийняти "законопроект про штучний інтелект для креативних індустрій" (*Alexander Ross. Artificial Intelligence and the music industry: APPG on Music publishes report // Wiggin LLP (<https://www.wiggin.co.uk/insight/artificial-intelligence-and-the-music-industry-appg-on-music-publishes-report/>).* 13.05.2024).

***

«ІТ-угоди використовуються для встановлення певних очікувань щодо надання ІТ-послуг і продуктів. Метою такої угоди є забезпечення ясності та визначеності, сприяючи тим самим ефективним і позитивним діловим відносинам...

На високому рівні угоди щодо штучного інтелекту та ІТ дуже схожі тим, що вони вимагають включення майже однакових положень, наприклад:

специфікації, гарантії виконання, відшкодування та захист конфіденційної інформації, персональних даних та інтелектуальної власності (ІВ).

Відмінності між угодами щодо штучного інтелекту та інформаційних технологій виникають при розгляді деталей багатьох із цих положень. Через поєднання навчання та генеративного характеру ШІ та новизни цього навчання та генеративного характеру (зокрема, коли йдеться про право та етику), досягнення певності та ясності в цих положеннях вимагає не просто більш детального формулювання, але, у більшості випадків, свіжого підхід до оцінки та мінімізації правового ризику...

У більшості ІТ-інструментів набори даних можна відстежувати за допомогою інструменту, що дає змогу легко ідентифікувати власника та ефективно впроваджувати засоби захисту/контролю для цих наборів даних. З інструментами ШІ це не так просто. Спосіб, у який інструменти ШІ навчаються на основі даних і відтворюють їх, значно ускладнює відстеження наборів даних від входу до виходу, а також створює ризик випадкового потрапляння персональних даних або конфіденційної інформації до третіх осіб. Тому в угодах про використання ШІ потрібні набагато більш адаптовані, детальні та складні угоди про право власності, контроль/захист, гарантії та відшкодування збитків. Наприклад, сторона може вказати, що ШІ повинен бути здатним до самонавчання. У деяких прикладах можуть знадобитися гарантії, щоб унеможливити витік навчальних даних...

ШІ створює ряд проблем для прав ІВ в угодах.

1) Права ІВ договірних сторін

Відстеження вхідних даних і розробок програмного забезпечення, не пов'язаного зі штучним інтелектом, добре налагоджено, тому узгодження права власності та прав інтелектуальної власності, як правило, не є проблемою. Навчальний і генеративний характер штучного інтелекту робить це набагато складнішим – наприклад: кінцеві користувачі ліцензії штучного інтелекту можуть ненавмисно покращити інструмент штучного інтелекту, вводячи дані як частину свого щоденного використання, але ідентифікуючи особливості тих розробок, які належать цьому конкретному кінцевому користувачеві, і які належать іншому кінцевому користувачеві/ліцензіару (і ступінь, до якого цими розробками можна поділитися з іншими) не є однозначним. Необхідно також розглянути наслідки права власності та пріоритетів сторін з точки зору інших положень, наприклад, вплив права власності на обсяг/дійсність гарантій і на права щодо введення даних.

2) Права ІВ третіх осіб

Законодавство про інтелектуальну власність не встигає за розвитком ШІ. Зокрема, авторське право та використання даних для навчання ШІ є неврегульованою сферою права. Угоди у сфері ШІ повинні захищати сторони від позовів про порушення авторських прав третіми сторонами і водночас бути комерційно привабливими. Механізми (гарантії, відшкодування, аудит), що застосовуються в угодах про ШІ для досягнення цієї мети, будуть відрізнятися

залежно від схильності сторін до ризику, фінансових обставин і ефективності існуючих у ліцензіара процесів ідентифікації та дотримання прав третіх сторін, а також від мінливого правового ландшафту...

3) Право власності на результати ШІ

Захист авторських прав є стандартним для ІТ-угод, але коли справа доходить до угод ШІ, питання, які потрібно розглядати та обговорювати, є складнішими. У той час як у Великій Британії загально визнано, що результати штучного інтелекту підпадають під категорію «роботи, створеної комп'ютером» у Законі про авторське право, зразки та патенти 1988 року, що визначає, чи відповідає результат штучного інтелекту критеріям захисту авторських прав і, якщо відповідає, хто є власником що авторське право є юридичною сірою зоною. Це має численні наслідки для розробників і користувачів штучного інтелекту – не в останню чергу щодо їхніх прав на використання результатів, роялті, відповідальності та відшкодування. За відсутності неминучої законодавчої ясності встановлення договірної визначеності з цих питань через ретельні та ретельно розроблені угоди щодо штучного інтелекту буде ключем до плідних ділових відносин.

Загалом, положення, що регулюють права інтелектуальної власності в угодах про штучний інтелект (принаймні наразі), відрізнятимуться від угод про ІТ наступним чином: більш складні та нюансовані; більш детальна передугодна оцінка ризиків і переговори; і більший вплив на умови угоди в цілому...» (*Louise Perkin, Sophie Harrison. Navigating the differences between AI agreements and more traditional IT agreements // Haseltine Lake Kempner LLP (<https://www.hlk-ip.com/navigating-the-differences-between-ai-agreements-and-more-traditional-it-agreements/>). 22.05.2024*).

***

Сполучені Штати Америки

«...Потенційно значна фінансова відповідальність за розміщення блокчейну, що містить правопорушний вміст, може перешкодити існуючим використанням, таким як NFT, а також майбутнім дослідженням та інноваціям у блокчейні. Перспективне використання блокчейну покладається на його здатність незмінним чином посилатися на вміст або містити його. Такі види використання — поточні та перспективні — включають фінансові програми, оптимізацію бізнесу, голосування, освітні інструменти, управління охороною здоров'я, прозорість уряду, безпеку, пристрої Інтернету речей і хмарні обчислення. Наприклад, блокчейн може підтримувати більш безпечні медичні записи, які б підтримували лікування пацієнтів. Його також можна використовувати для перевірки автентичності вакцин і ліків. Вчені можуть зберігати набори даних, дослідницькі статті та зображення з експериментів у блокчейні, щоб краще їх зберегти.

Проте та сама нова функція незмінності, яка сприяє цим досягненням, може ненавмисно призвести до відповідальності за порушення. Наприклад, набори даних або фотографії мікроскопа можуть бути захищені авторським правом. Ризики особливо виражені під час використання творчого контенту, наприклад NFT, що містять мистецтво та музику. Навіть для контенту, який не захищається авторським правом, наприклад інформації про автентичність вакцини, ризики розміщення вмісту, який може порушувати права, можуть перешкодити платформам розміщувати вміст користувачів у блокчейні. Крім того, занепокоєння щодо відповідальності може зашкодити здатності дослідників виконувати проекти з використанням блокчейну, навіть якщо отримані результати чи інновації не включають блокчейн.

Хоча ці невивчені ризики викликають занепокоєння, США можуть модернізувати закон про авторське право, щоб забезпечити незмінність NFT... У минулому суди та Конгрес у багатьох випадках адаптували доктрину вторинної відповідальності, щоб дозволити новим технологіям процвітати, незважаючи на нові аспекти, які законодавство про авторське право раніше не розглядало.

Основним міркуванням при внесенні змін до закону про авторське право - від відеомагнітофона Betamax до Інтернету - був намір, тобто дія чи бездіяльність особи, коли вона знала про конкретне порушення, яка з великою ймовірністю сприяла порушенню або продовжувала його. У той час як режим повідомлення та видалення, передбачений DMCA, не може забезпечити незмінність, якщо Конгрес не перегляне його, відповідальність за сприяння є більш гнучкою. Дійсно, суди по-різному тлумачать вимогу щодо матеріального внеску. Одні з них посилялися на перевірку "місця та засобів", інші - на перевірку "повідомлення та видалення", а треті - на перевірку "простих заходів". Ми можемо використовувати намір як полюс для уточнення цієї вимоги щодо істотного внеску, щоб дозволити NFT.

Повідомлення та видалення, а також перевірка «місця та об'єктів» надто статичні й не можуть встигати за швидким прогресом технологій. Проте схвалення тесту «простих заходів» є більш перспективним. Це вимагатиме від платформ виконання «простих» дій, які вони можуть зробити, щоб обмежити конкретні порушення, коли вони дізнаються про них. Хоча видалення може бути неможливим, перевірка простих заходів може вимагати від хостингових платформ видалення будь-якого відображення правопорушного вмісту або навіть спалювання NFT, надіславши його на нульову адресу. Такий підхід дозволить уникнути проблем із повідомленням і видаленням, які призведуть до відповідальності платформ за вроджені риси NFT. Натомість це встановило б баланс між власниками авторських прав і платформами NFT, вимагаючи від платформ робити те, що вони можуть, а не карати їх за те, чого вони не можуть» (*Michael Goodyear. Intellectual Property's NFT Gap: Twentieth-Century Copyright Law Could Limit Viable Uses of Blockchain // Tech Policy Press ([111](https://www.techpolicy.press/intellectual-propertys-nft-gap-twentiethcentury-</i></p></div><div data-bbox=)*

copyright-law-could-limit-viable-uses-of-blockchain/?utm_source=flipboard&utm_content=darealprisonart%2Fmagazine%2FUnderground+Art+Report+). 07.05.2024).

***

«Компанія Artificial Consciousness Technology, Inc. (ACT) на чолі з генеральним директором Намом Кімом отримала революційний патент, який може значно змінити те, як системи штучного інтелекту (ШІ) обробляють і реагують на сенсорні дані. Ця розробка представляє новий метод перетворення сенсорних даних у дії, засновані на людській мові, прокладаючи шлях для більш тонких і емпатійних взаємодій ШІ.

Запатентована технологія ACT обертається навколо реалізованого комп'ютером методу, який інтерпретує сенсорні дані через модуль свідомості. Отримавши сенсорні дані, система перекладає їх на стимул людської мови, дозволяючи штучному інтелекту вибирати та виконувати дії, як і людина...

Патент описує дворівневий механізм обробки, що включає модулі свідомості та підсвідомості, що дозволяє штучному інтелекту більш динамічно обробляти складні сенсорні дані. Ця інноваційна функція означає, що штучний інтелект тепер може розрізняти різні типи введених даних, що забезпечує більш відповідні відповіді з урахуванням контексту...

Значення цієї розробки виходить за рамки простих технічних досягнень. ACT встановив новий стандарт взаємодії людини та штучного інтелекту, дозволивши штучному інтелекту «розуміти» вхідні дані та реагувати на них таким чином, щоб враховувати емоційні та мовні нюанси. Це може зробити технології обслуговування клієнтів, охорони здоров'я та персонального помічника більш чуйними та персоналізованими.

Патент ACT не просто теоретизує про майбутні можливості. Це закладає основу для негайного практичного застосування. Наприклад, системи штучного інтелекту, які використовують цю технологію, можуть краще інтерпретувати потреби та вподобання користувачів, пристосовуючи їх відповіді до індивідуальних емоційних станів або запитів. Такі досягнення можуть значно покращити взаємодію з користувачами на різних платформах і пристроях на базі ШІ...» (*How ACT's Breakthrough Patent is Shaping the Future of AI Communication // The Washington Times, LLC* (<https://www.washingtontimes.com/sponsored/how-acts-breakthrough-shaping-future-ai-communication/>). 05.2024).

***

«У 2020 році, випустивши передвиборчий ролик з музикою, захищеною авторським правом, колишній президент Дональд Трамп ...використав для передвиборчої кампанії один із хітів з альбому відомого гурту Linkin Park.

X видала музичне відео з популярною піснею 2002 року In the End після того, як отримала кілька скарг на порушення авторських прав. Рекламу передвиборчої кампанії спочатку опублікував директор соціальних мереж Білого дому Ден Скавіно, а згодом Трамп ретвітував її.

Оригінальний допис Скавіно тепер виглядає так: "Це медіа було відключено у відповідь на повідомлення власника авторських прав". Як повідомляє People, рок-гурт негайно надіслав команді Трампа листа з вимогою припинити порушення. На офіційній сторінці гурту в Твіттері з'явився твіт: "Linkin Park не підтримував і не підтримує Трампа, а також не дозволяв його організації використовувати будь-яку нашу музику. Було видано припис про припинення і заборону".

Керуюча компанія Linkin Park, Machine Shop Entertainment, ще тоді надіслала X юридичне повідомлення з вимогою вжити заходів проти відео, згідно з записами Lumen про видалення відповідно до Закону про авторське право в цифрову епоху (DMCA).

...артисти неодноразово виступали проти Трампа та його кампанії, вимагаючи припинити використовувати їхні пісні у своїй рекламі та під час політичних мітингів. Серед них Rolling Stones, Ніл Янг, Фаррелл Вільямс, R.E.M., Aerosmith, Адель, Village People та родина Тома Петті...» (*Mary Anthony. When Rock Band Linkin Park Sent Donald Trump a Cease and Desist Letter for Copyright Violation // Inquisitr (<https://www.inquisitr.com/when-rock-band-linkin-park-sent-donald-trump-a-cease-and-desist-letter-for-copyright-violation>). 08.05.2024*).

***

«...Хоча традиційні механізми захисту до певної міри виявилися ефективними, поява цифрових технологій привнесла нові складності у захист прав ІВ. Захист прав інтелектуальної власності в епоху цифрових технологій представляє безліч викликів, починаючи від онлайн-піратства і закінчуючи юрисдикційними суперечками, причому анонімність стає особливо гострою проблемою.

Оскільки Інтернет сприяє легкому обміну, транскордонному взаємозв'язку, різноманітним джерелам даних, відтворенню та доступу до цифрового вмісту, творці та правовласники часто стикаються з труднощами виявлення та притягнення до відповідальності порушників їхніх прав. Нижче наведено деякі основні чинники, що пояснюють труднощі у захисті прав інтелектуальної власності, що стосується онлайн-анонімності:

1. Цифрова технологія є потужним інструментом, який пропонує людям різноманітні засоби приховування своєї особистості та діяльності. Почнемо з того, що величезна кількість онлайн-платформ і сервісів надає користувачам можливість створювати анонімні облікові записи без надання особистих даних, які можна перевірити. У різних середовищах користувачі можуть взаємодіяти та брати участь під псевдонімами або якоюсь формою невизначеної особи. Це

ускладнює ідентифікацію та місцезнаходження порушників для власників ІВ, правоохоронних органів, органів влади та власників ІВ.

2. Крім того, розповсюдження технологій шифрування, послуг анонімізації та технологій перенаправлення місцезнаходження ще більше приховує діяльність в Інтернеті. Технології шифрування та анонімізації дозволяють особам приховувати свою особу та уникати виявлення, беручи участь у порушенні.

Технології перенаправлення місцезнаходження, такі як віртуальні приватні мережі (VPN), додають ще один рівень складності до захисту прав ІВ, маскуючи географічне розташування порушників. Це ускладнює для правоохоронних органів визначення юрисдикції та ефективну координацію транскордонних зусиль правоохоронних органів.

3. Знову ж таки, використання різних інтернет-інструментів і веб-сайтів передбачає отримання даних із кількох точок і використання посередницьких і сторонніх платформ. Деякі веб-сайти та файлообмінні мережі служать безліччю учасників або користувачів, які взаємодіють із платформою.

Сама природа онлайн-дій створює проблеми з відстеженням точного походження порушення та справжніх операторів, відповідальних за розміщення та розповсюдження правопорушного вмісту. Посередники, такі як інтернет-провайдери (ISP), онлайн-ринки та платформи соціальних мереж, відіграють ключову роль у сприянні онлайн-діяльності, включаючи порушення прав інтелектуальної власності.

Однак анонімність порушників ускладнює відповідальність посередників у захисті прав інтелектуальної власності. Хоча посередники можуть допомогти пом'якшити порушення прав інтелектуальної власності шляхом впровадження таких заходів, як фільтрація вмісту та процедури видалення, анонімність порушників ускладнює виявлення порушників і вжиття заходів проти них.

4. Крім того, посередники можуть не рішуче вживати проактивних заходів через занепокоєння щодо конфіденційності та цензури, що ще більше загострює проблеми захисту прав інтелектуальної власності. Такі сайти, як Megaupload і Rapidshare, були відомі тим, що розміщували захищений авторським правом вміст без дозволу. Ці платформи, поки вони не були закриті, дозволяли користувачам анонімно завантажувати файли та ділитися ними, через що правовласникам було складно виявляти правопорушний вміст і ефективно вживати заходів проти нього...

5. Анонімність онлайн-порушників додає ще один рівень складності до юрисдикційних питань у захисті прав інтелектуальної власності. Зважаючи на глобальний характер Інтернету, правопорушна діяльність може виникати з будь-якої точки світу, що ускладнює визначення належної правової бази для застосування. Анонімність порушників ще більше ускладнює ситуацію, перешкоджаючи спробам відстежити походження порушень прав інтелектуальної власності та встановити юрисдикцію, що призводить до юрисдикційних суперечок і неузгодженості в результатах правозастосування...

б. Нарешті, проблеми також виникають у зборі доказів. Країна власника ІР може не мати доступу до даних іншої країни. Довести порушення та зібрати докази проти анонімних порушників практично неможливо. Власники інтелектуальної власності стикаються з величезною перешкодою в зборі достатніх доказів на підтримку судового позову, не знаючи справжніх осіб злочинців. Це підриває здатність інноваторів, творців і правовласників захищати свої твори та відстоювати свої права в епоху цифрових технологій.

Вирішення проблем, пов'язаних із технологією захисту прав інтелектуальної власності, особливо у сфері анонімності, потребує багатогранного підходу, який збалансовує потребу в конфіденційності з потребою у підзвітності та прозорості. Нижче наведено запропоновані стратегії, спрямовані на посилення можливостей правозастосування та пом'якшення впливу анонімності:

1. Застосування інноваційних технологій може значно посилити зусилля із захисту прав інтелектуальної власності. Наприклад, цифрові водяні знаки дають змогу творцям вставляти непомітні маркери у свій цифровий вміст, що полегшує відстеження та ідентифікацію, навіть якщо надається без дозволу. Технологія блокчейн із децентралізованою та незмінною системою реєстру пропонує засоби встановлення прав власності та відстеження походження цифрових активів, підвищуючи прозорість і підзвітність.

Крім того, керувані штучним інтелектом системи розпізнавання вмісту автоматизують виявлення та видалення вмісту, що порушує авторські права, дозволяючи правовласникам ефективніше боротися з піратством і підробкою. Це може включати такі стратегії, як керування цифровими правами (DRM), сповіщення про видалення та заходи проти піратства.

2. Крім того, розгортання індивідуальних технологічних рішень має важливе значення для боротьби з анонімністю. Удосконалені інструменти та алгоритми, здатні ідентифікувати та приписувати порушення прав інтелектуальної власності в анонімних онлайн-середовищах, мають вирішальне значення. Аналітика великих даних і машинне навчання дають змогу зрозуміти моделі порушень, уможливаючи адаптивні стратегії застосування. Системи розпізнавання вмісту, такі як Content ID YouTube, автоматично ідентифікують завантажений користувачами вміст, захищений авторським правом, і керують ним, сприяючи зусиллям із забезпечення виконання та захищаючи права творців.

3. Зміцнення правових та адміністративних рамок має вирішальне значення для боротьби з правопорушеннями в епоху цифрових технологій. Це включає посилення транскордонного співробітництва та координації між правоохоронними органами для вирішення юрисдикційних проблем, пов'язаних із порушеннями в Інтернеті. Завдяки транскордонній юрисдикційній співпраці та угодам можна покращити доступ до даних та відстеження ІР-адрес, а також збір необхідних доказів.

Крім того, встановлення чітких і надійних правил, які регулюють обов'язки посередників, таких як інтернет-провайдери (ISP) і онлайн-платформи, може стимулювати проактивні заходи для запобігання та пом'якшення порушень прав інтелектуальної власності. Крім того, оптимізація правових процедур і механізмів примусового виконання може пришвидшити вирішення спорів щодо інтелектуальної власності та забезпечити швидкі та ефективні примусові дії проти порушників.

4. Підвищення обізнаності громадськості щодо важливості дотримання прав інтелектуальної власності та наслідків порушення сприятиме формуванню культури відповідності, особливо у випадку свідомих порушників. Навчання споживачів ризикам споживання піратських або контрафактних товарів зменшує попит на правопорушний вміст. Надання ресурсів і підтримки творцям дає їм змогу орієнтуватися в складнощах захисту прав інтелектуальної власності та відстоювати свої права. Наприклад, кампанії та антипіратські публічні оголошення можуть інформувати споживачів про вплив піратства на творців та економіку, перешкоджаючи незаконному завантаженню та обміну вмістом, захищеним авторським правом...

Дивлячись у майбутнє, важливо, щоб зацікавлені сторони продовжували співпрацювати для ефективного вирішення цих проблем у спробі просувати культуру інновацій та творчості. Інвестуючи в передові технології, заохочуючи співпрацю, освіту та покращуючи правові структури, ми можемо створити більш стійку основу для захисту прав інтелектуальної власності в епоху цифрових технологій... Дотримуючись цих принципів, можна захистити права творців і інноваторів, одночасно сприяючи розвитку динамічної цифрової екосистеми для прийдешніх поколінь» (*Nancy Ama SACKEY. A wild goose chase – the enforcement of intellectual property rights in the technological era // The Business & Financial Times (<https://thebftonline.com/2024/05/02/a-wild-goose-chase-the-enforcement-of-intellectual-property-rights-in-the-technological-era/>). 02.05.2024*).

***

«Покупки в прямому ефірі, де покупці та продавці здійснюють трансакції у режимі відео в режимі реального часу, зростають у Сполучених Штатах, тоді як технології контролю за контрафактними товарами поки що не встигають, що полегшує продаж підроблених товарів заповнюють ринок, кажуть патентні юристи.

Покупки в прямому ефірі популяризували сайти електронної комерції, такі як Alibaba.com і дочірня компанія TikTok Douyin після домінування на сцені роздрібною торгівлі в Китаї...

Порушення авторських прав у прямому ефірі важко відстежити. Загалом правозастосування щодо порушень у сфері електронної комерції часто може виглядати як гра в «удари по кроту» для юристів і компаній, що займаються програмним забезпеченням, які контролюють Інтернет через зростання

кількості порушень. Наприклад, фірма з програмного забезпечення Red Points помітила щонайменше 4,6 мільйона випадків глобальних порушень авторських прав у 2023 році, порівняно з 4 мільйонами роком раніше.

Amazon, найбільший онлайн-майданчик США, виявив і конфіскував 7 мільйонів контрафактних продуктів у всьому світі у 2023 році, порівняно з 6 мільйонами у 2022 році, згідно зі звітами компанії про захист брендів...

TikTok і Amazon заявили, що мають передову технологію, щоб зупинити продавців від продажу підробок. TikTok заявив, що відстежує відео в прямому ефірі за допомогою алгоритмів і людей, а Amazon заявив, що використовує людей для моніторингу покупок у прямому ефірі...

Інші роздрібні торговці, включно з Dyson, які здійснюють покупки в прямому ефірі, продають лише товари своїх брендів або ті, на продаж яких вони мають ліцензію» (*Arriana McLymore. Focus: 'Livestream' shopping thwarts some high-tech tools to stop fake merch // Reuters (https://www.reuters.com/technology/livestream-shopping-thwarts-some-high-tech-tools-stop-fake-merch-2024-05-07/). 08.05.2024).*

***

«Ветерани відділу захисту інтелектуальної власності (ІВ) Стів Френсіс і Ян ван Воорн сьогодні оголосили про запуск IP House, приватної компанії, заснованої для підтримки організацій у боротьбі з крадіжкою ІВ та захисту їхніх інновацій від незаконна торгівля.

Десятиліттями світові бренди стикалися з невинними та зростаючими атаками у вигляді піратства, підробки та інших форм порушення прав інтелектуальної власності на їхню інтелектуальну власність, на яку припадає 65% вартості компаній зі списку Fortune 500. Ці незаконні дії щорічно виводять зі світової економіки величезні 2,5 трильйони доларів США, підривають цілісність найцінніших світових брендів і розважальних закладів і часто становлять серйозну загрозу громадській безпеці.

...IP House об'єднує можливості найкращих у своєму класі слідчих груп із великих комерційних центрів у всьому світі, які підтримуються власними технологічними платформами. Було зроблено кілька початкових придбань, що дало новій компанії понад 250 професійних дослідників, аналітиків і спеціалістів із права інтелектуальної власності, а також встановлену клієнтську базу, яка налічує понад 275 провідних світових брендів...

Нова компанія створена для забезпечення проактивного, наскрізного захисту інтелектуальної власності в масштабах, усуваючи загрози більш повно, ніж це можуть зробити постачальники точкових рішень у галузі. Завдяки запатентованій технології та партнерству з урядовими та правоохоронними організаціями в усьому світі підхід IP House, який базується на даних, здатний посилити розслідування за допомогою правоохоронних заходів для досягнення цінних комерційних результатів...» (*IP House Debuts to Offer Comprehensive*

Intellectual Property Protection Capabilities With a Global Footprint // IP HOUSE (https://ip-house.com/world-news-story/). 07.05.2024).

***

«...Національна асоціація музичних видавців (NMPA) надіслала лист про припинення і відмову від Spotify через нібито використання останньою текстів пісень і музичних відео без належної ліцензії...»

Spotify нещодавно запропонував новий преміум-план підписки, який поєднує в собі потокове передавання музики та аудіокниг. Цей крок призведе до нижчої ставки роялті для авторів пісень, хоча Spotify стверджує, що різницю буде компенсовано збільшенням гучності...

Однак, згідно з NMPA, Spotify не домовився з музичними видавцями про нові механічні та публічні ліцензії на виконання. Таким чином, вони звинувачують Spotify у прямому порушенні авторських прав через розміщення та розповсюдження пісень і відео, що порушують авторські права. Spotify каже, що їхнє використання передбачено угодою 2022 року, яку вони підписали з музичними видавцями...» (*Jem Aswad. Spotify Hit With Copyright-Violation Claims by Music Publishers; Streaming Giant Calls Allegations 'False and Misleading' // Variety Media, LLC. (https://variety.com/2024/digital/news/spotify-copyright-violation-claims-lyrics-remixes-1236003575/). 15.05.2024).*

***

«...Дослідницька група під керівництвом Техаського університету розробила модель під назвою Ambient Diffusion, яка, як вони стверджують, "обходить" проблему авторських прав і ШІ-генераторів зображень, завантажуючи в модель зображення, в яких відсутні пікселі - в деяких випадках до 93%...»

Проект розпочався з навчання моделі перетворення тексту в зображення на зображеннях з частково замаскованими пікселями, але для Ambient Diffusion команда почала експериментувати з пошкодженням зображень іншими типами шуму...

Перша дифузійна модель була навчена на чистому наборі з 3 000 зображень знаменитостей, який видав "явні копії" навчальних даних.

Однак, коли дослідники почали спотворювати навчальні дані, випадковим чином маскуючи до 90 відсотків пікселів, генератор зображень все одно створював "якісні" зображення людей, але отримані знімки не були схожі на жодну зі знаменитостей, які існували в реальному житті...

Дослідники кажуть, що модель не просто видавала фотографії з шумом, як дехто міг очікувати, хоча продуктивність все одно змінювалася, причому якість вихідних даних погіршувалася, чим більше фотографій було замасковано...» (*Matt Growcoot. AI Image Generator Avoids Copyright Issues by Training on Corrupted Photos // PetaPixel Inc.*

(<https://petapixel.com/2024/05/22/ai-image-generator-avoids-copyright-issues-by-training-on-corrupted-photos/>). 22.05.2024).

***

«...Оскільки придбання штучного інтелекту стає все більшою сферою уваги інвесторів і покупців технологій, зупинимось на конкретних сферах, на яких слід зосередитися під час структурування та виконання угоди з компанією, яка має бізнес-модель, орієнтовану на штучний інтелект...

У міру того, як вартість програмування алгоритмів на основі ШІ та великих мовних моделей падає, покупці будуть дивитися не тільки на інженерний талант цільової команди, а й прагнути переконатися, що ціль отримує унікальні та власні набори даних.

Йдеться вже не лише про алгоритми та великі мовні моделі, а про доступ до приватних даних, які ніхто інший не може отримати, і можливість використовувати дані в системі штучного інтелекту в бажаний спосіб. Продавці, які бажають позиціонувати себе для придбання, повинні висвітлити, розширити та захистити свій доступ до приватних даних так само, як і інженерний талант.

...для компаній зі штучним інтелектом справжня цінність полягає в нематеріальних активах.

Багаторівневі, багатофункціональні алгоритми, де навряд чи будуть патенти, великі мовні моделі, які не захищені авторським правом, і дедалі частіше ексклюзивний доступ до власних наборів даних, які разом дають цінні відповіді, сприятимуть монетизації.

І тому зрозуміло, що покупцям необхідно провести технічну та юридичну перевірку, щоб охопити ширший спектр функціональних можливостей цільової технології. З точки зору законодавства та відповідності вимогам, покупцям потрібно буде розуміти, де працює ціль і звідки користувачі можуть отримати доступ до продукту, щоб визначити широту та сферу дії застосовних законів.

Подібним чином покупці захочуть переконатися, що правила конфіденційності даних не порушуються, що кібербезпека не порушена, а авторські права ліцензовані або виключені. Покупцям також потрібно буде підтвердити генеалогію даних, від їх походження до передачі покупцеві, і вони захочуть встановити, що продавець передає покупцеві договірні права на використання даних для цільового призначення покупця.

З технологічної сторони це означає перевірити, чи є рішення штучного інтелекту автентичним, надійним, масштабованим і відповідним бізнес-цілям. Завдяки ретельній технічній перевірці інвестори можуть уникнути впливу «піддробленого штучного інтелекту» або спотворених рішень без справжніх можливостей, що потенційно може призвести до значних фінансових втрат.

Ключові питання, які потрібно розглянути під час процесу, включають алгоритми та моделі, угоди про закупівлю, конфіденційність даних і заходи

безпеки, а також забезпечення дотримання відповідних нормативних актів, таких як Загальний регламент захисту даних або Закон Каліфорнії про конфіденційність споживачів...

Укладаючи угоду купівлі-продажу для компанії з бізнес-моделлю, орієнтованою на штучний інтелект, важливо визнати відмінну природу систем штучного інтелекту...

Покупці хочуть запевнень і гарантій від продавців, щоб зменшити певні ризики, пов'язані з бізнесом цільової компанії. Однак стандартні положення можуть не відповідати належним чином на складність штучного інтелекту, і юристи повинні ретельно оцінити профіль ризику компанії штучного інтелекту, враховуючи її потенційні наслідки з високим ризиком.

Вирішення цих проблем вимагає спеціальних положень у договорі купівлі-продажу. Міркування включають заяви та гарантії щодо активів штучного інтелекту, включаючи право власності та відсутність порушень, не кажучи вже про дотримання правил конфіденційності даних, цілісності та підтримки кібербезпеки. Продавці повинні розкривати будь-які відомі ризики або обмеження, пов'язані з технологіями ШІ, що передаються.

Для ефективного управління ризиками покупці часто вимагають відшкодування за порушення цих заяв і гарантій. Крім того, можуть бути використані домовленості про утримання та депонування, щоб гарантувати виконання продавцями своїх зобов'язань і вирішення потенційних зобов'язань після закриття. Усе частіше сторонні страхові перевізники беруть на себе ці ризики під час угод...

Оскільки регуляторний ландшафт навколо штучного інтелекту лише зароджується, уряди та регуляторні органи в усьому світі мають справу з такими проблемами, як конфіденційність даних, упередженість алгоритмів та етичні міркування. Це стає важливим для консультантів, які беруть участь у придбанні штучного інтелекту, оскільки вони повинні бути в курсі можливих змін і забезпечувати дотримання відповідних законів і правил, особливо тих, які ще не набрали чинності або ніколи не розглядалися під час створення бізнесу...

Дотримання положень щодо конфіденційності даних, таких як Загальний регламент захисту даних, Закон Каліфорнії про конфіденційність споживачів і Закон про перенесення та підзвітність медичного страхування є особливо важливим для компаній, які збирають, обробляють і створюють вихідні дані, що містять або базуються на наборах даних, що містять конфіденційну особисту інформацію.

Придбання компаній, що займаються штучним інтелектом, піддаються особливому контролю з боку антимонопольних і конкурентних регуляторів у всьому світі, які стурбовані не лише монополістичною практикою та антиконкурентною поведінкою, але й впливом ШІ на робочі місця...» (*Louis Lehot, Natasha Allen, David W. Kantaros. The Opportunities, Risks, And Rewards Of AI Acquisitions // Foley & Lardner LLP*)

(<https://www.foley.com/insights/publications/2024/05/opportunities-risks-and-rewards-of-ai-acquisitions/>). 20.05.2024).

***

«У середовищі штучного інтелекту, що швидко розвивається, оцінка та життєздатність компаній зі штучним інтелектом значною мірою пов'язані з їхніми активами інтелектуальної власності. Для компаній штучного інтелекту захист цих активів — це не лише юридичний захист, а й забезпечення конкурентної переваги та підвищення ринкової вартості. Для інвесторів розуміння ландшафту ІВ має вирішальне значення для оцінки як ризиків, так і потенціалу зростання їхніх інвестицій. Ця дискусія заглиблюється в складність оцінки інтелектуальної власності, пропонуючи як підприємствам штучного інтелекту, так і їхнім інвесторам дорожню карту для навігації в складних правових рамках, визначення потенційних ризиків і отримання прибутку від стратегічного зростання підприємств штучного інтелекту...»

Ретельний аналіз активів інтелектуальної власності та усвідомлення ризику є важливими. Нижче наведено основні сфери уваги:

1. Право власності та переуступка

- **Внески співробітників і підрядників:** компанії зі штучним інтелектом часто мають справу з унікальними та вдосконаленими алгоритмами, які можуть розмивати традиційні межі ІР. Компанії зі штучним інтелектом повинні захищати інтелектуальну власність, розроблену співробітниками та підрядниками. Життєво важливо забезпечити, щоб трудові контракти та угоди з незалежними підрядниками чітко враховували права власності на інтелектуальну власність, включаючи чіткі положення про передачу прав на інтелектуальну власність, які належним чином передбачають характер і обсяг діяльності, що виконується. Ці угоди мають охоплювати не лише програмний код, але й набори даних і моделі машинного навчання, гарантуючи, що всі аспекти інновацій ШІ належать компанії.

- **Попередні угоди та обтяження:** Перегляд попередніх угод має вирішальне значення для виявлення будь-яких існуючих обтяжень інтелектуальної власності, які можуть перешкоджати діяльності компанії або впливати на право власності на інтелектуальну власність. Це включає перевірку будь-яких залишкових претензій попередніх партнерів або співробітників, які можуть вплинути на повне право власності компанії на її розробки ШІ.

2. Ліцензійні домовленості

- **Вхідне ліцензування:** Ретельно проаналізуйте всі ліцензійні угоди, у яких компанія ШІ використовує сторонні технології. Ця перевірка має підтвердити, що ці ліцензії забезпечують достатню робочу гнучкість і не порушують ненавмисно права інтелектуальної власності інших осіб, що має вирішальне значення для штучного інтелекту, де базові алгоритми чи набори даних можуть надходити ззовні, або де обсяг надання ліцензії не обґрунтовано подумати про використання основного матеріалу в сучасній технології.

- Вихідне ліцензування та управління ризиками: ретельно оцінюйте, як компанія ліцензує свою технологію (включаючи результати своїх моделей ШІ) іншим. Важливо переконатися, що ці угоди захищають власні технології та алгоритми компанії, забезпечуючи захист, не наражаючи компанію на юридичну вразливість. Компанії штучного інтелекту повинні розглянути питання про включення конкретних положень про відшкодування збитків, які стосуються потенційних правових претензій, пов'язаних із результатами їх моделей штучного інтелекту. Крім того, чітко сформульовані гарантії повинні окреслювати те, що технологія робить і не гарантує. Цей підхід допомагає керувати очікуваннями клієнтів і пом'якшувати юридичні ризики, гарантуючи, що відповідальність узгоджується з можливостями та запланованим використанням результатів ШІ.

3. Відповідність програмного забезпечення з відкритим кодом

- Використання та інтеграція: дослідіть інтеграцію та використання програмного забезпечення з відкритим кодом (та наборів даних з відкритим кодом) у продуктах компанії та чи використовувалися (і в якому обсязі) компоненти з відкритим кодом у навчанні будь-яких моделей ШІ. Компанії зі штучним інтелектом часто використовують інструменти з відкритим кодом для створення алгоритмів або моделей навчання; отже, надзвичайно важливо дотримуватися відповідних ліцензій на відкрите програмне забезпечення, щоб запобігти будь-яким конфліктам, зокрема щодо ліцензій на копілефт, які можуть створити проблеми для власних систем.

4. Занепокоєння, пов'язані зі специфічною моделлю ШІ

- Навчання даних і розробка моделі: оскільки системи штучного інтелекту навчаються з використанням великих наборів даних, необхідно перевірити походження та законність отриманих даних. Це включає гарантування того, що дані, які використовуються для навчання моделей штучного інтелекту, будь то власні, з відкритим вихідним кодом або сторонні, не порушують жодних законів про конфіденційність даних (включно з новими нормативними законами, які забороняють використання певних даних у зв'язку з системами штучного інтелекту), обмеження авторського права, або статуту, спрямовані на доступ до комп'ютерних систем і їх використання. Ризик впровадження упереджень у моделі ШІ також вимагає перегляду методів збору даних і різноманітності джерел даних.

- Алгоритмічна прозорість і патентоздатність: запатентований характер алгоритмів і їх право на патентний захист вимагають чіткої документації та перевірки. Оскільки застосування штучного інтелекту може бути сірою зоною в патентному праві (позиція, яка різниться в різних юрисдикціях), зокрема щодо вимоги про те, що винахідники повинні бути людьми, деталізація процесу розробки та людського інтелектуального внеску в рішення штучного інтелекту має вирішальне значення...

Щоб оптимізувати свою стратегію інтелектуальної власності та залучити зовнішні інвестиції, компанії ШІ повинні:

- Розробіть комплексні плани управління інтелектуальною власністю: Реалізація систематичних підходів до створення та захисту інтелектуальної власності є надзвичайно важливою. Це включає регулярні аудити інтелектуальної власності та ведення детальних записів про всю діяльність, пов'язану з інтелектуальною власністю, включаючи право власності та відшкодування.
- Проактивне управління ліцензуванням: ведення ретельного обліку всіх ліцензійних угод і забезпечення постійного дотримання вимог є важливими, особливо щодо використання програмного забезпечення з відкритим кодом.
- Політика та використання штучного інтелекту: визначте політику компанії щодо штучного інтелекту, яка стосується прийнятних інструментів штучного інтелекту та параметрів використання. Перш ніж використовувати контент, створений штучним інтелектом, переконайтеся, що він надійшов від сумісних постачальників. Ретельно переглядайте умови обслуговування та політику конфіденційності платформ AI, щоб уникнути використання інструментів із нечітким ліцензуванням даних.
- Управління порушенням авторських прав ШІ: Зрозумійте нюанси закону про авторське право, зокрема щодо використання захищених авторським правом робіт для навчання систем штучного інтелекту, і оцініть можливості добросовісного використання для зменшення ризиків порушення.
- Надійні методи забезпечення конфіденційності та безпеки даних: впроваджуйте комплексні заходи конфіденційності даних, такі як конфіденційність за проектом, анонімізація даних, надійне керування даними та регулярні аудити.
- Прозорі практики управління людськими ресурсами з використанням штучного інтелекту : забезпечте прозорість ролі штучного інтелекту в процесах управління персоналом і зберігайте нагляд, щоб запобігти упередженню та дискримінації.
- Ретельне укладання контрактів і оцінка постачальників: ретельно оцінюйте постачальників на відповідність юридичним стандартам, зокрема щодо масштабованості, інтеграції та підтримки технологій ШІ.
- Контрактні положення: включайте в контракти, пов'язані з використанням штучного інтелекту, конкретні умови, які зобов'язують розкривати інформацію про використання штучного інтелекту, гарантують дотримання ліцензій на набори даних і забезпечують відшкодування за порушення прав інтелектуальної власності...» *(David Ambler, Aaron Charfoos, Lisa Nguyen, Todd M. Schneider and Jason Raeburn. Intellectual Property Considerations for AI Companies: A Guide for Investors and Startups // Paul Hastings, LLP. (<https://www.paulhastings.com/insights/client-alerts/intellectual-property-considerations-for-ai-companies-a-guide-for-investors>). 29.05.2024).*

***

Швейцарська Конфедерація

"Моне" і "Ренуар" є одними з 40 підроблених картин, які виставлені на продаж на eBay, згідно з дослідженням провідного експерта.

Доктор Каріна Поповічі, фахівець з автентифікації творів мистецтва... застосувала передові технології штучного інтелекту (ШІ) до картин, оголошених на онлайн-платформі, і була шокована, коли виявила, що багато з них мають "високу ймовірність" бути "несправжніми".

Наразі вона знайшла до 40 підроблених картин, і каже, що їх було набагато більше.

"Алгоритм визначив їх усі як підробки", - сказала вона...

Серед картин, які були ідентифіковані як підробки за допомогою тестів штучного інтелекту, є картина під назвою "Ліс зі струмком", яку рекламували як роботу Моне і яка коштує 599 000 доларів (477 000 фунтів стерлінгів), а також картина, яку рекламували як роботу Ренуара і яка була описана як ескіз Клода Ренуара, вартістю 165 000 доларів США.

На своєму сайті eBay заявляє: "Ми не дозволяємо виставляти на продаж підроблені предмети або несанкціоновані копії".

Оголошення про продаж картини Ренуара було видалено після того, як Guardian зв'язалася з продавцем, який проживає у Флориді і має метаім'я користувача eBay. У повідомленні до Guardian вони заявили, що не продавали фальшивих творів мистецтва.

Продавець Моне має антикварну сторінку на eBay і проживає в Міллерсбурзі, штат Огайо. Вони не відповіли на запит Guardian.

В описі до оголошення зазначено: "Я повністю гарантую, що картина є оригінальним полотном, написаним олією 1867 року, підписаним і датованим Клодом Моне. Картина не в ідеальному стані, і я не маю жодних відомостей про її походження, окрім того, що вона у мене вже понад 20 років".

Попович неодноразово писала платформі з грудня 2023 року, щоб передати свою стурбованість. Вона зверталася до офісів платформи у Великій Британії, Німеччині та США.

У своїх листах вона говорила про необхідність вирішення проблеми "з усією серйозністю, на яку вона заслуговує"...» (*Dalya Alberge. Fake Monet and Renoir on eBay among 40 counterfeits identified using AI // Guardian News & Media Limited* (<https://www.theguardian.com/artanddesign/article/2024/may/08/fake-monet-and-renoir-on-ebay-among-counterfeits-identified-using-ai>). 08.05.2024).

***

Наука в сфері інтелектуальної власності

Україна

«...Ще на початку 2000-х відгриміли перші скандали через плагіат в наукових працях відомих політиків. Тоді його знайшли в спікера парламенту Володимира Литвина. Після Революції Гідності тему плагіату в науці стали підіймати ще частіше. Колишній прем'єр-міністр Арсеній Яценюк, ексміністри освіти Станіслав Ніколаєнко, Сергій Шкарлет і нинішній – Оксен Лісовий, покійний нардеп-зрадник Ілля Кива, відомий психолог Спартак Суббота – далеко не вичерпний список політиків національного рівня, яких викрили на академічній недоброчесності.

Центр журналістських розслідувань «Сила правди» вирішив проаналізувати дисертації відомих волинян. Адже здобуття наукових ступенів забезпечує не лише професійне визнання, але й фінансові вигоди у вигляді надбавок до зарплати...

Олександр Киричук запам'ятався волинянам тим, що майже три роки очолював комунальне підприємство «Луцьктепло» при міському голові Миколі Романюку, а у 2018 році став першим заступником голови Волинської облдержадміністрації Олександра Савченка. Після звільнення останнього у 2019 році понад пів року виконував обов'язки керівника області.

Прийшов у владу з бізнесу. Працював у компаніях фінансово-промислової групи «Континіум». У 2020 році Олександр Киричук з освітою товарознавця, маркетолога та викладача став ще й кандидатом психологічних наук, захистивши дисертацію у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

Назва його дисертації: «Фасилітаційні чинники психологічного благополуччя особистості». «Сила правди» знайшла у праці подекуди дослівні запозичення із інших наукових праць та безкоштовних рефератів з інтернету без належних посилань...

Суддя Волинського окружного адміністративного суду Сергій Костюкевич ступінь доктора філософії здобув уже під час війни, в листопаді 2022 року. Тема його роботи: «Реалізація та захист адміністративно-правового статусу приватної особи у публічній сфері». Готував дослідження в Університеті митної справи та фінансів міста Дніпро.

Проте і в його роботі, схоже, присутній принаймні один приклад академічної недоброчесності...

Ще один іменитий кандидат наук на Волині – відомий футболіст Артем Федецький. Захистився у 2018 році з дисертацією на тему «Методика навчання учнів футболу із застосуванням інформаційних моделей» у Волинському національному університеті.

Науковим керівником у колишнього гравця збірної України став на той час ректор університету Ігор Коцан. Втім, це не допомогло Федецькому уникнути спірних моментів...

Так, цілі абзаци з дисертації Федецького збігаються з методичними рекомендаціями до організації самостійної роботи, семінарських занять із курсу «Психолого-педагогічного діагностування та прогнозування в спорті», які ще у 2009 році розробила старша викладачка Чернігівського педуніверситету Ольга Багінська. При цьому окремі слова замінені на синоніми. Можливо, для того, щоб пройти автоматичну перевірку на плагіат...» *(У дисертаціях відомого футболіста, судді та політиків з Волині знайшли сліди плагіату (відео) // ІА "Конкурент" (<https://konkurent.ua/publication/135974/u-disertatsiyah-vidomogo-futbolista-suddi-ta-politikiv-z-volini-znayshli-slidi-plagiatu-video/>). 01.05.2024).*

***

Європейський Союз

«Лише через кілька місяців після підписання трансформаційної угоди майже всі німецькі університети та вищі навчальні заклади приєдналися до оновленої угоди про відкритий доступ (ОА) між консорціумом DEAL та Springer Nature.

Рівень участі понад 99 відсотків відображає значні переваги, які принесла попередня угода установам і дослідникам. Між 2018 і 2022 роками:

- Кількість вільно доступних публікацій дослідників у Німеччині зросла більш ніж у чотири рази до 15 000 на рік.
- Глобальні цифри завантажень таких статей зросли більш ніж у п'ять разів до середнього показника майже 1300 на статтю.
- Кількість завантажень контенту за підпискою учасниками DEAL зросла на 53 відсотки до 18,8 мільйонів.

Таким чином, DEAL не тільки значно підвищив глобальну видимість досліджень, які виходять з Німеччини; це також покращило доступ до високоякісних наукових праць з усього світу всередині країни.

Нова угода, підписана в листопаді минулого року, дозволяє дослідникам із установ-учасниць публікувати вміст в ОА та гібридних журналах Springer, Palgrave та Adis, а також у ОА назвах Nature Portfolio та журналах BMC на привабливих умовах. Вони також отримують доступ до підписаних статей із усього портфоліо Springer, Palgrave та Adis...» *(More than 99 percent of German universities and higher learning institutions have joined the renewed DEAL agreement with Springer Nature // Springer Nature (<https://group.springernature.com/gp/group/media/press-releases/deal-ta-improves-german-science-internationally/27063486>). 07.05.2024).*

***

«Сьогодні Європейська комісія оприлюднила дослідження, спрямоване на покращення доступу та повторного використання результатів досліджень, охоплюючи публікації та дані для наукових зусиль. Це знаменує собою значний крок у рамках Порядку денного Європейського дослідницького простору на 2022-2024 роки щодо законодавчої та нормативної бази ЄС щодо авторського права та даних, придатної для досліджень.

У дослідженні були визначені перешкоди для доступу та повторного використання результатів досліджень, фінансованих державою, оцінено вплив системи авторського права ЄС на дослідження та визначено відповідні положення щодо досліджень у рамках законодавства ЄС про дані та цифрові технології. Спираючись на цей аналіз, він пропонує низку законодавчих і незакондавчих дій для посилення необмеженого поширення знань, зміцнюючи таким чином Європейський дослідницький простір.

Дослідники зазвичай стикаються з такими перешкодами, як відсутність у їхніх організацій підписки, проблеми з отриманням дозволів від власників авторських прав і занепокоєння щодо можливого порушення авторських прав. Організації, які займаються дослідженнями, підкреслюють труднощі, пов'язані із законами про авторське право, не лише в доступі та повторному використанні результатів досліджень, фінансованих державою, але й у поширенні результатів через канали відкритого доступу» (*New EC Study: Improving Access to and Reuse of Research Results, Publications and Data for Scientific Purposes // IP Helpdesk* (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/new-ec-study-improving-access-and-reuse-research-results-publications-and-data-scientific-purposes-2024-05-16_en). 16.05.2024).

***

«Springer Nature підписала Трансформаційну угоду (ТА) з Couperin, французьким консорціумом вищих навчальних закладів і дослідницьких установ. Починаючи з липня 2024 року, багаторічна угода надасть членам-учасникам можливість публікувати свої дослідження у відкритому доступі (ОА), що покращить глобальну видимість і вплив дослідників із Франції.

Крім того, це забезпечить доступ для читання понад 2200 найменувань у видавництвах Springer, Palgrave та Adis, що відображає прихильність Springer Nature до одного з головних академічних ринків Європи.

Сімнадцять французьких установ, у тому числі престижні університети та дослідницькі установи, такі як Paris Dauphine University, University Toulouse 3 та Université Paris-Est Créteil (UPEC), а також Hospices Civil de Lyon (HCL) і Французька Комісія з альтернативних джерел енергії та атомної енергії (CEA), перейдуть на нову угоду...» (*Springer Nature and Couperin sign new agreement to advance open access publishing in France // Springer Nature* (<https://group.springernature.com/gp/group/media/press-releases/springer-nature-and-couperin-sign-new-agreement/27133460>). 28.05.2024).

«...Хижацьке видавництво є проблемою по всій Європі, але особливо гостро вона стоїть у країнах Центральної та Східної Європи...

Дослідники стикаються з хижацькими видавництвами у випадках, коли при оцінюванні досліджень використовуються кількісні показники, які залишилися ще з радянських часів. Існує особливий тиск на публікацію на міжнародному рівні, що є ще одним фактором, який приваблює хижацьких видавців...

По всій Європі докладають зусиль для боротьби з хижацькими публікаціями. Ініціатива Європейської комісії з реформування оцінювання наукових досліджень наголошує на якісних судженнях і відповідальному використанні кількісних показників. Ця угода, підтримана понад 350 організаціями, має на меті вийти за межі традиційних показників, таких як кількість публікацій та цитувань.

Science Europe, яка представляє найбільші громадські організації, що фінансують або проводять дослідження в Європі, також наполягає на відкритому доступі. Серед її найкращих практик - приклади з Польщі, де національна фінансова агенція розробила інтерактивну веб-сторінку з чіткими інструкціями та контрольними списками щодо процесів подання та оцінювання заявок. Аналогічно, Хорватія розбудовує міжнародні партнерства, щоб розширити свій пул рецензентів, боротися з проблемами якості та втомою рецензентів.

...війна з хижацькими видавництвами ускладнюється тим, що ці видавництва перетворилися з невеликих місцевих видавництв, які не мають наукової кваліфікації, на великі глобальні компанії...

Ситуація ускладнюється ще й тим, що не всі спроби протистояти хижацькому видавництву мотивовані правильними причинами. ...тривожна тенденція в Румунії, де деякі впливові особи, які побудували свою кар'єру на пустопорожніх виданнях, наполягають на дуже суворих оцінках...

Оскільки в різних країнах Центральної та Східної Європи з'являються різноманітні ініціативи, відповідь, схоже, полягає не в боротьбі з хижацькими журналами, а в зменшенні тиску на дослідників шляхом надання переваги якості над кількістю...» (*Mădălina Cocea. Central and eastern Europe bites back at predatory publishers // Science/Business (<https://sciencebusiness.net/news/open-science/central-and-eastern-europe-bites-back-predatory-publishers>). 22.05.2024*).

***

«Президенти національних академій наук усіх країн-членів ЄС підписали в понеділок спільну заяву, в якій закликали нову когорту депутатів Європарламенту забезпечити глобальне лідерство ЄС у сфері науки та інновацій і сприяти відкритій науці.

Це перший раз, коли всі академії досягли спільної позиції щодо наукової політики ЄС.

Односторінкова заява закликає депутатів Європарламенту наступного скликання забезпечити, щоб ЄС залишався світовим науковим лідером, просувати відкриту науку, збільшувати інвестиції в науку і освіту та враховувати наукові знання при формуванні політики.

Перед обличчям урядів, які поспішають припинити співпрацю з Росією, Китаєм та іншими державами, які вважаються недемократичними або не захищають права інтелектуальної власності, 27 президентів заявляють, що ЄС повинен продовжувати просувати "надійну, відкриту і вільну наукову систему".

Політики повинні захищати принципи академічної свободи та автономії академічних установ і не перешкоджати відкритому міжнародному обміну людьми та інформацією...

ЄС також обмежує сферу міжнародного співробітництва в рамках своєї дослідницької програми "Горизонт Європа" та інших потоків фінансування.

У заяві академій не згадується оборона, хоча все більше урядів виділяють кошти на військові дослідження, а ЄС розглядає можливість фінансування оборонних досліджень у наступній дослідницькій програмі, FP10. Цей тип досліджень має очевидні обмеження з точки зору відкритої міжнародної співпраці, а межа між цивільними і військовими дослідженнями стає все більш розмитою.

Незрозуміло, як у цьому контексті дослідники можуть продовжувати працювати в "надійній, відкритій і вільній науковій системі", як пропонується в документі...» (*Florin Zubaşcu. Call for incoming Parliament not to raise barriers to open scientific cooperation // Science/Business (https://sciencebusiness.net/news/open-science/call-incoming-parliament-not-raise-barriers-open-scientific-cooperation). 09.05.2024).*

***

«Опубліковано останнє видання "Нормандського барометра відкритої науки"». Рівень відкритого доступу становить 65%, що на один пункт вище, ніж у виданні 2023 року. Вперше цей показник зрівнявся з середнім по країні.

Цей показник базується на публікаціях, що мають хоча б одного автора, пов'язаного з установою-членом Університету Нормандії, та мають DOI.

...з 4069 публікацій, опублікованих у 2022 році, 2632 були відкритими на кінець 2023 року (дата спостереження). З 2018 року показник відкритого доступу зріс майже вдвічі - з 33% до 65%. Однак ми спостерігаємо уповільнення темпів зростання, що частково можна пояснити зменшенням кількості публікацій, доступних за передплатою, які депонуються в HAL (відкритий інституційний архів наукової спільноти Нормандії).

Університет Нормандії та його інститути продовжуватимуть докладати зусиль для підтримки та інформування наукової громадськості, щоб зберегти динаміку відкриття публікацій у Нормандії...» (*Édition 2024 du baromètre normand pour la science ouverte // science ouverte (https://science-*

ouverte.normandie-univ.fr/blog/edition-2024-du-barometre-normand-pour-la-science-ouverte/). 05.2024).

***

Республіка Китай (Тайвань)

«Wiley, один із найбільших у світі видавців і світовий лідер у сфері досліджень і навчання, сьогодні оголосив про нову чотирирічну угоду про відкритий доступ із Національним університетом Ян Мін Цзяо Дун у Тайвані, яка почнеться 1 січень 2024 р.

Ця угода, яка є першою Wiley на Тайвані, надає науковцям доступ до повного портфолію журналів Wiley і дозволяє дослідникам публікувати публікації в гібридному портфолію журналів Wiley з відкритим доступом, яке включає понад 1300 журналів...

Wiley має потужний імпульс у розвитку партнерства з відкритим доступом, підписавши понад 90 угод, що охоплюють понад 2500 установ по всьому світу» (*Wiley and National Yang Ming Chiao Tung University Sign Open Access Agreement // John Wiley & Sons, Inc. (<https://newsroom.wiley.com/press-releases/press-release-details/2024/Wiley-and-National-Yang-Ming-Chiao-Tung-University-Sign-Open-Access-Agreement/default.aspx>). 16.05.2024*).

***

Сполучені Штати Америки

«Path to Open, пілотна програма підтримки публікації у відкритому доступі нових революційних наукових книг, які відкривають мільйонам людей різноманітні перспективи та дослідження, у 2024 році додасть 300 нових книг від 44 університетських видавництв. Сюди входять видання від дев'яти видавництв, які вперше приєдналися до Path to Open, а також кілька видавництв, які розширюють глобальне охоплення ініціативи: Bristol University Press, Sydney University Press, Melbourne University Publishing та Leiden University Press...

Викладацький склад і студенти бібліотек-учасниць Path to Open отримають доступ до 2024 книг на JSTOR відразу після публікації, додавши до списку 100 уже доступних книг на 2023 рік. Усі книги Path to Open стануть відкритими через три роки після публікації...

Зараз, у другому році багаторічної пілотної програми, Path to Open просувається до своєї мети — створити масштабовану, стійку модель для видання книг у відкритому доступі...» (*Path to Open announces 2024 titles // Europa Science Ltd. (<https://www.researchinformation.info/news/path-open-announces-2024-titles>). 13.05.2024*).

***

«...видавництво Массачусетського технологічного інституту (MIT Press) - одне з найбільших університетських видань - є лідером у впровадженні моделі відкритого доступу.

...у 2021 році видавництво MIT Press запустило модель відкритого доступу Direct to Open (D20)...

Звіт видавництва цього місяця показав, що його книги з гуманітарних і соціальних наук у відкритому доступі використовуються майже в чотири рази частіше порівняно з платними аналогами, і вони отримали на 21 відсоток більше посилань. Що стосується науково-технічних дисциплін, то книги з відкритим доступом використовувалися майже втричі частіше і отримали на 15 відсотків більше цитувань...

MIT Press не просто перетворює наукові книги в цифровий формат; це змінює всю бізнес-модель, що стоїть за їх виробництвом і розповсюдженням. Замість того, щоб купувати колекцію платних книг, бібліотеки фінансують модель відкритого доступу перед публікацією. Університети сплачують фіксовану ставку залежно від свого розміру (найбільші бібліотеки платять приблизно 83 долари за нову книгу у відкритому доступі, а найменші – близько 21 долара).

Потім, якщо MIT Press отримає достатнє фінансування, видавництво публікує колекцію за цифровою моделлю відкритого доступу. Якщо MIT Press не отримує достатньо фінансування — щоб покрити публікацію, редагування, маркетинг тощо, — університетські видавництва отримують свої гроші назад, і збірку публікують у традиційному, паперовому форматі. Книги у відкритому доступі доступні для читання будь-кому, замість сплати ліцензійної плати за доступ до книг.

Остання модель є розширенням ініціативи MIT Press у 2019 році, яка продавала електронні книги безпосередньо бібліотекам через свою платформу MIT Press Direct.

Окрім отримання доступу до колекції, бібліотеки-учасники також отримують список із понад 2500 книг MIT Press або тих, які продаються на ринку більше одного року. Пропонування цих назв є стимулом для університетських бібліотек брати участь...

Намагаючись зробити модель D20 доступною для бібліотек будь-якого розміру, MIT Press пропонує програму нижче ринкової вартості. Преса субсидує збитки за рахунок інших джерел доходу, включаючи продаж друкованих видань. Є також щорічні збільшення річної плати за програму, щоб не відставати від інфляції. Але кінцева мета некомерційної організації полягає в тому, щоб отримати беззбитковість, розширюючи доступ...» (*Lauren Coffey. A Viable Model for Open-Access Publishing // Inside Higher Ed (<https://www.insidehighered.com/news/tech-innovation/digital-publishing/2024/05/28/mit-press-could-shift-higher-educations>). 28.05.2024*).

***

Законодавство з інтелектуальної власності

Україна

«Наказ Міністерства економіки України № 6237, який вступив в дію з 1 травня, врегулював порядок подання заявки на промисловий зразок...»

"Відтепер, коли ви створюєте щось нове та креативне, ви можете захистити його дизайн від копіювання", - йдеться в повідомленні пресслужби.

...промисловий зразок – це спосіб захисту зовнішнього вигляду продукту, будь то меблі, упаковка або інше...

Зовнішній вигляд промислових виробів відіграє ключову роль у просуванні продукції на ринку. Тому створення швидкого та прозорого механізму реєстрації прав на промислові зразки має сприяти бізнесу в отриманні охорони та виведенні своїх інноваційних продуктів на ринок...

У Мінекономіки пояснили, що цим наказом визначаються:

- правила подачі заявки на промисловий зразок;
- перелік документів, які потрібно надати;
- процедура проходження експертизи.

Ухвалення нового порядку допоможе виробникам продукції зареєструвати її дизайн швидко й легко, убезпечивши її від копіювання, та спокійно розвивати свій бізнес...» *(В Україні запрацювали нові правила для захисту дизайнів // бізнес/медіа бюро ekonomika+ (<https://delo.ua/economy/v-ukrayini-zapracuyovali-novi-pravila-dlya-zaxistu-dizainiv-431860/>). 02.05.2024).*

***

«...ІР офіс розробив відповідні зразки документів на виконання Порядку формування та ведення національного переліку вебсайтів, що викликають занепокоєння щодо дотримання ІР прав.»

Відтепер на вебсайті Державної системи правової охорони інтелектуальної власності в розділі «Авторське право» в підрозділі «Звернення в рамках ініціативи «WIPO ALERT»/Ініціатива «WIPO ALERT» можна знайти детальну інформацію щодо реалізації ІР офісом цього Порядку.

Зокрема, ІР офісом розроблено рекомендації щодо процедури подачі звернень, що мають на меті сприяти правовласникам у захисті їх прав...

WIPO ALERT Database — це адміністрована ВОІВ захищена онлайн платформа, на яку Уповноважені учасники держави-членів ВОІВ можуть завантажувати списки з детальною інформацією про вебсайти та додатки, щодо яких встановлено, що вони, згідно з національними нормами, порушують авторське право...» *(ІР офіс розробив рекомендації щодо процедури внесення до WIPO ALERT вебресурсів, які викликають занепокоєння стосовно дотримання ІР прав // Український національний офіс інтелектуальної*

власності та інновацій (УКРНОІВІ) (<https://nipo.gov.ua/rekomendatsii-vnesennia-wipo-alert/>). 13.05.2024).

***

«Кабмін постановою від 3 травня 2024 р. № 507 вніс зміни до постанов з питань підготовки та атестації науково-педагогічних і наукових кадрів.

Так, у *Порядку затвердження рішень про присвоєння вчених звань* тепер буде передбачено, що особа, яка має вчене звання, може добровільно відмовитися від нього, подавши до МОН заяву в довільній формі, справжність підпису на якій засвідчено нотаріально. Особа може надіслати заяву в електронній формі з накладенням кваліфікованого електронного підпису. Протягом 10 робочих днів із дня надходження заяви МОН скасовує рішення про присвоєння вченого звання та визнає атестат недійсним, про що видається наказ, який розміщується на офіційному вебсайті МОН. Рішення про присвоєння особі вченого звання скасовується та визнається атестат недійсним у разі набрання чинності наказом МОН щодо добровільної відмови цієї особи від наукового ступеня.

Також внесені зміни до *Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії*, затвердженому постановою КМУ від 12 січня 2022 р. №44.

Зокрема передбачається, що особа, яка є суб'єктом наукової і науково-технічної діяльності, може подати повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО) після видання наказу закладу про видачу здобувачеві диплома доктора філософії. У повідомленні зазначаються прізвище та власне ім'я (для фізичних осіб) або повне найменування (для юридичних осіб) та адреса особи, обґрунтування та посилання на докази, що підтверджують наведені у ньому обставини. Повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації надсилається в електронній формі з накладенням кваліфікованого електронного підпису на офіційну адресу електронної пошти НАЗЯВО...

У випадку виявлення Нацагентством в дисертації, наукових публікаціях, зарахованих за її темою, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації у осіб, яким за рішенням МОН затверджено рішення ради про присудження ступеня доктора філософії, копія прийнятого рішення надсилається протягом трьох робочих днів до МОН.

На підставі рішення Національного агентства МОН розглядає питання щодо скасування свого рішення про затвердження рішення ради про присудження ступеня доктора філософії та позбавлення особи наукового ступеня доктора філософії...

Крім того, у *Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук*, затвердженому постановою КМУ від 17 листопада 2021 р. №

1197 встановлюється, що МОН затверджує/скасовує рішення докторських рад про присудження наукового ступеня доктора наук на підставі рішення атестаційної колегії МОН і видає дипломи/відмовляє у видачі дипломів доктора наук...

У МОН будуть розглядатися звернення щодо порушення вимог з питань текстових запозичень без посилання на джерело, академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації за поданням Національного агентства — безстроково.

НАЗЯВО не розглядає звернення з інформацією щодо академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації в дисертаціях, наукових публікаціях, зарахованих за її темою, щодо яких МОН прийнято рішення про скасування рішення докторської ради про присудження наукового ступеня доктора наук, про позбавлення наукового ступеня, про скасування рішення відповідної ради про присудження наукового ступеня та визнання відповідного диплома недійсним у зв'язку із добровільною відмовою особи від наукового ступеня.

У разі позбавлення особи наукового ступеня протягом десяти робочих днів МОН інформує про прийняте рішення Національне агентство.

Повторний розгляд питання щодо позбавлення особи наукового ступеня у МОН здійснюється за рішенням суду. Для повторного розгляду залучаються фахівці, які не брали участі у попередньому розгляді. Залучені фахівці розглядають обґрунтованість наданих у зверненні доказів, підтверджують/не підтверджують наведені у зверненні факти і готують висновок повторного розгляду, що подається на розгляд атестаційної колегії...» (*Наталія Мамченко. Кабмін врегулював питання позбавлення наукового ступеня і добровільної відмови від вченого звання // Судово-юридична газета (<https://sud.ua/uk/news/publication/300061-kabmin-ureguliroval-vopros-lisheniya-uchenoy-stepeni-i-dobrovolnogo-otkaza-ot-uchenogo-zvaniya>). 07.05.2024*).

***

Австралійський Союз

«У 2023 році Парламент прийняв Закон про внесення змін до законодавства про інтелектуальну власність 2023 року. Відтоді Генерал-губернатор прийняв Положення про внесення змін до законодавства про інтелектуальну власність 2024 року...

Ці зміни спрямовані на вдосконалення австралійської системи прав інтелектуальної власності (ІВ), впорядкування використання системи та вирішення незначних проблем і невідповідностей...

З 17 травня 2024 року Закон про товарні знаки та Положення про товарні знаки зміняться на:

- Всі пільгові періоди для продовження дії торговельної марки будуть вирівняні до 6 місяців. Якщо торговельну марку не поновлено до закінчення її 10-річного строку, існує пільговий період, протягом якого торговельну марку можна

поновити за додаткову плату. Наразі деякі торговельні марки, зареєстровані після 10 років, отримують довший 10-місячний пільговий період. Починаючи з 17 травня, всі пільгові періоди для продовження дії торговельних марок становитимуть 6 місяців.

- Дозволено відновлення деяких торговельних марок, які були вилучені з реєстру під час розгляду справи про невикористання. Це стосується випадків, коли опоненту надається продовження строку для подання доказів або клопотання про проведення слухання, і він завершує цю дію.

- Модернізація способу передачі інформації про торговельні марки. Відомство ІВ Австралії більше не зобов'язане вести Офіційний журнал торговельних марок. Замість цього інформація повинна публікуватися в більш зручних для користувача місцях, включаючи Австралійський пошук за торговельними марками та веб-сайт Відомства...

- Оновлено класифікацію товарів і послуг у Додатку 1 до Інструкції про товарні знаки. Тепер вона відображатиме останню версію NICE Class Headings, міжнародного стандарту, що містить вказівки щодо групування товарів і послуг за пронумерованими класами...» (*Changes to the Trademarks and Patents Legislation – IP Australia // ag-ip-news (https://www.agip-news.com/news.aspx?id=75308&lang=en). 12.05.2024*).

***

Держава Лівія

«...24 січня 2024 року міністр економіки Лівії видав резолюцію № 26 від 2024 року, яка містить положення про імплементацію глави першої, тому десятого «Закону про комерційну діяльність», що стосується торгових марок. Нові правила забезпечують комплексну основу для експертизи торговельних марок і містять такі ключові положення:

1. Заявки на торговельну марку можна подавати в електронному вигляді на спеціальній платформі (подробиці цієї платформи будуть оприлюднені пізніше).
2. Звукові торгові марки тепер можна реєструвати.
3. Прийняття 11-го видання Ніццької міжнародної класифікації.
4. Якщо товарний знак містить одне або кілька слів, написаних мовою, відмінною від арабської, воно має бути юридично перекладено арабською разом із фонетичною вимовою.
5. Якщо для торгової марки не визначено конкретний колір, реєстрація дійсна лише для чорного кольору.
6. Впроваджено електронну публікацію торгових марок.
7. Термін заперечення скорочено з 60 до 30 днів.
8. Офіційні збори в Офісі торгових марок зросли...

(Global Intellectual Property Law Updates Overview // Beijing Sanyou Intellectual Property Agency Ltd (<https://www.sanyouip.com/en/insights/content/2/353.html>), 11.05.2024).

***

Європейський Союз

«13 травня офіційно набув чинності оновлений регламент про географічні зазначення для сільськогосподарської продукції, вин та спиртних напоїв, який був опублікований в Офіційному віснику Європейського Союзу 23 квітня 2024 року.

Це значне законодавче оновлення впорядковує попередні процедури в єдину структуру, покликану підвищити ефективність процесу реєстрації географічних зазначень, що є чітким свідченням відданості ЄС справі захисту прав інтелектуальної власності виробників у всьому Союзі.

З набуттям чинності цього регламенту Відомство інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO) відповідає за створення та ведення Реєстру географічних зазначень ЄС...» (*Revised regulation on geographical indications (GIs) for agricultural products, wines, and spirit drinks enters into force // European Union Intellectual Property Office (<https://www.euipo.europa.eu/en/news/revised-regulation-on-geographical-indications-gis-for-agricultural-products-wines-and-spirit-drinks-enters-into-force>). 13.05.2024).*

***

«Закон ЄС про штучний інтелект мав стати першою спробою регуляторного органу встановити запобіжники для проривних технологій, що розвиваються...

Пропонуємо вашій увазі міркування з нагоди вступу в силу Закону ЄС про ШІ, який, як очікується, набуде чинності протягом наступних місяців...

Закон про штучний інтелект (у поточній редакції, опублікований 13 березня 2024 року) не містить нових положень про винятки з авторського права, однак формулювання в пункті 105 Преамбули закону є абсолютно чітким з цього питання: Використання контенту, захищеного авторським правом, вимагає дозволу правовласника, якщо не застосовується виняток. Винятки щодо тексту та видобування даних Директива ЄС про єдиний цифровий ринок 2019/790 від 17 квітня 2019 року (Директива DSM) самі по собі є застосовними. Якщо правовласники вирішили зарезервувати свої права для запобігання текстовому та дата-майнінгу, постачальники моделей повинні отримати їхній дозвіл на використання такого захищеного контенту для цілей текстового та дата-майнінгу.

Тим не менш, Закон про штучний інтелект також вирішив актуальну проблему перевірки дотримання вимог: Усі постачальники моделей ШІ

загального призначення повинні дотримуватися зобов'язань щодо документації, викладених у ст. 53 (1) Закону про ШІ та Додатку до нього. Це також включає обов'язок документування процесу навчання та тестування, що вимагає, серед іншого, детального опису «інформації про дані, використані для навчання, тестування та валідації, де це може бути застосовано, включаючи тип і походження даних і методи курації (наприклад, очищення, фільтрація тощо), кількість точок даних, їхній обсяг і основні характеристики; як були отримані дані». Постачальник повинен скласти і підтримувати в актуальному стані таку документацію та надавати її на вимогу Управління з питань штучного інтелекту та національних компетентних органів.

Щоб врахувати занепокоєння авторів, Закон про штучний інтелект містить ще дві конкретні вимоги, яких повинні дотримуватися провайдери: Згідно зі ст. 53 (1) (c), вони повинні розробити та впровадити політику захисту авторських прав, включаючи найсучасніші технології для виявлення та дотримання можливих застережень авторів щодо відмови від прав відповідно до ст. 4(3) Директиви DSM. Крім того, ст. 53 (1) (d) Закону про ШІ зобов'язує провайдерів «скласти і зробити загальнодоступним досить докладний звіт про контент, використаний для навчання моделі ШІ загального призначення». Для забезпечення обґрунтованого та єдиного стандарту такого звіту майбутній Офіс зі штучного інтелекту має надати шаблон такого звіту...

Закон про штучний інтелект взагалі не торкається питань охороноздатності.

Традиційний стандарт авторського права передбачає захист творчих результатів, досягнутих людиною. Отже, створені людиною підказки можуть користуватися захистом авторського права, наприклад, як літературний твір.

Оскільки вмиле надання підказок є цінним, користувачам краще перевірити, чи залишає за собою право постачальник системи ШІ використовувати вміст підказок для власних цілей, включаючи подальше вдосконалення системи ШІ. Вихідні дані, отримані, наприклад, за допомогою моделі загального призначення, у більшості випадків, ймовірно, не охоронятимуться авторським правом...

В ЄС вже розпочалися дискусії про те, чи повинен існувати певний рівень захисту для цінної продукції. Це може бути, наприклад, нове суміжне право, оскільки концепція останнього не обов'язково вимагає створення продукту людиною, яка його генерує. Згідно з чинним законодавством, певні результати роботи ШІ вже можуть охоронятися існуючими суміжними правами, такими як фонограми або бази даних *sui-generis*...

Закон про ШІ не додає жодних конкретних правил щодо порушень, окрім вже згаданого обов'язку запровадити політику дотримання законодавства ЄС про авторське право. Законодавець ЄС підкреслює в пункті 108 Преамбули, що Управління з питань штучного інтелекту має контролювати виконання провайдерами цих зобов'язань, не заглиблюючись в оцінку кожної окремої роботи з точки зору дотримання авторських прав на навчальні дані. Здається,

що це перетворюється на коротку формальну перевірку, так що правозастосування продовжує залежати головним чином від дій правовласників.

Наразі не існує загального стандарту щодо уникнення порушень...

Закон про ШІ, безумовно, не забезпечує всеосяжного регуляторного режиму для врегулювання суперечностей, пов'язаних з технологіями ШІ та авторським правом. Багато деталей для досягнення розумного балансу між протилежними інтересами доведеться роз'яснювати судам...» (*Christian Frank, Gregor Schmid. Artificial Intelligence Act & Copyright // Taylor Wessing* (<https://www.taylorwessing.com/en/insights-and-events/insights/2024/05/ai-act-und-copyright>). 13.05.2024).

***

«...Регулювання нових геномних технологій (NGT) послаблює вимоги щодо ГМО для біотехнологічних рослин, створених за допомогою спеціальних методів редагування геному з міркувань сталого розвитку...»

Законодавство є частиною незавершеної справи агропродовольчої політики в цьому мандаті, оскільки Європейський Парламент ухвалив свою позицію щодо цього документу в лютому минулого року, а в Раді ЄС він заблокований.

Правила патентоспроможності є найбільш спірним питанням для країн-членів ЄС, деякі з яких закликають звільнити заводи NGT від патентування.

Законодавча пропозиція робить різницю між рослинами NGT категорії 1, які регулюються як традиційно виведені рослини, і NGT категорії 2, які підпадають під суворе законодавство щодо ГМО.

У новому компромісному тексті, який буде обговорюватися сьогодні і завтра національними експертами, рослини NGT 1 як такі не повинні бути захищені патентами в ЄС, або власники патентів повинні взяти на себе зобов'язання "не користуватися своїми правами".

Це робиться для того, щоб "сприяти виведенню на ринок установок [NGT] та їхньої продукції" і допомогти фермерам та малим селекціонерам отримати доступ до важливих компонентів їхнього бізнесу.

Однак це питання є проблематичним, оскільки патентування біотехнологічних рослин регулюється іншим законодавчим документом - Директивою 1998 року про правову охорону біотехнологічних винаходів.

Хоча пропозиція Комісії залишила питання патентів без відповіді, депутати Європарламенту погодилися запровадити повну заборону на патентування для всіх установок NGT.

Згідно з джерелами в ЄС, більшість країн ЄС підтримають цей компроміс. Основна увага прикута до Польщі, оскільки вона має достатню кількість голосів, щоб змінити баланс у Раді.

Варшава вважає, що "патенти не повинні обмежувати використання рослин NGT у творчій роботі селекціонерів і виробників - зокрема, наші

побоювання стосуються рослин NGT категорії 1", - йдеться в документі Ради...» (*Angelo Di Mambro. Belgian EU presidency seeks to break stalemate on gene edited plants patents // EURACTIV MEDIA NETWORK BV. (https://www.euractiv.com/section/agriculture-food/news/belgian-eu-presidency-seeks-to-break-stalemate-on-gene-edited-plants-patents/). 22.05.2024*).

***

Королівство Нової Зеландії

«Законопроект про внесення змін до Закону про споживчі гарантії (право на ремонт), внесений приватним членом парламенту опозиційною новозеландською Партією зелених, якщо він буде прийнятий, створить широке "право на ремонт" для новозеландських споживачів. Законопроект запроваджує та розширює існуючу гарантію на ремонт та запасні частини, яку виробники надають споживачам відповідно до Закону про гарантії споживачам 1993 року (CGA), але від якої виробники можуть відмовитися, повідомивши про це споживачів...

CGA встановлює гарантії, яким повинні відповідати товари та послуги, що постачаються новозеландським споживачам. Одна з таких гарантій вимагає від виробників товарів, що постачаються новозеландським споживачам, забезпечити доступ до ремонтних засобів і запасних частин протягом розумного часу після поставки товарів. Однак виробник може відмовитися від цієї гарантії, якщо споживачам буде надано розумне повідомлення під час або до поставки товарів.

Гарантії, передбачені CGA на товари, поширюються на широкий спектр товарів, оскільки CGA широко визначає "товари" як "особисту власність будь-якого виду (матеріальну чи нематеріальну), крім грошей та вибору в дії". Це визначення прямо включає комп'ютерне програмне забезпечення...

Якщо законопроект буде прийнятий, він внесе зміни до гарантії на ремонт та запасні частини, які позбавлять виробників можливості відмовитися від гарантії, надіславши відповідне повідомлення.

Він також розширить гарантію, яку надають виробники, включивши до неї надання споживачам на їхній запит "найновішої версії будь-якої інформації, запасних частин, програмного забезпечення та інших інструментів, які виробник використовує для діагностики, обслуговування або ремонту товару"...

Важливо, що законопроект визнає, що інформація, запасні частини, програмне забезпечення та інші інструменти, які виробник використовує для діагностики, обслуговування або ремонту товарів, можуть бути власністю і захищені правами інтелектуальної власності, включаючи патенти, авторські права, зареєстровані промислові зразки та торгові марки.

У законопроекті зазначено, що "надання інформації, запасних частин, програмного забезпечення та інших інструментів відповідно до цього розділу

не обмежує і не впливає на будь-які права інтелектуальної власності на інформацію, запасні частини, програмне забезпечення та інші інструменти"...

Законопроект обговорюватиметься в першому читанні в парламенті (депутати повернуться цього тижня, і наразі законопроект займає 10-е місце в порядку денного). Якщо законопроект буде прийнято в першому читанні, він буде переданий на розгляд спеціального комітету для розгляду громадських пропозицій щодо законопроекту...» (*Adrian Evans. Should New Zealand prepare for a 'right to repair'? // AJ Park (<https://www.ajpark.com/insights/should-new-zealand-prepare-for-a-right-to-repair/>). 20.05.2024*).

***

Південно-Африканська Республіка

«...Законопроект про внесення змін до авторського права має ряд переваг для всіх авторів і творців.

Обмеження та винятки щодо захисту авторських прав стосуються не лише громадських організацій, але й самих авторів і творців.

Добросовісне використання: Розділ 12A дозволяє трансформаційне використання митців і творців, особливо якщо ліцензування від міжнародних монополій на вміст неможливе або заборонене. Країни, які мають добросовісне використання, можуть використовувати південноафриканські твори, застосовуючи 4-фактори. Але південноафриканці не можуть насолоджуватися взаємним використанням своїх творів, тому що чесна справа є надто обмеженою. Добросовісне використання є гнучким і виправить цю ситуацію, розширивши доступ до інших творів, захищених авторським правом. Немає жодних доказів того, що добросовісне використання завдало шкоди креативним індустріям або спричинило безробіття для творчих людей у десятках країн, де це передбачено законодавством про авторське право.

Роботи на замовлення: Розділ 21 законопроекту скасовує законодавчу презумпцію повного володіння стороною, що здійснює замовлення, стороною-платником. Законопроект дозволяє творцям, наприклад, фотографам, укладати договір щодо володіння авторськими правами, замість того, щоб сторона, яка платить, автоматично ставала єдиним власником авторських прав на весь термін дії авторських прав.

Сирітські твори: Розділ 22A містить механізм ліцензування сирітих творів — творів, власників прав на які неможливо відстежити, вони не існують або вони, схоже, відмовилися від своїх прав на твори. Матеріали, які раніше не були доступні, будуть доступні та придатні для використання авторами, творцями, дослідниками та іншими.

Люди з обмеженими можливостями: Законопроект пропонує ключові рішення для людей з різними обмеженими можливостями, включно з авторами, творцями та видавцями через доступні формати (розділ 19D) і «добросовісне

використання» (розділ 12A), а також винятки для освітніх і пов'язаних цілей (розділ 12B). до D).

Бібліотеки, архіви, музеї та галереї: Розділи 12 і 19C нададуть авторам, творцям та іншим користувачам інформації доступ до величезних ресурсів і спеціальних колекцій, включаючи нашу культурну спадщину, для різних цілей, включаючи інновації, дослідження та створення нових творів. Бібліотеки та інші інформаційні служби зможуть оцифрувати, обмінюватися, замінювати або зберігати роботи, формувати та перетворювати старі матеріали в нові формати, щоб забезпечити доступність (також в альтернативних форматах) на користь усіх користувачів їхніх ресурсів.

Законопроект розширить можливості авторів і творців володіти авторськими правами на твори, які вони пишуть або створюють.

Повернення авторських прав: одна з найбільших проблем для авторів і творців полягає в тому, що вони відмовляються від своїх прав на весь термін дії авторського права — за тією самою ставкою, яку вони домовилися на початку контракту. Але часто робота стає ціннішою, оскільки їхня репутація зростає. Законопроект у розділі 22(b)(3) робить безстрокові ліцензії незаконними. Він вимагає від ліцензіара перепризначити або повторно ліцензувати твір через 25 років для літературних і музичних творів, гарантуючи, що творці можуть отримати прибуток від свого кар'єрного зростання. Вони можуть або повторно домовитися з правовласниками, або використовувати свої твори через інші канали...

Перевизначення контракту: Розділи 12D(7)(e), 22D і 39B запобігають відміні угодою законних винятків. Це дозволить третім сторонам не укладати творців у несправедливі контракти.

Вторинні права на публікацію: видавничі контракти можуть перешкоджати авторам ділитися своїми роботами у відкритих публікаціях або відкритих архівах, що допомагає їм завоювати читацьку аудиторію, більше цитувань і просувати наукову кар'єру. Законопроект вирішує цю проблему в розділі 12D(7)(a), передбачаючи, що автори зберігають права на публікацію наукових чи інших робіт для цілей відкритого доступу, якщо роботи є результатом державного фінансування, незалежно від будь-якого договору про публікацію.

Підтвердження: Розділ 12B(1)(a) вимагає підтвердження, коли джерело та ім'я автора вказано на творі або в ньому.

Моральні права: законопроект розширює моральні права на всі твори, включаючи фільми та фотографії в розділі 20 (1-2). Від немайнових прав можна відмовитися, але вони ніколи не передаються третім особам.

Справедлива винагорода. Чинний закон не захищає належним чином авторів і творців від несправедливих видавничих контрактів або зловживання чи експлуатації нерегульованих товариств колективного керування. Це призвело до того, що автори та творці отримують мало або взагалі нічого за свою роботу чи використання своїх творів. Законопроект передбачає, що автори

та творці повинні отримувати справедливі гонорари або справедливу винагороду як справедливе визнання їхньої роботи.

Права на перепродаж творів образотворчого мистецтва: Розділ 7 дозволяє художникам виплачувати роялті за комерційний перепродаж цього твору на ринку мистецтва.

Регулювання товариств авторського права: наразі товариства авторського права офіційно не регулюються, що призвело до того, що автори та творці не отримують належної частки гонорарів, а кошти членів спрямовуються на непов'язані проекти. Законопроект через розділи 22B–F допоможе авторам і творцям отримувати більш справедливі гонорари, регулюючи товариства авторського права, щоб вони були більш прозорими та підзвітними. Законопроект про захист виконавців, пов'язаний із законопроектом про внесення змін до авторського права, вперше дозволить виконавцям отримувати гонорари або справедливу винагороду...» (*Denise Nicholson. Copyright bill enables creatives to own their work and be paid fairly // The Mail & Guardian (<https://mg.co.za/thought-leader/opinion/2024-05-09-copyright-bill-enables-creatives-to-own-their-work-and-be-paid-fairly/>). 09.05.2024*).

***

Республіка Індія

«...Запропонований "Законопроект про захист комерційної таємниці, 2024", рекомендований Юридичною комісією Індії у своєму 289-му звіті в березні 2024 року, обіцяє значні зміни в індійському ландшафті інтелектуальної власності, пропонуючи надійну правову базу, присвячену захисту комерційної таємниці...

Основні моменти запропонованого законопроекту

1. Визначення комерційної таємниці

Законопроект містить чітке та вичерпне визначення того, що є комерційною таємницею, охоплюючи широкий спектр інформації, включаючи формули, шаблони, компіляції, програми, пристрої, методи, техніки або процеси. Щоб кваліфікуватись як комерційна таємниця, інформація повинна:

- Бути таємницею (тобто не бути загальновідомою чи легкодоступною для відповідних ділових кіл).
- Отримати економічну цінність із його секретності.
- Підлягати розумним заходам з боку його власника для збереження його таємниці.

2. Права та обов'язки власників

Запропонований законопроект про захист комерційних таємниць 2024 року визначає конкретні права та обов'язки власників комерційних таємниць, забезпечуючи їм правову підтримку для ефективного захисту та управління своєю інтелектуальною власністю. Ця чіткість має вирішальне значення для

того, щоб дозволити підприємствам працювати в надійних правових рамках, заохочуючи розвиток і збереження інновацій.

Законопроект прямо надає ряд прав власникам комерційної таємниці:

- Використання та розкриття: Власники мають право використовувати свої комерційні секрети будь-яким способом, який вони вважають за потрібне, включаючи, але не обмежуючись, виробничі процеси, бізнес-стратегії або технологічні впровадження. Вони також можуть розкривати секрети згідно з угодами про конфіденційність сторонам, як-от співробітникам, партнерам або третім сторонам у ділових цілях.
- Ліцензування та комерціалізація: власники мають право ліцензувати свої комерційні таємниці іншим, забезпечуючи потік доходу, не розголошуючи інформацію публічно, таким чином зберігаючи її захищений статус.
- Судовий позов за незаконне привласнення: власники можуть порушити судовий процес проти будь-кого, хто незаконно привласнить їхні комерційні таємниці. Це право є основоположним для забезпечення захисту комерційної таємниці та служить засобом стримування від несанкціонованого використання чи розголошення.

Щоб зберегти захищений статус комерційної таємниці, її власники повинні виконувати певні обов'язки:

- Заходи секретності: власник повинен продемонструвати, що було вжито розумних заходів для збереження інформації в секреті. Це може включати заходи фізичної безпеки, цифрові протоколи кібербезпеки або суворі договірні угоди з положеннями про конфіденційність.
- Відповідність законодавству: власники повинні переконатися, що використання ними комерційної таємниці відповідає всім відповідним законам, у тому числі трудовому та контрактному, щоб уникнути будь-яких судових суперечок, які можуть призвести до небажаного розголошення.

3. Привласнення та засоби правового захисту

Законопроект класифікує різні дії як привласнення, такі як придбання, розголошення або використання комерційної таємниці без згоди іншої особи, яка використовувала неправомірні засоби для її отримання. Він пропонує цивільні засоби правового захисту, включаючи судові заборони та відшкодування збитків, спрямовані як на запобігання, так і на компенсацію за несанкціоноване використання комерційної таємниці.

4. Захист інформаторів і виключення громадських інтересів

Законопроект містить положення щодо захисту інформаторів, гарантуючи, що особи, які розголошують комерційну таємницю з метою викриття незаконної діяльності, не підлягають покаранню. Це має вирішальне значення для дотримання етичних норм у бізнесі та галузях.

Крім того, законопроект визнає ситуації, коли розкриття комерційної таємниці може бути необхідним для суспільних інтересів. У таких випадках робляться винятки із звичайного захисту комерційних таємниць, дозволяючи їх

розголошувати, якщо це приносить значну користь громадськості або має важливе значення для громадської безпеки.

5. Примусове ліцензування

Однією з примітних особливостей законопроекту є введення положень про примусове ліцензування. За обставин, які уряд вважає критичними, як-от надзвичайні ситуації в державі, кризи в галузі охорони здоров'я або інші сценарії, що передбачають значний суспільний інтерес, уряд може надати дозвіл власнику комерційної таємниці надавати ліцензії третім сторонам або самому уряду. Це гарантує, що в той час як права власників поважаються, суспільні інтереси все ще можуть бути задоволені в разі потреби.

6. Положення законопроекту

Підхід законопроекту до деталізації цих прав і обов'язків ґрунтується на балансі між захистом інтелектуальної власності та дозволом на її використання на користь суспільства в цілому. Наприклад, згідно з розділом 3 законопроекту, хоча він надає широкі права власнику, він також наголошує на необхідності, щоб їхні дії відповідали Закону про контракти Індії 1872 року. Крім того, розділ 6 запроваджує нюансований підхід до примусового ліцензування, що відображає повноваження уряду втручатися за конкретних, виправданих обставин...» (*Vikrant Rana, Gaurav Goswami. Introduction to the proposed Protection of Trade Secrets Bill, 2024 // Bar and Bench (<https://www.barandbench.com/law-firms/view-point/safeguarding-secrets-22nd-law-commission-push-for-trade-secrets-in-india>). 14.05.2024*).

***

Республіка Індонезія

«В Індонезії основним законом про торговельні марки є Закон № 20 від 2016 року про знаки для товарів і послуг та географічні зазначення, ...який було оновлено ...2023 року...»

Закон про торговельні марки визначає знак як будь-який знак, який можна представити графічно у формі малюнків, логотипів, назв, слів, літер, цифр, кольорових композицій, дво- та/або тривимірних форм, звуків, голограм або поєднання двох або більше цих елементів для розрізнення товарів та/або послуг, вироблених фізичною чи юридичною особою в торгівлі товарами та/або послугами.

Він визнає два види торгових марок: традиційні та нетрадиційні. Деякі знаки не можуть бути зареєстровані через відсутність властивих їм розрізняльних властивостей. Ці умови виконуються, якщо позначки:

- Суперечать державній ідеології, законам і нормам, релігійній моралі, етиці чи громадському порядку;
- Ідентичні, пов'язані або просто описують товари та/або послуги, для яких подається заявка на реєстрацію;

- Містить елементи, які можуть ввести громадськість в оману щодо походження, якості, типу, розміру, сорту або призначення товарів та/або послуг, для яких запитується реєстрація, або є назвами охоронюваних сортів рослин для подібних товарів та/або послуг;
- Містити інформацію, яка не відповідає якості, перевагам або ефективності вироблених товарів і/або послуг;
- Відсутність відмінного характеру;
- Це загальні назви та/або символи, що належать громадськості; або
- Містять функціональні форми...

Торгова марка може бути захищена, лише якщо вона зареєстрована в Індонезії, незалежно від її популярності. Проте Закон про торговельні марки містить механізм певної міри захисту відомих іноземних торгових марок від недобросовісної реєстрації іншими сторонами.

Якщо інша сторона намагається зловмисно подати заявку на торговельну марку, яка є ідентичною або подібною до відомої іноземної торговельної марки, заявку буде відхилено на підставі статті 21 Закону про торговельні марки, яка передбачає: «Заявка відхиляється, якщо марка є по суті подібним або ідентичним добре відомому знаку інших сторін для подібних товарів і/або послуг або добре відомому знаку інших сторін для інших товарів і/або послуг, які відповідають певним вимогам».

Потім проблема переходить до того, що є відомою торговою маркою. Стаття 18 наказу Міністерства юстиції та прав людини № 12 від 2021 року про внесення змін до Постанови № 67 від 2016 року щодо Указу Генерального директора з інтелектуальної власності (DGIP) про реєстрацію торгових марок у сфері торгових марок визначає, що робить торгіву марку відомою:

- Рівень поінформованості або суспільного визнання знака у відповідній сфері бізнесу як добре відомого знака;
- Обсяг продажів товарів та/або послуг та вигоди, отримані від використання знака власником;
- Частка ринку, контрольована знаком, щодо обігу товарів та/або послуг у громаді;
- Сфера використання знака;
- Строк використання знака;
- Інтенсивність просування марки, включаючи вартість інвестицій, використаних для просування;
- Кількість заявок і реєстрацій торгових марок у всьому світі;
- Успішність правозастосування, зокрема щодо визнання знака загальновідомим уповноваженою установою; і
- Оцінка знака через репутацію та гарантію якості товарів і/або послуг, захищених знаком.

Проте марка, відома за кордоном, не обов'язково має такий самий рівень слави в Індонезії. У зв'язку з цим постає питання про те, чи повинен власник торговельної марки також затвердити свою популярність в Індонезії, перш ніж

вживати будь-яких заходів проти інших сторін...» (*Emirsyah Dinar. An analysis of trademark law in Indonesia // Law.asia Limited (https://law.asia/indonesia-trademark-regulation/)*). 14.05.2024).

***

Республіка Кенія

«Творчі люди, включно з артистами та гумористами, які використовують різні соціальні медіа-платформи, отримують вигоду від законопроекту про підтримку креативної економіки 2023 року, який пропонує підтримку людям у творчій індустрії.

Законопроект, запропонований сенатором Мігорі Едді Гічеру Окетчем, спрямований на створення творчого фонду для збільшення внеску промисловості в економіку країни...

Фонд складається з коштів, які можуть бути виділені у фонд парламентом, і грантів, пожертвувань або інших подарунків, зроблених до фонду...

Він також спрямований на створення гільдії креативної індустрії, яка консультуватиме уряд щодо перегляду та формулювання політики та законодавства, що стосуються креативної індустрії.

Гільдія також сприятиме подачі заяв творчих художників на реєстрацію гранту...

Законопроектом також пропонується, щоб членство в Гільдії було добровільним, коли люди, які бажають приєднатися до Гільдії, повинні подати лист-заяву за встановленою формою до Правління, яке розглядає заяву протягом чотирнадцяти днів і після цього затверджує або відхиляє. це на основі кваліфікації» (*WANGECHI PURITY. Creatives to benefit from proposed Creative Economy Support Bill 2023 // Capital Group Limited (https://www.capitalfm.co.ke/business/2024/05/creatives-to-benefit-from-proposed-creative-economy-support-bill-2023/)*). 27.05.2024).

***

Республіка Філіппіни

«На Філіппінах посередництво є кращим способом альтернативного вирішення суперечок (ADR). З метою оптимізації та підвищення ефективності надання послуг з вирішення спорів у сфері інтелектуальної власності Відомство інтелектуальної власності Філіппін (IPOPHL) внесло зміни до правил медіації Меморандумом-циркуляром № 2024-007, який набув чинності 29 березня 2024 року. Основні моменти пояснюються нижче.

- Медіація є обов'язковою у випадках:
  - Адміністративні скарги щодо порушення прав інтелектуальної власності (ПІВ) та/або недобросовісної конкуренції;

- Inter parte справи;
- Спори, що стосуються платежів за передачу технологій; і
- Спори, пов'язані з умовами ліцензії, що стосуються прав автора на публічне виконання чи інше оприлюднення свого твору.
- Справи щодо прав інтелектуальної власності, які включають заяву про тимчасовий обмежувальний наказ/попередню судову заборону, арешт або інші допоміжні засоби правового захисту, не передаються на медіацію, якщо сторони в письмовій формі не вимагають, щоб справа пройшла медіацію.
- Медіація є необов'язковою для справ, які розглядаються в офісі Генерального директора.
- Конференції ADR проводяться в режимі он-лайн і проводяться підрозділом альтернативних служб вирішення спорів (BLA-ADRS) Бюро правових питань. Сторони повинні бути проінформовані про можливість передати свій спір до арбітражу відповідно до існуючих арбітражних правил та/або інструкцій IPOPHL.
- Період, дозволений для медіації, становить 60 днів, який може бути продовжений на 30 днів письмовим клопотанням. Якщо врегулювання неминуче, сторони можуть вимагати більш тривалого продовження. Запит має бути оцінений офісом, який його відправив.
- Відмова або відмова сторони, яка порушила справу, взяти участь у медіації та/або сплатити внески, є підставою для закриття справи. У випадку, якщо відповідач не бере участі або відмовляється брати участь та/або сплачувати необхідні збори, відповідач буде оголошено таким, що прострочив. Сторона може бути виправдана за неявку лише один раз і лише за умови подання поважної причини або пояснення шляхом сплати гонорару протягом п'яти днів після медіаційної зустрічі.
- Якщо медіація не вдається та/або її припинено, BLA-ADRS знову інформує сторони про можливість передати свій спір до арбітражу; в іншому випадку справа повертається до бюро, що подала заяву, для відновлення судового розгляду» (*Editha R Hechanova. The Philippines begins implementation of revised mediation rules // Delinian Limited (https://www.managingip.com/article/2d6jjcgoz9fx9t4pf02kg/sponsored-content/the-philippines-begins-implementation-of-revised-mediation-rules). 02.05.2024*).

***

Республіка Чорногорія

«13 травня 2024 року парламент Чорногорії ухвалив проект закону про внесення змін до Закону про авторське право. Про набуття чинності ще не оголошено, але його можна очікувати після червня 2024 року.

Основною метою цих поправок було приведення національного законодавства у відповідність до Марракеської угоди, яка полегшує доступ до

опублікованих творів для сліпих, осіб із вадами зору чи інших труднощів у використанні друкованих матеріалів...

Поправки передусім стосуються доступності контенту для людей з обмеженими можливостями та кабельної ретрансляції. Однак вони не охоплюють пряме введення аудіовізуального вмісту.

Відповідно до оновленого Закону про авторське право, автор зберігає за собою виключне право дозволяти або забороняти одночасну, без змін і повну ретрансляцію першої передачі свого твору, що міститься в телевізійних або радіопрограмах, призначених для публічного прийому. Право на кабельну ретрансляцію охоплює ретрансляцію з використанням кабельної або мікрохвильової системи для публічного прийому, яка здійснюється особою, яка не здійснила першу трансляцію.

У оновленому Законі про авторське право також детально описано доступність продуктів, захищених авторським правом, для осіб з обмеженими можливостями, які називаються «Користувачі». У ньому сказано, що користувачеві або іншій особі, яка діє від його імені, дозволяється створювати копію продукту, захищеного авторським правом, або об'єкта суміжних прав у доступному форматі, без отримання відповідних прав або виплати компенсації, за умови, що користувач має законний доступ до цього. Ця копія призначена для виключного використання Користувачем.

Певним установам, таким як Публічна бібліотека для сліпих Чорногорії, Національна бібліотека Чорногорії, а також організаціям, що обслуговують людей з обмеженими можливостями, і некомерційним неурядовим організаціям, які пропонують послуги з освіти, навчання, адаптованого читання або доступу до інформації, дозволено створювати копії у доступному форматі продуктів, захищених авторським правом, або об'єктів суміжних прав. Ці організації, які називаються "Уповноважені особи", можуть поширювати ці копії, передавати їх громадськості або надавати Користувачеві або іншій Уповноваженій особі на некомерційній основі, виключно для використання Користувачем...

Крім того, Уповноваженим особам, Користувачам або окремим особам, які діють від імені Користувачів, дозволяється імпортувати, отримувати або отримувати доступ до копій у доступному форматі, які розповсюджуються, повідомляються для громадськості або надаються Користувачам або Уповноваженим особам Уповноваженими особами, розташованими в іншому Марракеші. Держави-учасниці Договору. Потім вони можуть використовувати ці копії на користь Користувачів без необхідності отримання будь-яких відповідних дозволів або виплати компенсації. Отже, національним Уповноваженим особам дозволяється розповсюджувати, повідомляти громадськості або робити доступними копії в доступному форматі для Користувачів або Уповноважених осіб, зареєстрованих в інших країнах-учасницях Марракеської угоди...» (*Nikola Kliska, Sandra Perišić. Montenegro's Copyright Law Amendments in Alignment with the Marrakesh Treaty and (old) EU*

***

Соціалістична Республіка В'єтнам

«4 травня 2024 року уряд В'єтнаму видав Указ № 46/2024/ND-CP («Указ 46») про внесення змін і доповнень до деяких статей Указу № 99/2013/ND-CP від 29 серпня 2013 року про адміністративні санкції у сфері промислової власності зі змінами та доповненнями 2021 року («Указ 99»). Указ 46 набуде чинності 1 липня 2024 року...

Указ 46 додав такі нові дії, що підлягають санкціям, які не були викладені в попередньому указі:

- Використання патентів, корисних рішень, макетів чи промислових зразків без виплати компенсації відповідно до положень про тимчасові права, зазначених у статті 131 зміненого Закону про інтелектуальну власність від 2022 р.
- Прийняття ліцензії на торговельну марку не у формі письмового договору у разі використання ліцензованої торговельної марки на товарах чи упаковці.
- Неповідомлення клієнтів про витрати, збори та збори, пов'язані з процедурами встановлення та захисту прав промислової власності.
- Введення в оману клієнтів під час укладання та виконання договорів на надання послуг представників промислової власності, але не до кримінальної відповідальності, або примушування клієнтів укладати та виконувати договори на надання послуг представників промислової власності...

Указ 46 стосується запобіжного та охоронного заходу тимчасового утримання доменних імен, який накладається на акт володіння або використання доменного імені, яке є ідентичним або схожим до ступеня змішування із зареєстрованою торговельною маркою, комерційною назвою чи географічним зазначенням іншої особи, яку сторона не має права використовувати зі злим умислом або з метою використання престижу чи репутації відповідної торгової марки, торгової назви чи географічного зазначення з метою отримання незаконної вигоди.

Орган/агентство, яке розглядає справу, має співпрацювати з В'єтнамським інформаційним центром Інтернет-мережі та реєстратором, щоб виконати таке тимчасове утримання правопорушних доменних імен...» (*Thuy Thi Ngoc Huynh and Giang Hoang Bach. Vietnam Issues New Decree on Administrative Sanctions in Industrial Property // Tilleke & Gibbins International Ltd* (<https://www.tilleke.com/insights/vietnam-issues-new-decree-on-administrative-sanctions-in-industrial-property/>). 16.05.2024).

***

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«Відомство інтелектуальної власності (IPO) опублікувало свою "Стратегію інтелектуальної власності для творчості та інновацій: Стратегія Великої Британії на період з 2024 по 2027 рік". У ньому визначено три "стовпи", на яких базуватиметься його робота в наступні роки: (1) високоякісні, ефективні та доступні послуги; (2) політика, що підтримує інновації та економіку; і (3) високоефективна організація, в якій працюють кваліфіковані люди, об'єднані спільною метою.

Відомство заявляє, що його послуги "зазнають трансформації, яка зробить роботу з ІВ простішою для всіх". Частиною цієї трансформації є запровадження так званої "Програми трансформації одного IPO", яка обіцяє нову інтегровану систему, що дозволить управляти всіма зареєстрованими правами ІВ в одному місці. Це супроводжуватиметься покращенням обслуговування клієнтів IPO завдяки більш широкому використанню автоматизації, можливостей самообслуговування та спеціального облікового запису клієнта. Нова система також означатиме, що користувачі матимуть кращі можливості для пошуку та аналізу даних в одному місці, що, на думку IPO, дозволить їм "виявляти та використовувати можливості для інновацій, які допоможуть їм розвивати свій бізнес".

IPO заявляє, що продовжуватиме розробляти та підтримувати керівництво, яке відображає зміни як усередині країни, так і на міжнародному рівні, приділяючи особливу увагу допомозі МСП усвідомити цінність своєї ІВ. Він також бере на себе зобов'язання забезпечити, щоб чинне національне законодавство належним чином захищало права творців, виступаючи за зміни там, де це не так, і співпрацюючи з партнерами за кордоном для посилення захисту та дотримання прав інтелектуальної власності...» (*Sara Ashby. Intellectual Property Office publishes strategy for 2024-2027 // Wiggin LLP (<https://www.wiggin.co.uk/insight/intellectual-property-office-publishes-strategy-for-2024-2027/>). 13.05.2024*).

***

Сполучені Штати Америки

«Відомство з патентів і торгових марок США (USPTO) випустило основний керівний документ щодо використання інструментів штучного інтелекту (ШІ) у сфері патентів і торгових марок, який набуває чинності 11 квітня...

По суті, керівництво обговорює відповідальне включення штучного інтелекту в практику патентування та торгових марок, водночас наголошуючи на важливості забезпечення того, щоб ці передові інструменти керувалися

суворими правовими та етичними рамками. Зокрема, в документі підкреслюється:

- Дотримання етики та законодавства: підкреслюється важливість інтеграції штучного інтелекту з дотриманням існуючих правових стандартів і етичних принципів, зокрема щодо обробки та захисту конфіденційних даних.
- Точність і перевірка: Керівництво підкреслює, що практики повинні ретельно перевіряти створений штучним інтелектом контент, щоб забезпечити його точність. Це вкрай важливо, щоб уникнути подання помилкової інформації, яку іноді називають «галюцинаціями», яка може бути результатом помилок обробки ШІ.
- Безпека даних: завдяки здатності штучного інтелекту обробляти великі та складні набори даних, керівництво наполягає на суворих заходах захисту даних, щоб запобігти несанкціонованому витоку чи експорту даних.
- Постійне навчання та залучення: USPTO виступає за безперервну освіту та діалог через своє партнерство ШІ та нових технологій (ET), яке має на меті підтримувати політику у відповідності зі швидким прогресом технологій ШІ.
- Професійна відповідальність: незважаючи на потенціал штучного інтелекту щодо оптимізації підготовки юридичних документів, керівництво роз'яснює, що остаточна відповідальність за точність і надійність поданих документів залишається за фахівцями-практиками...

Для практикуючих спеціалістів із патентів і торговельних марок керівництво роз'яснює очікування, що, хоча штучний інтелект може суттєво допомогти у підготовці юридичних документів і подання документів, ця технологія не зменшує відповідальності практикуючих спеціалістів за забезпечення точності та надійності своїх документів. USPTO вимагає ретельного перегляду та перевірки всіх документів, створених штучним інтелектом, щоб запобігти будь-яким потенційним юридичним помилкам, спричиненим помилками штучного інтелекту, які іноді називають «галюцинаціями» або неточностями у створеному вмісті...» (*Terri Shieh-Newton, Frank L. Gerratana, Qi Zhang. Navigating AI Integration: USPTO's New Guidance for Patent and Trademark Practices // Mintz, Levin, Cohn, Ferris, Glovsky and Popeo, P.C. (<https://www.mintz.com/insights-center/viewpoints/2231/2024-05-09-navigating-ai-integration-usptos-new-guidance-patent-and>). 09.05.2024*).

***

«Представники США Дарін ЛаХуд (R-IL) і Дрю Фергюсон (R-GA) представили цього тижня законодавство, яке має на меті усунути перешкоди в податковому кодексі, щоб стимулювати американський бізнес повертати інтелектуальну власність до Сполучених Штатів.

Закон «Повернення американських робочих місць через репатріацію інтелектуальної власності» спрямований на підтримку розширення досліджень

та інновацій усередині країни, одночасно захищаючи американські компанії від зростаючої загрози крадіжки інтелектуальної власності (ІВ) у всьому світі.

«Оскільки Конгрес працює над протидією зростаючій агресії з боку Китаю, стимулювання повернення американської інтелектуальної власності через наш податковий кодекс посилить нашу економічну конкурентоспроможність на світовій арені», — сказав ЛаХуд...

Зокрема, Закон про повернення американських робочих місць через репатріацію інтелектуальної власності дозволить американським компаніям повертати свою інтелектуальну власність, розроблену в офшорах, без будь-яких витрат на сплату податків у США, а також гарантуватиме, що інтелектуальна власність фактично повертається до США, вимагаючи, щоб її розподіл американському акціонеру був завершений протягом 180 днів з моменту першого переказу між СФС.

Ці зміни допоможуть американським підприємствам підтримувати внутрішнє виробництво та пов'язані з ним дослідження та розробки, заохочуватимуть більше високооплачуваних робочих місць у прикладних дослідженнях та дизайні та перешкоджатимуть подальшій міграції високотехнологічних робочих місць за межі Сполучених Штатів...» (*Dave Kovalski. Reps. LaHood, Ferguson introduce bill to foster the return of intellectual property to United States // Financial Regulation News (<https://financialregnews.com/reps-lahood-ferguson-introduce-bill-to-foster-the-return-of-intellectual-property-to-united-states/>). 10.05.2024*).

***

«Теннессі прийняв Закон про забезпечення схожості, безпеки голосу та зображень (ELVIS), зробивши це першим штатом, який прийняв закон, спрямований на захист художників від генеративних сервісів штучного інтелекту, які дозволяють видати себе за іншу особу, наприклад дипфейки...

Закон ELVIS оновлює закон штату Теннессі про право на публічність, надаючи особам права на їхній голос у будь-якому середовищі та будь-яким способом, «незалежно від того, чи містить звук справжній голос чи імітацію голосу особи».

Крім покладення цивільної відповідальності на будь-якого кінцевого користувача, який без попередньої згоди чи авторизації свідомо створює або публікує ім'я, зображення, голос або образ особи з комерційною метою, наприклад для реклами товарів чи послуг, збору коштів або збирання пожертвувань, Закон ELVIS покладає відповідальність на певних постачальників технологій. Зокрема, Закон про ELVIS поширює відповідальність на постачальників і розробників технологій, якщо основною метою технології є «виготовлення фотографії, голосу або подібності конкретної особи, яка може бути ідентифікована, з усвідомленням того, що

розповсюдження, передача або іншим чином надання доступу до фотографія, голос або образ не були дозволені особою».

Переглянуте законодавство штату Теннессі також містить ширший стандарт щодо притягнення до відповідальності власників або працівників засобів масової інформації (наприклад, газет, журналів, радіо- та телевізійних станцій, рекламних щитів і оголошень про транспортні засоби), що охоплює ситуації, коли вони не тільки знали про несанкціоноване використання, але й також «обґрунтовано повинен був знати про несанкціоноване використання».

Крім того, Закон ELVIS змінює винятки щодо «добросовісного використання», уточнюючи, що використання дозволено «тією мірою, якою це захищено Першою поправкою до Конституції Сполучених Штатів», у тому числі з метою коментарів, критики, науки, сатири чи пародії, а також як короткочасне чи випадкове використання та надання чіткіших інструкцій для творців вмісту та користувачів щодо обмежень такого використання. Ця модифікація може зменшити неоднозначність щодо дозволеного використання захищених авторським правом матеріалів і пов'язаних обмежень у майбутньому...

Переглянутий закон штату Теннессі також надає артистам право особисто подавати позов, навіть якщо особа уклала ексклюзивну угоду як виконавець звукозапису або розповсюджувала звукозаписи особи. Законодавство дозволяє суду також видати судову заборону, а також знищити або конфіскувати матеріали за порушення, щоб запобігти або обмежити несанкціоноване використання. За порушення суд також може присудити фактичні збитки, включно з потрійною сумою, передбаченою законом, разом із розумними гонорарами адвокатів...» (*Monique N. Bhargava, Vanessa A. Perumal. Tennessee first in efforts to protect ROP against GenAI imitations & deepfakes // Reed Smith LLP* (<https://www.reedsmith.com/en/perspectives/2024/05/tennessee-efforts-protect-rop-against-genai-imitations-deepfakes>). 08.05.2024).

***

«Оскільки генеративні системи штучного інтелекту стають все більш складними та поширеними, занепокоєння щодо використання творів, захищених авторським правом, у їхніх навчальних даних продовжує посилюватися. Запропонований Generative AI Copyright Disclosure Act 2024 намагається вирішити цю незручність шляхом запровадження нових вимог щодо прозорості для розробників AI.

Основна мета законопроекту — забезпечити власникам авторських прав інформацію про те, чи використовується їхня інтелектуальна власність для навчання генеративних моделей ШІ. У разі прийняття закон вимагатиме від компаній подавати повідомлення до Бюро авторських прав США з детальним описом творів, захищених авторським правом, які використовуються в їхніх наборах даних для навчання ШІ. Ці повідомлення мають бути подані протягом 30 днів до або після публічного випуску генеративної системи ШІ.

Тоді Бюро авторських прав підтримуватиме загальнодоступну базу даних цих сповіщень, дозволяючи творцям шукати та перевіряти, чи були включені їхні роботи. Сподіваємося, що ця прозорість допоможе власникам авторських прав приймати більш обґрунтовані рішення щодо ліцензування своєї інтелектуальної власності та отримання компенсації, якщо це необхідно.

Вимоги законопроекту щодо повідомлення та загальнодоступна база даних можуть стати значним кроком вперед для творців, які прагнуть захистити свою інтелектуальну власність в епоху ШІ. Забезпечуючи спосіб відстеження використання їхніх робіт у генеративних системах штучного інтелекту, закон надасть право власникам авторських прав вживати заходів проти несанкціонованого використання та потенційно вести переговори про ліцензії чи роялті. Це може бути особливо цінним для окремих художників, письменників та інших творців, яким може не вистачати ресурсів для самостійного моніторингу величезного ландшафту додатків ШІ...» (*Danner Kline. The Generative AI Copyright Disclosure Act of 2024: Balancing Innovation and IP Rights // National Law Forum LLC (https://natlawreview.com/article/generative-ai-copyright-disclosure-act-2024-balancing-innovation-and-ip-rights). 13.05.2024).*

***

«Група з чотирьох двопартійних сенаторів, відома як Двопартійна робоча група зі штучного інтелекту (ШІ) (Робоча група), 15 травня 2024 р. опублікувала «Стимулювання інновацій у штучному інтелекті в США: дорожню карту політики щодо штучного інтелекту в Сенаті Сполучених Штатів» (Дорожня карта)... Дорожня карта є кульмінацією місяців гучних форумів, секретних брифінгів для всіх сенаторів, сесій для прослуховування та закулісних обговорень з експертами та зацікавленими сторонами та закладе основу для майбутнього законодавства про ШІ в Сенаті...

Дорожня карта поділена на вісім розділів, які відображають теми форумів, які проводила Робоча група:

- Підтримка інновацій США у сфері ШІ
- ШІ та робоча сила
- Ефективне використання ШІ
- Вибори і демократія
- Конфіденційність і відповідальність
- Прозорість, зрозумілість, інтелектуальна власність і авторське право
- Захист від ризиків ШІ
- Національна безпека

Кожен із розділів Дорожньої карти містить кілька політичних рекомендацій, які детально описано нижче. Від розвитку національної системи автономного транспортного засобу до значних нових федеральних інвестицій у ШІ, Дорожня карта визначає ключові сфери, які дозволять США максимізувати переваги ШІ та мінімізувати ризики, не відставаючи від своїх стратегічних

конкурентів, таких як Китай...» (*Paul Stimers, Todd Wooten, Marissa C. Serafino, Joel E. Roberson. Senate Releases Bipartisan AI Roadmap // Holland & Knight LLP (https://www.hklaw.com/en/insights/publications/2024/05/senate-releases-bipartisan-ai-roadmap). 21.05.2024*).

***

«Національна асоціація музичних видавців (NMPA) надіслала листа лідерам судового комітету Сенату та Палати представників з проханням переглянути законодавчу ліцензію, зазначену в Законі про авторське право, яка "перешкоджає приватним переговорам на вільному ринку" щодо механічних ставок роялті для авторів пісень та музичних видавців у США.

У листі, який з'явився на тлі нещодавнього наступу видавничої спільноти на Spotify за нижчі роялті, що виникають, зокрема, через об'єднання музики та аудіокниг, президент/генеральний директор NMPA Девід Ізраеліт пише, що реформа запобігатиме експлуатації авторів пісень та видавців "великими технологіями": "Ті, хто працює на вільному ринку, як-от звукозаписні компанії, домовилися про захист від недобросовісної тактики. Однак музичні видавці та автори пісень не мають таких важелів впливу".

Такий крок дозволив би видавцям і авторам пісень домовлятися про механічні ставки роялті, як це роблять звукозаписні компанії. Однак, за правилом, встановленим ще у 1909 році, ставки роялті визначаються урядом, зокрема, Радою з авторських прав і роялті. У минулому переговори щодо цих ставок, які оновлюються кожні чотири роки, були суперечливими. Хоча останніми роками ці ставки були підвищені, багато хто вважає, що вони залишаються недостатніми...» (*Jem Aswad. Music Publishers Call for Congress to Overhaul Copyright Act // Variety Media, LLC. (https://variety.com/2024/music/news/music-publishers-congress-overhaul-copyright-act-1236012128/). 21.05.2024*).

***

«Кожні три роки Закон про захист авторських прав у цифрову епоху (DMCA) проходить процедуру нормотворення, щоб дозволити винятки, які дозволяють окремим особам і дослідникам обходити заходи технічного захисту матеріалів, захищених авторським правом, без ризику відповідальності.

Цього року дослідники штучного інтелекту (AI) подали петицію про новий виняток щодо «досліджень безпеки, що стосуються генеративного упередження штучного інтелекту». Сенатор США Марк Р. Уорнер від Вірджинії, який очолив у Сенаті завдання з вивчення можливостей технології штучного інтелекту, водночас виступаючи за розумні обмеження щодо її використання, стверджує, що розширення поточного винятку для добросовісних досліджень на дослідження, які не відповідають вимогам поза

традиційними проблемами безпеки, такими як упередженість та інші шкідливі результати, є найкращим способом забезпечити безпечний і справедливий штучний інтелект, уможливлуючи його постійні інновації, громадську довіру та впровадження.

Уорнер, голова Спеціального комітету Сенату з розвідки та співголова Кокусу з кібербезпеки Сенату, написав до Бюро авторських прав США на підтримку розширення існуючого винятку щодо добросовісних досліджень у рамках ДМСА.

«Через труднощі в розумінні повного діапазону поведінки в системах штучного інтелекту, особливо через те, що моделі вводяться в контекстах, які відрізняються від їхнього передбачуваного використання, обсяг добросовісних досліджень розширився до виявлення недоліків безпеки, спричинених неправильним налаштуванням систем штучного інтелекту, а також дослідження того, як системи штучного інтелекту можуть відображати та відтворювати соціально та економічно шкідливі упередження... надзвичайно важливо, щоб ми дозволили дослідникам тестувати системи таким чином, щоб продемонструвати, як несправності, неправильне використання та неправильна робота можуть призвести до підвищеного ризику фізичних або психологічних шкоди», - написав Уорнер.

Він додав, що в листі Міністерства юстиції підкреслюється, що відмінною рисою звільнення від дослідження є добросовісність дослідників безпеки...» (*Rebecca Barnabi. Researchers, Sen. Warner encourage inclusion of AI in national digital copyright legislation // Augusta Free Press LLC (https://augustafreepress.com/news/researchers-sen-warner-encourage-inclusion-of-ai-in-national-digital-copyright-legislation/?utm_source=flipboard&utm_content=other). 29.05.2024*).

***

Турецька Республіка

«...З 10 січня 2024 року Туреччина запровадила суттєву реформу свого закону про торгові марки. Ця реформа передає повноваження розглядати справи про анулювання торгових марок від судової системи до Турецького відомства з патентів і торгових марок (ТРТО)...

Реформа особливо спрямована на торгові марки, які не використовувалися, стали загальними назвами, вводять в оману або не відповідають певним технічним стандартам. Мета полягає в тому, щоб розглядати ці справи більш швидко та економно за допомогою адміністративних засобів, що, як очікується, сприятиме більшій кількості заявок на скасування, особливо щодо невикористаних торгових марок.

Згідно з новою системою, заявники повинні знати про декілька моментів:

1. **Справи про анулювання, які розглядає Турецьке відомство з питань торгових марок, будуть простішими та дешевшими порівняно з судовими процедурами.**

2. У разі заперечення заявники можуть оскаржити раніше зареєстровану торговельну марку опонента за допомогою заяви про скасування невикористання, якщо умови дотримані, використовуючи це як тактику для перемоги у справі.

3. Заявки на скасування невикористання можуть стати загальною стратегією усунення попередніх перешкод для затвердження реєстрації торгової марки.

4. Однак рекомендується бути обережним, оскільки спрощення процедур скасування також ненавмисно приносить користь зловмисним сквотерам або порушникам торгових марок, оскільки вони також можуть використовувати цей відносно простий адміністративний шлях для визнання торгових марок законних власників недійсними.

Хоча конкретні методи перевірки та прийняття рішень ще не повністю оприлюднені, галузь загалом вважає, що ця реформа зробить процес анулювання торгової марки більш ефективним...» (*Global Intellectual Property Law Updates Overview // Beijing Sanyou Intellectual Property Agency Ltd* (<https://www.sanyouip.com/en/insights/content/2/353.html>). 11.05.2024).

***

Федеративна Республіка Бразилія

«...6 травня 2024 року у Федеральному реєстрі було опубліковано Закон № 14.852 від 3 травня 2024 року, який встановлює правові рамки для індустрії електронних ігор у Бразилії...

Відповідно до визначень, наведених у новому законі, під категорію "електронних ігор" підпадає наступне (стаття 5):

- i. інтерактивні аудіовізуальні твори, розроблені як комп'ютерна програма, у якій зображення змінюються в реальному часі на основі дій гравця та взаємодії з інтерфейсом;
- ii. центральні пристрої та аксесуари, призначені для приватного чи комерційного використання, спеціально призначені для запуску електронних ігор;
- iii. програмне забезпечення, призначене для використання як мобільні додатки та/або веб-сайти, а також ігри для консольних відеоігор, ігри віртуальної реальності, доповненої реальності, змішаної реальності та розширеної реальності, які споживаються через завантаження або потокове передавання.

...новий закон запроваджує різноманітні механізми підтримки розробників та інвесторів, одночасно регулюючи виробництво, імпорт, комерціалізацію, розробку та комерційне використання електронних ігор у Бразилії.

Щодо прав інтелектуальної власності, стаття 20 Законодавчої бази для електронних ігор встановлює новий режим реєстрації, який має надавати Бразильське відомство з патентів і торгових марок (BRPTO) – «дозвіл на реєстрацію електронних ігор», шляхом включення пункту VI до статті 2

Патентний статут Бразилії. Однак йому не вистачає конкретних нормативних актів, які б визначали сферу його застосування, права власності, окреслювали умови захисту та встановлювали інші важливі вимоги, необхідні для практичного впровадження та ефективного надання цієї реєстрації BRPTO. Отже, головним завданням є імплементація цієї поправки до законодавства щодо цієї нової форми реєстрації.

З іншого боку, якщо намір законодавців при створенні реєстрації електронних ігор полягав у посиленні захисту прав інтелектуальної власності, поряд з відсутністю регулювання, яке перешкоджає впровадженню режиму реєстрації BRPTO, очевидно, що такий захист уже був забезпечений Бразильська правова система...» (*Brazil introduces Statute establishing the Legal Framework for the electronic games industry and amends Law #9,279/1996, inserting a new mode of registration to protect industrial property // Licks Attorneys (<https://www.lickslegal.com/news/brazil-introduces-statute-establishing-the-legal-framework-for-the-electronic-games-industry-and-amends-law-9-279-1996-inserting-a-new-mode-of-registration-to-protect-industrial-property>). 07.05.2024).*

***

Федерація Сент-Кітс і Невіс

«...10 травня 2024 р., було успішно прийнято законопроект про авторське право 2024 року, який є суттєвим кроком у напрямку посилення захисту інтелектуальної власності в Сент-Кітс і Невіс. Цей законопроект модернізує правову базу авторського права захист, підтримує помаранчеву економіку, що розвивається, і визнає розвиток цифрового ландшафту, де процвітають творчі результати...

Законопроект про авторське право 2024 року вносить значні покращення для підтримки помаранчевої економіки, що розвивається, підкреслюючи зобов'язання уряду розвивати та захищати місцеву творчість та інновації. Ця модернізована законодавча база забезпечить надійний захист творців у різних носіях, включаючи цифрові та аудіовізуальні твори, водночас гарантуючи, що Сент-Кітс і Невіс відповідає міжнародним стандартам авторського права.

Ключові особливості законопроекту включають скасування вимоги щодо фіксації творів для отримання охорони, таким чином визнаючи більш мінливі та тимчасові форми творчого вираження. Ця зміна має вирішальне значення в епоху, коли цифрові твори та перформанси можуть бути недовговічним і традиційно не документуватися. Крім того, законопроект розширює захист авторських прав з 50 до 70 років після смерті автора, що значно покращує майно творців і відповідає світовій практиці.

Крім того, законопроект вводить спеціальні положення щодо управління авторськими правами в цифровому середовищі, торкаючись сучасних і нових технологій, таких як потокове передавання в Інтернеті та цифрове відтворення.

Він також встановлює основу для організацій колективного управління, встановлюючи чіткі вказівки та забезпечуючи прозорість і справедливість в управлінні доходами від авторського права...» (*St. Kitts And Nevis Modernises Copyright Law With Passage Of Copyright Bill, 2024 // Nevis Printing Ltd. (<https://www.thestkittsnevisobserver.com/st-kitts-and-nevis-modernises-copyright-law-with-passage-of-copyright-bill-2024/>). 10.05.2024*).

***

Спори та судові розгляди щодо порушення прав інтелектуальної власності

Україна

«Цитування твору наукового характеру в іншому творі для навчання без зазначення імені автора та джерела цитати є плагіатом.

У разі доведення факту порушення прав суб'єкта авторського права, зокрема при плагіаті, підлягає стягненню компенсація за порушення немайнових і майнових прав.

Такий правовий висновок зробив Верховний Суд у складі колегії суддів Другої судової палати Касаційного цивільного суду у постанові від 17 січня 2024 року у справі № 308/7570/18-ц за позовом про порушення особистих та майнових авторських прав і стягнення компенсації...

Суть справи: позивачка вказувала, що на сайті відповідача (державного вищого навчального закладу) було розміщено навчально-методичний комплекс для студентів за авторством співвідповідачки - доцента кафедри університету, в якому використано частину автореферату дисертації позивачки на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук. Оскільки позивачка дозволу на використання автореферату відповідачам не надавала, то вважала, що порушено її немайнові та майнові авторські права, просила стягнути компенсацію.

Суд першої інстанції, рішення якого залишив без змін апеляційний суд, відмовив у задоволенні позову, оскільки законом встановлена можливість відтворення уривку з твору без згоди автора, якщо цей твір створено для навчання, а інший твір, у якому відтворюється уривок, теж створений для досягнення цієї цілі. Відтворення частини автореферату позивачки в навчально-методичному комплексі можливе і без згоди автора, оскільки це є вільним відтворенням примірника твору для навчання.

Верховний Суд не погодився з таким висновком і зазначив, що за загальним правилом використання твору як об'єкта права інтелектуальної власності іншою особою здійснюється з дозволу особи, яка має виключне право дозволяти використання цього об'єкта.

ВС підкреслив, що умовою для правомірності цитування є зазначення імені автора твору і джерела, з якого та чи інша цитата запозичується, що має вказати на походження процитованого твору, який використовується без дозволу автора.

Порушенням авторського права і (або) суміжних прав, що дає підстави для захисту таких прав, у тому числі судового, є, зокрема, плагіат - оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору...

З урахуванням того, що суди встановили факт плагіату (використання частини автореферату позивачки було без зазначення її імені та джерела), ВС вважає, що вимога про стягнення компенсації підлягає задоволенню» (*Олена Баконіна. Верховний Суд роз'яснив, яка відповідальність настає за плагіат // ТОВ "інформаційно-аналітичний центр ЛІГА" (https://jurliga.ligazakon.net/news/227549_verkhovniy-sud-rozyasniv-yaka-vdpovdalnst-nasta-za-plagat). 08.05.2024).*

***

«До Комісії з журналістської етики 27 березня 2024 року надійшла скарга онлайн-медіа “Київвлада” на низку видань, що запозичувала їх матеріали та систематично передруковувала їх без посилань на оригінальні матеріали, тобто вдавалися до можливого плагіату.

Одне з видань, видання “Погляд”, пішло на співпрацю з “Київвладою” за допомогою медіації зі сторони Комісії журналістської етики. У своїй відповіді на запит Комісії щодо скарги “Київвлади”, онлайн-медіа “Погляд” визнало, що передрук матеріалів порушує внутрішні редакційні політики Інтернет-видання. Видання “Погляд” 23 квітня 2024 року повідомило про те, що провело роз'яснювальну роботу щодо етики цитування та правил коректного рерайту з відповідальним редактором. Також медіа організувало онлайн-тренінг про роботу журналістів з відкритими даними в системі “Прозорро” та створення авторських матеріалів для підвищення їх кваліфікації.

Комісія вітає кроки редакції із запобігання майбутнім порушенням та підвищення кваліфікації власних працівників...» (*Два онлайн-видання вирішили спір про плагіат, шляхом медіації за підтримки КЖЕ // Комісія з журналістської етики (<https://cje.org.ua/news/dva-onlayn-vydannia-vyrishyly-spir-pro-plahiat-shliakhom-mediatsii-za-pidtrymky-kzhe/>). 10.05.2024).*

***

«Вимога про визнання торговельної марки добре відомою не може бути задоволена в позовному провадженні як окрема, оскільки така вимога не спрямована на захист права інтелектуальної власності від конкретного порушення, а є умовою надання цього захисту, зокрема шляхом визнання недійсною реєстрації (свідоцтва) торговельної марки іншою особою.

За відсутності недобросовісності в реєстрації торговельної марки іншою особою позов власника добре відомої марки про скасування (визнання недійсним) свідоцтва (реєстрації) торговельної марки цієї особи може бути задоволений у межах загальної позовної давності, що не може бути меншою від п'яти років із дати реєстрації марки.

Такого висновку дійшла Велика Палата Верховного Суду у справі щодо визнання торговельної марки добре відомою та визнання недійсними свідоцтв України іншої особи на знак для товарів і послуг.

У цій справі фармацевтична фірма «Дарниця» звернулася до суду з позовом до Українського національного офісу інтелектуальної власності та інновацій і АТ «Лубнифарм». Позивач стверджував, що позначення «Цитрамон» є добре відомим в Україні станом на 1 січня 1997 року на його ім'я для товарів 05 класу Міжнародної класифікації товарів і послуг для реєстрації знаків «фармацевтичні препарати». Водночас, на думку позивача, належний «Лубнифарм» знак для товарів і послуг «ЦИТРАМОН У» є схожим настільки, що його можна сплутати з добре відомою станом на 1 січня 1997 року торговельною маркою позивача для ідентичних товарів.

Суди першої та апеляційної інстанцій позовні вимоги фармацевтичної фірми «Дарниця» задовольнили повністю.

Розглядаючи цю справу, Велика Палата ВС передусім зауважила, що на час звернення позивача до суду з позовом ч. 1 ст. 25 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» установлювала, що охорона прав на добре відому торговельну марку здійснюється згідно із ст. 6 bis Паризької конвенції про охорону промислової власності та цим Законом на підставі визнання торговельної марки добре відомою Апеляційною палатою Державної служби інтелектуальної власності України або судом. Водночас визнання торговельної марки добре відомою Апеляційною палатою або судом не є способами набуття прав на торговельну марку.

Розгляд в Апеляційній палаті заяв про визнання торговельної марки добре відомою в Україні не спрямований на захист прав власника марки від порушень з боку іншої особи, а рішення Апеляційної палати як обов'язкове для Укрпатенту є інструментом охорони прав власника добре відомої марки та не є способом набуття прав на неї. Натомість визнання марки добре відомою господарським судом здійснюється з метою захисту прав на неї, тобто має інше значення. Його не можна вважати альтернативою визнання марки добре відомою в рішенні Апеляційної палати.

Як зазначила ВП ВС, ч. 1 ст. 6 bis Паризької конвенції як норма матеріального права встановлює спосіб захисту («визнавати недійсною реєстрацію»), який, за наведеним положенням Конвенції, застосовується за умови, що знак (марка) «за визначенням компетентного органу країни реєстрації чи країни застосування вже є в цій країні загальновідомим». Тобто з урахуванням зазначеного положення визнання марки добре відомою є не

самостійним способом захисту, а умовою надання особі захисту, зокрема шляхом визнання недійсною реєстрації (свідоцтва).

Визнання торговельної марки добре відомою на певну дату є таким чином установленням юридичного факту, який у позовному провадженні в змагальному процесі є необхідним для задоволення позову до конкретного порушника. Таке визнання не має значення *erga omnes*, тобто обов'язкового значення для осіб, які не є сторонами у справі. Визнання торговельної марки добре відомою судом у позовному провадженні має значення *inter partes*, тобто тільки для сторін спору.

Також Велика Палата ВС акцентувала, що за відсутності недобросовісності в реєстрації торговельної марки іншою особою позов власника добре відомої марки про скасування (визнання недійсним) свідоцтва (реєстрації) торговельної марки цієї особи може бути задоволений у межах загальної позовної давності, що не може бути меншою від п'яти років із дати реєстрації марки...» *(Визнання торговельної марки добре відомою не є самостійним способом захисту, а є умовою надання особі захисту, зокрема шляхом визнання недійсною реєстрації (свідоцтва) торговельної марки іншою особою – ВП ВС // Судова влада України (https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/1606302/). 16.05.2024).*

***

«У сучасному конкурентному середовищі захист прав інтелектуальної власності стає невід'ємною частиною стратегії визначення та розрізнення товарів та послуг компаній. Метою власників інтелектуальної власності стає забезпечення ексклюзивної експлуатації торгових марок, а також захист свого унікального бренду та інвестицій...

На практиці щодо захисту порушеного виключного права на торговельну марку звертається правовласник такої торгової марки (стаття 20 Закону України "Про охорону прав на знаки для товарів та послуг"). Однак, якщо торгова марка передається третій особі для використання (на підставі укладеного ліцензійного договору), така особа також може звертатися з метою поновлення порушених прав. Так, однією з умов успішного вирішення справи в суді є, зокрема, дотримання алгоритму та порядку встановлення фактичних обставин, доводів та заперечень, якими сторони обґрунтовують свою позицію. На практиці учасникам спору недостатньо наведення аргументів у своїх позиціях, важливі саме докази (або їх відсутність).

Усі юридично значимі факти, складові предмет доказування, формуються з підстав вимог і заперечень сторін і норм матеріального права. Підстави вимог та заперечення осіб, які беруть участь у справі, конкретизують предмет доведення у справі, який може змінюватись у процесі його розгляду (правову позицію викладено у постанові об'єднаної палати Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 05.07.2019 у справі No 910/4994/18).

Так, згідно з висновком Великої Палати Верховного Суду, викладеним у постанові від 18.03.2020 у справі № 129/1033/13-ц, принцип змагальності забезпечує повноту дослідження обставин справи та покладає тягар доведення на сторони. У той же час, цей принцип не створює для суду зобов'язання вважати доведеною та встановленою обставину, про яку затверджує сторона. Отже, певна обставина не може вважатися доведеною, поки інша сторона її не спростує (концепція негативного доказу), оскільки за такого підходу принцип змагальності втрачає сенс.

Верховний Суд акцентує увагу на тому, що позивач як особа, яка вважає, що його право порушено самостійно, визначає докази, які на його думку підтверджують заявлені вимоги. господарський суд (ухвала Верховного Суду від 05.12.2023 у справі № 922/527/23).

Отже, в частині доказування відповідно до позиції Верховного Суду, викладеної неодноразово у своїх рішеннях, з усіх доказів, що є у справі, суд повинен приймати для подальшого дослідження та обґрунтування мотивів рішення тільки ті з доказів, які мають зв'язок з фактами, що підлягають встановленню при вирішенні спору. Можемо зробити висновок, що сторони повинні надавати докази та відповідні докази на підтвердження своєї аргументації, і відповідні докази мають стосуватися обставин, які мають бути встановлені судом. Інші докази не підлягають оцінці судом, оскільки такі докази стосуються обставин спору, тобто належність доказів нерозривно пов'язані з предметом доказування у справі.

При цьому сторони, іноді, зловживаючи своїми процесуальними правами, захаращують судову справу доказами, що не стосуються спору, або надають аргументи, які не об'єднуються на належних та допустимих доказах, або переводять обов'язок доведення на інший бік.

...головне та ключове значення для вирішення судової справи має правильний вибір адекватних заходів захисту прав на торгіву марку, їх обґрунтування та подання до суду достовірних доказів, що включають відповідність марки критеріям правового захисту, її самостійне використання, факти порушення прав іншою особою, уявлення споживачів про торгової марки та інше» (*Особливості захисту прав інтелектуальної власності у суді // OstApp* (<https://journal.ostapp.com.ua/uk/articles/post/osoblivosti-zahistu-prav-intelektualnoi-vlasnosti-u-sudi>). 20.05.2024).

***

Європейський Союз

«Корпорація Bruker (Nasdaq: BRKR) сьогодні оголосила, що Федеральний патентний суд Німеччини виніс рішення на користь NanoString Technologies Germany GmbH, визнавши недійсним європейський патент № 2794928B1 (Патент 928) у Німеччині (справа 3 Ni 20/22). NanoString тепер є бізнесом Bruker після придбання Bruker активів

бізнесу NanoString Technologies, Inc 6 травня 2024 року. Патент 928 був заявлений 10x Genomics проти NanoString у справах про порушення патентів у Німеччині та в Європейському об'єднаному патентному суді (UPC) з використанням продуктів NanoString CosMx Spatial Molecular Imager (SMI) для виявлення РНК. Федеральний патентний суд постановив, що німецька частина патенту 928 є недійсною...

Сьогоднішнє рішення в Німеччині стало результатом перемоги компанії NanoString в Апеляційному суді UPC у Люксембурзі у лютому щодо відповідного патенту. У цій справі Суд скасував попередню судову заборону, яка раніше була видана судом нижчої інстанції на основі тісно пов'язаного Європейського патенту 4108782B1 (Патент 782). Апеляційний суд UPC зазначив у своєму лютневому рішенні, що, ймовірно, «спірний патент не виявиться дійсним», посилаючись на занепокоєння щодо очевидності патентних претензій, заснованих на попередньому рівні техніки. Сьогоднішнє рішення Федерального патентного суду Німеччини відповідає аналізу окремого суду...

Після сьогоднішньої перемоги NanoString негайно звернеться до Вищого регіонального суду Німеччини в Мюнхені з проханням остаточно скасувати судову заборону, що впливає на продукти CosMx компанії NanoString і вчених, які покладаються на них у Німеччині. У грудні 2023 року німецький Вищий регіональний суд Мюнхена послався на занепокоєння з приводу рішення нижчого регіонального суду Мюнхена від травня 2023 року та надав NanoString право скасувати заборону на продаж продукції CosMx у Німеччині за умови сплати застави. NanoString також очікує відшкодування гонорарів адвокатів і пов'язаних судових витрат у світлі сьогоднішнього рішення...» (*German Federal Patent Court Invalidates Patent Asserted By 10x Genomics, Delivering Legal Win to NanoString and Bruker // Morningstar, Inc. (https://www.morningstar.com/news/business-wire/20240507563533/german-federal-patent-court-invalidates-patent-asserted-by-10x-genomics-delivering-legal-win-to-nanostring-and-bruker). 07.05.2024).*

***

«...нещодавно чеські суди постановили, що твори, створені штучним інтелектом, не можуть охоронятися згідно з законом про авторське право.

У чеській справі позивач подав позов проти юридичної фірми після того, як вона опублікувала зображення на своєму веб-сайті без його дозволу. Зображення, на якому зображені дві руки, що підписують бізнес-контракт, було створено позивачем за допомогою штучного інтелекту на основі інструкції "створити візуальне зображення двох сторін, які підписують бізнес-контракт": "Створити візуальне зображення двох сторін, які підписують ділову угоду в офіційній обстановці, наприклад, у конференц-залі або юридичному офісі в Празі. Покажіть тільки руки".

Оскільки ШІ не є «фізичною особою», він не може бути творцем твору згідно з європейським законодавством про авторське право. Але оскільки штучний інтелект створив спірне зображення на основі конкретних інструкцій, позивач стверджував, що він був творцем зображення.

Незважаючи на цю претензію, фактичних доказів того, що позивач дав вказівки ШІ, не було, і, оскільки було беззаперечно, що зображення було створено ШІ, суд відхилив цей аргумент.

Суд додав, що робота, створена штучним інтелектом, у цій справі взагалі не є «твором», оскільки вона не відповідає концептуальним характеристикам. Він не створений як унікальний результат творчої діяльності фізичної особи (творця). Так само інструкція чи ідея, яка, як стверджується, була основою для зображення, створеного штучним інтелектом, не є твором творчості відповідно до закону про авторське право.

«Авторське право — це абсолютне право, яке належить особі. Якщо відповідне зображення було створено не особисто заявником, а штучним інтелектом, воно за визначенням не може бути захищеним авторським правом».

Це перший випадок, коли європейський суд виніс рішення у суперечці щодо штучного інтелекту та авторських прав...» (*Niels van der Lee. AI and copyright: First ruling from a European court // Novagraaf* (<https://www.novagraaf.com/en/insights/ai-and-copyright-first-ruling-european-court>). 01.05.2024).

***

«...На початку травня регіональний суд Мюнхена виніс рішення на користь InterDigital у справі щодо патентного спору WWAN проти Lenovo та Motorola. Рішення суду забороняє двом компаніям «пропонувати або імпортувати в Німеччину товари, що порушують патентні права». Це стосується телефонів, планшетів, ноутбуків та інших пристроїв, які мають доступ до Інтернету через мережі GSM, UMTS, LTE або 5G (через GSMarena).

Щоб тимчасова заборона на продаж була дійсною, InterDigital мала внести в суд близько 4,5 мільйона євро як забезпечення. Спочатку американська компанія не здійснила необхідний платіж, що дозволило Lenovo (і Motorola) продовжити доставку постраждалих продуктів роздрібним партнерам у Німеччині. Але він вніс гроші минулого тижня (8 травня), що призвело до тимчасового виконання заборони.

Після цього Motorola видала всі згадки про смартфони зі свого німецького сайту. Подібним чином Lenovo видала всі списки ноутбуків, які порушують патент, а деякі конфігурації продаються лише до тих пір, поки запаси не будуть доступні.

Сторонні роздрібні продавці можуть продовжувати продавати телефони Motorola та ноутбуки Lenovo до закінчення запасів. Однак, як тільки запаси закінчаться, їм доведеться дочекатися вирішення патентної суперечки, щоб відновити продажі...

Lenovo планує оскаржити це рішення, але з огляду на те, як такі справи затягуються в суді, її ноутбуки та телефони Motorola можуть на деякий час зникнути з Німеччини» (*Rajesh Pandey. Motorola can't sell phones in Germany anymore // Valnet Inc. (https://www.androidpolice.com/motorola-cant-sell-phones-in-germany-anymore/?utm_source=flipboard&utm_content=AndroidPolice%2Fmagazine%2FAndroid+Police). 13.05.2024).*

***

«Суд у Люксембурзі виніс рішення на користь американської фотографки Джинни Чжан, яка звинуватила художника Джеффа Дішбурга у створенні точної копії її фотографії. Це рішення скасовує попереднє рішення від 2022 року, яке було на користь Дішбурга.

Суд наказав Дішбургу не виставляти картину, яку він називає "Турандот", інакше йому загрожує штраф у розмірі 1 080 доларів (1 000 євро) на день до максимального штрафу в 108 000 доларів (100 000 євро). RTL повідомляє, що судові витрати становлять \$1,620 (€1,500).

Художника Джеффа Дішбурга з Люксембургу звинуватили в копіюванні однієї з фотографій Чжан після того, як він отримав нагороду 11-ї Бієнале сучасного мистецтва, яка також супроводжувалася премією у розмірі 1 500 євро.

Оригінальну фотографію Чжан зробив для Harper's Bazaar Vietnam у 2017 році.

...Чжан подякувала Люксембургу та судовій системі країни за "підтримку захисту авторських прав людини, особливо в часи ШІ, коли наші права, здається, швидко розмиваються"...» (*Matt Growcoat. Court Rules in Favor of Photographer Who Accused Painter of 'Ripping Off' Her Work // PetaPixel Inc. (https://petapixel.com/2024/05/13/court-rules-in-favor-of-photographer-who-accused-painter-of-ripping-off-her-work/?utm_source=flipboard&utm_content=noritatahir%2Fmagazine%2FPhotography). 13.05.2024).*

***

«Ще один рік поспіль французький суд першої інстанції фіксує зростання кількості нових патентних спорів: їхня кількість зросла зі 180 у 2022 році до 186 у 2023 році. Ця зміна, що становить незначне зростання на 3,3%, продовжує тенденцію останніх років. За цей же період сторони врегулювали 198 патентних проваджень, що становить зростання на 5,3%. Однак судова статистика не розрізняє, чи було це зроблено шляхом винесення рішення, укладення мирової угоди або відкликання позову.

Патентні суперечки продовжують набувати все більшого значення для палат Паризького суду. Якщо у 2021 році патентні провадження становили

16%, а у 2022 році – 18% усіх нових справ, то у 2023 році ця цифра знову трохи зросла до 18,6%.

У Паризькому судовому суді сторони найчастіше борються за порушення європейських патентів, які є предметом 111 із 186 нових позовів. Сторони подали ще 38 позовів щодо порушення національних патентів Франції. Поводи про недійсність і суперечки щодо винаходів працівників складають решту...» (*Konstanze Richter. Number of French patent cases remains an upwards trend // Juve Patent (https://www.juve-patent.com/legal-commentary/number-of-french-patent-cases-remains-an-upwards-trend/). 08.05.2024).*

***

«MODERNA виграла останній раунд довготривалої судової тяганини з Pfizer та її німецьким партнером BioNTech щодо своєї вакцини проти Covid.

Європейське патентне відомство (ЕРО) підтвердило дійсність одного з патентів Moderna на її вакцину Spikevax, яку, за словами фірми, скопіювали Pfizer і BioNTech для розробки своєї вакцини Comirnaty.

Патент EP949 передбачає технологічний прогрес у технології месенджерної РНК (мРНК), яку, за словами Moderna, вона запровадила та запатентувала між 2010 і 2016 роками.

Moderna розпочала суперечку, подавши два позови про порушення в судах США та Німеччини у 2022 році, і подала подібні скарги в голландські, бельгійські та ірландські суди.

Pfizer і BioNTech, у свою чергу, оскаржили патенти Moderna в Патентному відомстві США, назвавши їх «неймовірно широкими» та охоплюючи основну ідею, яка була відома до розробки Moderna технології мРНК.

Патентне відомство США з тих пір призупинило позов Moderna для подальшого перегляду патентів...

Компанія Moderna була заснована в 2010 році і розробляє технологію мРНК для лікування різних вірусів, включаючи грип та ВІЛ, а в 2015 році випустила мРНК-вакцину проти грипу.

Фірма стверджує, що Pfizer і BioNTech використовували ту саму хімічну модифікацію мРНК у вакцині Spikevax для Comirnaty, яку вона розробляє з 2010 року. Moderna також стверджує, що їхні конкуренти скопіювали фізичний склад мРНК, розробленої для різних типів коронавірусів, яку вона створила для розробки вакцини проти близькосхідного респіраторного синдрому (MERS).

Однак Pfizer і BioNTech досліджують технологію мРНК для створення ліків, причому BioNTech використовує мРНК для імунотерапії меланоми з 2012 року.

Moderna каже, що не прагне вилучення Comirnaty з ринку, але хоче, щоб Pfizer і BioNTech компенсували їй продовження використання технології...

Вердикт ЕРО щодо виграшу патенту Moderna був винесений усно, а письмове рішення має бути винесене в найближчі місяці.

Pfizer і BioNTech мають два місяці, щоб подати апеляцію...» (*Aniqah Majid. Moderna wins Covid vaccine patent case in ongoing Pfizer, BioNTech battle // Institution of Chemical Engineers (https://www.thechemicalengineer.com/news/moderna-wins-covid-vaccine-patent-case-in-ongoing-pfizer-biontech-battle/). 22.05.2024*).

***

«16 травня 2024 року Конституційний суд Бельгії розглянув питання, чи порушує (змінений) сприятливий режим авторського права принцип рівності в тлумаченні того, що доходи від комп'ютерних програм будуть виключені.

Фізична особа, яка передає або ліцензує авторські чи суміжні права в обмін на винагороду, може скористатися пільговим податковим режимом з 2008 року.

Винагорода, отримана в обмін на передачу або ліцензування авторських прав, вважається доходом від рухомого майна, який оподатковується за окремою ставкою 15% (застосовуються певні порогові значення). Оскільки база оподаткування розраховується шляхом вирахування одноразових витрат, ефективна ставка податку додатково зменшується.

Наприкінці 2022 року бельгійський законодавець вніс зміни до цього сприятливого режиму авторського права, тим самим обмеживши сферу дії режиму...

Ряд розробників програмного забезпечення та компаній, які працюють у секторі інформаційних технологій, стверджували, що поправки порушують принцип рівності, оскільки доходи, пов'язані з комп'ютерними програмами, будуть виключені зі сфери дії сприятливого режиму авторського права.

Конституційний суд Бельгії... підтвердив, що реформований режим авторського права слід тлумачити як такий, що виключає доходи, пов'язані з комп'ютерними програмами.

Згодом Суд постановив, що виключення прибутку, пов'язаного з комп'ютерними програмами, зі сприятливого режиму авторського права є розумно виправданим. Тому Суд дійшов висновку, що принцип рівності не було порушено» (*Nicolas Lippens, Kris De Schutter, Linda Brosens. Reformed copyright regime does not violate principle of equality // Loyens & Loeff (https://www.loyensloeff.com/insights/news--events/news/reformed-copyright-regime-does-not-violate-principle-of-equality/). 16.05.2024*).

***

«Однією з цілей Єдиного патентного суду (UPC) є забезпечення "швидкого та якісного прийняття рішень". Для досягнення "оперативності"

цієї мети Регламент УРС встановлює складний графік проходження різних етапів розгляду справ у УРС...

Отже, для сторін, які планують подати позов до УРС або захищати його, дуже важливо якнайкраще підготуватися до початку судового розгляду, а також знати, чого очікувати після його початку.

Судовий позов за порушення патенту рідко виникає зненацька. Часто власник патенту та ймовірний порушник обмінюються листуванням, щоб спробувати вирішити проблему до того, як буде розпочато будь-який позов до суду.

Зважаючи на це, власник патенту не зобов'язаний зв'язуватися з імовірним порушником, перш ніж подавати позов про порушення до УРС. Насправді обмежений час, наданий Правилами процедури УРС для відповіді на позов про порушення, може спонукати власника патенту подати позов про порушення без попереднього попередження.

Крім того, позов щодо попередньої судової заборони (або інших тимчасових заходів) часто подається за короткий термін, не залишаючи часу для попередніх переговорів між власником патенту та ймовірним порушником...

Одним із показників майбутнього судового розгляду, який є унікальним для УРС, є статус відмови від європейського патенту. Судовий процес у УРС можливий лише щодо унітарних європейських патентів і європейських патентів, які не були виключені з-під юрисдикції УРС. Отже, коли ви визначили будь-які ймовірно проблемні європейські патенти, варто стежити за їхнім статусом відмови. Якщо патент, який був виключений з юрисдикції УРС, повертається (тобто відмову було відкликано), це може означати, що примусові заходи в УРС неминучі.

...щойно ви дізнаєтеся про ризик подання позову про порушення в УРС, ви повинні почати збирати докази на підтримку захисту та зустрічного позову про анулювання відповідного патенту.

Якщо ви зможете досить швидко зібрати достатньо доказів того, що патент недійсний, ви можете навіть подумати про те, щоб ...подати окремий позов про анулювання.

Якщо ви обираєте цей підхід, вам слід подбати про те, щоб включити в позов про відкликання всі аргументи та підтверджуючі докази, на які ви захочете покластися, оскільки може бути важко представити нові докази та аргументи пізніше в процесі.

Позивач у справі про порушення спочатку отримує перевагу в часі в тому сенсі, що він має достатньо часу для підготовки позову про порушення. На відміну від цього, відповідач має лише три місяці з моменту вручення позову про порушення, щоб підготувати та подати свій захист і зустрічний позов. Зосередженість Суду на ефективності робить малоімовірним продовження будь-якого терміну за відсутності виняткових обставин. Ось чому вкрай

важливо почати збирати докази для свого захисту та зустрічного позову якомога раніше...

Після подання захисту та зустрічного позову заявнику дається два місяці для подання відповіді на захист, захисту на зустрічний позов і поправок до патенту. Як відповідача, цей час можна використати для стрес-тестування ваших аргументів і доказів, щоб виявити потенційні недоліки та можливі контраргументи. Зробивши це, ви зможете краще відповісти на будь-які нові аргументи та запропоновані поправки до патенту, які позивач може надати у своїй відповіді на ваш захист і зустрічний позов. Таку відповідь має бути подано протягом двох місяців після вручення відповіді позивача на відзив та пов'язаних з нею документів.

Потім позивач має додаткову можливість подати письмові аргументи на репліку протягом одного місяця після вручення відповіді відповідача. Потім відповідач може подати свої подальші письмові аргументи протягом місяця після вручення відповіді позивача.

Знову ж таки, зауважте, що малоімовірно, що Суд надасть продовження будь-якого з цих періодів, якщо немає виняткових обставин, тому ці завершальні етапи письмової процедури вимагатимуть інтенсивної роботи та відповідних витрат.

Оскільки всі документи мають подаватися в електронному вигляді в UPC за допомогою Судової системи управління справами (CMS), доцільно дати достатньо часу для фактичного подання документів, оскільки в CMS все ще є деякі збої, які можуть створити несподівані проблеми під час подання документів.

Після завершення письмової стадії процесу суддя-доповідач, який розглядає справу, скликає проміжну нараду, щоб (серед іншого) визначити основні питання та визначити, які факти є спірними у справі, з'ясувати позицію сторони щодо цих питань і фактів, а також встановити графік подальшого розгляду.

Провадження завершиться усним слуханням (судом) у дату, яку призначить суддя-доповідач. Можна очікувати, що суд відбудеться невдовзі після закінчення тимчасової процедури. Розгляд справи зазвичай триватиме не більше одного дня. Рішення може бути винесено одразу після закриття слухання з наданням причин пізніше, або альтернативно рішення по суті та причини рішення можуть бути надані в письмовій формі протягом шести тижнів після усного слухання. Витрати напередодні судового розгляду, ймовірно, будуть високими, оскільки ваші адвокати готують найкращу справу...» (*Matthew Howell. Proceedings at the UPC: How to prepare and what to expect // Haseltine Lake Kempner LLP (<https://www.hlk-ip.com/upc-unpacked-how-to-prepare-and-what-to-expect/>). 15.05.2024*).

***

«...У нещодавньому рішенні від 8 травня 2024 року (Т-758/22) Загальний суд Європейського Союзу розглядав спір щодо дизайну за участю відомого бренду Puma та дійсності дизайну Співтовариства для взуття.

Сторонами у цій справі є Puma SE та Fujian Daocheng Electronic Commerce Co. з Китаю.

21 квітня 2021 року Puma SE подала заявку на визнання недійсним дизайну Спільноти, зареєстрованого у 2020 році компанією Fujian Daocheng Electronic Commerce Co. Ltd. для дизайну взуття (N. 008367742). Позов про недійсність ґрунтувався на відсутності індивідуального характеру дизайну взуття порівняно з попередніми моделями, вже зареєстрованими Puma (N. 1286116-0005) і деякі продукти, які він уже продавав. Однак як відділ недійсності, так і апеляційна рада EUIPO відхилили заявку на тій підставі, що загальне враження від дизайну буде іншим для поінформованого користувача, визначеного як особа, яка регулярно купує взуття та приділяє відносно високий рівень уваги.

Зіткнувшись із такою ситуацією, німецька компанія звернулася до Загального суду Європейського Союзу, який мав вирішити, чи мав даний дизайн унікальний характер і чи він достатньо відрізнявся від попередніх дизайнів PUMA, щоб вимагати захисту.

Що стосується унікальності дизайну, Загальний суд встановив, що, незважаючи на певну схожість, наприклад, зовнішню підошву, основні відмінності, такі як оздоблення корпусу взуття, низький комір і характеристики підошви, було достатньо, щоб створити відмінне загальне враження. Таким чином, суд підтримав рішення апеляційної ради EUIPO та відхилив апеляцію Puma, постановивши, що спірний дизайн взуття був унікальним і мав значні відмінності від попередніх дизайнів, що виправдовувало його захист як дійсний дизайн Співтовариства...» (*EU Court Rejects Puma's Design Claims - EU trade mark dispute: Healthily v Healthies // IP Helpdesk (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/eu-court-rejects-pumas-design-claims-eu-trade-mark-dispute-healthily-v-healthies-2024-05-17_en). 17.05.2024*).

***

«ІР-офіс презентував каталог із добіркою ключових рішень Суду Європейського Союзу (Суду ЄС) за напрямом авторського права і суміжних прав...

Мета проекту — допомогти фахівцям у формуванні та уніфікованому тлумаченні відповідних норм законодавства у сфері ІВ та забезпечити тотожний підхід їх застосування згідно з практикою Суду ЄС...

Перша частина каталогу охоплює судові рішення з питань авторського права і суміжних прав. А саме – з таких категорій:

- право слідування
- оригінальність, поняття твору

- доведення до загального відома публіки
Наразі триває робота над другою частиною — «Оманливі торговельні марки».
(IP-офіс презентував каталог із добіркою ключових рішень Суду Європейського Союзу // Юридична практика (<https://pravo.ua/ip-ofis-prezentuvav-kataloh-z-pidbirkoiu-kliuchovykh-rishen-sudu-ievropeiskoho-soiuzu/>). 20.05.2024).

***

«...регіональний суд Дюссельдорфа заборонив швейцарському лідеру ринку Lindt & Sprüngli використовувати певний склад для веганського шоколаду в Німеччині (ідентифікатор справи: 4b O 58/23).

Суперечка стосується європейського патенту EP 3 685 673, який належить Катьєс Фассін. Патент захищає рецепт із використанням гідролізованого вівсяного молока. Завдяки гідролізу молекули вівсяного молока з довгим ланцюгом розщеплюються, щоб зробити шоколад кремівшим.

Під час суперечки офіційні особи відвідали німецький завод Lindt в Аахені, щоб отримати докази. Дюссельдорфські судді під головуванням Данієля Восса постановили, що Lindt більше не може використовувати відповідний склад і виробничий процес або продавати відповідний шоколад у Німеччині.

В основному це стосується шоколаду з вівсяним молоком із асортименту Hello. Однак, за словами Lindt, з тих пір він випустив веганський шоколад без вівсяного молока, на який, таким чином, це рішення не впливає. Тим не менш, Катьєс спочатку повинна була забезпечити виконання рішення, щоб зупинити продаж продукції Lindt у Німеччині. Ліндт оголосив, що подасть апеляцію...»
(Mathieu Klos. Lindt infringes vegan chocolate patent in Germany // Juve Patent (<https://www.juve-patent.com/cases/lindt-infringes-vegan-chocolate-patent-in-germany/>). 22.05.2024).

***

«Вищий регіональний суд Дюссельдорфа частково скасував своє попереднє рішення під час другого слухання апеляції, в результаті чого компанія Nike отримала можливість використовувати три смужки на деяких штаних.

Цей випадок демонструє зростаючу складність захисту нашивок для спортивного одягу. Смуги на одязі часто розглядаються як просто декоративні елементи, а не як відмінні елементи, за якими можна визначити джерело.

Відповідно, компанії, що займаються виробництвом спортивного одягу, закликають інвестувати в більш характерні, впізнавані стратегії брендингу, які виходять за рамки простих смуг.

У трьох випадках фірмовий знак Nike «Swoosh» у поєднанні лише з двома бічними смужками гарантує, що не буде помічено порушення торгової марки. Четверта пара штанів, незважаючи на візерунок із трьома смугами, уникає

підозри на плутанину бренду завдяки англійському розташуванню смуг та дизайну в клубних кольорах футбольної команди. На думку суду, ці тонкощі дизайну розвіюють будь-який потенційний ризик плутанини» (*Noëlle Pearson. Nike scores victory in trade mark dispute against Adidas over three stripes! // Marks & Clerk (<https://reacts.marks-clerk.com/post/102j8pc/nike-scores-victory-in-trade-mark-dispute-against-adidas-over-three-stripes#page=1>). 29.05.2024*).

***

Канада

«У нещодавній справі *Steelhead LNG (ASLNG) Ltd. проти Arc Resources Ltd. [Steelhead]*. Федеральний апеляційний суд (FCA) обговорював тему «використання» запатентованого винаходу в контексті порушення згідно з розділом 42 Закону про патенти.

Апелянти володіють канадським патентом № 3,027,085 («Патент»), який стосується пристроїв, методів і систем для зрідження природного газу. Заявлений винахід – плавуча установка зрідженого природного газу (FLNG) – містить три ключові елементи: (i) плавучу модульну конструкцію; (ii) процес зрідження з повітряним охолодженням; та (iii) компресори з електричним приводом.

Апелянти розкрили відповідачам конфіденційну інформацію, що стосується патенту, включно з проектом запропонованого об'єкта FLNG. Потім респонденти підготували попереднє технічне дослідження об'єкта FLNG, яке містило інженерні креслення та специфікації, і розкрили проектне дослідження потенційним інвесторам та зацікавленим сторонам. Відповідачі не робили, не конструювали і не продавали винахід, заявлений у Патенті, а заявлені система, метод чи пристрій не існують ніде в Канаді.

Ключове питання перед Судом полягало в тому, чи респонденти «використовували» винахід, заявлений у Патенті, і, таким чином, порушували Патент, коли проектували, розробляли та продавали потенційним інвесторам і зацікавленим сторонам проект ASLNG у концепції, яка включала дизайн Об'єкт FLNG, який, якщо його збудувати, поставив би під загрозу основні елементи патенту.

Розділ 42 Закону про патенти визначає виключні права, надані власнику патенту, зазначаючи, що:

Кожен патент, виданий відповідно до цього Закону, надає... патентовласнику та законним представникам патентовласника на термін дії патенту, з моменту видачі патенту, виключне право, привілей і свободу створювати, конструювати та використовувати винахід і продавати його інші, які будуть використані...

Апелянти ...стверджували, що термін «використання» включає використання цілі, мети або переваги винаходу для комерційна вигода. Таким чином, апелянти стверджували, що, використовуючи проектне дослідження для

просування запропонованого ними проекту FLNG потенційним інвесторам і зацікавленим сторонам, відповідачі «використали» винахід апелянтів і порушили права апелянтів на нього та на нього.

Суддя, який розглядав клопотання, не погодився з цілеспрямованим тлумаченням апелянтами того, що становить «використання». Натомість суддя встановив, що рекламна діяльність відповідачів не є «використанням» патенту згідно зі статтею 42 Закону про патенти, а отже, відповідачі не порушили патент... Оскільки в Канаді не існувало жодного об'єкта FLNG, подібного тому, який заявлений у Патенті, суддя, який розглядав клопотання, дійшов висновку, що діяльність відповідачів не є «використанням» запатентованого винаходу.

ФСА підтримав: (i) рішення судді про відхилення нової та розширювальної інтерпретації «використання» апелянтів відповідно до статті 42 Закону про патенти; та (ii) висновок судді про те, що респонденти не використовували винахід, заявлений у Патенті...

Стосовно «використання», ключовим питанням, яке слід поставити, є: «чи позбавила винахідника повністю або частково, прямо чи опосередковано, повне користування монополією, наданою законом, внаслідок діяльності відповідача?» Відповідаючи на це запитання, ФСА дійшло висновку, що «використання», як такий термін розуміється в Розділі 42 Закону про патенти, стосується винаходу, який був конкретно описаний у формулі патенту, а не цілі, мети чи переваги. такого винаходу...» (*Pablo Tseng, Alex Buonassisi. Navigating the Grey: Deciphering “Use” in Patent Infringement Claims // McMillan LLP (<https://mcmillan.ca/insights/publications/navigating-the-grey-deciphering-use-in-patent-infringement-claims/>). 06.05.2024*).

***

«...Федеральний суд ухвалив рішення на користь американської некомерційної організації, яка вимагала відшкодування проти канадської корпорації за порушення торгової марки «Асоціація телугу Північної Америки (TANA)».

Заявник, організація з штату Меріленд, вимагала грошового, декларативного та заборонного захисту проти канадської федеральної корпорації з такою ж назвою, а також кількох осіб, пов'язаних із канадською юридичною особою. Суть спору полягала в звинуваченнях у порушенні прав на торговельну марку, обмані та знеціненні вартості гудвілу.

Зрештою суд встановив, що канадська TANA та кілька пов'язаних осіб дійсно порушили права на торговельні марки TANA США.

Суперечка була пов'язана з використанням торгової марки "TANA", яку американська асоціація зареєструвала в Канаді. Ця торгова марка є центральною для діяльності та ідентифікації американської організації, представляючи широкий спектр соціальних, культурних і освітніх послуг, спрямованих на телугу в Північній Америці. Американська TANA

стверджувала, що її канадський колега використовує подібну торговельну марку в своїх операціях, які включають подібні послуги соціальних організацій. Федеральний суд ...підтвердив, що використання канадською компанією TANA торгових марок «TANA» і «TANA & DESIGN» справді викликало плутанину серед споживачів, тим самим порушуючи права американської TANA на торгові марки...

Суд зазначив, що пункт 22(1) Закону про товарні знаки стосується використання торговельної марки таким чином, щоб знецінити вартість гудвілу. Суд встановив, що несанкціоноване використання канадською юридичною особою торгових марок TANA, ймовірно, мало такий вплив, посиляючись на значну добру волю, яку американська TANA створила протягом десятиліть присутності та обслуговування в спільноті телугу.

Зрештою, суд виніс рішення на користь американської TANA, визнавши наявну присутність і добру волю американської організації в Північній Америці. Суд наказав застосувати кілька засобів правового захисту, зокрема припинити використання торговельних марок, що порушують авторські права, канадською компанією TANA» (*Angelica Dino. Federal Court rules in favour of US not-for-profit in trademark infringement case // Canadian Lawyer* (<https://www.canadianlawyermag.com/practice-areas/intellectual-property/federal-court-rules-in-favour-of-us-not-for-profit-in-trademark-infringement-case/386075>). 12.05.2024).

***

Китайська Народна Республіка

«Роздрібний продавець предметів розкоші Burberry відсвяткував присудження китайським судом 6 мільйонів юанів (675 668 фунтів стерлінгів) відшкодування збитків за порушення прав на торговельну марку та недобросовісну конкуренцію...

Рішення другої інстанції, винесене Вищим народним судом провінції Цзянсу, підтвердило попередню судову заборону Burberry у 2021 році проти відповідача Xinboli Trading Shanghai, власника торгової марки BANEBERRY. Burberry, представлена китайською юридичною фірмою Lusheng, довела, що Xinboli Trading Shanghai продавала та рекламувала продукцію, використовуючи захищені торгові марки Burberry на електронній платформі Tmall і в додатку для соціальних мереж WeChat, а також торгову марку BANEBERRY і зареєстрований логотип, що нагадує дизайн Burberry Equestrian Knight.

Незважаючи на те, що рішення було винесено в жовтні, це перший раз, коли британський бренд розкоші публічно прокоментував його. Емілі Чен, керуючий радник з інтелектуальної власності в Burberry, сказала: «Китай є домом для одного з найбільших світових ринків предметів розкоші, що робить його ключовим ринком для Burberry. Підтримка репутації нашого бренду в Китаї має вирішальне значення».

За 12 місяців діяльності зловмисник збував контрафактну продукцію у своїй мережі з понад 40 магазинів рор up...

Було встановлено, що товарні знаки Burberry були добре відомі в Китаї, коли в 2006 і 2009 роках подавалися заявки на товарні знаки обвинувачених. Добре відомі товарні знаки — це знаки, які широко впізнавані широким загалом і широко відомі. Ці знаки користуються ширшим захистом згідно із законодавством про товарні знаки в Китаї.

Суд також встановив, що використовувані відповідачами торгові марки були зареєстровані недобросовісно...» (*Maura O'Malley. 'An important moment in Chinese IP litigation' – Burberry celebrates trademark infringement win in 'key market' // The Global Legal Post (<https://www.globallegalpost.com/news/an-important-moment-in-chinese-ip-litigation-burberry-celebrates-trademark-infringement-win-in-key-market-1386955387>). 08.05.2024*).

***

«22 квітня Шанхайський проміжний народний суд №3 залишив у силі рішення суду нижчої інстанції у справі про кримінальне порушення авторських прав на конструктори Lego. Суд наклав штраф у розмірі 600 млн юанів на компанію-відповідача Long XX, засудивши головних обвинувачених Чень XX до дев'яти років ув'язнення і штрафу в розмірі 20 млн юанів, а Чень YY - до восьми років ув'язнення і штрафу в розмірі 15 млн юанів. Інші співучасники отримали вироки від одного року і шести місяців до чотирьох років позбавлення волі, а також відповідні штрафи.

Суд встановив, що в період з січня 2016 року по серпень 2022 року компанія-відповідач Long XX без дозволу Lego незаконно створила відділи, включаючи дизайн, інжиніринг, виробництво та продажі. Long XX закупувала справжню продукцію Lego, проводила відбір зразків, ліплення та інші процеси для точного відтворення продукції Lego. Це включало в себе дублювання зовнішньої упаковки та інструкцій, в результаті чого були створені точні копії продуктів Lego у масштабі 1:1.

Головні обвинувачені Чень XX і Чень YY, які є братами, спільно керували компанією Long XX Company. Спочатку компанія займалася законним виробництвом і продажем іграшок у провінції Гуандун, поки брати не виявили прибутковий ринковий потенціал і значні прибутки, пов'язані з цеглинками Lego, що спонукало їх вирішити відтворювати і продавати іграшкові цеглинки Lego.

У вересні-листопаді 2017 року суд провінції Шаньтоу провінції Гуандун визнав компанію Long XX Company такою, що порушила права компанії Lego Company через виробництво та продаж іграшок Lego. Незважаючи на постанову суду про припинення виробництва та продажу, Long XX Company продовжувала тиражувати, виробляти та продавати продукцію Lego.

Long XX Company виготовила та продала понад 1 600 моделей іграшок з будівельних блоків, копіюючи понад сорок серій продукції Lego, із загальною

сумою продажів понад 1,13 мільярда юанів. Докази виявили різочу схожість між продукцією Long XX та Lego, включаючи дизайн цеглинок, упаковку та інструкції.

Шанхайський проміжний народний суд № 3 підкреслив навмисне порушення прав інтелектуальної власності компанією Long XX та значні фінансові прибутки, що підкреслює тяжкість злочинів проти інтелектуальної власності. Вирок спрямований на запобігання майбутнім порушенням і захист прав законних правовласників...» (*Chinese court imposes over 600 million RMB fine and 9-year sentence on Lego counterfeiters // China IP* (<http://www.chinaiptoday.com/post.html?id=2104>). 09.05.2024).

***

«Нещодавно справа про підробку зареєстрованої торгової марки, яку вела районна прокуратура Шанхаю Цзін'ань, була визнана Робочим комітетом з питань якісного захисту брендів Китайської асоціації іноземних інвестицій (SAFI) однією з 10 найкращих справ у сфері захисту інтелектуальної власності у 2023-2024 роках.

23 лютого 2024 року Шанхайський проміжний народний суд № 3 залишив у силі попереднє рішення, згідно з яким Гонга було засуджено до 5 років позбавлення волі та штрафу в розмірі 2 млн юанів (близько 280 000 доларів США).

У листопаді 2022 року споживач пан Цао придбав вітровку Burberry в інтернет-магазині під назвою "XX Overseas Purchase" за ціною 2 870 юанів, і магазин стверджував, що одяг був придбаний справді з-за кордону. Отримавши товар, пан Цао виявив, що вітровка була грубою, і запідозрив, що це підробка, тому він відправив вітровку в компанію Burberry для ідентифікації. Компанія підтвердила, що вітровка з " Burberry black label" є підробкою, і негайно повідомила про це орган громадської безпеки.

Після розслідування було встановлено, що пан Гонг XX підробив вітровку, сорочку та інший одяг бренду Burberry і продав їх як справжні, придбані за кордоном. 5 травня 2023 року слідчі заарештували Гонга XX за місцем його проживання, вилучили на місці понад 50 одиниць підробленого одягу Burberry, а також велику кількість бирок, блискавок, гудзиків, етикеток на коміри та інших аксесуарів зі словом Burberry і графікою кінного лицаря. За результатами перевірки вищевказані вилучені предмети ідентифіковані як контрафактні товари, що порушують виключне право на використання зареєстрованої торговельної марки Burberry.

4 липня 2023 року справу було направлено до районної прокуратури міста Цзін'ань для розгляду та притягнення до відповідальності.

Згідно із зізнанням Гонга XX, "XX Overseas Purchase " була створена спільно з його друзями, а пізніше, через розбіжності, обидві сторони розійшлися, і магазин також припинив свою діяльність.

Однак у Гонг ХХ залишилися клієнтські ресурси від попередніх закупівельників, тому він задумав підробляти одяг відомих брендів і продавати його іншим особам з метою отримання прибутку. Гудзики та бирки з логотипом Burberry були придбані на оптовому ринку...

Вартість одного виробу коливалася від 420 до 480 юанів, але продавався він приблизно за 2 800 юанів.

Захисник ...стверджував, що підробленою торговельною маркою підозрюваного є "Burberry Black Lable" (sic!), яка не є тотожною словесній торговельній марці Burberry, зареєстрованій компанією правовласника, і не належить до тієї самої торговельної марки. При цьому словесна торговельна марка "Burberry Black Label" ніколи фактично не використовувалася на внутрішньому ринку, а за кордоном вона перестала використовуватися набагато більше трьох років тому...

Прокуратура отримала від компанії-правовласника повні докази, пов'язані з реєстрацією торгових марок, і встановила, що "Burberry", "Burberry Black Label" і зображення кінного лицаря є зареєстрованими торговими марками компанії, і компанія користується виключним правом на використання торгової марки.

Хоча словесний знак "Burberry Black Label" припинив своє використання в іншій країні, торговельна марка із зображенням кінного лицаря, яка також була ліцензована в той час, все ще використовується на вітчизняних швейних виробках...

За результатами остаточного розгляду було встановлено, що незалежно від того, чи підробляв підозрюваний Гонг ХХ словесну торговельну марку "Burberry Black Lable", чи використовував торговельну марку "Black Label Knight" у поєднанні, між графічними елементами, розташуванням та поєднанням з логотипом торговельної марки, зареєстрованої правовласником Burberry, не було основної візуальної різниці, якої було достатньо для введення в оману громадськості.

Враховуючи, що обсяг продажів Гонга сягнув понад 4 мільйони юанів, а сума очікуваних продажів - понад 100 000 юанів, ситуація була досить серйозною.

16 серпня 2023 року районна прокуратура міста Цзін'ань порушила кримінальну справу проти обвинуваченого Гонга ХХ за підробку зареєстрованих торговельних марок. Після судового розгляду окружний суд Цзін'ань прийняв вищезгадані звинувачення і 16 листопада 2023 року виніс рішення першої інстанції, засудивши Гонга до п'яти років позбавлення волі і штрафу в розмірі 2 млн юанів.

Гонг ХХ був незадоволений вироком і подав апеляцію.

23 лютого 2024 року Шанхайський проміжний народний суд №3 відхилив апеляцію і залишив у силі первинне рішення...» (*Silvia Marchi. Burberry counterfeiter sentenced to 5 years prison plus a 2 million RMB fine // HFG*

(<https://www.hfgip.com/news/burberry-counterfeiter-sentenced-5-years-prison-plus-2-million-rmb-fine>). 21.05.2024).

***

Республіка Індія

«Високий суд Делі назавжди заборонив використання торгової марки «Vigoura» виробником гомеопатичних препаратів для продажу своїх ліків від сексуальних розладів.

Рішення суду ухвалено за позовом про порушення прав на товарний знак, поданим компанією Pfizer Products Inc., яка продає добре відомий алопатичний препарат від еректильної дисфункції під торговою маркою «Віагра».

Заявивши, що існував «великий потенціал» для плутанини між двома назвами через їхню схожість і збіги в комерційних операціях, суддя Санджив Нарула наказав Renovision Exports Private Limited не використовувати «Vigoura» або будь-який інший знак, який «оманливо схожий» на торгову марку Pfizer «Viagra».

Він також постановив, що позивач має право на відшкодування номінальних збитків у розмірі 3 лакх рупій, які підлягають стягненню з відповідача солідарно...

Він зауважив, що існують матеріали, які успішно підтверджують статус Pfizer як власника торгової марки «Viagra», а успішна реєстрація компанії в Індії додатково підтверджує її виключне право власності на цю марку тут.

Суд заявив, що "Vigoura" та "Viagra" демонструють високу фонетичну подібність, яка може ввести споживачів в оману, змусивши повірити, що перша є варіантом "Viagra" або схвалена виробниками "Viagra".

Крім того, загальна довжина слів і їхнє подібне розташування літер може викликати плутанину з першого погляду, особливо в середовищах, де споживачі швидко приймають рішення, наприклад, під час пошуку в Інтернеті або покупки в аптеці, додав суддя...

«З огляду на схожість між двома товарними знаками та збіги у сфері використання та комерційних операцій, як зазначено вище, існує сильний потенціал для плутанини серед широкої громадськості. Таким чином, суд відповідає на це питання на користь позивача і проти відповідачів, вважаючи, що товарний знак «VIGOURA» відповідачів порушує зареєстрований знак «VIAGRA» позивача відповідно до розділів 29(1) і 29(2)(b) Закону про торговельні марки», – підсумував суд» (*Delhi High Court stops use of 'Vigoura' mark by homeopathic drugmaker on lawsuit filed by 'Viagra' // The Telegraph* (<https://www.telegraphindia.com/india/delhi-high-court-stops-use-of-vigoura-mark-by-homeopathic-drugmaker-on-lawsuit-filed-by-pfizers-viagra/cid/2017208>). 02.05.2024).

***

«Високий суд Калькутти нещодавно вирішив цікаве питання щодо конституційної чинності розділу 53 Закону про патенти, який ...терміну дії патенту. Він передбачає, що термін дії патенту становить 20 років від дати подання заявки на патент. Заявник у справі Гунджан Сінха оскаржив конституційну дійсність цього положення як довільне та необгрунтоване. За словами заявника, термін дії патенту повинен обчислюватися з дати видачі, щоб віддати належне власнику патенту...

Відповідно до Закону про патенти, заявник на патент не отримує жодних прав, доки заявка не буде опублікована. Протягом цього періоду заявник на патент отримує лише пріоритет перед наступними заявками. Після публікації патент заявник отримує виключні права, але ці права не можуть бути використані для подання справи, доки патент не буде видано (Розділ 11А(7)). Усі патентні права разом із правом на позов переходять до власника патенту лише після видачі патенту. Заявник у справі стверджував, що відсутність прав до публікації та обмеження патентних прав до надання згідно з розділом 11А(7) роблять обчислення терміну дії патенту від дати подання заявки згідно з розділом 53 необгрунтованим і суперечать схемі статуту.

Не погоджуючись, Суд підкреслив, що існує три етапи надання патентних прав:

1. Подання заявки на патент до публікації – коли немає прав, крім права вимагати пріоритету над наступними заявками;
2. Публікація для видачі патенту – коли права існують, але не можна подати позов про порушення; і
3. Видача патенту – після чого надаються патентні права та виникає право на подання позову.

Після поправки 2002 року до Закону про патенти Суд заявив, що законодавча влада вирішила надати права протягом 20 років від дати подання, що узгоджується зі статтею 33 Угоди про ТРІПС (торговельні аспекти прав інтелектуальної власності). Той факт, що він вирішив не надавати жодних прав до публікації, обмежених прав після публікації та повних прав лише після надання, є питанням законодавчої мудрості та розсуду. Суд заявив, що не знайшов жодних невідповідностей у підході законодавця та положеннях Закону про патенти. Оскільки не було непослідовності чи довільності, Суд визнав прохання позивача безпідставним і підтвердив конституційну чинність розділу 53 у порівнянні з розділом 11А(7)...» (*The 20-Year Term from the Date of Filing is Constitutionally Valid // BananaIP Counsels (<https://www.bananaip.com/patent-term-travel-the-20-year-term-from-the-date-of-filing-is-constitutionally-valid/>)*). 09.05.2024).

***

«...Високий суд Делі нещодавно виніс, за словами судді Аніша Даяла, "динамічну+" судову заборону Universal Studios, Netflix та іншим провідним потоковим платформам проти 42 веб-сайтів...

За своєю суттю, "динамічна+" судова заборона - це правовий інструмент, розроблений для адаптації до мінливої природи Інтернету, де веб-сайти-порушники часто змінюють домени та IP-адреси, щоб уникнути правових наслідків. Цей тип судової заборони дозволяє правласникам швидко реагувати на ці зміни, не вимагаючи нового судового наказу щоразу, коли відбувається порушення...

Судова заборона була винесена у відповідь на заяву Universal Studios, Netflix та їхніх колег відповідно до Наказу XXXIX Правил 1 і 2 Цивільного процесуального кодексу 1908 року (CPC), які прагнули запобігти несанкціонованому розповсюдженню їхнього контенту, захищеного авторським правом. Ці платформи, відомі своїми великими бібліотеками фільмів і серіалів, наполягали на суворому захисті їхньої інтелектуальної власності...

Вказівки суду є всеосяжними:

- Заборона порушення: Переліченим веб-сайтам негайно забороняється розповсюджувати або розміщувати контент позивача.

- Механізми швидкого реагування: Після отримання повідомлення доменні імена, що порушують права, мають бути заблоковані, а їхні реєстраційні дані, включаючи KYC та платіжну інформацію, мають бути розкриті позивачам, якщо це можливо.

- Координація між провайдерами та урядом: Індійські інтернет-провайдери повинні заблокувати доступ до сайтів-порушників протягом 48 годин з моменту отримання повідомлення під наглядом Департаменту телекомунікацій та Міністерства електроніки та інформаційних технологій.

Ця судова заборона дозволяє негайно вжити правових заходів проти виявлених порушників і поширюється на будь-які нові варіанти веб-сайтів-порушників, що з'являються. Вона втілює динамічний підхід до динамічної проблеми, відображаючи правове розуміння, настільки ж гнучке, як і цифрові пірати, яким вона покликана перешкоджати...» (*Oliver Walsh. Breaking Down the Delhi High Court's Landmark Decision on "Dynamic+" Website Blocking // Rouse* (<https://www.antipiracy.news/post/breaking-down-the-delhi-high-court-s-landmark-decision-on-dynamic-website-blocking>). 24.05.2024).

***

Республіка Філіппіни

«...Апеляційний суд (СА) відхилив клопотання, подане місцевим спортивно-розважальним магазином щодо використання торгової марки «Olympic Village», на право власності та комерційні права на яку претендував МОК.

Офіс інтелектуальної власності (IPO) видав рішення, яке було підтримано Апеляційним судом країни. У своєму 28-сторінковому рішенні від 30 квітня 2024 року Четвертий відділ Апеляційного суду відхилив петицію, подану

президентом Olympic Village Enterprises, Inc. (OVEI) Хуаніто Гервасіо проти Міжнародного олімпійського комітету (МОК).

МОК... є не лише глобальним керівним органом олімпійського руху, але й громадською організацією, що базується в Швейцарії, яка фінансує та наглядає за олімпійськими подіями за рахунок внесків своїх спонсорів і ліцензіатів.

МОК відмовив Olympic Village в реєстрації, посилаючись на Найробіський договір про захист олімпійського символу 1981 року.

Компанія спортивних товарів подала заявку на реєстрацію знака «Olympic Village» в 1991 році та на реєстрацію складеного знака «Olympic Village» і логотипу в 2010 році.

Olympic Village Enterprises, Inc. (Olympic Village United) управляє мережею спеціалізованих спортивних і розважальних магазинів, включаючи Olympic Village, Olympic World, Olympic Outlet, Olympic Village Fitness і The Great Olympic Sale.

З моменту заснування в 1991 році Olympic Village United є провідним постачальником товарів для спорту та відпочинку через свої 28 магазинів на Філіппінах і онлайн-платформу продажів...

«Тому, враховуючи глобальну спадщину Олімпійських ігор та активну участь Філіппін у ній, починаючи з 1924 року, позивач не може посилатися на незнання щодо створення та попереднього використання олімпійського знака. Відповідно, розумно зробити висновок, що позивач був повністю обізнаний про попереднє існування, використання та створення олімпійського знака, коли він вперше створив знак «Olympic Village» для свого спортивного роздрібного магазину. Повторюю, добре відомий знак не потребує реєстрації на Філіппінах, щоб бути захищеним », - підсумував суд апеляційної інстанції» (*Raúl Daffunchio Picazo. Court rules in favour of IOC's use of Olympic Village trademark in Philippines // Dunsar Media Company Limited (https://www.insidethegames.biz/articles/1145186/court-appeals-rules-ioc-olympic-village). 09.05.2024*).

***

Соціалістична Республіка В'єтнам

«Народний суд Ханоя 23 квітня 2024 року виніс перший в історії В'єтнаму кримінальний вирок за порушення авторських прав в онлайн-просторі.

Суд засудив Ле Хай Нама, оператора піратського сервісу BestBuy IPTV, до 30 місяців умовного тюремного ув'язнення за те, що він через свою платформу підписки надавав глядачам у В'єтнамі та за його межами потоки піратських футбольних матчів Прем'єр-ліги, кіно- та телеконтенту. Народний суд Ханоя також зобов'язав Нама сплатити 100 мільйонів донгів (3 930 доларів США) штрафу за його незаконні дії, а також 300 мільйонів донгів (11 770

доларів США) компенсації. Крім того, 615 мільйонів донгів (24 150 доларів США) було конфісковано у Нама як незаконний прибуток, отриманий компанією BestBuy IPTV, яка є надзвичайно популярною в США та Європі.

Протягом останніх п'яти років компанія BestBuy IPTV була включена до Списку сумнозвісних ринків Торговельного представництва США (USTR) за контрафактні та піратські товари...» (*Espie Angelica A. de Leon. Vietnam's first criminal sentence for online copyright infringement // Asia IP* (<https://asiaiplaw.com/section/news-analysis/vietnams-first-criminal-sentence-for-online-copyright-infringement>). 23.05.2024).

***

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«У новій версії юридичної битви між самопроголошеним Сатоші Крейгом Райтом і Crypto Open Patent Alliance (COPA), коаліцією відомих криптовалютних компаній, суддя Меллор виніс своє письмове рішення про те, що Крейг Райт не є Сатоші.

Протягом багатьох років Райт сміливо стверджував, що він є творцем біткоїна. Це твердження зустрічало скептицизм і суперечки, що призвело до судового процесу з Crypto Open Patent Alliance (COPA). Позов COPA, ініційований у 2023 році, звинуватив Райта у масштабній підробці документів, щоб підкріпити свої претензії.

Кульмінація юридичної саги настала 14 березня 2024 року, коли суд відхилив твердження Райта як необґрунтовані. Суддя розкритикував докази Райта як ненадійні, а його розповідь - як сфабриковану, зрештою відхиливши його претензії на біткоїн як інтелектуальну власність. Це рішення не тільки дискредитує наратив Райта, але й посилює таємничу ауру навколо справжньої особистості Сатоші Накамото.

Тепер суд опублікував затверджене рішення з цього приводу. Згідно з письмовим рішенням, винесеним 20 травня, суддя Меллор оголосив результат розгляду справи про особу Сатоші, враховуючи висновки заключних доказів...» (*Tomiwabold Olajide. Satoshi Mystery: Court Releases Final Ruling in Craig Wright Lawsuit // U.Today* (<https://u.today/satoshi-mystery-court-releases-final-ruling-in-craig-wright-lawsuit>). 20.05.2024).

***

«Верховний суд Великої Британії визнав, що двоє директорів модного бізнесу, які порушили права на торгові марки Beverly Hills Polo Club, не несуть суворой відповідальності за порушення у рішенні, яке називають потенційною "карткою на вихід з в'язниці" для директорів компаній.

У вчорашньому рішенні суд постановив, що сувора відповідальність, застосована до британської компанії-порушника, яка згодом збанкрутувала, не поширюється на її директорів.

Оскільки компанія Lifestyle Equities CV, яка володіє торговельними марками Beverly Hills Polo Club у Великобританії та ЄС, не змогла довести, що брати і сестри Кашиф Ахмед і Бушра Ахмед знали про порушення або закрили на них очі, суд дозволив їм подати апеляцію.

Ахмеди були директорами двох компаній - Continental Shelf 128 Ltd і Hornby Street Ltd, які торгували під назвою Juice Corporation, і були визнані судом нижчої інстанції такими, що порушили торгові марки поло-клубу Беверлі-Хіллз, продаючи одяг з логотипами поло-клубу Санта-Моніки, які також містили зображення гравців у поло верхи на конях.

Суддя Дуглас Кемпбелл, королівський адвокат, який засідав у канцелярському відділі, також поклав на Ахмедів солідарну відповідальність за порушення. І хоча він відхилив аргумент Lifestyle про те, що вони повинні виплатити прибуток, який їхня розпущена компанія отримала від порушень, він постановив, що вони повинні відзвітувати за будь-який прибуток, отриманий ними особисто, який розраховується як 10% від їхньої заробітної плати за період, про який йде мова, а також за позику, надану компанією Кашифу Ахмеду.

Задовольняючи апеляцію Ахмедів, лорд Леггатт написав в одноголосному рішенні: "У простому випадку, коли, наприклад, компанія пропонує на продаж підроблені товари, може бути очевидно, що директор, який організував виробництво і продаж товарів, повинен був знати факти, які робили дії компанії порушенням прав на торговельну марку позивача.

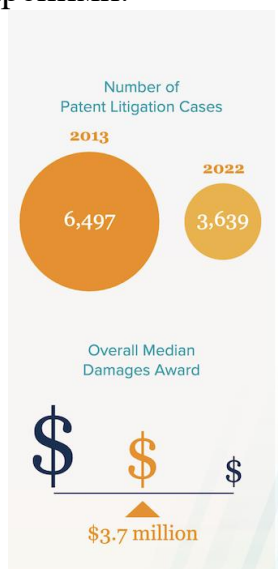
"Але ця справа не є такою. Знаки Santa Monica Polo Club, які використовувала компанія Hornby Street, відрізнялися різними способами від зареєстрованих торгових марок Lifestyle, і було місце для суперечок і чесних розбіжностей у думках щодо ступеня схожості, а також щодо того, чи породжує вона ймовірність змішування або іншим чином призводить до порушення прав"...

Леггатт погодився, що навіть якби Ахмедів було притягнуто до відповідальності за порушення, єдині прибутки, за які вони могли б нести відповідальність, були прибутки, отримані ними самими, а не компанією. Але він не знайшов доказів того, що вони особисто отримали вигоду від порушень. «Накази про врахування прибутків були складені помилково», — постановив він...» (*Maura O'Malley. Blow to brand owners as UK's Supreme Court finds directors not strictly liable for company's IP infringement // The Global Legal Post (<https://www.globallegalpost.com/news/blow-to-brand-owners-as-uks-supreme-court-finds-directors-not-strictly-liable-for-companys-ip-infringement-369944354>). 16.05.2024*).

***

Сполучені Штати Америки

«...Marcum, LLP, провідна бухгалтерська та консультативна фірма, опублікувала звіт, у якому досліджується рішення окружних судів США щодо порушення патентних прав за 20 років... Звіт показує, що загальна кількість патентних судових процесів зменшується, судові заборони є низькими, а судові процеси з боку непрактикуючих організацій (NPE) не є поширеними.

Перший графік у звіті чітко розвіює думку про те, що патентні судові процеси є надмірними. Він показує тенденції з часом у кількості виданих патентів і кількості скарг про порушення патентів, поданих до окружних судів США. Як видно на графіку, кількість скарг, поданих після 2011 року, різко зросла через положення Американського закону про винаходи (AIA), що забороняють об'єднання. Як розуміють проникливі спостерігачі патентної системи США, це збільшення скарг не означає нових суперечок, а лише поділ відповідачів на окремі позови, таким чином механічно збільшуючи кількість скарг. Таким чином, зниження кількості скарг, яке спостерігалось після 2013 року, є більш вражаючим, ніж здається, оскільки зниження було б ще більшим, якби не положення про заборону приєднання. Незважаючи на це, скарг лише приблизно на третину більше, ніж у період, що передував AIA. Крім того, частка скарг щодо порушення патентів серед виданих патентів є низькою та також зменшується. Marcum повідомляє, що ця частка в середньому становила 1,7% з 2013 по 2017 роки, а сьогодні становить менше 1%...

Звіт Marcum показує, що з патентною системою в Сполучених Штатах справді щось не так, але це не надмірні судові процеси чи патентні тролі. Справжня проблема полягає в неспроможності власників патентів захистити свої права від порушників. Враховуючи складність отримання судової заборони та обмежене збільшення відшкодування збитків, не дивно, що грабіжницьке порушення стало стандартною діловою практикою, коли, у гіршому випадку, все, що може сплатити порушник, — це розумний роялті, а в кращому — нічого

все» (*Julie Carlson. New Data Show There Is a Problem with the U.S. Patent System - But It's Not Patent Trolls // IPWatchdog, Inc. (https://ipwatchdog.com/2024/05/06/new-data-show-problem-us-patent-system-not-patent-trolls/id=176149/?utm_source=flipboard&utm_content=other). 06.05.024).*

***

«...У вівторок вісім газет, що належать Alden Global Capital, подали до суду на OpenAI та Microsoft, двох найбільших гравців у індустрії штучного інтелекту, що розвивається, за нібито порушення їхніх авторських прав через використання їхніх статей для розробки своїх чат-ботів. Серед позивачів – *The New York Daily News, Orlando Sentinel* і *Chicago Tribune*.

«Microsoft і OpenAI просто беруть продукт роботи репортерів, журналістів, редакційних авторів, редакторів та інших осіб, які роблять внесок у роботу місцевих газет — і все це без жодної уваги до зусиль, а тим більше до законних прав тих, хто створює та публікує новини, на які покладаються місцеві громади», – йдеться в позові.

Цей позов є лише останньою главою в довгій боротьбі друкованої журналістики за виживання в епоху Інтернету. Це може бути вирішальним. Деякі з технічних баронів Кремнієвої долини відверто ворожі до журналістики, мріючи про день, коли її можна буде «зруйнувати» або зробити застарілою. Однак для цього їм, можливо, доведеться спочатку пройти через закон про авторське право...

У своїй скарзі вони сказали, що змогли змусити ChatGPT виготовити «майже дослівні копії значних частин робіт видавців, коли це було запропоновано». Чат-боти не можуть просто зауглити речі та скопіювати їх у свої відповіді; оригінальний вихідний матеріал повинен бути присутнім у їх LLM.

Щоб підтвердити це твердження, газети включили частини статей, написаних ними, які були викинуті на запит ChatGPT та інших чат-ботів AI, навчених на моделі GPT OpenAI. Газети також стверджували, що програми, створені Microsoft з використанням цієї моделі, створюватимуть великі частини їхніх статей за запитом, що значно перевищує те, що звичайна пошукова система запропонує на запит.

«Таким чином результати синтетичного пошуку відволікають важливий трафік від власників авторських прав, таких як видавці», — стверджували газети, посиляючись на зведені штучним інтелектом підсумки для пошукових систем, які можуть включати широке перефразування. «Користувач, який уже прочитав останні новини, навіть — або особливо — з посиланням на видавців, має менше причин відвідувати першоджерело». Що ще гірше, газети вказали на спеціальні GPT у магазині OpenAI, які дозволяють користувачам обходити систему оплати газети...» (*Matt Ford. Can Copyright Law Save Journalism From*

A.I.? // The New Republic (<https://newrepublic.com/article/181168/newspapers-sue-openai-microsoft-journalism-existential-fight>). 01.05.2024).

***

«...Франклін Вальверде став першою людиною, засудженою за Законом про захист законного потокового мовлення (PLSA), і був засуджений до трохи більше ніж одного року ув'язнення...»

PLSA був підписаний наприкінці 2020 року. Він мав на меті закрити прогалину в американському законодавстві про авторське право, де піратське стрімінгове мовлення не вважалося кримінальним злочином, хоча несанкціоноване відтворення та розповсюдження було таким. Понад три роки по тому ми маємо перший вирок за цим законом...

У цій справі Вальверде звинуватили в управлінні піратським стрімінговим сервісом Fenix, який пропонував абонентам контент DISH Network. Спочатку Вальверде не визнавав себе винним, але в листопаді визнав себе винним за одним з пунктів звинувачення. Окрім року ув'язнення, його зобов'язали виплатити штраф у розмірі 250 000 доларів і понад 22 000 доларів у якості відшкодування збитків...» (*Andy Maxwell. Pirate IPTV Owner's Conviction First Ever Under Protecting Lawful Streaming Act // TorrentFreak (<https://torrentfreak.com/pirate-iptv-owners-conviction-first-ever-under-protecting-lawful-streaming-act-240501/>). 01.05.2024).*

***

«...Апеляційний суд округу Колумбія скептично поставився до оскарження Закону про захист авторських прав у цифрову епоху (DMCA) та його положень щодо запобігання обходу.»

Закон про захист авторських прав у цифрову епоху, серед своїх положень, забороняє обходити засоби захисту авторських прав. Проте закон дозволяє Реєстру авторських прав кожні три роки робити винятки. У цьому випадку автори петиції повинні обійти цифрові замки в рамках своєї роботи дослідників безпеки. Вони стверджували, що процес порушує їхні права за Першою поправкою, створюючи «режим ліцензування мови».

Автори петиції намагаються відновити справу проти закону. Однак судді скептично поставилися до їхніх аргументів. Вони не вважали, що проблема обходу є достатньо близькою до самої мови, і не розглядали положення як великий тягар для свободи слова. Вони також стверджували, що пропозиція автора петиції означатиме масове розширення добросовісного використання, вказуючи на те, що вони, швидше за все, не приймуть рішення на свою користь...» (*Ryan Knappenberger. DC Circuit skeptical of free speech challenge to digital copyright law // Courthouse News Service (<https://www.courthousenews.com/dc-circuit-skeptical-of-free-speech-challenge-to-digital-copyright-law/>). 06.05.2024).*

***

«...9 травня, Верховний суд США постановив, що позивачі в судовому процесі щодо авторських прав більше не зв'язані трирічним терміном давності для подання позову про відшкодування збитків.

У рішенні 6-3 більшість судів написала: «Немає обмежень щодо грошового стягнення. Таким чином, власник авторських прав, який має своєчасну претензію, має право на відшкодування збитків за порушення, незалежно від того, коли сталося порушення».

Верховний суд засудив *Warner Chappell Music Inc. et al. проти Шермана Нілі* після розколу в Другому та Одинадцятому округах.

Другий окружний суд постановив, що трирічний термін позовної давності застосовується до судових процесів щодо авторських прав, навіть якщо застосовується правило відкриття. Правило виявлення говорить, що час для відшкодування збитків починає відраховуватися від порушення авторських прав, коли воно виявлено, а не тоді, коли ймовірно порушення відбувається вперше.

Одинадцятий окружний суд постановив у справі *Warner Chappell проти Шермана Нілі*, що Нілі, музичний продюсер, може відшкодувати збитки за несанкціоноване використання пісень, якими він володіє, навіть незважаючи на те, що ймовірні порушення, про які йде мова, відбулися більш ніж за три роки до того, як Нілі подав позов у 2018 році. Однак Нілі вчасно подав позов протягом трьох років після виявлення порушення.

Адвокати Warner Chappell стверджували, що застосований термін давності, за винятком випадків шахрайства. Більшість Верховного суду відхилила цей аргумент.

Це рішення кардинально змінює ландшафт закону про авторське право, скасовуючи часові обмеження на грошове стягнення. Оскільки Верховний суд відповів ствердно на запитання про те, чи може позивач щодо авторських прав відшкодувати збитки за дії, які нібито відбулися більше ніж за три роки до подання позову, постає питання: «Як далеко назад позивач у сфері авторських прав може практично досягти збитки від давнього порушника?» Ймовірною відповіддю на це запитання є те, що позивач щодо авторських прав може вимагати відшкодування збитків настільки далеко, наскільки це дозволено Федеральними правилами доказування. Іншими словами, якщо позивач щодо авторських прав може зібрати докази, які є надійними та доречними та не завдають несправедливої шкоди давньому порушнику, позивач може простягнутися настільки далеко назад, щоб підтвердити свої законні чи фактичні збитки (залежно від того, що вони обрані)...

У результаті цього рішення Верховного суду клієнти, які зіткнулися з порушенням, чи то в нотах пісні, чи в письмовому творі, чи навіть у гравюрі чи картині, доступній в Інтернеті чи в художньому магазині, незалежно від того, як давно сталося порушення, можуть відшкодувати грошові збитки...» (*Lori B. Cohen, Laura Kees, Jacob S. Wharton, Sara M. Bauer, Jace Williams. Supreme Court Rules Copyright Claims Timeless with Timely Filing // Womble Bond*

(<https://www.womblebondnickinson.com/us/insights/alerts/supreme-court-rules-copyright-claims-timeless-timely-filing>). 09.05.2024).

***

«Американський суддя відхилив позов, в якому корпорація Ілона Маска X Corp звинувачувала ізраїльську компанію, що займається вилученням даних, у незаконному копіюванні та продажу контенту, а також у продажу інструментів, які дозволяють іншим копіювати та продавати контент з платформи соціальних мереж.

Окружний суддя США Вільям Алсуп у Сан-Франциско постановив у четвер, що X, колишній Twitter, не зміг правдоподібно стверджувати, що Bright Data Ltd порушила угоду з користувачем, дозволивши скрапінг і уникнувши власної технології протидії скрапінгу X.

Олсуп зазначив, що використання інструментів для вилучення даних не є шахрайством за своєю суттю, а надання компаніям соціальних мереж свободи у вирішенні питання про те, як використовувати публічні дані, "загрожує можливим створенням інформаційних монополій, які не відповідатимуть суспільним інтересам".

Суддя також заявив, що X не має права на "фактичне володіння авторськими правами" на захищений авторським правом контент, який користувачі X зробили загальнодоступним...

Олсуп сказав, що X може спробувати внести зміни до своєї скарги, яка вимагала невизначених компенсаційних та штрафних збитків за порушення контракту, вторгнення та незаконне привласнення. Компанія з Сан-Франциско подала до суду на Bright Data в липні минулого року...» (*Jonathan Stempel. Musk's X Corp loses lawsuit against Israeli data-scraping company // Reuters* (<https://www.reuters.com/legal/musks-x-corp-loses-lawsuit-against-israeli-data-scraping-company-2024-05-10/>). 10.05.2024).

***

«...Федеральний окружний суд у Сіетлі, штат Вашингтон, частково задовольнив, а частково відхилив клопотання Brooks Sports, Inc. про винесення рішення за позовом про порушення патентів і торговельних марок, поданим PUMA SE і PUMA North America Inc. (PUMA). Суд постановив, що позов PUMA про порушення патенту на промисловий зразок може бути задоволений через очевидну суттєву схожість між кросівками Aurora BL від Brooks та патентом D897,075 компанії PUMA. Суд також зобов'язав компанію Lloyd IP, ймовірного власника торговельної марки NITRO, приєднатися до позову щодо торговельної марки як необхідну сторону, оскільки PUMA, як невиключний ліцензіат, не мала права на захист торговельної марки NITRO без залучення компанії Lloyd. Крім того, суд відхилив альтернативне клопотання PUMA про надання дозволу на подання

зміненій скарги, визнавши існуючі позовні вимоги достатніми для продовження судового розгляду (Puma SE проти Brooks Sports (14 травня 2024)).

Позивач, PUMA, є великим гравцем на світовому ринку спортивного одягу, відомим своїм інноваційним спортивним одягом і взуттям. Brooks, відповідач, є ще однією провідною компанією в індустрії спортивного взуття та одягу, відомою своїми високопродуктивними кросівками та технологіями.

Патент США № D897,075 (патент '075), виданий у вересні 2020 року, належить PUMA і захищає декоративний дизайн взуття, який характеризується чіткими цибулинними ділянками, що виходять за межі периферії взуття. Торгова марка PUMA NITRO використовується для різних типів взуття, включаючи взуття для бігу, тренувань, баскетболу, футболу, гольфу та автоспорту.

Співробітник PUMA помітив рекламу Brooks, у якій нібито використовувався знак NITRO, на виставці в Техасі в листопаді 2021 року. Незважаючи на спроби вирішити проблему мирним шляхом, PUMA подала позов у Південному окрузі Індіани, висувачи претензії щодо порушення патентів на торгову марку та дизайн та недобросовісна конкуренція. Згодом справу передали до Західного округу Вашингтона. Згодом Brooks подав клопотання про винесення судового рішення щодо благань, оскаржуючи схожість дизайну взуття та положення PUMA щодо позову щодо торгової марки...

PUMA стверджувала, що загальний вигляд взуття Aurora VL суттєво схожий на дизайн, заявлений у патенті '075, тим самим вводячи в оману звичайного спостерігача, щоб він повірив, що дизайн є однаковим. Brooks відповів на це, підкресливши кілька відмінностей між взуттям Aurora VL і запатентованим дизайном, наприклад, кількість і форму бульбашкових виступів, дизайн швів і загальну структуру проміжної підошви. Brooks стверджував, що ці відмінності зробили проекти несхожими, заперечуючи будь-які претензії щодо порушення. Проте суд дійшов висновку, що незважаючи на відмінності, на які вказав Brooks, загальна візуальна схожість між двома дизайнами була достатньою, щоб зробити позов про порушення правдоподібним на етапі розгляду.

Стосовно торговельної марки NITRO Brooks стверджував, що PUMA, як невиключний ліцензіат, не має права забезпечити дотримання торгової марки без приєднання до Lloyd IP, передбачуваного власника марки.

...суд зазначив, що невключення Lloyd IP, власника торгової марки NITRO, може призвести до виникнення подвійних або непослідовних зобов'язань для Brooks. Отже, суд постановив приєднатися до Lloyd IP як необхідної сторони відповідно до правила 19 Федеральних правил цивільного судочинства. Суд також підкреслив, що ліцензійна угода між PUMA та Lloyd IP містила положення про вибір іноземного права, яке може ще більше ускладнити справу, якщо не буде розглянуто належним чином.

Зрештою, суд відхилив клопотання Brooks про відхилення позову PUMA про порушення патенту на дизайн, встановивши, що позов достатньо правдоподібний для продовження. Проте він задовольнив прохання Brooks приєднатися до Lloyd IP як необхідної сторони, враховуючи потенційний вплив на права на товарні знаки та ризик непослідовних зобов'язань. Суд також скасував чинний наказ про розклад, доручивши сторонам запропонувати змінений розклад, враховуючи необхідність залучення Lloyd IP до провадження» (*Saurabh Kashyap B.A. PUMA's patent claims against Brooks proceed; trademark claims require trademark owner's joinder // CCH Incorporated* (<https://www.vitallaw.com/news/patent-w-d-wash-puma-s-patent-claims-against-brooks-proceed-trademark-claims-require-trademark-owner-s-joinder/ipm016e1d66af432a4ad68ddfdc5e1a966dd9>). 15.05.2024).

***

«Компанія Microsoft повинна виплатити власнику патенту IPA Technologies 242 мільйони доларів США, заявив у п'ятницю федеральний суд присяжних у штаті Делавер після того, як визнав, що програмне забезпечення віртуального помічника Cortana від Microsoft порушує патент IPA.

Після тижневого судового розгляду присяжні погодилися з IPA, що технологія розпізнавання голосу від Microsoft порушує патентні права IPA на комп'ютерне програмне забезпечення.

IPA є дочірньою компанією патентно-ліцензійної компанії Wi-LAN, якою спільно володіють канадська технологічна компанія Quarterhill і дві інвестиційні фірми. Вона придбала цей патент та інші патенти у SRI International's Siri Inc, яку Apple придбала у 2010 році і технологію якої використала у своєму віртуальному асистенті Siri...

IPA подала позов у 2018 році, звинувативши Microsoft у порушенні патентів, пов'язаних з персональними цифровими помічниками та голосовою навігацією даних.

Пізніше справа була звужена до одного патенту IPA. Microsoft стверджувала, що вона не порушує і що патент є недійсним...» (*Blake Brittain. Microsoft Hit With \$242 Million US Verdict in Cortana Patent Lawsuit // U.S. News & World Report L.P.* (<https://money.usnews.com/investing/news/articles/2024-05-10/microsoft-hit-with-242-million-us-verdict-in-cortana-patent-lawsuit>). 10.05.2024).

***

«...Апеляційний суд Федерального округу США підтвердив, що позивач не задовольнив економічну складову вимоги щодо вітчизняної промисловості, оскільки покладався на сукупні докази інвестицій у різні продукти, захищені різними патентами. Zircon Corp. проти ІТС, справа № 22-1649 (Fed. Cir. 8 травня 2024 р.)...

У 2020 році компанія Zircon подала скаргу з проханням провести розслідування за § 337 на підставі передбачуваного порушення чотирьох патентів, що стосуються електронних пристроїв для пошуку шпильок. Комісія розпочала розслідування, призначивши відповідачем компанію Stanley Black & Decker. Під час розслідування Zircon відкликав один патент, а наприкінці 2021 року суддя з адміністративного права (ALJ) виніс первинне рішення про відсутність порушення § 337. Суддя визнав деякі пункти формули одного з трьох патентів дійсними та порушеними, але постановив, що Zircon не зміг довести економічну складову вимоги вітчизняної промисловості, оскільки він об'єднав свої інвестиції в усі 53 свої діючі продукти, з яких лише 14 відповідали всім трьом патентам. Після перегляду справи Комісія підтвердила відсутність порушення, постановивши, що всі пункти формули винаходу були або недійсними, або не порушували права інтелектуальної власності. Комісія також підтвердила висновок про вітчизняну промисловість, постановивши, що агрегування не дозволило їй оцінити значущість інвестицій Zircon щодо кожного з трьох заявлених патентів. Zircon подав апеляцію.

Федеральний суд підтвердив, що компанія Zircon не виконала другий елемент вимоги щодо наявності вітчизняної галузі. Суд пояснив, що якщо різні групи товарів захищаються різними патентами, заявник повинен окремо довести наявність вітчизняної галузі для кожної групи товарів. Суд погодився з компанією Zircon, що така демонстрація може не обов'язково вимагати розрізнення інвестицій на основі кожного патенту, але дійшов висновку, що заявник повинен довести, що вимога щодо наявності вітчизняної галузі виконується для кожного заявленого патенту. Оскільки Федеральний окружний суд підтримав висновок про відсутність вітчизняної промисловості, він не вважав за потрібне виносити рішення про порушення та недійсність патенту» (*Alexander P. Ott. Stud-y Harder: Domestic Industry Must Be Established for Each Asserted Patent // McDermott Will & Emery* (<https://www.ipupdate.com/2024/05/stud-y-harder-domestic-industry-must-be-established-for-each-asserted-patent/>). 16.05.2024).

***

«...Федеральний окружний суд щойно ухвалив рішення en banc, яке скасовує існуючий закон про очевидність патентів на промислові зразки, що, ймовірно, зробить оскарження очевидності патентів на промислові зразки набагато більш життєздатною лінією захисту від позовів про порушення прав у майбутньому.

Рішення Федерального округу від 21 травня 2024 року у справі LKQ Corp. проти GM Global Tech. Operations LLC, скасувало тест Розена-Дерлінга, який десятиліттями використовувався для оцінки очевидності патенту США на промисловий зразок. Тест Розена-Дерлінга вимагав (1) ідентифікації первинного посилання, яке було "в основному таким самим", як і заявлений промисловий зразок, та (2) щоб вторинні посилання були "настільки пов'язані" з

первинним посиланням, що ознаки одного з них дозволяли б припустити застосування до іншого. На практиці тест Розена-Дерлінга виявився жорстким критерієм, що створює високі перешкоди для визнання патенту на промисловий зразок недійсним, оскільки більшість спроб визнання патенту недійсним ніколи не проходять далі вимоги щодо ідентифікації первинного посилання, яке є "по суті тим самим".

Рішення LKQ en banc скасовує обидві складові тесту Розена-Дерлінга, і Розен-Дерлінг більше не є належною основою для оцінки очевидності патенту на промисловий зразок. Натомість LKQ вважає, що ті ж самі фактори Грема, які використовуються для оцінки очевидності патентів на корисні моделі, повинні застосовуватися і до патентів на промислові зразки. LKQ також вважає, що гнучкий аналіз очевидності, дозволений рішенням Верховного Суду у справі KSR, також застосовується до патентів на промислові зразки.

LKQ надає деякі рекомендації щодо того, як слід застосовувати систему Грема та KSR в контексті патентів на промислові зразки. Наприклад, при аналізі обсягу і змісту рівня техніки слід використовувати вимогу аналогічного рівня техніки, а первинне посилання, яке все ще має бути ідентифіковане, повинно бути з аналогічного рівня техніки. Суд вирішив, що перший фактор двокомпонентного аналізу аналогічного рівня техніки - чи належить він до тієї ж галузі, що й заявлений винахід - повинен застосовуватися до патентів на промислові зразки, але поставив під сумнів, що другий фактор - чи є посилання розумно доречним для вирішення конкретної проблеми, з якою зіткнувся винахідник, - також буде застосовуватися до патентів на промислові зразки...»
(Michael A. Bertelson, Megan E. Bussey, Russell A. Korn, Steven D. Moore and Melissa L. Love. Federal Circuit Upends Design Patent Validity Test // Kilpatrick Townsend & Stockton LLP (https://ktslaw.com/en/insights/alert/2024/5/federal%20circuit%20upends%20design%20patent%20validity%20test). 22.05.2024).

***

«Федеральний суд Каліфорнії відхилив пропозицію Internet Archive відхилити частину справи щодо авторських прав, порушеної групою великих звукозаписних компаній, включаючи Universal Music Group (UMG.AS) та Sony Music (6758.T) над своєю програмою для оцифрування та трансляції вінтажних вінілових платівок.

Окружний суддя США Максін Чесні в середу відхилила аргумент Архіву про те, що претензії лейблів щодо тисяч записів прострочені, але сказав, що неприбуткова організація може знову висунути свій захист пізніше у цій справі...

Інтернет-архів у Сан-Франциско зберігає цифрові архіви веб-сайтів, книг, аудіозаписів та інших матеріалів. Він порівнює себе з бібліотекою і каже, що його місія полягає в тому, щоб «надати універсальний доступ до всіх знань». Архів стикається з окремим федеральним позовом від провідних книжкових

видавців, які стверджують, що їхня програма прокату цифрових книг порушує їхні авторські права.

Некомерційний проект "Great 78 Project" заохочує пожертвування крихких 78-оберткових платівок для оцифрування, щоб "забезпечити виживання цих культурних матеріалів для майбутніх поколінь, які зможуть їх вивчати і насолоджуватися ними", як зазначено на сайті проекту.

У позові лейблів, який спочатку був поданий до федерального суду Манхеттена, а потім перенесений до Сан-Франциско, йдеться про те, що проект функціонує як "нелегальний магазин платівок"... У виправленій скарзі, поданій у березні, було названо понад 4 000 авторських прав на звукозаписи, які нібито порушував Архів.

У січні архів звернувся до суду з проханням закрити частину справи. Він стверджував, що на "значну частину" звинувачень не поширюється трирічний термін позовної давності на підставі листа з вимогою припинити дії, надісланого в липні 2020 року, за три роки і один місяць до подачі судової скарги в серпні 2023 року.

У середу Чесні заявив, що термін давності не застосовується, оскільки в листі "не вказано жодного конкретного звукозапису, не кажучи вже про будь-який із звукозаписів, що є предметом спору" у цій справі» (*Blake Brittain. Internet Archive must face record label copyright claims, judge rules // Reuters (https://www.reuters.com/legal/litigation/internet-archive-must-face-record-label-copyright-claims-judge-rules-2024-05-16/). 16.05.2024*).

***

«Апеляційний суд другого округу США підтвердив відхилення позову одного реп-виконавця проти іншого про порушення авторських прав на підставі того, що позивач не зареєстрував відповідний твір. Суд підкреслив різницю між музичним твором і звукозаписом цього твору, зазначивши, що вони окремо охороняються авторським правом і вимагають окремої реєстрації. Нвосуоча проти Гловера, справа № 23-703 (10 травня 2024)...

Восени 2016 року репер Емеліке Нвосуоча, відомий під псевдонімом Kidd Wes, написав і опублікував пісню під назвою "Made in America". У травні 2017 року Kidd Wes зареєстрував альбом, до якого увійшла пісня "Made in America", в Бюро авторських прав США і отримав реєстрацію звукозапису. У 2018 році репер Дональд Гловер, відомий як Childish Gambino, випустив пісню "This is America". Пісня перемогла у всіх чотирьох номінаціях на 61-й церемонії вручення премії "Греммі" у 2019 році... Після цього Kidd Wes подав позов до Окружного суду Південного округу Нью-Йорка проти Гловера та його музичних лейблів, звинувативши їх у порушенні своїх авторських прав.

Дійсна реєстрація авторського права є необхідною умовою для подання позову відповідно до 17 U.S.C. § 411(a). У цьому випадку Kidd Wes зареєстрував своє авторське право лише на звукозапис пісні «Made in America»,

а не на сам музичний твір. Оскільки його звинувачення в порушенні стосувалися твору, а не його запису, окружний суд задовольнив клопотання Childish Gambino про відхилення позову у зв'язку з відсутністю реєстрації відповідного авторського права. Суд також відхилив позов з тієї незалежної причини, що пісня Childish Gambino не порушувала авторських прав.

Kidd Wes подав апеляцію, стверджуючи, що § 411(b) дозволяє подавати позов "незалежно від того, чи містить свідоцтво [про реєстрацію] будь-яку неточну інформацію", якщо тільки ця неточність не була свідомою або суттєвою, і що відмінність між звукозаписом і музичним твором є адміністративною класифікацією, встановленою Реєстром авторських прав, і тому не має "жодного значення щодо об'єкта авторського права або виключних прав, передбачених [Розділом 17 Кодексу Сполучених Штатів]".

Другий апеляційний суд відхилив обидва аргументи. По-перше, Суд ...пояснив, що "різниця між прощенням технічних помилок у заявці на реєстрацію авторського права і дозволом на реєстрацію матеріалів, які ніколи не згадувалися" є важливою відмінністю, і їх не слід ототожнювати.

По-друге, Другий апеляційний суд зазначив, що відмінність між музичним твором і звукозаписом цього твору є не просто адміністративною класифікацією, а відмінністю, встановленою законом (17 U.S.C. §§ 102(a)(2) і (a)(7)). Суд пояснив, що це розмежування є важливим, оскільки "звукозаписи і музичні твори є різними художніми творами, які можуть охоронятися авторським правом різних авторів і порушуються по-різному".

Підтвердивши відмову окружного суду у задоволенні позову з основного питання щодо відсутності у Kidd Wes дійсної реєстрації авторських прав на твір, Другий апеляційний суд відмовився розглядати відхилення скарги з незалежної достатньої причини, що пісня Childish Gambino не порушує авторські права...» (*Karen Gover. Second Circuit Tells Rapper to Face the Music for Failing to Register the Work // McDermott Will & Emery* (<https://www.ipupdate.com/2024/05/second-circuit-tells-rapper-to-face-the-music-for-failing-to-register-the-work/>). 23.05.2024).

***

Японська Держава

«Нещодавно великі японські видавці отримали майже 1,74 мільярда ієн (приблизно 11,09 мільйона доларів) за позовом проти сайту з піратським контентом Manga-Mura. Незважаючи на те, що фірми виграли серйозну боротьбу з піратством і компенсація була близькою до повної суми, яку вони вимагали, вони стикаються з довгою війною проти нових сайтів, які безжально з'являються за кордоном.

Окружний суд Токіо 18 квітня виніс рішення проти Manga-Mura за незаконне розміщення різних робіт в Інтернеті. Позивачі назвали це значним

засобом стримування проти піратства. Але з якими глобальними викликами вони стикаються?

Відповідно до судових документів, Manga-Mura була заснована не пізніше лютого 2016 року і до моменту закриття в квітні 2018 року розмістила близько 8200 найменувань, в результаті чого збитки досягли приблизно 320 мільярдів ієн (2,04 мільярда доларів). На піку свого розвитку сайт отримував до 100 мільйонів відвідувань щомісяця — так багато, що це стало суспільною проблемою...» (*After 'Manga-Mura' suit victory, publishers face piracy problem beyond Japan's borders // THE MAINICHI NEWSPAPERS* (<https://mainichi.jp/english/articles/20240430/p2a/00m/0et/026000c>). 01.05.2024).

***

«16 травня 2024 року Окружний суд Токіо (Суд) визнав, що штучний інтелект (ШІ), який автономно створив винахід, не може бути визнаний винахідником цього винаходу...»

Суперечка почалася, коли експерт Японського патентного відомства (JPO) відхилив патентну заявку, у якій винахідником було названо «DABUS, штучний інтелект, який автономно створив винахід», після того, як заявник отримав вказівку вказати фізичну особу (тобто, людина) як винахідника, але не вніс необхідних поправок. У рішенні про адміністративну апеляцію від 12 жовтня 2022 року JPO визнала відмову законною та обґрунтованою та відхилила апеляцію заявника. Заявник (позивач) оскаржив відмову JPO в суді, але оскарження було відхилено Судом на тій підставі, що розумно припустити, що «винахідники» відповідно до Закону про патенти обмежені фізичними особами і що відмова JPO була законною.

Позивач стверджував, що в Законі про патенти немає положень, які б обмежували, хто може отримати патентні права, і сам факт того, що винаходи, створені за допомогою ШІ, не були передбачені під час прийняття Закону про патенти, не є підставою для відмови в охороні винаходів, створених за допомогою ШІ. Крім того, позивач, посилаючись на статтю 27(І) Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (Угода ТРІПС) і статтю 52 Європейської патентної конвенції (ЕРС) як на глобальні тенденції, стверджував, що Закон про патенти в Японії слід тлумачити як такий, що не виключає винаходи, створені ШІ, з-під охорони. Позивач також стверджував, що оскільки в наш час штучний інтелект здатний генерувати продукти автономно (тобто без будь-яких конфігурацій, уподобань та інструкцій, наданих фізичними особами), такі винаходи повинні бути захищені.

Проте суд не задовольнив доводи позивача з огляду на наступне.

- Формулювання відповідної норми Закону про патенти не передбачає нефізичних осіб.
- ШІ не може бути суб'єктом прав, пов'язаних із патентами, і, крім того, Закон про патенти не містить чіткої правової основи щодо того, хто може використовувати права, пов'язані з винахідником.

- На даний момент важко визначити, чи творчість фізичних осіб і автономну творчість штучного інтелекту, яка може розвиватися в майбутньому, слід вважати однаковими. Таким чином, недоцільно використовувати поточні стандарти патентування винаходів, створених ШІ.
- Угода ТРІПС не обов'язково зобов'язує свої держави-члени визнавати ШІ «винахідниками», і хоча думка Європейського патентного відомства є корисною в світлі міжнародної гармонізації, вона не має негайного впливу на тлумачення Закону про патенти в Японія

Суд дійшов висновку, що, беручи до уваги всі обставини, термін «винахідник» відповідно до Закону про патенти тлумачиться як обмежений фізичними особами. Однак це рішення не є остаточним і може бути оскаржене...» (*Hirotō Imai, Mizue Kakiuchi. Can an AI be a patent inventor? // Hogan Lovells* (<https://www.engage.hoganlovells.com/knowledgeservices/viewContent.action?key=Ec8teaJ9Vaak77SnNvtQ4F7eOOGbnAEFKCLORG72fHz0%2BNbpi2jDfaB8lgiEyY1JAvAvaah9lF3dzoxprWhI6w%3D%3D&nav=FRbANEucS95NMLRN47z%2BeeOgEFct8EGQ0qFfoEM4UR4%3D&emailtofriendview=true&freeviewlink=true>). 21.05.2024).

***

Сучасний стан авторського права в Україні та світі

«У 2023 році PRS for Music виплатила рекордні 943,6 мільйона фунтів стерлінгів роялті авторам пісень, композиторам та музичним видавцям. Загальна сума виплат роялті зросла на 107,4 мільйона фунтів стерлінгів (12,8%) порівняно з попереднім роком і збільшилася більш ніж на 266 мільйонів фунтів стерлінгів з 2021 року.

У знаковий рік PRS for Music (провідна світова організація з управління музичними колективами, що представляє права понад 165 000 талановитих авторів пісень, композиторів та музичних видавців по всьому світу) стала товариством на мільярд фунтів стерлінгів, зібравши 1,08 мільярда фунтів стерлінгів доходів, що більш ніж на 12% (120,9 мільйона фунтів стерлінгів) більше, ніж у 2022 році.

За останнє десятиліття PRS for Music більш ніж подвоїла свої колекції, а з 2014 року доходи зросли на 571,4 мільйона фунтів стерлінгів (111%). Це досягнення перевершило лише зростання виплачених роялті на 121% (518 млн фунтів стерлінгів) за той самий період.

Другий рік поспіль товариство звітувало про співвідношення витрат до доходів значно нижче 10%. У 2023 році співвідношення витрат до доходів PRS for Music впало до нового мінімуму - лише 9,2%, порівняно з 9,3% у попередньому році. Цей важливий показник ефективності товариства показує,

що цілеспрямовані інвестиції PRS for Music у людей, технології та послуги приносять значну віддачу від інвестицій для його членів...

У 2023 році PRS for Music представляла права на 41 мільйон композицій та пісень з усього світу, що на 12,6% (4,5 мільйона) більше, ніж у 2022 році. За останні 12 місяців кількість членів PRS також зросла на 10 000, що більше, ніж за будь-який попередній рік...» (*Songwriters and composers receive unprecedented royalty payout of £943.6 Million // CISAC – the International Confederation of Societies of Authors and Composers* (<https://www.cisac.org/Newsroom/society-news/songwriters-and-composers-receive-unprecedented-royalty-payout-ps9436-million>). 28.05.2024).

***

«Сьогодні CISAC публікує свій річний звіт за 2024 р., що містить вичерпний огляд своєї робочої програми від імені організацій колективного управління та мільйонів творців, яких вони представляють у всьому світі.

CISAC є центром найбільшої та найрізноманітнішої у світі творчої мережі, що налічує 225 товариств-членів у 116 країнах. Річний звіт висвітлює ключові пріоритети CISAC, очолювані його законодавчим захистом прав творців у ключовий момент епохи штучного інтелекту (ШІ)...

Основні моменти річного звіту включають:

- Успішне захоплення CISAC інструментами CIS-Net, які підтримують міжсуспільний обмін даними. Тепер CISAC контролює роботу систем, що дозволяє адаптувати її до мінливих бізнес-потреб суспільства.
- Продовжуючи нарощувати впровадження ISWC. Нові послуги, які вже були надані директорам із маркетингу та видавцям, тепер надаються DSP та постачальникам послуг даних, а також розробляється розподіл за допомогою міток.
- Встановлення правової бази для творців у середовищі ШІ. Діяльність CISAC щодо штучного інтелекту швидко розвивалася: від пропаганди до глав держав і міністрів до законодавчих актів у кількох юрисдикціях.
- Робота над зростанням і міцною системою авторського права на національному рівні. У звіті висвітлюється взаємодія CISAC з Китаєм щодо авторського права та зростання ринку. Він також показує приклади успішних кампаній з таких територій, як Південна Африка, Болгарія, Чилі, Грузія, Корея, Нова Зеландія та ін.
- Відносини з міжнародними агентствами. Завдяки своєму глобальному відбитку CISAC має унікальну взаємодію з центрами міжнародного впливу, такими як ВОІВ, ЮНЕСКО та регіональні агентства. У звіті наголошується на кількох ключових втручаннях президента та віце-президентів щодо просування та захисту прав творців
  - Міжнародні кампанії. У звіті також описано постійне лобювання CISAC у всіх репертуарах, які він представляє. Він демонструє прогрес у

реалізації права на перепродаж для художників образотворчого мистецтва та в кампанії за безвідмовне право на винагороду для творців аудіовізуальних творів...» (*CISAC Annual Report highlights its work programme on behalf of CMOs worldwide // CISAC – the International Confederation of Societies of Authors and Composers* (<https://www.cisac.org/Newsroom/news-releases/cisac-annual-report-highlights-its-work-programme-behalf-cmos-worldwide>). 21.05.2024).

***

Україна

«Фотограф Стас Козлюк повідомив на своїй фейсбук-сторінці, що українські медіа та блогери поширюють фото його авторства з порушенням авторських прав.

Йдеться про фото, де зафіксовані результати демонтажу «храму», який релігійна громада УПЦ МП самочинно встановила на території Національного музею історії України. Демонтаж цієї споруди провели в ніч з 16 на 17 травня, виконуючи рішення Господарського суду міста Києва від 15 лютого 2023 року.

«...дозвіл на публікацію можна було б і спитати, я вже мовчу про гонорар (ну бо хтось встав о 4-й ранку, аби ви потім ці фото собі розтягли, так). Але ладно ті, хто хоч авторство підписав. А от люди, які просто вкрали фото і не підписали, — ви справжні безбожники...», — написав фотограф.

Багато хто з тих видань, які із порушенням авторських прав використали у своїх публікаціях фото Стаса Козлюка, після його критики вже вказали авторство знімків. Наприклад, це зробила редакція «Комсомольської правди в Україні». Однак деякі видання проігнорували закиди фотографа...» (*Марина Баранівська. «Ви справжні безбожники»: Фотограф Стас Козлюк заявив про те, що українські медіа «вкрали» його фото // Інтернет-видання «Детектор медіа»* (<https://detector.media/infospace/article/226979/2024-05-17-vy-spravzhni-bezbozhnyky-fotograf-stas-kozlyuk-zayavyv-pro-te-shcho-ukrainski-media-vkraly-yogo-foto/>). 17.05.2024).

***

«...Поет-пісняр Юрій Рибчинський (Герой України, Національна легенда України) також обурився тим, як працює авторське право в Україні. «За радянських часів я був заможною людиною, а зараз колосальна кількість моїх пісень виконується, а я нічого не отримую. Це дивно. Ця організація, яка існує на відсотки, тобто зарплатню не держава платить, від наших гонорарів, роялті. Тобто, значить, мої роялті вони забирають і роблять собі зарплатні. Я був одним із найзаможніших поетів на терені Радянського союзу. Я тоді міг кожні два місяці купувати автомобіль. А що я зараз можу? Нічого. Я обкрадена людина. І так обкрадені всі автори в Україні. Яка різниця, хто голова тієї організації, яка не займається тим, чим вона має займатися?»

(журналістка згадала Харчишина, який голова УААСП, Українського агентства з авторських і суміжних прав). У всіх державах це одна організація, як податкова. Уяви, що завтра дозволять робити податкові контори приватними, то що в Україні почнеться? Ти прийшов до людини й кажеш, що прийшов за податком, а заплатив вже іншому. Те, що існує у нас в авторському праві, це бардак», — пояснив Рибчинський...» *(Юрій Рибчинський зізнався, чим займаються його онуки, і пояснив, чому вважає себе «обкраденим» // ТОВ «ВИДАВНИЧИЙ ДІМ «МЕДІА-ДК» (<https://life.nv.ua/ukr/znamenitosti/yuriy-ribchinskiy-oburivsvya-tim-yak-pracuyuє-avtorske-pravo-v-ukrajini-ta-vidpoviv-de-yogo-onuki-50421751.html>). 25.05.2024).*

***

«Комерційна реклама є найпоширенішим способом повідомлення потенційних споживачів про товар чи послуги.

Окрім вимог до змісту реклами в рекламних матеріалах, які встановлені у Законі України «Про рекламу», рекламодавці зобов'язані переконатися у відсутності в таких рекламних матеріалах будь-яких порушень прав інтелектуальної власності третіх осіб...

Рекламні матеріали містять в собі об'єкти авторського права, як то малюнки, зображення, фотографії, графіку, тексти, шрифти тощо, а у їх фінальній версії рекламні матеріали є окремим й самостійним об'єктом авторського права.

Тут універсальною порадою рекламодавцю буде виділити в своїх рекламних матеріалах всі об'єкти авторського права і по кожному здійснити перевірку щодо дотримання ним прав інтелектуальної власності.

Коротко зупинимось лише на неочевидних ситуаціях.

Фотографії

В рекламних матеріалах часто використовують фотографії... Фотографія є охоронюваним об'єктом авторського права за умови, що вона є оригінальною.

...наша порада це – завжди спочатку виходити з того, що фотографія оригінальна та у будь-якій фотографії є автор-фотограф або особа, яка набула майнові права на неї, а якщо це фотографія людини – також пам'ятати про права фотомоделі. Право використання фотографії можна отримати у фотографа на підставі ліцензійного договору (на певний строк) або шляхом придбання виключних майнових прав інтелектуальної власності на такий фотографічний твір...

Нагадаємо, що Закон України «Про рекламу» (п.9 ч. 1 ст. 8) забороняє вміщувати зображення фізичної особи або використовувати її ім'я без письмової згоди цієї особи. Зображення фізичної особи може бути втілено в різних формах об'єктивізації: фотографія, художній твір, персонаж тощо. Рекламодавцю слід впевнитись у наявності дозволу від моделі (model release) на використання її зображення у рекламних матеріалах із вказівкою на строк та

територію розповсюдження рекламних матеріалів, а також може встановити й окремі обмеження.

«Свобода панорами»

Розповсюдженням є використання в рекламних матеріалах в якості фону фотографій будівель, пам'яток, окремих впізнаваних історичних місць міста. Разом з тим, слід буде обачливим з таким креативом, оскільки питання дозволеного вільного використання творів (творів мистецтва, архітектури, скульптури, містобудування тощо), які розміщені у громадських та публічних місцях шляхом їх фотографування, змальовування, та вільного розповсюдження творів, на яких вони зображені, так звана «свобода панорами», що залишається частково вирішеним.

Використання таких творів для комерційної реклами здійснюється за дозволом їх автора або особи, яка набула майнові права. Іншими словами, перед тим, як розмістити на рекламних матеріалах фотографію вулиці рідного міста з впізнаваним пам'ятником чи будівлею, слід провести невелике розслідування про автора, року створення, його спадкоємців тощо.

Варто зауважити, що Закон України «Про авторське право і суміжні права» (п.10.ч.2 ст.22) дозволяє використовувати для створення зображень творів архітектури та образотворчого мистецтва, що постійно розташовані у доступних для громадськості місцях, безоплатно і без дозволу автора (однак із зазначенням його імені і джерела запозичення) для некомерційних проєктів.

Торговельна марка

Рекламні матеріали завжди містять торговельну марку рекламодавця, а також можуть (випадково й ні) містити чужу торговельну марку. Тому слід проаналізувати зміст рекламних матеріалів на наявність будь-яких позначень — чи є вони торговельною маркою (зареєстрованою та не зареєстрованою в Україні). Варто нагадати, що торговельні марки можуть бути різних типів – не лише зображувані (графічні), але й словесні. Відповідно, тексти (наприклад, рекламні слогани) також слід перевірити та впевнитись, що вони не охороняються в Україні як торговельна марка.

За загальним правилом, використання чужої торговельної марки вимагає попереднє отримання дозволу правоволодільця (власника, вказаного у свідоцтві на торговельну марку). Однак Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» передбачає окремі випадки, за яких використання чужої торговельної марки дозволяється без дозволу правоволодільця, наприклад, у порівняльній рекламі (за умов, що дотримані вимоги закону для правомірної порівняльної реклами).

...рекламодавцю необхідно впевнитись у наявності у нього майнових прав інтелектуальної власності або права на використання (ліцензії) кожного з ідентифікованих об'єктів права інтелектуальної власності.

Майже завжди рекламні матеріали створюють спеціально навчені люди зі спеціалізованих організацій. В такому разі договір між такою організацією та рекламодавцем має обов'язково містити вказівку на те, що організація передає

рекламодавцю (виключні чи невиключні) майнові права інтелектуальної власності на рекламні матеріали у їх фінальній версії у формі твору та гарантувати, що організація набула належні права на всі «складові» твори від всіх авторів.

При самостійному створенні рекламних матеріалів силами рекламодавця рекомендуємо звернути увагу на два ключові моменти: умови залучення авторів (осіб, які будуть створювати рекламні матеріали, а саме, працівників рекламодавця або незалежним виконавців) та джерела запозичення творів, з яких буде надалі складатися реклама. Наш досвід свідчить, що працівники охоче використовують фотографії та графічні елементи зі стоків, а тому наша порада – правильно обирайте ліцензію, на підставі якої обираєте твори для своєї реклами...» (Алла Смородина. *Права інтелектуальної власності в рекламних матеріалах // АО "Саєнко Харенко" (<https://sk.ua/uk/prava-intelektualnoi-vlasnosti-v-reklamnih-materialah/>). 17.05.2024).*

***

Австралійський Союз

«...Більшість художників і дизайнерів знають, що будь-який оригінальний візерунок, створений малюнком, графічним твором чи малюнком, незалежно від того, створений вручну чи цифровим способом, автоматично захищається авторським правом. Немає потреби в офіційному процесі для отримання захисту авторських прав на вашу роботу. Це безкоштовно і зазвичай триває довше, ніж дизайни.

Однак покладатися лише на захист авторських прав може бути недостатньо для захисту ваших прав інтелектуальної власності. Це може бути ризиковано, і, що найважливіше, захист авторських прав може бути втрачено залежно від продукту, наприклад 2D або 3D, і від того, чи промислово застосовано та продано дизайн, тобто 50 одиниць або більше.

Саме тут зареєстрований дизайн може бути ідеальною стратегією захисту ІВ.

Якщо існує ймовірність втрати захисту авторських прав після комерціалізації вашого дизайну, подання заявки на зареєстрований дизайн забезпечує певний захист вашої інтелектуальної власності. Як художнику, все, що вам потрібно зробити, це надати малюнки, які показують ваш візерунок, нанесений на виріб. Після цього процес є відносно простим. Після перевірки формальностей дизайн переходить безпосередньо до реєстрації.

Дизайн проходить процес перевірки по суті лише за запитом, який зазвичай починається, коли вам стає відомо про порушника. Цей крок не обов'язковий. Після завершення процесу експертизи дизайн сертифікується та може бути використаний проти порушника...

Якщо ви плануєте зареєструвати дизайн як спосіб захисту свого нового характерного візерунка, є різні стратегії, які ви можете використати, щоб забезпечити захист як свого візерунка, так і продуктів, на яких він зображений.

1. *Лише захист візерунка* – якщо у вас є дизайн із невизначеними розмірами, наприклад візерунок, ви можете зареєструвати його для захисту. Щоб отримати право на цю категорію, візерунок має повторюватися, а заявка має містити представлення, що показують принаймні одне повторення візерунка. У разі схвалення виріб буде визначено як «текстильна тканина з повторюваним малюнком». Прикладом текстильного полотна з повторюваним візерунком, який є зареєстрованим дизайном, є AU202217824.

2. *Захист продукту з візерунком* – якщо у вас є візерунок, який ви застосували до продукту, ви можете розглянути можливість реєстрації дизайну для цього конкретного продукту. Це гарна ідея, якщо малюнок, форма та конфігурація продукту є комерційно значущими візуальними характеристиками. Такі продукти можуть включати одяг, прикраси, сумочку або взуття.

Може виникнути спокуса припустити, що все буде гаразд, і реагувати лише на потенційні ситуації порушення, коли вони виникають. Однак авторського права не завжди може бути достатньо для захисту вашої інтелектуальної власності, і перед оприлюдненням для громадськості необхідно подати зареєстрований дизайн...» (*Jennifer Wyndham-Wheeler, Radhika Moore. Pattern protection: Safeguarding your design legacy // Griffith Hack (https://www.griffithhack.com/insights/publications/pattern-protection-safeguarding-your-design-legacy/). 02.05.2024).*

***

Європейський Союз

«Ейфелева вежа в Парижі - одна з найбільш фотографованих пам'яток у світі.

Однак багато людей не розуміють, що фотографувати будівлю вночі заборонено.

Навіть приховане селфі з підсвіченою вежею технічно є порушенням закону.

Це пов'язано з тим, що освітлення офіційно класифікується як витвір мистецтва, і згідно з європейським законом про авторське право залишається у власності покійного П'єра Бідо, інженера, який розробив поточну систему, встановлену в 1985 році.

Авторське право діє протягом 70 років після смерті людини, і оскільки Бідо помер лише у 2021 році, є ще деякий час, перш ніж він закінчиться.

Згідно з La Société d'Exploitation de la Tour Eiffel (SETE), оператором будівлі, будь-хто, хто хоче опублікувати фотографію вежі вночі, повинен

запитати дозвіл, заплатити за права, а потім належним чином вказати художника. Інакше є ризик штрафів.

Проте закон в основному спрямований на комерційне використання, тому навряд чи ви матимете проблеми через фотографування для особистого використання...

Фотографувати вежу вдень цілком нормально, оскільки людина, яка спроектувала цю споруду, Гюстав Ейфель, помер у 1923 році, понад 100 років тому, тому авторські права не залишаються...» (*Sara Odeen-Isbister. Why it's illegal to photograph the Eiffel Tower at night – but not during the day // Associated Newspapers Limited (https://metro.co.uk/2024/05/05/illegal-photograph-eiffel-tower-paris-night-20780411/?utm_source=flipboard&utm_content=talaatme%2Fmagazine%2FPHOTOGRAPHY+4+ME). 05.05.2024).*

***

«Румунські ЗМІ об'єднали зусилля, щоб контролювати використання власного онлайн-контенту та запобігати зловживанням. З 21 листопада 2023 року діє колективний орган управління - Асоціація з управління правами видавців (AGDE), яка управляє правами, пов'язаними з авторським правом, що належать видавцям друкованих видань, і представляє румунських видавців перед основними онлайн-платформами.

Метою колективного органу управління є захист прав видавців друкованих видань, як зазначено в Законі № 8/1996 про авторське право і суміжні права, перед користувачами їхнього контенту, до яких належать, зокрема, великі технологічні платформи (в тому числі для обміну контентом), пошукові системи, соціальні мережі та служби моніторингу преси. Створення колективного органу є кульмінацією зусиль румунських видавців преси, які протягом останнього року досягли успіху у створенні колективного адміністратора цих прав. Згідно з прийнятими в галузі оцінками, члени-засновники AGDE представляють більшість ринку видавництва преси в Румунії...» (*Drepturile editorilor de publicatii de presa din Romania vor fi reprezentate de Asociatia AGDE // JURIDICE.ro (https://www.juridice.ro/737017/drepturile-editorilor-de-publicatii-de-presa-din-romania-vor-fi-reprezentate-de-asociatia-agde.html). 21.05.2024).*

***

«Шведська організація з прав на виконавців STIM (Шведське товариство виконавських прав) оголосила про рекордні доходи за 2023 рік. Минулого року вона принесла 3,095 мільярда крон (близько 291 мільйона доларів США), що на 14,2% більше, ніж у 2022 році. Розподіл правовласникам також зріс на 20% до 2,753 мільярда крон (242 мільйон доларів США)...

Найбільший внесок у дохід STIM зробив цифровий дохід, який зріс на 8% до 942 мільйонів крон (88,6 мільйона доларів), що становить 42% від загального

обсягу за 2023 рік. Дохід від трансляції музики на міжнародному рівні зріс на 27%. Ключовою рушійною силою цього успіху є ICE, цифровий центр ліцензування, створений STIM у партнерстві з PRS For Music у Великобританії та GEMA в Німеччині...

Міжнародні доходи загалом важливі для STIM, який працює на відносно невеликому ринку, але, як зазначає Бйорнер, має серед своїх членів багато авторів пісень, які користуються успіхом у всьому світі. Дохід за міжнародною категорією був другим за величиною чинником доходу минулого року, становлячи 30% від загального обсягу.

Крім цифрових і міжнародних, які принесли переважну більшість шведських доходів від гонорарів за виступи, доходи від трансляції зросли на 8% до 382 мільйонів крон, доходи від музики, що відтворюється в таких підприємствах, як бари та магазини, зросли на 13% до 227 мільйонів крон, а живі виступи дохід також зріс на 13% до 133 мільйонів крон...» (*Andy Malt. Record performing right royalties in Sweden // CMU (https://completemusicupdate.com/record-performing-right-royalties-in-sweden/). 29.05.2024*).

***

«Декілька асоціацій, зокрема Естонське авторське товариство та Естонська асоціація виконавців, закликають міністра юстиції підвищити податки на авторське право. Це може призвести до невеликого зростання цін для споживачів.

Організації написали міністру юстиції Медісу Тімпсону, в якому говориться, що компенсація за приватне авторське право надто низька і її потрібно підвищити.

«Оскільки нові тарифи запрацюють не раніше 2025 року, то важливо врахувати підвищення зборів у 2025 році, інфляцію та зростання середньої заробітної плати, щоб зібрати зборів хоча б на 50% більше, ніж у 2023 році», отже, щонайменше 2,3 мільйона євро до 2025 року», — написали вони в листі.

Організації запропонували, щоб плата за системи запису або носіїв, які використовуються для копіювання аудіовізуальних матеріалів, а не для звукозаписів, зросла в 1,6 рази, а плата за пристрої для запису або носіїв, які використовуються для створення більшої кількості копій звукозаписів, повинна зрости в 1,4 рази...» (*Estonian creative unions: Private copyright taxes must rise // Eesti Rahvusringhääling (https://news.err.ee/1609354654/estonian-creative-unions-private-copyright-taxes-must-rise). 28.05. 2024*).

***

Республіка Індія

«Закон є важливою частиною захисту інтелектуальної власності та захисту прав творців на їхні оригінальні твори. Добросовісне використання

передбачає деякі винятки щодо захисту авторських прав, дозволяючи обмежене використання захищеного авторським правом матеріалу без дозволу власника авторського права...

Принцип добросовісного використання полягає в тому, що деякі види використання матеріалів, захищених авторським правом, є корисними для людей і повинні бути дозволені, навіть якщо вони порушують права власника авторських прав.

У розділі 107 Закону про авторське право наводяться приклади цілей, яким сприяє добросовісне використання: «критика, коментарі, повідомлення в новинах, навчання (включаючи копії для використання в класі), наука та дослідження». Використання в одній із цих «ілюстративних цілей» не є автоматично справедливим, а використання в інших цілях може бути справедливим. Закон викладає чотири фактори, які слід враховувати, вирішуючи, чи є конкретне використання справедливим.

Добросовісне використання особливо важливе в академічному середовищі, де докази часто використовуються для таких цілей, як викладання, дослідження та отримання стипендій. Вчителі часто покладаються на докази, щоб пояснити поняття, навести приклади та стимулювати обговорення в класі. Без належного використання здатність учителя виконувати роботу викладання буде суттєво обмежена на користь власника авторських прав. Наприклад, викладач може надрукувати книгу чи статтю, щоб роздати студентам, або включити стенограму захищеного авторським правом відео до своєї презентації. Скоріше, це гнучкий підхід, який вимагає ретельного розгляду унікальних обставин кожної програми. Викладачі повинні завжди пам'ятати про чотири принципи, викладені в Політиці конфіденційності, і прагнути використовувати докази відповідно та пропорційно освітнім цілям, яких вони прагнуть досягти. Викладачі повинні завжди пам'ятати про чотири основні принципи, викладені в Політиці конфіденційності, і прагнути використовувати докази відповідно та пропорційно освітнім цілям, яких вони прагнуть досягти. В Індії навчальні матеріали в основному створюють університети та школи шляхом перекладу, відтворення, спілкування тощо. Вони використовуються для того, щоб учні чітко знали предмети, тому добросовісне використання входить до сфери дії положень Конституції. Закон 1957 року поширювався на школи захисту. Це вважалося кримінальним злочином.

Розділ 52(1)(h) чітко визначає, що все, що відтворюється студентом або викладачем спеціально для цілей навчання в освітньому закладі, не є порушенням авторських прав. У наступному розділі 52(1)(g) зазначено, що навіть якщо твір не захищено авторським правом, якщо його опублікувати як збірку з чесною метою навчання в навчальному закладі, це не буде вважатися порушенням авторського права.

Незважаючи на те, що Закон про конфіденційність 1957 року конкретно не передбачав авторське право як виняток із порушення авторських прав, через розвиток технологій і цифрову епоху, в якій ми зараз живемо, освіта не може

обмежуватися чотирма стінами класу. Таким чином, віртуальне викладання та електронне навчання продовжує розвиватися з часом, і головною проблемою, яка пов'язана з цим, є правовий захист.

З розвитком інформаційних технологій мільйони копій можна виготовити одним клацанням миші, а інформацію можна поширити по всьому світу. Ця зміна в епоху цифрових технологій покращила можливості шкільно копіювати, поширювати, публікувати та адаптувати вміст до своїх потреб. Така ситуація ставить перед правовим захистом нові виклики...» (*Megha Jha. Copyright Fair Use for Education // IPLF (<https://www.ipandlegalfilings.com/copyright-fair-use-for-education/>). 03.05.2024*).

***

Республіка Індонезія

«Авторське право діє за принципом «першого, хто використає», тобто особа, яка першою оприлюднила або опублікувала твір, вважається власником авторського права. Це відрізняється від інших прав інтелектуальної власності, які зазвичай дотримуються принципу «першим подав». Права, надані відповідно до Закону про авторське право в Індонезії, включають авторське право та суміжні права...

Згідно зі статтею 23(5) Закону про авторське право в Індонезії, будь-хто може використовувати твір, захищений авторським правом, у виконанні, сплативши винагороду автору через Інститут колективного управління (LMK). LMK є некомерційною організацією, яка відповідає за збір і розподіл роялті за авторські права в Індонезії, як визначено в статті 1(22) Закону про авторське право. Приєднання до LMK має важливе значення для творців і виконавців, щоб забезпечити отримання належної винагороди за використання їхньої роботи.

Для прикладу: з метою дотримання законів і норм щодо авторського права щодо використання корейської пісні в Індонезії для публічного виконання, трансляції чи будь-якого іншого комерційного використання ліцензія індонезійського LMK, WAMI (Wahana Musik Indonesia) для конкретного використання корейської пісні потрібно. Ця ліцензія визначає, як можна використовувати пісню, як довго, де та скільки потрібно заплатити. Вкрай важливо отримати дозвіл і сплатити гонорар за таке використання. Це допомагає правласникам і забезпечує їм справедливую компенсацію.

Загалом, розуміння відмінностей між авторським правом і правами на виконання, а також ролі інститутів колективного управління має вирішальне значення для творців і виконавців, щоб захистити свою інтелектуальну власність і отримати справедливу винагороду за свою роботу в Індонезії» (*Indonesia Copyright Law // [mirandah asia](https://www.mirandah.com/indonesia-copyright-law/) (<https://www.mirandah.com/indonesia-copyright-law/>). 02.05.2024*).

***

Сполучені Штати Америки

«...багато шкіл стикаються з різними проблемами авторського права, включаючи суперечки щодо права власності на роботи, створені вчителями. Нижче наведено деякі з ключових проблем авторського права, які, як ми виявили, особливо актуальні для багатьох незалежних шкіл.

Згідно з федеральним законом про авторське право, особа, яка створила оригінальний і скромний творчий матеріал, як правило, володіє авторським правом, якщо тільки (1) особа не створила матеріал для свого роботодавця в межах своєї роботи або (2) існує належним чином письмова угода, яка передає авторські права. У шкільному контексті це означає, що зазвичай школа, а не вчитель, володіє авторськими правами на те, що створив учитель, якщо вчитель створив матеріал під час роботи...

Якщо ваша школа наймає сторонню сторону (тобто консультанта чи постачальника) для створення будь-яких матеріалів для школи, ви, як правило, повинні мати чітко письмову угоду, яка регулює, хто є власником захищеного авторським правом матеріалу — школа чи консультант. Проста оплата сторонній стороні НЕ означає, що школа володіє авторськими правами. Якщо школа має володіти авторськими правами на матеріал, вона повинна мати дуже конкретні формулювання в угоді, включаючи положення про роботу за наймом і призначення...

Реєстрація авторських прав не є обов'язковою, хоча вона є цінною та рекомендованою в багатьох випадках. Загалом, потрібен дозвіл на використання захищеного авторським правом матеріалу іншого, якщо твір не перебуває у суспільному надбанні (приблизно через 100 років після створення твору, як правило) або «добросовісне використання». Школи справді мають більше свободи, ніж інші, коли йдеться про використання матеріалів, захищених авторським правом (у класі), без ліцензії на основі захисту добросовісного використання. Але школи в жодному разі не мають абсолютного захисту як освітні організації. Дійсно, у деяких випадках для розповсюдження копій матеріалів, захищених авторським правом, у класі дійсно потрібні ліцензії...

Багато хто вважає, що використовувати матеріали відкритого доступу звучить безпечно, і це може бути. Але багато елементів вмісту з ліцензією відкритого доступу мають обмеження, яких необхідно дотримуватися. Наприклад, існує шість різних ліцензій Creative Commons, кожна з яких має різні дозволи та обмеження, яких потрібно дотримуватися, або ви порушите ліцензію...

Школи повинні бути особливо обережними, щоб не використовувати популярну музику, фотографії чи інший вміст на своїх веб-сайтах, у соціальних мережах і навіть у живих виступах без необхідної ліцензії. Фотографи, зокрема, співпрацюють з компаніями, які використовують технологію пошуку їхніх

фотографій в Інтернеті. а потім компанії висувають вимогу про врегулювання до школи, яка використала фотографію без дозволу...

Хоча чудово відзначати чудову роботу учнів, публікуючи її в класі, для публікації в Інтернеті або в іншій публікації зазвичай потрібна згода батьків. Зокрема, якщо робота студента містить уже існуючу роботу (наприклад, музику, фотографію чи твір мистецтва), перед розповсюдженням роботи студента необхідний додатковий аналіз, оскільки це може порушувати права інших. Крім того, хоча школи можуть володіти авторськими правами своїх працівників, це, ймовірно, не стосується робіт учнів. Зокрема, деякі школи займаються такими інноваціями, що їхні учні можуть розробити винахід або іншу інтелектуальну власність...» (*Linda J. Zirkelbach. Key Copyright Issues for Independent Schools // Venable LLP (https://www.venable.com/insights/publications/2024/05/key-copyright-issues-for-independent-schools). 01.05.2024*).

***

«Бібліотекарі ведуть запеклу боротьбу на рівні штатів проти високих цін, які вони платять за надання користувачам електронних книг - поки що безрезультатно.

Суперечка, що триває, ставить під загрозу доступ відвідувачів бібліотек до електронних книг.

Видавці зазвичай вимагають від бібліотек поновлювати ліцензію на кожну електронну книгу кожні два роки або після 26 видач - політика, яку бібліотеки називають непомірно дорогою.

- Це обмежує кількість електронних книг, особливо популярних бестселерів, які вони можуть видати читачам, розлюченим і спантеличеним такими обмеженнями.
- Читачі люблять безкоштовні (для них) додатки, які дозволяють їм позичати незліченну кількість електронних книг та аудіокниг: Libby (домінуючий, яким керує OverDrive) та hoopla.
- Але деякі бібліотеки кажуть, що вартість поновлення контрактів з OverDrive та hoopla є надто високою, тому вони відмовляються від цих додатків, зокрема від hoopla.

Асоціація американських видавців стверджує, що вона повинна захищати права власників авторських прав — тобто авторів — на справедливий винагороду за їхню роботу.

- hoopla та Libby кажуть, що вони лише посередники.
- «Чесно кажучи, це не залежить від нас», — каже Енн Форд, віцепрезидент hoopla. «Це видавці встановлюють правила»...

Кожен видавець встановлює власні фінансові умови для кожної назви електронної книги, при цьому видавництва « великої п'ятірки » здебільшого можуть вирішувати самі.

- Звідти OverDrive і hoopla беруть свою розмітку.

- Видавничий відділ Amazon особливо скупий на надання своїх електронних книг через бібліотеки.

«За популярні електронні книги бібліотеки часто платять 55 доларів за один примірник, термін дії якого закінчується через 2 роки (або 550 доларів за один примірник протягом 20 років)», - повідомляє Американська бібліотечна асоціація..

- «Тим часом споживач заплатить близько 15 доларів за безстрокове використання».

• «Для порівняння, бібліотеки можуть придбати книги в твердій палітурці приблизно за 18-20 доларів».

- Кожну електронну книгу можна позичити лише одній особі за раз, що призводить до тривалого часу очікування для відвідувачів.

...лише невелика кількість бібліотек скасувала доступ через витрати.

- OverDrive намагається допомогти бібліотекам розділити свої колекції, щоб забезпечити максимальну кількість назв електронних книг за найнижчою ціною.

• hoopla пропонує аналітичну програму, яка допомагає бібліотекам збільшити витрати на електронні книги, а також нові функції, такі як BingePass, які дозволяють людям транслювати велику кількість фільмів та електронних книг.

...бібліотекарі розробляють альтернативи Libby і hoopla з відкритим вихідним кодом...

- The Palace Project — це нова платформа доставки електронних книг для бібліотек, яка підтримується Фондом Джеймса Л. Найта, некомерційною організацією Lyrasis і Цифровою публічною бібліотекою Америки.

• Публічна бібліотека Нью-Йорка має ініціативу з відкритим кодом під назвою SimplyE .

- Спільна бібліотечна електронна книга під назвою Briet тільки починає роботу...» (*Jennifer A. Kingson. Inside libraries' battle for better e-book access // Axios* (<https://www.axios.com/2024/05/06/library-librarians-e-books-license-policies>). 06.05.2024).

***

«Бібліотека Конгресу США оголосила про відновлення повноважень Громадського комітету з модернізації авторського права (Copyright Public Modernization Committee) і прийматиме заявки на членство до 18 червня. Оголошення було опубліковане у Федеральному реєстрі.

Створений у 2021 році на початковий трирічний термін, комітет з модернізації авторського права був покликаний покращити комунікацію із зовнішніми зацікавленими сторонами щодо розвитку нової системи корпоративного авторського права та інших ініціатив Бюро авторських прав, пов'язаних з технологіями. У першій ітерації комітет складався з 13 осіб, які представляли широку авторсько-правову спільноту, і проводив публічні

засідання двічі на рік за участю сотень віртуальних відвідувачів. Відео та супутні матеріали з минулих відкритих засідань комітету можна знайти на цільовій сторінці "Модернізація Бюро авторських прав".

Члени Громадського комітету з модернізації авторського права надають Бібліотеці Конгресу зворотний зв'язок щодо технологічних аспектів ініціативи модернізації Бюро авторських прав, включаючи як ІТ-системи Бюро авторських прав, так і ширші ІТ-системи Бібліотеки, які взаємодіють з операціями Бюро авторських прав або підтримують їх...» (*Library of Congress Reauthorizes Copyright Public Modernization Committee, Now Accepting Applications // Library of Congress* (<https://newsroom.loc.gov/news/library-of-congress-reauthorizes-copyright-public-modernization-committee--now-accepting-application/s/0b36f527-7425-4808-b303-ce19bc718371>). 10.05.2024).

***

«Сьогодні Офіс головного економіста Бюро авторських прав США опублікував звіт "Стійкість творчості: Вивчення впливу COVID-19 на галузі, що залежать від авторського права, та їх подальше відновлення. У дослідженні розглядається вплив пандемії COVID-19 та подальше відновлення після неї з точки зору зайнятості, доходів та творчих результатів у галузях, що залежать від авторського права. У ньому використовуються дані Бюро статистики праці, перепису населення США та Бюро авторських прав США, що стосуються вісімнадцяти галузей, які виробляють типи творів, зареєстровані в Бюро авторських прав США...

Звіт показує:

- Загалом галузі, які залежать від авторського права, зазнали суттєвого спаду внаслідок пандемії COVID-19, але це було значно меншим, ніж вплив на економіку США в цілому.
- Галузі, які залежать від авторських прав, загалом оговталися від спаду, спричиненого пандемією, значно швидше, ніж економіка США загалом.
- Вплив пандемії на працівників був значно більшим, ніж вплив на доходи компаній, які покладаються на авторське право (що узгоджується з досвідом галузей, які не покладаються на авторське право).
- Наслідки пандемії значно відрізнялися в різних галузях...

(Copyright Office Releases Report on the COVID-19 Impact on Copyright Related Industries // U.S. Copyright Office (<https://www.copyright.gov/newsnet/2024/1042.html>). 23.05.2024).

***

«...поради, пов'язані з авторським правом, про які слід пам'ятати авторам, коли адаптують або хочуть адаптувати свої літературні твори для творів для великих і малих екранів...

Порада 1: зареєструйте свою роботу в Бюро авторських прав США

...Відповідно до закону про авторське право, роботи захищаються з моменту їх створення, якщо вони є оригінальними та зафіксовані на матеріальному носії вираження. Хоча реєстрація не є обов'язковою для захисту авторських прав, вона є корисною та навіть може вимагатися в угоді під час передачі або ліцензування прав третій стороні.

Реєстрація в Бюро авторських прав створює загальнодоступний запис, який містить ключові факти про авторство та право власності на твір, включаючи інформацію про твір, таку як назва, рік створення та дата публікації. Загальнодоступний запис також містить інформацію про автора, таку як ім'я та адреса автора. Якби потенційний ліцензіат, наприклад розважальна компанія, був зацікавлений у використанні твору автора для створення адаптації, публічний архів був би цінним ресурсом для пошуку контактної інформації автора та іншої інформації про твір. Це означає, що можливості для автора могли б з'явитися швидше. Якщо твір не зареєстровано, потенційні ліцензіати можуть не знати, як знайти автора для ліцензування твору.

Крім того, розміщення цієї інформації в загальнодоступних документах може допомогти виробникам визначити, чи забезпечують вони всі необхідні права від усіх сторін, які можуть претендувати на право власності. Наприклад, якщо продюсер виявив, що літературний твір містить похідні елементи, він може провести додаткові дослідження, щоб отримати будь-які додаткові та необхідні права на твір, що лежить в основі, для того, щоб зробити свою екранізацію. Подібним чином, якщо твір було зареєстровано як спільний твір, продюсеру може знадобитися домовитися більше ніж з однією особою.

Реєстрація є доказом дійсності авторського права та фактів, викладених у свідоцтві про реєстрацію щодо права власності. Автору зареєстрованого твору не потрібно було би шукати підтвердження права власності для ведення переговорів, тому що доказом може служити свідоцтво про реєстрацію. Насправді зацікавлена третя сторона може вимагати його як частину угоди. Наявність реєстраційного свідоцтва на руках допомагає в переговорах, оскільки інформацію про право власності можна швидко перевірити.

Порада 2. Укажіть права, які передаються

...автори повинні вказати та зрозуміти, які права передаються. Першим кроком до адаптації літературного твору у фільмі чи телевізійному серіалі, як правило, для продюсера є пошук варіанту придбання виключних прав на адаптацію твору у власника авторських прав на певний період часу.

Опційна угода або «опціон» — це ексклюзивна угода про початок розробки твору, наприклад роману, у фільмі чи телесеріалі. В обмін на можливість розробки автор або власник авторських прав отримує компенсацію. Якщо продюсер успішно отримує фінансування та інші елементи, необхідні для виробництва екранізації, цей варіант обговорюється далі і стає угодою про передачу та виключну ліцензію на права продюсеру або кінокомпанії.

Угода купівлі-продажу є остаточною угодою, яка перетворює опціонні угоди на більш тривалу ліцензійну угоду. Продюсери та інші типи потенційних ліцензіатів можуть бажати отримати виключні ліцензії замість невиключних ліцензій, тому що в рамках ексклюзивного гранту лише ліцензіат може використовувати роботу, захищену авторським правом. Ексклюзивність дає виробникам відчуття безпеки, знаючи, що вони єдина сторона, якій дозволено адаптувати літературний твір без тиску з боку конкурентів.

Вказівка, які права має намір надати автор, має вирішальне значення на етапі опціону. Відповідно до закону про авторське право власник авторського права може передати право власності на всі або деякі з прав. Однак, щоб зберегти свої права, автор повинен уважно розуміти та оцінювати, які права він передає в угоді, а також обсяг цих прав.

Наприклад, автор може залишити за собою право продовжувати рекламу або право створювати майбутні адаптації, наприклад права на сцену та продовження у зв'язку з літературним твором. Але повна передача всіх прав залишає автора без права контролювати, де, як і в якій формі з'являється його робота. Забезпечення того, щоб умови передачі авторських прав були дуже чіткими на початку процесу, допоможе уникнути проблем у майбутньому.

Порада 3: залучіть агента або адвоката для допомоги в переговорах

Авторам слід заручитися підтримкою адвоката, літературного агента чи агента з прав на фільм для ведення переговорів від їхнього імені. Агент з прав на фільм — це агент, який спеціалізується на переговорах щодо умов фільму. Як правило, літературні агенти спеціалізуються на виданні книг, але деякі літературні агенти також виступають агентами прав на кіно. Юристи можуть допомогти з конкретними питаннями авторського права та переговорами щодо контракту...» (*Britney Martin. Turning Books to Movies: Three Copyright Tips for Authors // Copyright Alliance (<https://copyrightalliance.org/copyright-tips-authors-movies/>). 21.05.2024*).

***

«У сучасній індустрії розваг майбутні перспективи кожного потенційного проекту визначаються унікальним поєднанням творчих елементів... Разом ці елементи формують інтелектуальну власність (ІВ) проекту і є ключовими для його успіху. Коли автори шукають партнерів для виробництва - презентують пітчінги та укладають потенційні угоди - важливо, щоб вони розуміли, як авторське право, а особливо реєстрація авторських прав, може відігравати ключову роль у захисті їхніх оригінальних творів...

Матеріали для пітчінгу, такі як деки, обробки та розкадровки, є життєво важливими для донесення творчих концепцій до продюсерів та інвесторів. Хоча самі ідеї не охороняються авторським правом, матеріальне вираження цих ідей охороняється. Ось як ці матеріали зазвичай кваліфікуються:

- Пітч-деки: Зазвичай розглядаються як літературні твори, вони можуть включати в себе вичерпний опис або презентацію запропонованого проекту.

- Обробки фільмів: Базові або детальні плани чи розповіді, що описують основні елементи запропонованого фільму, також охороняються як літературні твори.

- Розкадровки: Візуальні засоби, що ілюструють послідовність розповіді та концепції, кваліфікуються як твори образотворчого мистецтва і охороняються, якщо вони втілені в матеріальній формі.

Розуміючи, який захист надає зареєстроване авторське право для пітч-матеріалів, творці можуть задатися питанням, як діяти далі з реєстрацією...

Бюро авторських прав США класифікує твори, що мають відношення до індустрії розваг, наступним чином:

- Літературні твори: До цієї категорії належать обробки та пітч-деки, а також художня література, нон-фікшн (довга та коротка форма), поезія, довідники тощо.

- Твори візуального мистецтва: Ця категорія включає твори мистецтва, фотографії, карти і технічні креслення.

- Твори перформативного мистецтва: Ця категорія включає кіносценарії, телесценарії, музичні композиції, драматичні оповідання, хореографічні твори (за певних умов) та сценарії загалом.

- Звукозаписи: Ця категорія включає записи музики, усного мовлення та інших звуків (за винятком тих, що супроводжують візуальні зображення).

Реєструючи свої пітч-матеріали, креативні люди отримують правовий арсенал, який значно розширює їхні можливості для захисту та використання своїх інтелектуальних активів у конкурентній індустрії розваг» (*Andrew Raider Wood. Copyright in Pitch Materials: What Working Creatives in the Entertainment Industry Need to Know // ROMANO LAW PLLC (<https://www.romanolaw.com/copyright-in-pitch-materials-what-working-creatives-in-the-entertainment-industry-need-to-know/>). 20.05.2024*).

***

Підсумки наукових конференцій, нарад та інших організаційних заходів

«...14 травня 2024 року відбувся... онлайн-захід комітету Асоціації правників України (АПУ) з інтелектуальної власності на тему “Авторські права у світі Євробачення”...

ІР офіс (УКРНОІВІ) на заході представив Олексій Арданов, заступник начальника департаменту – начальник відділу авторського права і суміжних прав департаменту розвитку сфери авторського права і суміжних прав.

Під час виступу він окреслив питання авторського права і суміжних прав, які можуть виникати на різних етапах підготовки та проведення пісенного конкурсу Євробачення:

“При підготовці виступу учасники створюють музичний твір з текстом, що охороняється авторським правом і не може бути похідним від іншого твору. Також під час виступу можуть використовуватися фонограми (семпли), відеограми (для оформлення виступу), твори візуальних мистецтв (наприклад, фотографії, картини, твори художнього дизайну, скульптури). Особливої уваги заслуговують хореографічні твори – виконання яких є важливим елементом виступу. Виконання хореографічних та музичних творів також є об’єктами суміжних прав”.

Також Олексій Арданов зазначив, що правила участі в конкурсі встановлюють Європейська мовна спілка (ЄМС) та НСТУ як уповноважений ЄМС організатор проведення в Україні національного етапу відбору на Євробачення. Згідно з цими правилами учасники конкурсу надають організаторам невиключні майнові права на використання об’єктів авторського права і суміжних прав різними способами (публічне виконання – на сцені в телестудії, публічне сповіщення – на радіо і телебаченні, інтерактивне надання доступу – на відеохостингах та в соціальних мережах).

Крім того, фахівець з авторського права зазначив, що ЄМС наголошує на тому, що організації колективного управління (ОКУ) уповноважені збирати в країнах-учасницях Євробачення роялті за використання творів, виконань і фонограм, зокрема під час їх публічного сповіщення (використання на радіо і телебаченні). В умовах воєнного стану, коли відсутні акредитовані організації колективного управління (ОКУ) у відповідних сферах, у музичних правовласників існує можливість отримувати роялті в межах добровільного колективного управління, коли правовласники надають в управління відповідні майнові права конкретній ОКУ.

Також Олексій Арданов зауважив, що до українського ІР офісу часом звертаються заявники з повідомленням про те, що їх авторські права на музичні твори були порушені учасниками Євробачення...

Оксана Духовна, адвокатка, юристка з авторського права виступила з презентацією, присвяченою питанням плагіату в контексті Євробачення. Доповідачка навела приклади з прецедентної практики зарубіжних країн про обсяги використання музичного твору, які дозволяють стверджувати про факт плагіату, а також зазначила, що в Україні наразі бракує експертів саме щодо музичної сфери, наявність яких є важливим фактором для правильної кваліфікації плагіату під час вирішення спорів щодо порушення авторського права.

Інші учасники дискусії, юрист з авторського права Дмитро Гузій та директор Brynza Music Володимир Гурський, також вказали на важливість ОКУ для збору і обміну між країнами роялті за використання музики. Зокрема, наголошувалося на тому, що наявність музичних творів у базах даних міжнародної асоціації CISAC дозволяє ОКУ, що є членами CISAC, ефективно перерозподіляти одна одній роялті за використання музики в різних країнах...

Також учасники дискусії обговорили проблему, яка виникає при використанні музичних семплів без дозволу правовласників. З точки зору права музичний семпл є частиною фонограми, у якій може також бути зафіксований фрагмент виконання, музичного твору. Крім того, обговорювалися аспекти використання фольклору» (*Євробачення-2024: проблеми авторського права – у фокусі уваги заходу ІР комітету Асоціації правників України // Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (УКРНОІВІ) (<https://nipo.gov.ua/yevrobachennia-2024-problemy-avtorskoho-prava/>). 15.05.2024).*

***

«16 травня 2024 року в Відомстві інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO) відбулася 9-та зустріч Мережі по боротьбі з шахрайством у гібридному форматі. Зустріч обіцяє надати нового імпульсу спільним зусиллям у боротьбі з шахрайством у сфері інтелектуальної власності (ІВ) і знаменує собою десятиріччя зусиль, спрямованих на захист власників прав ІВ від шахрайства, зокрема, від підроблених або оманливих рахунків-фактур чи платіжних вимог.

Зустріч зібрала різноманітну групу зацікавлених сторін, включаючи представників національних та регіональних відомств ІВ країн-членів ЄС, країн Європейської асоціації вільної торгівлі (ЕФТА), Європейського патентного відомства (ЕРО), Всесвітньої організації інтелектуальної власності (WIPO), Європолу, Євроюсту, відомств ІВ країн-кандидатів на вступ до ЄС, кількох асоціацій користувачів та національних правоохоронних органів, які виступали в якості спостерігачів.

Це широке представництво підкреслює спільні дії, необхідні для боротьби з цими шахрайськими діями. Ключовим моментом сесії стало звернення Європолу, в якому детально описано їхні останні зусилля щодо боротьби з розповсюдженням такого шахрайства. Також було надано оновлену інформацію щодо судових позовів, ініційованих EUIPO, і обговорення стосувалося найновіших заходів щодо співпраці та управління клієнтами, ініційованих асоціаціями користувачів і національними відомствами інтелектуальної власності.

Особливу увагу приділено тривожному сплеску шахрайства електронною поштою, яке сталося восени минулого року, націленим на користувачів національних відомств ІВ. Ці електронні листи містили підроблені свідоцтва про реєстрацію, які імітували назву, аббревіатуру та логотип офісу — усі вони захищені як торгові марки ЄС — і містили підроблений підпис заступника виконавчого директора. У відповідь EUIPO вжила рішучих заходів, включаючи співпрацю з EurID, щоб швидко призупинити низку доменних імен, які неправильно використовувалися в цих шахрайствах.

Учасники поділилися своїм досвідом і обговорили важливість колективних дій, щоб продемонструвати судовим органам широко поширений міжнародний

характер шахрайства з рахунками-фактурами, що вводить в оману. У ході помітної співпраці Офіс інтелектуальної власності Бенілюксу (BOIP) та Італійське відомство патентів і торгових марок (UIBM) об'єднали зусилля з EUIPO, щоб подати кримінальну скаргу. Ці обговорення є частиною ширшої стратегії підвищення ефективності співпраці у боротьбі з шахрайством і кращого захисту користувачів системи ІВ від таких шахрайських методів...»
(New impetus in the fight against scams targeting IP right owners // European Union Intellectual Property Office (<https://www.euipo.europa.eu/en/news/new-impetus-in-the-fight-against-scams-targeting-ip-right-owners>)). 22.05.2024).

***